C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\E\Erben, V\Erben_V-Na dosah ruky.pdb

PDB Name: Erben Vaclav-Na dosah ruky
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 18.5.2007
Modification Date: 18.5.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

VÁCLAV ERBEN
NA DOSAH RUKY

Autor úvodem zdůrazňuje, že:
– příběh se nestal, a když, tak je to neuvěřitelná náhoda
– všechny jednající osoby jsou vymyšleny, objeví-li snad někdo nějakou podobnost se skutečnými osobami či osobnostmi, pak jde opravdu pouze o náhodu
– stejně tomu je tak i s místem děje

„Pane doktore," pravila Elén Fikejzová, „třesu se hrůzou." Seděla v bezedném koženém křesle, prsty levé ruky se lehce dotýkala brady a pravou rukou točila kostěnými brýlemi.
„Opravdu?" podivil se advokát ve výslužbě Břetislav Klaboušek. „Domníval jsem se, milostivá paní, že spíš tady prožíváte peklo. Myslím tady, v tomhle domě."
„To není peklo, vážený pane, to ne, tak bezbožná bych nechtěla být, ale podobá se to očistci. Ano, cítím, že se to velmi očistci podobá. Samozřejmě, vážený příteli," Elén Fikejzová přesunula ruku z brady na prsa, „nechci se rouhat."
„O tom nepochybuju. Tak z čeho máte strach?"
„Ze stěhování. Nebo že ten člověk nás třeba podvede. Ach, kdyby moje sestra mohla chodit a vyjednávat! Však víte, jakou má hlavu, pane doktore!"
Klaboušek se náhle usmál. Věděl docela přesně, jak jsou rozvrženy schopnosti těch starých dam. „K věci, milostivá: navštívil vás?" „Předevčírem."
„Kde to je?"
Vzdychla.
„V Řevnicích."
„Báječné."
„Snad pro vás…"
„Letovisko. Pookřejete. Je to volné?"
„Ano. Zemřela jim babička a dědečka si berou do Prahy."
„Kolik místností?"
„Kuchyň, dva pokojíky dole, pokojík v podkroví. Zahrádka… no, jako dlaň. Růže, nějaké popínavé víno… Plot v pořádku. Střecha taky."
„Kolik?"
Elén Fikejzová se naklonila důvěrně ke Klabouškovi a řekla polohlasně: „Odhadní cena pětatřicet. Chce čtyřicet."
„Dejte."
„Byla bych ráda… pane doktore… kdybyste se podíval… jestli jsou v pořádku knihy… rozumíte… Jestli ten člověk náhodou…"
„Není podvodník?"
„Nevím… snad. Na dvě staré ženy si každý troufne, nemyslíte?"
„Ovšem. A dál?"
„Byla bych ráda… Rozumíte… nechci jít do advokátní poradny…"
„Co byste tam chodila. Máte mě."
„Kozel mi slíbil, že vezme váš vůz a pojede tam s námi, a kdybyste byl tak laskav a doprovodil nás."
„Vyřídíme to," řekl doktor Klaboušek, který se v penzi nudil a vítal každé rozptýlení. „Budete prodávat vůz?"
„Ne! Co vás to mohlo napadnout! Víte, kolik stál?"
„Vím. Sto padesát tisíc. Ve čtyřiatřicátém."
„A kolik bychom za něj dostali?"
„Dva a půl, tři. Možná pět, kdyby to byl sběratel."
„Tak vidíte!" zvolala Fikejzová. „A ten vůz je v ohromném stavu… Mimochodem… slyšela jsem, že lidé prodávají byty."
„Družstevní? Ano. Ale není to jednoduché, protože…"
„To ne, družstevní…"
„Myslíte: váš byt v domě?"

Chvíli zamyšleně mlčela, než přisvědčila.
Doktor Klaboušek si mnul nos a dlaní zakryl úsměv.
„Z dnešního právního hlediska… Dělá se to, milostivá paní. Vlastně nelegálně, z ruky do ruky… Ostatně, peníze byste dostala vy, že ano… Ovšem, je zde pořadník na byťáku… A vaši podnájemníci. Moc složité. Kdo by dal odstupné za byt, za třípokojový byt, kde v jednom pokoji je jako podnájemník tříčlenná rodina."
„Jen jednou," řekla Fikejzová tvrdě, „jen jednou jsem uvěřila dobré tváři. Poslyšte: ten Tesařík jako chlapec vypadal slušně…" zavřela oči a vzdychla. „To byl trest. Za nějaký můj hřích, víte."
„Snad."
„Já jsem si, pane doktore, tomu člověku z Řevnic dovolila dát vaši adresu. Kdyby něco potřeboval… nebo kdyby se něco změnilo za ty tři neděle, co budeme v lázních. Můžete jednat naším jménem a dát nám případně zprávu."
„Rád."
„Samozřejmě, že…"
„Ze staré známosti, milostivá paní. To víte, palmární účet už nemám dvacet let. Zde je vyplněná poštovní poukázka. Poroučím se, milostivá paní."
Jemně podpíraje loket Elén Fikejzové, vyšel doktor Klaboušek na chodbu, aby přivolal výtah.
Celník Václav Miller měl nos zmáčknutý dveřmi a oko ve špehýrce.
„Jde," řekl své ženě. „Už jde." Položil ruku na kliku. „Na mazanýho advokáta se musí mazaně."
Ve chvíli, kdy doktor Klaboušek posunul paní Fikejzovou do výtahu, otevřel Miller prudce dveře, smýkl se na druhou stranu chodby a zazvonil u bytu ředitele Híska.
Klaboušek se pomalu vracel.
Paní Hísková otevřela dveře a její kulatá, měsíční tvář ozářila chodbu. „Jo, soudruhu Millere…"
„Moment, soudružko," řekl celník a obrátil se na doktora Klabouška. „Soudruhu doktore!" Samozřejmě, Miller věděl, že advokát není žádný soudruh, ba – jak si byl jist – naopak, nicméně však schválně a radostně ho tak oslovoval.
„Soudruhu doktore…"
Klaboušek si narovnal palcem a prsteníkem brýle. „Ano?"
„Já jsem se, prosím, ptal! Majitel bytu…"
„Jde-li o byt v našem domě, tedy uživatel, soudruhu Millere."
„Mně," prohlásil celník přímo, „nejde o kličky. Ale o ten fakt, soudruhu doktore, že váš podnájemník dělal zase včera v noci kravál. A já vám dál řeknu, že tam máte nejen podnájemníka, ale i podnájemnici."
„Pane Millere," řekl mírně Klaboušek. „Nestarám se o svého podnájemníka. Nevím, co dělá ve dne, tím méně, co dělá v noci."
„Ježíš, to jste ten kravál neslyšel?"
„Kdy?"
„Dneska v noci."
„Ne…" zavrtěl Klaboušek udiveně hlavou. „Někdo snad bušil do zdi?"
„Řval, soudruhu, tak, soudruhu, že to museli slyšet i Hískovi, že?"
Paní Hísková nepřítomně přikývla. „Jo," řekla.
„Tak," pravil Klaboušek spokojeně. „Dobrý večer." Pokývl hlavou a vklouzl do svého bytu.
Miller s Hískovou na sebe významně pokývali hlavami.
„Tak vidíte," řekla. „Jo, nechala tady pošťačka ten demižón. Je tady za dveřma."
„Soudruh ředitel je doma?"
„Má schůzi. V Krči."
Miller s porozuměním přikývl. „To já znám. Když jsem byl na ministerstvu, tak to byl fofr, schůze každej den."
Patnáctilitrový demižón plný vína ho táhl na jednu stranu. Toužil, aby ochutnal. „Jojo," prohlásil obecně, „teď holt je jiná doba."
Když za sebou zavřel dveře bytu, řekl své ženě: „Poslouchalas?"
„Ne. Co?"
„Jak jsem mluvil s Klabouškem."
„Ne."
„Dal jsem mu to," řekl Václav Miller spokojeně. „Ani se nezmoh na slovíčko. Uvidíš, že dneska bude ticho jako v kostele. Jen by mě zajímalo," dodal přemítavě, „co u něj chtěla ta potvora z třetího patra. Ty musej mít prachů, baby. A šperků. A těch cennejch papírů, co jim muselo zařvat."
Pokoj ve třetím patře měl okna do nitra špinavého bloku v centru města. Nažloutlé záclony clonily slunce. Staré karmínové závěsy, na nichž zcela zřetelně bylo skladiště prachu, byly staženy po stranách okna silnými šňůrami. Nábytku, který už leccos pamatoval, bylo v místnosti příliš mnoho. Na stěnách visely snad dvě desítky obrazů většinou nevalné, módní úrovně. A malba stěn zašla a zčernala.
U stolu, nad jehož kulatou deskou se vznášel křišťálový lustr, seděl instalatér a domovní řemeslník na všechny práce Josef Kozel. Před sebou měl hrníček s kávou, ze kterého pomalu upíjel. Seděl, s koleny u sebe, na kraji židle. „Slyšel jsem," říkal opatrně, „že hledáte nějaký domek… Na bydlení…"
Markéta Líbalová, vdova po zlatníkovi a sestra Elén Fikejzové, vzdychla. „My, pane Kozel, nemáme v ničem štěstí. Víte, já nevěřím v karty. To ne. Ale když mě jednou Bubeníčková pozvala, tak jsem k ní tajně šla, aby sestra nevěděla. A víte, co jí vyšlo? Že po přestálém velkém utrpení dosáhnu štěstí."
„No ale to je dobře, ne?"
„Pane Kozel…" obrátila hlavu k záclonám a oči k oprýskané omítce protějšího domu. „Vždyť žijeme v utrpení, že ano.

Sestra je nemocná, to víte. A ten Tesařík… Bože, ten Tesařík…“
„No jo, no jo,“ odpověděl zřetelně Josef Kozel. „Tak já jdu. A po osmý jsem tu jako na koni.“
„Počkejte ještě, prosím, na sestru,“ zaprosila Markéta Líbalová. „Musíte se také dohodnout s ní, víte…“
Klaply dveře a něco bouchlo. Kozel se vztyčil. „To bude ona…“
„Ne,“ řekla přísně Líbalová. „Moje sestra nechodí do bytu jako do konírny.“
Obecné ovzduší a okolnosti dokáží udělat z beránků vlky a zcela naopak. Kdyby Alena Tesaříková žila do svých dvaceti let v běžných podmínkách současnosti, v napůl zařízeném bytě, v garsonce nebo v podnájmu, kdyby šetřila (a stejně ta snaha byla mamá, protože z platu úřednice se stejně nic ušetřit nedá), zůstala by přiměřeně veselou, smutnou i zoufalou, zvědavou i odpouštějící, prostě obyčejnou, normální ženou. Jí však bylo provdat se před pěti lety za inženýra Tesaříka, skromného muže s nevelkým platem a nastěhovat se k němu. A mít dítě a tlačit se v jedné místnosti, jako podnájemník Elén Fikejzové a Markéty Líbalové. V jedné místnosti, polovině jejich původního bytu, který byl nyní rozdělený hobrovými deskami na dřevěném rámu uprostřed haly, což bylo dílo Josefa Kozla, které vykonal na přání obou vdov, neboť stavební rozdělení nebylo zatím povoleno. Za hobrou žila se svými dětmi rozvedená a zcela nesnesitelná – podle úsudku mnohých – Klaudie Helerová, servírka z kavárny Flora, a její matka.
Alena Tesaříková se postupně změnila ve zlomyslnou ženu s návaly závisti a touhy konat jiným spíš věci nepříjemné než milé.
Bolela ji hlava nahustěná stovkami cifer. Nakoupila něco k večeři a ani nevěděla přesně co, to jako obyčejně, a utíkala do školky pro dceru. Čtyřletou, vykulenou a unavenou z celodenního ruchu a hluku dvaceti dětí. Miládka byla mátožná a měla zakalené oči. Horečka.
Vzala tašku do jedné a dítě na druhou ruku a vlekla se pěšky i veřejnými dopravními prostředky hodinu domů. V prádelně za rohem měla známou. Zaťukala na roletu a dostala navíc kufr ložního prádla. Když vstoupila do bytu, byla ráda, že mohla pustit kufr rovnou za dveřmi, tašku s nákupem hned před dveřmi jejich pokoje a dítě na gauč a sebe na pár minut na zem vedle gauče.
A chvíli poté, co se zvedla a začala se vzpamatovávat a byla schopna začít nějakou činnost, klaply v předsíni dveře, někdo vstoupil do bytu, ozvala se rána a vzápětí druhá, zaúpění a zaječení.
Z chodby vedly dveře do haly. Vpravo byly dveře do kuchyňky, kterou Líbalové a Fikejzové zařídil a instalaci provedl Josef Kozel. Býval to pokojík pro služku a jeho úzké a zamřížované okno vedlo na schodiště. Vpravo ode dveří chodby byl závěs v hobrové přepážce k Helerové. Světlo zde nebylo, poněvadž stěna vedla středem haly přes místo, kde býval lustr. Na novou instalaci vedení nikdo nepomýšlel. Ve dne do ponuré předsíně, plné krámů a starého nábytku, pronikalo světlo skleněnými dveřmi, večer, když se v pokojích nesvítilo, pak bylo nezbytné jít naslepo nebo si vzít baterku.
Elén Fikejzová klopýtla o kufr s prádlem. Protože na překážku nebyla připravená, spíš do kufru kopla a to dost silně. Otevřel se a prádlo se vysypalo.
„Ježiši,“ křičela Fikejzová, , já ji zabiju!“ a točila se na svých nejistých nohou pořád dokola a šlapala v povlacích a polštářích. „Ta děvka tady dělá bordel!“ Lze možná předpokládat, že Fikejzová poznala obsah kufru a hřešíc na svou krátkozrakost, nejisté nohy a tmu, rozšlapávala prádlo systematicky.
„Elén! Bože! Co se děje!“ Markéta Líbalová vyběhla na chodbu. „Uklidni se, drahá! Tvé srdce, Bože můj!“
„Moment,“ řekl Josef Kozel. „Okamžik, paní Fikejzová…“ Otevřel dveře do kuchyňky a rozsvítil.
A bylo vidět, jak Fikejzová dupe po rozsypaném prádle a po kufru.
„To je nemožný,“ řekl Kozel. „Moment…“ Vzal Fikejzovou pod paží. Opřela se o něho.
„To leknutí,“ řekla tiše. A vymotávala nohu z otvoru v kapně.
„Uklidni se, drahá,“ naléhala Markéta Líbalová.
„Něčeho se napijte a bude to dobrý,“ ujistil ji Josef Kozel.
Na druhém konci předsíně se objevila silueta Aleny Tesaříkové. Mlčky hodila kabát na jakousi skříňku a šla ke svému kufru. „Zmiz,“ pravila tvrdě, „ty ožralá babo!“
Elén Fikejzová nesrozumitelně vykřikla.
„Mírněte se,“ zaúpěla Líbalová.
„Je tady tma,“ řekl Kozel, „to se stane, taková věc…“
„Udělala to schválně,“ zavzlykala Fikejzová, „abych se přerazila!“
„Kdo to bude prát, co?“ Tesaříková vybírala špinavé prádlo a házela je na hromadu. „Báby líný, protivný!“
„Aááá!“ zaječela Fikejzová, kterou Kozel strkal do pokoje.
Poodhrnul se závěs v přepážce a vykoukla babička, matka paní Helerové. „Prosím vás, jsou tady děti…“
„Ty kufry, pane Kozel,“ řekla Fikejzová, „o půl deváté, prosím.“
Byli u dveří do pokoje. Kozel přikývl, obešel Tesaříkovou a zřejmě rád vypadl z bytu.
Když za ním zaklaply dveře, slyšel ještě rámus a další křik.
Byl to poslední pacient, Gabriela Steinová ho neviděla, když vstoupil a usedl do křesla, protože si myla ruce. Přistoupila k němu. „Tak prosím.“
Pacient otevřel poslušně ústa, jak nejvíce mohl.
„Jo,“ řekla a odložila nástroj, „to jsou k nám hosti, pane detektív.“
Michal Exner ústa zase zavřel. „Šel jsem náhodou kolem,“ pravil nevinně, „a tak mě napadlo, podívat se, co děláš. A,“ dodal, „taky mě náhle začal bolet zub.“
„Nudil ses,“ řekla Gabriela Steinová přísně.
„Trochu,“ souhlasil. „Nešla bys se mnou na večeři? Nebo ještě líp: nepozvala bys mě na večeři?“
Zasmála se a svlékala plášť. „Tvoje drzost, Michale, je bezmezná. Zvu tě na olomoucké tvarůžky.“

Vzdychl. „Kdybys to nebyla ty, vzal bych to jako vtip. Takhle, bohužel, vím, že bys mi je opravdu předložila s kyselým mlíkem. Tak tě zvu já.“
„Abych nezapomněla: večer mám rande.“
„Ale!? V kolik?“
„Mezi desátou a jedenáctou.“ Sáhla do kabelky a ukázala mu na dlani klíč. „Od domu.“
„A co tak pozdě?“
„Má nějakou schůzi.“
„Ale.“
„Malíř.“
„Pokojů? Dobrý řemeslo.“
„Lepší než dělat kapitána. Kapitán dálné plavby se toulá po mořích a ty, kapitáne, po nocích.“
„Tak do deseti.“
„Jedem.“
A když usedli do Exnerovy černé mercedesky, řekla: „Mimochodem, měl by ses s ním jednou sejít. Je s ním řeč a bydlí ve strašidelným domě.“
„Prima. Pokusím se.“
„Oč?“
„Překonat strach ze strašidelného domu. Tak kam?“ zeptal se.
„Ale Michale,“ pravila káravě. „Do Hubertusu, samozřejmě.“
Na stropě kuchyně byla skvrna. Přímo nad dřezem. Mokrá skvrna, jež temněla a bobtnala. Pomalu, ale vytrvale. Očividně.
A pod skvrnou stála Amálie Hísková, co přebírala od pošty demižóny pro celníka Millera, a pozorovala ji.
„Teče jim to tam,“ říkala své dceři, která u stolu vedle okna krmila dítě. „A protejká to dlaždicema. A ten tvůj, místo aby tam zašel, se už půl hodiny drbe v koupelně. Taky mužskej.“
„Co by tam dělal?“
„Spravil to.“
„Není domovník.“
„Zaplatili by mu.“
„Na to kašlem, mami. A nerozčiluj ho, nebo zas uteče do hospody.“
„Řeknu mu to. Jiný vydělávají v přesčasech. Táta to pořád říká. A co berou prachů. A když je někdo holt línej, jako ten tvůj Bráf, tak si najde flek, aby se válel, ale taky nevydělá.“
„Nic mu neříkej, povídám, nebo zase uteče.“
„Povím, protože není chlap, kterej by se staral o rodinu. A to si jednou musí zapsat za uši. Má se chopit každý příležitosti…“
Nedokončila, protože do kuchyně vstoupil ten, o němž byla řeč, Milan Bráf. Měl na sobě jen trenýrky a byl bos. Utíral si ručníkem záda a z vlasů mu kapala voda. Měřil tak metr devadesát a přiměřeně k tomu měl i váhu. „Oč jde, matko?“ zeptal se. „Hele, já mám hlad.“
„Hodičkům teče voda. Měl bys jít nahoru a spravit jim to.“
„Na to se já, matko, vykašlu.“
„Nejsem žádná tvoje matka. Já být tvou ženou!“
„Tak co? Nic. Opravy v tomhle baráku má Kozel. Tak ať se lidi vobracej na něj. Já mám po službě.“
„Po službě? Po denním a nočním povalování a hraní karet! Jo, jo, to se to fláká. A jinejm, jako například právě tomu Kozlovi, kapou do kapsy peníze, který by mohly kapat jinejm, jako například…“
„Jako například?“
„Tobě.“
„Tak s tím mně vlezte, matko, laskavě na záda.“
„Můj muž, když byl v tvým věku…“
„Byl nezaměstnanej, to já vím.“
„A teď…“
„To dotáh na ředitele. To já taky vím. Je blbej a dělá direktora.“
„Vypracoval se, protože…“
„Byl taky línej a proto nezaměstnanej. Všechno znám, v týhle rodině. Hele, kde mám večeři?“
Jeho žena vstala, aby mu ji dala na stůl.
„Tak ty tam nepudeš, jo?“
„Kam?“
„Spravit ten vodovod.“
„Ani mě nehne, matko.“
Vztáhla ruku k dceři: „Nic mu nedávej! Kdo nepracuje, ať nejí…“
„Maminko.“
„Nech ji,“ napomenul svou ženu Milan Bráf, řidič požárního vozu. „Je pitomá.“
„Kdo je pitomej?“
„Vy, matko!“
„Ty…“
„No co!?“

„Nevšímej si jí," napomenula ho manželka.
„Ani mě nenapadne. Ona si mě všímá pořád. Tak já jdu, dámy! Nazdar!"
„Milane…"
Prásknul za sebou dveřmi kuchyně. Za chvíli znovu otevřel a vykřikl: „Vyřiď si to s ní!"
Jediný, kdo se náhodou dostal a vetřel do bytu, byl malíř Richard Selický, co měl ateliér a byt o patro výš. Přišel blahopřát, přinesl kytku a zůstal na židli u lože ochořelého herce.
„Kamaráde…" skučel Majda, „tohle mi chybělo, člověče."
„A to včera hrál," pravila Jarmila Majdová. „Stála jsem za kulisama a dívám se, jak ho to bere. A pak měl ten výstup, jak se žene po schodech nahoru…"
„Richarde," slzel a smál se Majda najednou, „já nevěděl, jestli letím, jestli jdu, jestli se plazím, anebo jestli mě píchá čert vidlema do prdele…"
„A po představení nemoh," řekla Jarmila, „vlézt do vozu." Zazvonil telefon a zvedla sluchátko: „Ach, to jsi ty! Že voláš! Karel leží! No chudák…"
Chudák ležel, trpěl, ale očička mu svítila. „Tady není, hochu, co pít…" řekl k Selickému. „Bylo, ale není."
U postele stála prázdná láhev koňaku. A Selický, který byl připraven ještě před hodinou odejít právě v tuto chvíli na schůzi Svazu výtvarníků, byl už pevně rozhodnut, že se nikam nepohrne. „Hele, Karle," řekl, „já mám doma menší, ale plnou lahvičku Martelu."
„To je lék," pravil Karel Majda a zvedl vážně prst. „Auuu!"
„Skočím pro ni." Selický vstal, mrkl na telefonující Jarmilu a vyklouzl na chodbu.
U dveří k Martě Bubeníčkové, bývalé majitelce módního salonu, stála jakási schýlená a zřejmě rozpačitá žena. Bubeníčková otevřela a s vážným pokynutím ruky vpustila příchozí dovnitř. Ačkoliv salon už dávno neměla, vedla si dosud čile v jiném oboru.
Selický se bezděčně usmál.
Pracovna profesora doktora Františka Hodičky, doktora věd a laureáta státní ceny, ředitele historického ústavu, byla ponořena v nažloutlé přítmí.
Bylo ostatně pozoruhodné, co působilo právě onu nažloutlou barvu ovzduší, neboť strop místnosti byl bílý. A stěny kolem dokola obloženy regály s knihami. Stínítko lampy na stole bylo zelené, jako za dávných starých časů petrolejových a plynových lamp. A koberec na podlaze černý a kůže na pohovce a na křeslech tmavá. Ona zvláštní barva v ovzduší byla patrně výsledkem odrazu světla od stropu a hnědavých parket.
Profesor měl před sebou na stole papírek a pozorně studoval poznámky napsané drobným písmem. „Volal jsem tam několikrát," řekl své ženě, která právě vstoupila do dveří. „Myslím, že se nám nepodaří toho pokrývače vůbec sehnat. Pokusím se to spravit sám. A nabídli mně… Kdo to zvonil?"
„Hísková. Tvrdí, že nám teče v kuchyni vodovod a protejká to stropem."
„Podívám se."
Vstal, mírně nahrbený se odebral do kuchyně. Spustil se na kolena a vlezl pod dřez. „Ano, to je nepříjemné… teče to tady pod dlaždicí, zatéká za stůl, tam bude asi louže… To se musí hned spravit. Zajdu pro Kozla."
„Jestli bude doma."
„Snad."
„Ten Bráf je taky instalatér."
Hodička pokýval nepřítomně hlavou, v předsíni sáhl automaticky na věšák pro klobouk a odebral se o patro níž.
„Právě večeří," přivítala Hodičku Marie Kozlová. „Ale pojďte dál, pane profesore."
„Děkuji," pravil a vstoupil do haly.
Kozlovi měli byt právě pod Martou Bubeníčkovou. Ale na rozdíl od třetího patra nebyl tento byt rozdělen stavebně. Také zde, podobně jako u Líbalové a Fikejzové, někdo vyrobil dřevěnou příčku, Kozlovi žili v místnostech, které měly okna do dvora, ve zbývající větší části bytu, pod Karlem Majdou, bydlel jakýsi Vilík Hora. Ano, jakýsi, málokdo ho totiž znal, byl zaměstnancem zahraničního obchodu a většinu času žil se svou rodinou někde v zahraničí. Objevil se jednou, dvakrát do roka, objednal úklid, udělal pořádek, řekl si pár slov s Kozlovými a odjel.
Kozel seděl za stolem v kuchyni, když skromně vstoupil profesor Hodička.
„Jo, tak vono vám to teče, sakra," řekl a podíval se na hodinky. „To bych si musel jít dolů do dílny pro vercajk. Ten Bráf je ničema. A řemeslník s rukama levejma. Sakra… blbý je to…"
„Pane Kozel, bohužel nemohu omezit odtok vody tím, že zavřu kohoutek. A byl bych velmi nerad…"
„Jo, Hísková je dost protivná…" podíval se na hodinky. „Já totiž o půl deváté vezu těm dámám od vás odnaproti kufry na nádraží. Ale snad bych to ještě stihnul… Abysme nemuseli zavírat hlavní přívod vody potom… Tak já skočím do sklepa, zavřu to, vezmu vercajk a hned jsem nahoře."
Výtah zastavil v posledním patře. Vystoupila Klea Horvátová, dáma více než středních let, oblečená neobyčejně živě a ke svému věku snad poněkud příliš mladistvě. Žila se svou matkou hned vedle ateliéru Richarda Selického.
V okamžiku, kdy zaklaply dveře výtahu, vyřítila se ze dveří jejího bytu rezavá roura, či válec.
„Bibinko, zlatíčko!" vykřikla Klea Horvátová a zvedla tu rouru do náručí. Na jednom konci válce byla umístěna pohybující se hlava jezevčíka. Také nyní, z podhledu, byly dost zřetelně vidět čtyři pohyblivé nožičky na spodku válce. Z hlavičky se vysunoval jazyk a olizoval šminky z brady Kley Horvátové.
Selický vypadl z bytu a pozdravil. Nesl v ruce láhev.
Horvátová se podívala na láhev a zdrženlivě odpověděla na pozdrav. Válec jménem Bibinka zavrčel.
Patrně se nějak všichni stejně nemilovali.
Kdysi to bývala přijatelná a vkusná kavárna. V letech budování mírně ošuntěla a to jak vzhledem, tak úrovní obsluhy a

hostů. Několik starých babiček a dědů, kteří ještě pamatovali doby jejího lesku, se krčilo v zastrčeném koutě. Řval automat na desky.
A spolu s ním broukala společnost pěti mužů nad kartami.
Čtyři hráli, Milan Bráf kibicoval. Nebylo dohromady k čemu. Pár piv a několik panáků udělalo ze hry jakousi náhodnou a neskutečnou záležitost.
„Já navrhuju, pánové, abysme to tady zabalili a šli na skok dolů do vinárny."
„Nápad," řekl jeden.
„Tak ještě kolo a jdem."
„Máš službu?"
„Nastupuju zejtra odpoledne," řekl Bráf. „Ale dlouho to, hoši, táhnout nemůžu. Leda bysme našli nějakýho kořena."
„Nějak ti to špatně sype u hasičů."
„No… kde dnes můžeš přijít ke koruně?"
„Ve sportce. Já znám jednu babu…"
„Blbost," řekl Bráf. „Sázíme furt. A spadla nám jednou čtvrtá. To se člověk prej musí přičinit, říká moje tchýně."
„Dobrá tchýně!"
„Tak abys jí vyhověl!"
„Deme, hoši! Pane vrchní! Platit!"
Stalo se, že kořena nenašli, peněženky vyschly a také možná svědomí u Milana Bráfa zapracovalo, takže v deset zvedl kotvu, opustil vinárnu, vyhrabal se po schodech na ulici a zalapal po čerstvém a větrném jarním vzduchu.
Domů měl pár kroků.
Alkohol se mu trochu rozležel v krvi. Musel se na chvíli opřít o kandelábr.
Taxíky svištěly po asfaltu.
Poloprázdné tramvaje se loudaly a čekaly nápor z divadel a kin.
Bráf nadechl a mírně zaobleným pochodem se vydal k mohutnému nárožnímu činžáku.
V oknech domů bylo dosud mnoho světel.
Chvíli se poflakoval na chodníku před domem a snad o něčem přemýšlel. Pak se dlouho hrabal po kapsách, než našel klíče.
Dole na vstupním schodišti byla tma, světlo tam nesvítilo, co pamatoval.
Těžce stoupal po schodech k výtahu.
Ne snadno našel na svazku ten správný klíč. Zaklapl dveře a opřel se o ně zády. Zmáčkl příslušný knoflík.
Výtah se pohnul.
Bráf se odpoutal od dveří a strnule zíral na schodiště. Když projížděl prvním patrem, mihla se kolem dveří Markéta Líbalová v županu.
Bibinka se přežrala cukru a měla průjem. Valila se po bytě a fňukala. Zatímco matka Horvátová myla v kuchyni nádobí a hlasitě litovala psa, svlékla Klea župan, natáhla přes nahé tělo jakýsi úzký, pletený vlněný rukáv a zavázala vlasy do šátku.
„Běžte," loučila se paní Horvátová, „miláčkové, běžte, jen dejte pozor, ať nepotkáte Fikejzku, aby naši Bibinku neuřkla. Raději i dolů jeďte výtahem."
„Dávno už spí."
„Kdo ví! Čert a ježibaba…"
„Ale maminko…"
„Mluvila jsem s doktorem Klabouškem. Potkala jsem ho v lahůdkářství a koupil Bibince pět deka šunky. Šaramantní pán! Povídal, že ty dvě jedou do lázní teď, v květnu."
„Kdo?"
„Ale ty dvě! Vždyť o nich mluvím neustále, Kleo!"
„Ale, maminko," řekla pokorně zpěvačka, která z úcty a lásky ke své matce se zatím neodvážila provdat. „Pojď, Bibinko."
Přivolaly výtah. Zaslechly nějaký šramot na dveřích nebo za dveřmi malíře Selického. Podívaly se tam, Bibinka tiše zavrčela, ale dveře byly zavřené, nic zvláštního na nich nebylo vidět.
Její matka by si zajisté neodpustila samozřejmě správnou poznámku o nemožných obrazech a dobré duši malířově. Horvátová bezděčně vzdychla.
Všichni muži určitého věku byli pro matku přijatelní. A měli vesměs kladné vlastnosti.
Zajisté by nalezla kladné vlastnosti u náčelníka bandy pašeráků omamných jedů, kdyby byla jistá naděje, že by se Klee dvořil.
Samotná Klea Horvátová si však byla naprosto vědoma, že stojí pevně na vlastních nohou, a byla ráda, že tomu tak je. Nebo se tím možná sama utěšovala.
Ale nechtěla se vzdát osobní a tvůrčí svobody, kterou pociťovala. Přijel výtah, Bibinka se do něj horečně vevalila. Dělala ráda zakázané věci a zajisté musela mít představu o tom, že jezditi výtahem dolů je zakázáno.
Zatímco Klea Horvátová s rozkoší dýchala večerní vzduch, znatelně očištěný od denních výparů města, Bibinka se štrachala při zdi a vyhledávala pachy příjemné pouze psímu čenichu.
Obcházely pomalu celý blok domů. Osvětlena byla pouze jízdní dráha, na chodnících byla hustá tma, protože světlo kandelábrů nepronikalo korunami kaštanů.
Pro obě to byla tma běžná a nezáludná.
Na zemi ležel mrtvý Caesar, nad ním vedl řeč Antonius. Právě ji končil: „…a feny války pustí na svou zem, až tento

zločin bude páchnout k nebi kupami mrch po pohřbu úpějících.“
Vtom vešel sluha.
Antonius se k němu obrátil: „Octaviu Caesarovi sloužíš, viď?“
„Tak jest, můj pane,“ řekl sluha.
„Caesar ho listem volal do Říma.“
„Ten list ho došel. Cestou sem můj pán mne vyslal, abych vyjádřil vám ústně…“ teprve teď si povšiml Caesarovy mrtvoly. V tváři a v pohybu bylo vidět úděs: „Ó Caesare…“
„Srdce ti puká,“ řekl Antonius, , jdi a vyplač se. Žalost je nakažlivá, jak se zdá. Mé oči vidouce ty perly ve tvých, zvlhly mi rovněž.“ A přešel k věcné otázce: „Přijde sem tvůj pán?“
„Dnes přenocuje odtud sedm mil.“
„Jeď tryskem zpět a vyřiď, co se stalo,“ přikázal operativně Antonius a dodal: „Toť truchlivý, toť nebezpečný Řím, Řím dosud nehostinný pro Octavia. Běž, vyřiď mu to! Nebo počkej,“ zarazil ho. „Dřív se nevracej, než dopravím to tělo zavražděného na forum a vyzvím svou truchlořečí, jak lid se dívá na kruté dílo oněch katanů. A podle toho teprv potom vylič Octaviovi, jak se věci mají. Pojď, pomoz mi.“
Zvedli Caesara. Byl to nevelký muž, avšak podsaditý a jistě vážil svých pětasedmdesát, osmdesát kilo. Po tvářích jim přes líčidlo tekl pot.
Caesar tiše sykl, protože mu Antonius skřípl kůži v podpaždí.
Opona se zavřela a sálem zazněl potlesk.
Xaver Laub vstal a vyprášil z tógy prach. „Pane kolego,“ řekl herci Adámkovi, představiteli Antonia. „Zase jste mě vzal tak blbě.“
„Posledně jsem vám povídal, pane Laub, abyste lehnul vejš na ty schody, protože uzvednout vás, to je dost těžký, chápete.“
„Chápu, ale zde budu mít opět modřinu.“ Laub odkašlal a zamířil k šatně, aby vykloktal prach a vyčistil nos. Nalokal se toho vždycky dost za tu dobu, co ležel zavražděný na zemi.
„Pan Laub,“ zachraptěly reproduktory, „ať volá svou paní domů.“
A tak místo do šatny zamířil k telefonnímu automatu. Zpod tógy vylovil peněženku a vyhledal padesátník. „Zde Xaver,“ řekl. „Milá Lydie, co se stalo?“
„Tak si představ,“ řekla jeho žena. „Že mi dnes večer volala ta baba Fikejzová. Chtějí za tu chatu sedmdesát tisíc.“
„Dyť se zbláznila.“ Laub ztlumil hlas a rozhlédl se, zda není někdo nablízku. „Nejdřív chtěla pětapadesát a dostala pětadvacet zálohu. A to se tam teprve teď budeme stěhovat!“
„Říkala, že si to rozmyslela. Že nic prodávat nebude… Že asi nic prodávat nebude…“
„Smlouva je hotová.“
„Jenže od smlouvy lze ustoupit. A když vrátí zálohu… A já se, Xavere, tak těšila. Rozumíš. Léto, neděle… To se nedá srovnat s tou boudou, co jsme měli.“
„Okamžik,“ pravil, vyslovuje přesně každé slovo. „Tak chce víc nebo odstoupit?“
„To jasně neřekla. Znáš ji.“
„Bože,“ vzdychl Laub. „Já tak nerad měním své záměry, Lydie.“
„Ovšem, Xavere.“
„Pohovoříme si o tom doma.“
„Jsem tak rozrušená. Nemohl bys jí zavolat?“
„Teď? Vyloučeno. Snad zítra.“
„Oznámila mi, že odjíždějí do Poděbrad. Máme jim prý podat zprávu písemně.“
„To je všechno nesmysl,“ řekl mrzutě Laub. „Jednou je smlouva uzavřená…“
„Ale jde o ten odstup…“
„Dobrá, řekneme si to. Až přijdu. Vezmi si prášek, abys nebyla tak nervózní. Čeká nás soustředěná diskuse. Ano. Právě jsem skončil. Vyčistím si trochu dýchací cesty a dám si malý koňak. Ovšem, Lydie, ne brandy. Opravdový koňak. Líbám tě, miláčku,“ skončil dvorně. Zachmuřil se a šel kloktat.
V podniku byla veřejná schůze, na kterou inženýr Tesařík nemusel chodit.
Od tramvaje se neodebral domů, ale přes ulici za roh do kavárny. Snědl tlačenku s cibulí, vypil pivo a přitom okukoval hráče šachu. Domů vůbec nespěchal. Patrně věděl, že nemůže čekat nic příjemného.
Předsíň, kde se vyznal potmě úplně bezpečně za ta léta, byla osvětlená jak z pokoje Fikejzové a Líbalové, tak i z jejich světnice.
Na prahu pokoje zul boty a kabát pověsil na skobu v rámu dveří. Tu skobu tam přibil před deseti lety.
Jen letmo přelétl očima hromadu nějakého prádla.
Vstoupil do pokoje a pochopil, že je zle.
Někomu se možná mohlo zdát, že Xaver Laub nemá přiměřené vozidlo k svému věku. Byla to sportovní kára zahraniční značky, příliš bujará na prošedivělé skráně a prořídlé vlasy nad čelem.
Jisto však je, že se k sobě hodili. To hladké nízké porsche s velkou akcelerací a spotřebou a malý, puntičkářský a samolibý světák Laub.
S rozkoší vklouzl na kožené sedadlo. Vůz byl znakem jeho osobnosti a mladistvosti. Snad někdy zatoužil svézt na sedadle vedle sebe zajíce. Ale to opravdu jen docela daleko, v hloubi duše. Jeho korektnost by to nepřipustila.
Mohl nejvýš galantně odvézt dámu, která se octla v nesnázích, k domow. A zaehovat se nějak rytířsky. O tom vlastně Laub od mládí a v skrytu duše snil. Touha byla dokonce tak silná, že tajně – vraceje se z divadla – bral to oklikou nejživějšími ulicemi večerního města, aby nějakou takovou dámu nalezl. Ale tahle jeho činnost byla v příkrém rozporu s

vnějším výrazem jeho osobnosti. Kdo by mával v nesnázích na starého pána ve sportovním bouráku.
Toho večera neměl na výlety chuť.
Uvažoval o tom, jak osamělé ženské mohou být nesnesitelné. A narůstala v něm zloba. Neboť byl vlastně také osamělý člověk, ve kterém se pomalu, ale nezadržitelně rodil mrzutý a vzteklý dědek.
„Potvory," uvažoval polohlasně. Neboť si už vysnil sebe sama na lehátku před weekendhousem, jenž nepostrádal jistého přepychu a prostě se k Laubovi, k jeho vozu a k jeho ženě hodil.
Jaksi ze zvyku než opravdu úmyslně zabočil bravurně na chodník k průjezdu do domu. V poslední chvíli zahlédl u vrat rezavou valící se rouru, v níž okamžitě poznal Bibinku.
V duchu si odplivl.
Vrata byla otevřená a průjezdem viděl dveře garáže, plechové, dole plné, nahoře se čtvercovými okénky v železném rámu.
Vyklonil se z otevřeného okna. „Rukulíbám, milostivá," řekl Klee Horvátové. „Málem se stalo neštěstí. Velmi toho lituji. Bibinka je rozkošná."
Klea pozdravila Lauba zářivým úsměvem. Její matka ho považovala za okouzlujícího člověka.
Klea koneckonců také, ale nikdy se o tom nevyslovila. „Jste vynikající řidič, pane Laub."
„Děkuji. Dobrou noc, milostivá, a ruky políbení vaší paní matce."
„Dobrou noc."
Vjel do průjezdu, z něhož, ošuntělého a s opadanou omítkou, udělala intenzívní koncová světla vozu bránu pekelnou.
Bibinka zafňukala a sedla si na okraji chodníku na bobek.
„Nevydržím to," úpěla tiše Tesaříková. „Zabiju se. Zabiju…"
Znal to.
Žena se prostě zhroutila. Na několik hodin, možná dní. Nevypadal tím nějak vzrušen. Ale to jenom kvůli ní.
Protože jak plynul čas, byla jejich společná situace víc a víc beznadějná. Neboť nebylo řešení. Na družstevní byt se jim kdysi nedostávalo peněz a teď byl pro ně zcela nedosažitelný. Nebylo možné získat byt. Pro člověka, který je profesí vázán na centrální projekční ústav, kde zatím měl a má jisté úspěchy.
Ty úspěchy nebyly ničím proti těmhle neúspěchům.
„Kdybychom aspoň my mohli někdy někam jet… My nemůžeme nikam utéct, nemůžeme…"
„Zítra zůstanu s tebou doma…"
Vrtěla hlavou.
V předsíni klaply dveře a bylo slyšet Kozla, jak se loučí, říkal něco o dobré noci a zítra že se do toho pustí.
„Někam jet…" říkala, „a nevracet se."
„Dopadne to velmi mizerně," řekl inženýr Tesařík suše.
Musel zastavit na konci průjezdu. Pootevřel dveře vozu, aby je neodřel o zeď a opatrně se vysoukal ven. Vrata garáže se otvírala ven, na úzký dvoreček. Byla to smrdutá nudlička, soutěska mezi velkou garáží, na jejíž střeše byl vlastně druhý dvorek s klepadly a bidly a zdí domu.
Dřív než mohl vzít za kliku, vrata se otevřela sama.
„Dobrý večer, pane Laub," zasmál se Josef Kozel. „Tak pojeďte." A vrátil se ke starému vozu Markéty Líbalové a upevňoval na něm lehkou plachtu.
Laub zakormidloval na své místo. A šel ke Kozlovi. „Znamenitý vůz, že?"
„Tohle?" zasmál se Kozel a ukázal na starého pamětníka lepších časů osamělých dam. „Jo, tak pro muzeum. To vaše kára, pane Laub, to je vozidlo."
„Že se těm ženským chce platit daně."
„Stará rodinná věc, patrně."
„Snad. Byl jste s nimi venku?"
„Na nádraží s kuframa."
„Sám?"
„Co vás napadá," zasmál se Kozel. „To by mě přece paní Fikejzová nepustila."
„Takže pořád, milý příteli, dost práce."
„Až moc. Večer jsem spravoval u Hodičků vodovod, teď tohle…"
„Hlavně," usmál se Laub, „že to není zadarmo, pane."
„A skoro jo, vám řeknu," Kozel si myl ruce u takového malého špinavého vodovodu vedle dveří vedoucích na schodiště domu. „Já vám řeknu upřímně, ty dvě dámy nemá v domě moc lidí rádo. A mně je jich trochu líto. To je taková těžká věc, že…"
„Poslyšte, pane Kozel," zeptal se Laub tlumeně, „nemluvily dnes spolu náhodou před vámi o chatě?"
„Jo, co vám ji prodaly? Ne. Přede mnou vůbec moc málo mluví. Budu jim malovat. Konečně jsem je po letech dostal k tomu, aby si daly vymalovat. Starý lidi malý děti."
„Tak nic?"
„Jo, o tý chatě nic. Copak?" zajímal se Kozel a přitom zavíral garáž a zhasínal. „Něco nehraje?"
„No, snad ne. Kam vlastně jedou do lázní?"
„Do Poděbrad."
„Vozem?"
„Kdepak. Paní Fikejzová tvrdí, že už zapomněla řídit. A že je nemocná. Ale já si spíš myslím, že by jim bylo líto nechat vůz tři neděle tam někde na parkovišti."
„To máte asi pravdu. Tak jedou vlakem?"

„Jo, rychlíkem.“
Nastoupili do výtahu. „Hezké jaro, že ano?“ pravil Xaver Laub.
„No,“ usmál se Kozel. „Ujde to. Chci prodat svou káru, pane Laub, a koupit něco novýho.“
„To byste udělal zajisté dobře. A nač máte zálusk?“
„Na něco většího, ale to víte, u nás na trhu nic není…“
Výtah zastavil.
„…napadlo mě, jestli by se nedalo něco v Tuzexu, ale nejsou bony.“
„No,“ řekl mnohoslibně Laub. „Něco by snad mohlo být. Ale mluvme upřímně, pane Kozel. Vy jste šikovný člověk. Já koupil pozemek s tím weekendhousem. A řeknu vám, sehnat dnes řemeslníka…“
„Mrknul bych se na to, pane Laub. Však to dnes znáte. Každá koruna…“
„Ovšem,“ zasmál se Laub a poplácal instalatéra po zádech. „Zajisté. Přijďte na kafe, pane Kozel. Třeba zítra k večeru. Jestli se vám to ovšem hodí.“
„Ale jo. Tak dobrou noc.“
Opustil výtah a Laub pokračoval v jízdě do posledního patra. Mezitím zhaslo na schodišti světlo.
Nerozsvěcel. Dveře do jeho bytu byly vlastně hned naproti výtahu.
Ani si v té tmě nepovšiml, jak ze špehýrky dveří Richarda Selického na okamžik zazářil do chodby tenký paprsek světla.
Byli v divadle, pak ve vinárně, nakonec, když už jim zbylo v kapse pár halířů, táhli ulicemi, až se postupně celá parta rozpadla. A zůstali sami dva, Marcel Zemek, budoucí sochař, patrně, podnájemník doktora Břetislava Klabouška a Miroslava Hošťáková, která dřela své drobné tělo na tanečním oddělení konzervatoře.
Šli, mírně zmožení a šťastní. Chvílemi je napadlo a honili se. Jen tak, pro radost. A také čas od času zůstali stát, aby se políbili.
„Půjdeš do koleje?“ ptal se jí.
„Nemají místo,“ říkala vesele. „To je prima.“
„Až to praskne!“
„Pan doktor Klaboušek mě ze všeho vyseká.“
„Ale facku dostaneš!“
„Asi.“
„A já taky.“
„Když utečeš, vyhraješ.“
„Nakonec si tě budu muset vzít.“
„To nedovolím.“
„Počkej!“
„Co?“
„Zastav se…“
„Teď ne, až doma…“ a rozběhla se do tmy.
„Ježíš! Nebojíš se!?!“ volal.
„Čeho!?!“
„Strašidel a zlejch vrahů!“
„Jen to zkus mě chytit a mordovat!“
Někde nahoře prásklo okno. „Ve dne tramvaje,“ řval kdosi shůry, „v noci ožralí chuligáni! Esenbáci nikde!“
„Zde,“ vykřikl Marcel Zemek. „Zde!“ A zmizeli s Miroslavou za rohem.
Zapadli do domu, práskli dveřmi, smáli se a nevěděli dost dobře proč a nechali výtah výtahem a hrnuli se nahoru potmě a s rámusem.
„Pšššt!“ napomínali se přede dveřmi. „Ať se u Millerů neleknou…“
Doktor Klaboušek je uvítal v předsíni. Měl přes pyžamo župan a v zubech držel doutník. „Koukněte,“ uvítal je přísně. „Je noc a po desáté hodině má být v domě naprostý klid.“
Zasmáli se. „Jistě.“
„Uvařte mně a sobě kafe a přijďte za mnou.“
„Průšvih?“
„Jo.“
Ztichli a poslechli. Složili se do kožených křesel v Klabouškově obýváku, kde před nedlouhou dobou seděla Elén Fikejzová.
„Soudruh Miller,“ pravil doktor Klaboušek, „si na vás velmi stěžoval.“
„Takže se musíme chovat velmi slušně.“
„Tak. Patří k těm, co by neváhali a rozmázli všechno na národním výboru. Stejné myslím, že k tomu jednou dojde.“
„Zastydlej rozum a mindráky,“ řekla.
„Třeba,“ souhlasil opatrně Klaboušek. „Především rozpor mezi touhou vyniknout a schopnostmi touhu uskutečnit. To je taky podhoubí zločinu. Tyhle povahy. Ale myslím,“ usmál se advokát, „že teď bude na čas klid, protože dostali od maminky z Moravy demižon.“
„Hurá!“
„Ticho. Já demižon nedostal.“
„Jsou teď úplně pod párou,“ řekl Zemek. „V limbu.“
„To oni při televizi, pomalu, ale důkladně,“ pravil Klaboušek.
„Mně se to nelíbí,“ prohlásila Hošťáková, „pomlouváte je. Měl jste jít dnes s námi do divadla, pane doktore.“

„Měl jsem objednaného klienta.“
„Tu babu seshora?“
„Pardon, pane Zemek,“ řekl Klaboušek vážně. „Žádnou babu jsem zde neměl. Navštívila mě paní Fikejzová.“
„Toho jedu!“
„Náš zákazník,“ řekl vážně Klaboušek, „náš pán. Mimochodem, jsme vlastně téměř příbuzní, když jsem ji dvakrát rozváděl, tak…“
„Ale?“ poznamenala káravě Miroslava. „Tak ona je dvakrát rozvedená? To je dost výkon v té generaci, ne?“
„Dost,“ souhlasil Klaboušek. „Chvála pánubohu, neprodělali jsme na tom nic. Spíš naopak.“
„Měl byste napsat paměti.“
Advokát se usmál a vypustil ke stropu hustý oblak kouře. „Až budu starší… snad…“
Černý mercedes kabriolet klouzal ulicemi.
„Tak jsem si všimla,“ řekla Gabriela Steinová, „že patrně padla kosa na kámen.“
„Jak to myslíš?“ zajímal se Michal Exner. „Vidím jizvu na tvé skráni.“
„Mí důstojníci by ti pravděpodobně dali za pravdu. Ale já mohu jen poznamenat, že jsem prostě boural. Malá bouračka.“
„A šest štychů.“
„Tak nějak.“
„Hele, zastav, Michale.“
„Jsme na místě?“
„Ne. Je to takhle kousek za rohem. Ale nemyslím si, že by bylo vhodné…“
Michal Exner se zasmál.
„Dějí se s tebou věci, milá Gabrielo, pardon, paní Steinová…“
„Přijdeš?“
„Maluje dobře?“
„Říká se to. Tohle já nepoznám, Michale.“
„Až bude nějaká příležitost.“
„Zavoláš?“
„Pokusím se.“
Vystoupil a otevřel dvorně dvířka. Políbil jí ruku. „Mnoho štěstí, paní Steinová. Přeju si, aby mě zase bolel zub co nejdřív.“
„A teď nebolí?“
„Je to už daleko lepší. Ahoj, Gabrielo!“ nasedl, zamával a rozjel se. Věděla, že se dívá do zrcátka, a proto zvedla ruku na pozdrav. Dvakrát ťukl na brzdu a zamrkal na ni červeně.
Vzdychla. Byl to koneckonců veselý a příjemný večer. Richard patrně čeká a dupe po ateliéru.
Šla směrem, který před tím naznačila Michalovi. Zahnula za roh a najednou si uvědomila, že proti domu, do kterého mířila, stojí na nároží telefonní budka schovaná pod větvemi stromů.
Přišla na to, proč si to uvědomila až dnes. Někdo totiž do té budky vstoupil a dveře jí odrazily do očí světlo výkladu z vedlejší ulice.
Patrně by o tom vůbec neuvažovala, kdyby v budce nebliklo světlo. Ne tak, jako když někdo škrtne sirkou nebo rozsvítí zapalovač, aby se podíval do seznamu. Ne, tak ne.
Byla to baterka a blikla ven z budky. Ne náhodou. Bliknout ven náhodou mohla jednou a potom už blikat jen na seznam.
Ale ona blikla dvakrát a potom ještě jednou dvakrát.
A nahoře v domě, do něhož šla, zaharašilo okno. Nemohla vidět které, protože nad ní byly větve.
Zůstala stát.
Začala litovat, že není Michal Exner s ní.
Ale pak se v duchu zasmála sama sobě. Kdyby totiž právě s ním nestrávila dnešní večer, vůbec by ji nenapadlo pozorovat takové maličkosti a dokonce se zastavit a čekat, jestli se něco bude dít.
Prostě by šla klidně dál.
Ale ačkoliv to byly všechno maličkosti, nešla.
Viděla, jak z budky vylezl nějaký muž. Přidala se k němu žena, které si až dosud Steinová nepovšimla. Ve tmě ji ostatně nemohla vidět. Zamířili přímo ke vchodu do domu.
Nezazvonili, nevytáhli klíče, čekali.
Zanedlouho se tiše otevřely dveře a oba příchozí vklouzli dovnitř.
Dveře se stejně tiše zavřely.
Počkala chvíli a potom je následovala.
Ujeli jí výtahem. Jak zjistila, do třetího patra.
Když ona sama tím patrem projížděla, byla chodba i sehodíště temné a bez života.
„To je jasný,“ vykřikoval Selický a mlátil se dlaněmi do kolen. „Je vidět, Gabrielo, že na tebe tvé bývalé známosti mají nesmírný vliv. Tohle já pozoruju tady z okna pořád. Hele, když si v noci sednu na židli do zimní zahrady, tak mám ulici jak na dlani. To se tady opakuje až třikrát za noc.“
„A co to je?“
„Máme zde hodinovej hotel, milená.“
„Ale…“

„Zajisté. Tenhle dům má ještě mnoho dalších tajů, na které by nepřišel ani ten tvůj frajerskej fízl. Pardon, tedy detektiv. Tohle ti vysvětlím úplně snadno. Ve třetím patře…“
„Moment,“ řekla Steinová přísně. „Ty ho nenávidíš.“
„Koho?“
„Exnera.“
„Vůbec ho neznám.“
„Tak ho poznáš,“ řekla příjemně Gabriela Steinová a rozložila se na zádech na podlaze na ohromné umělé chlupaté kožešině.
„Jak to?“
„Pozvala jsem ho sem.“
„Kdy?“
„Dnes večer.“
„Jak to?“
Selický cítil, že je nějak vedle věci, o níž se vede debata.
„Byla jsem s ním na večeři.“
„To jste se potkali?“
„Pozval mě. Co se dá dělat. Ták a teď povídej.“
„Okamžik,“ řekl a sáhl do černé almárky po jakési láhvi. „Nechceš se napít?“
„Ne. Zkus to sám.“
Poslechl. „A co?“
„S Michalem? Vůbec nic. Ovšem. Byli jsme opravdu jen na večeři.“
„Dobrá.“
„Chtěl jsi něco vysvětlit, pokud jde o tenhle barák.“
„To není snad…“
„Ale je. Mě to moc zajímá. A Michala pusť z hlavy. Je to prima kluk. Ale pusť ho z hlavy, jako jsem to před časem udělala já. Mimochodem dělá totéž.“
„Co?“
„Pouští z hlavy. Povídej!“
„O čem?“
„O tom hodinovém hotelu, samozřejmě.“
„Jo tak. Má ho Helerová. Co bydlí pode mnou s těma dvěma babkama. Ta Helerová je číšnice a její manžel byl číšník. Když dostali půlku bytu, protože babky to nemohly udržet – vzali si sice před časem podnájemníka, takovýho slušnýho člověka, jenže ten se jim oženil, a začali se všichni dohromady nenávidět. A hádat. Tak se stalo, že tu půlku bytu nedostal on – taky myslím tenkrát neměl ještě dítě, ale ta Helerová, která se pak s manželem rozvedla. A on zůstal nějakým řízením osudu ve svobodárně, kde dříve bydleli společně. A sem vzali babičku s dětmi.“
„Spořádaná rodina. Kde vidíš hodinový hotel?“
„Je číšníkem a ona servírkou. Mají službu cik cak. To vím pozitivně, protože do toho jejich podniku taky občas zabrousím. A když má jeden službu v podniku, druhej má službu tady v baráku. Jeden pokoj je prostě pro hosty. Mají takovou malou agendu, patrně, já jsem jejich služeb nikdy nevyužil, dotyčnou dvojici pošlou sem, řeknou dvakrát blikněte v budce, a ten, co má v domě službu, zamává z okna, jde dolů otevřít, uvítá hosty, zde koupelna, zde kloset, zde bidó, kávu? Koňak? Prosím, bez. Až budete potřebovat, zde zvonek…“
„Zvonek? Jak tohle víš?“
„Slyším ho. Ten zvonek. Takhle jak se mačká shora. Slyším ho tady v ateliéru dost dobře.“
„Aha.“
„Zvonek, zde je pět pětek, nebo kilo, co já vím, třeba je to, kdo co dá, nebo se inkasuje předem. Nebo předem v podniku jen záloha, to záleží na dokonalosti organizace a praktických zkušenostech z provozu. Račte se obléci – mezitím se zavolá do podniku – vyřiďte Pepíkovi nebo Mařence, že je Karel doma – nebo nějaký jiný heslo, no a jede se dál. Tuhle na mě nešlo spaní.“
„Na tebe?“
„Jo. Nějak jsem se přespal. Přehodil jsem si den a noc po flámu. Sedím v zimní zahradě a dumám. Pět kunšaftů za noc. Pak už se mně chtělo jít spát, bylo kuropění, ale byl jsem tak zvědavej, že na toho posledního jsem si musel počkat.“
„To je na mou duši zajímavý…“
„Ani ne. Živnost. Já maluju obrazy, ty spravuješ zuby a oni kšeftují s cimrou. Je to činnost spíš bohulibá, myslím. Asi by se nelíbila detektivům.“
„Detektivům možná ne.“
Pochopil, že je nezbytné upříst jinou nit hovoru. „Víš, že bych něco malýho sněd?“
„Před spaním?“
„A kdo praví, že půjdeme hned spát.“
„Co máš v lednici?“
„Lososa. Uzenýho.“
„A dál?“
„To je všechno. Pak nějakej rohlík a chleba a tuším někde kus másla.“
Zželelo se jí ho a neřekla nic o opulentní večeři, takové, jakou uměl organizovat jen Michal Exner.
„Přines to sem,“ řekla. „Dáme se do toho. A podej mi tu láhev. Přece jen si cvaknu.“

V pití, řekla si, je zase tenhle lepší než Exner.
Služba na letišti začínala v časných ranních hodinách. Václav Miller se však probouzel snadno. Ne, že by vyskočil jako rybička. Na to měl už svůj věk a bříško, ale s cinknutím budíku vstal, protáhl se, tiše opustil ložnici, postavil na čaj a šel se osprchovat. To mu rozjasňovalo hlavu a udržovalo svěžest.
K snídani si ukrojil kus prorostlého domácího uzeného, další kus vložil mezi dva chleby a strčil do aktovky.
Když odcházel z bytu, zavadil v předsíni o demižon.
Napadlo ho, že víno je po dlouhé cestě vlakem a nyní v teplém bytě. Rozhodl se uložit je do sklepa hned.
S uspokojením potěžkal jeho váhu.
Představa obsahu naplnila celníka Millera blahem. Pocítil zvláštní hřejivé teplo nad skutečností, že dobře učinil, když si už ve zralejším věku vzal ženu z jihomoravské vesnice.
Na kousek papírku napsal: Víno jsem uložil do sklepa.
Zašel do kuchyně, lístek položil na stůl a ze zásuvky si vzal klíč. Na schodišti bylo už šero.
Rozsvítil až ve sklepě.
Mezi bytem Kley Horvátové a manželů Laubových byla garsonka. Na dveřích se leskla cedulka:
MILOŇ KYTLÍČEK
vrchní osvětlovač ČSF
Nad kováním kliky byl připevněn lístek, kde bylo drobným, ale zřetelným písmem napsáno: NEOHLÁŠENÉ návštěvy se NEPŘIMAJÍ.
Na poštovní schránce pak byl vzkaz, snad pro listonoše: Jsem tč. na exteriérech na Rujaně.
A dveře oné garsonky se potichu otevřely a na chodbu vyhlédl mladý muž. Byl patrně spokojen, že je všude ticho a klid. Natáhl ruku a stiskl přivolávací knoflík výtahu.
A přivřel dveře.
Když výtah dorazil, vyšel muž na chodbu a tiše jej otevřel. Druhý muž vyšel za ním stejně opatrně. A zavřel jemně dveře.
Sklep pod starým domem byl mohutný a rozsáhlý.
A měl dvě patra. Úplně dole byla kotelna a sklad uhlí. Se šachtou pod chodník ulice. Výš byly sklepy nájemníků. Dřevěné, běžné kóje sbité z prken. Mezi prkny velké mezery.
Zbylo zde ještě mnoho krámů, které se už do jednotlivých kójí nevešly nebo je tam nikdo nechtěl dát. Byla to změť beden, krabic, starých almárek a skříní, nějaké pohovky, jež by mohly být znamenitým obydlím štěnic, věšáky, prkna, zaprášené kufry, obyčejné a jeden lodní, dva dětské kočárky, kus tříkolky, dvě jízdní kola, ráfky, trubky, pár starých pneumatik, zbytky rozebraného spalovacího motoru, piliny a láhve, nějaké hrnce, bandasky od mléka.
U stropu vedly roury ústředního topení. Na izolaci, roztřepené a potrhané, bylo zřejmé, že slouží několik desítek let.
Hned proti vchodu do sklepa byla vrátka s nápisem: Hlavní uzávěr vody. A sklep Václava Millera byl vedle. Miller totiž přišel na to, že kolem potrubí hlavního uzávěru nějak prosakuje voda. Bůhví odkud. A sklep si vyměnil s jinou partají. V jeho kóji bylo také okénko na ulici. Zevnitř pobil sklípek hobrou a vylepil. Stěna k ulici dávala prostoru správnou vlhkost a pootevřené okénko temperaturu.
Postavil opatrně demižon do rohu ke zdi. Obhlédl regály a v nich naskládané zavařovací sklenice.
Byla to příjemná podívaná.
Pečlivě zavřel a tiše pískaje něco neurčitého vyšel ze sklepa. Zhasl.
Zavřel za sebou hlavní dveře.
Upravil si čepici uniformy. A stoupal po schodech.
Od výtahu k hlavnímu vchodu to bylo pěkných pár kroků. Šel bezpečně po slepu. Otevřel dveře, a když se pootočil, uviděl dva muže, jak se motají u schodů do sklepa.
Bylo to sice podivné, ale Václav Miller měl o mnoha lidech v domě ne zvlášť dobré mínění.
Rychle za sebou zavřel na dva západy.
Ať si ti dva otevřou znova.
Podíval se na hodinky a přidal do kroku. Na rohu se ohlédl. Měli klíč od domu a zamířili na opačnou stranu než on.
Ráno před osmou zavolal Josef Kozel do dílny mistrovi, že si bere na tři dny volno. „Stejně," řekl, „není materiál a práce je ničemná. Mám melouch."
A hodinu nato se začal stěhovat s kyblíky a konvemi, s pytlíky barev a se štaflemi do bytu Fikejzové a Líbalové.
Rámusil a rachotil, až inženýr Tesařík vyšel do předsíně.
„Co se bude dít, proboha. Mám tady nemocné dítě, pane Kozel."
„Bude se malovat. Dámy mě o to požádaly. A uklízet."
„To snad není možný…"
Kozel pokrčil rameny. „Chtějí nás opustit," řekl pološeptem. „Patrně."
„Jak to?" Tesařík mimořádně ožil. „Jak to opustit? Něco vám říkaly?"
„Znáte je. Co by taky mně měly povídat. Leda: pane Kozel, buďte tak laskav a umejte nám auťák. Něco říkaly mezi sebou o nějakým domku. Jestli ho chtějí koupit nebo co – nevím. Ale to vy taky snad můžete slyšet. Líbalová je mírně nahluchlá a tyhle příčky nejsou zrovna tlusté."
„Ano," řekl Tesařík trpce, „Líbalová je nahluchlá. Ale ne, když je doma se sestrou. Takže by se stěhovaly?"
„Jo, to já nevím. Já zde mám pouze malovat, pane inženýre. A co vy, taky marod?"
„Ne," odpověděl Tesařík roztržitě. „Ne. Manželka se včera zhroutila po tom výstupu s prádlem. Však jste byl u toho. Zůstal jsem u dítěte, aby si aspoň v práci mohla odpočinout."
„Vždyť jely do lázní."

„Ono jí už stačí jen to prostředí. Bojím se, že snad… že snad bude muset na léčení.“
„Já vám něco povím, pane inženýre,“ řekl Josef Kozel. „Že si daly vymalovat a uklidit, to může něco znamenat.“
Tesařík se usmál. „Snad. Asi máte pravdu…“
„Nebo se zeptejte doktora Klabouška.“
„Nač?“
„Vsadím se s vámi, že bude vědět něco určitějšího. Například zrovna včera večer tam paní Fikejzová byla. A to určitě ne jen tak. Pro nic za nic. Na besedy k němu nechodí.“
„Klaboušek mi nic neřekne.“
„To já vím, že nic konkrétního. Ale může vám něco naznačit. Je to přece hodnej člověk a zná vás léta.“
Inženýr nejistě potřásl hlavou a pokrčil rameny. Tiše zmizel v pokoji.
Josef Kozel našpulil rty a podle výrazu jeho tváře bylo zřejmé, že si o inženýru Tesaříkovi myslí patrně: nemehlo.
Dal se do pískání a do organizování díla.
Před polednem někdo zazvonil jednou. Dvakrát se zvonilo na Tesaříka, třikrát na Helerovy. Kozel šel otevřít. Propletl se mezi složenými koberci, kbelíky a nábytkem a posunul si do týla papírovou čepici.
Na chodbě byl starší pán. „Promiňte, prosím,“ řekl, „jdu k paní Fikejzové.“
„Odjela do lázní.“
„To je mrzuté… totiž…“
„Já tady maluju.“
„Ano… Nevíte, jestli zde nenechala nějaký vzkaz. Měl jsem ji příležitostně navštívit… Zmínila se, že na čas odjíždí… ovšem neřekla kdy.“
„Vzkaz? Ne.“
„To je zlé. Měl jsem si prohlédnout byt…“
„Právě ho maluju.“
„Aha. A vy byste nedovolil…“
„Nevím proč, pane. K tomu nemám právo.“
„Jenom bych nahlédl, jestli dovolíte… Jde mi jaksi o vybavení a umístění… Prodávám totiž paní Fikejzové a její sestře domek. A výměnou se mám nastěhovat s manželkou sem. Mé jméno je Jonáš.“
„Aha. Jo. Jenže ani v tom případě nemůžu. Protože vzkaz nemám, dámy mně nic neříkaly a chápete, že do bytu nikoho cizího pouštět nemohu.“
„Vzal jsem si volno ze zaměstnání a vážil jsem…“
Kozel dostal nápad. Asi se mu zželelo toho slušného pána. „Něco bych vám poradil, pane…“
„Jonáš. Jonáš.“
„Ano. Tedy pane Jonáš. O patro níž, zrovna v tomhle bytě, bydlí doktor Klaboušek. Je už v penzi a bude asi doma. Já bydlím v tomhle baráku, víte, a nic mi do toho není, ale myslím, že doktor Klaboušek vám nějak poradí. Rozumíte?“
„Ano. Rozumím. Paní Fikejzová a pan doktor…“
„No to nevím.“
„Paní totiž něco říkala o právním zástupci…“
Kozel pokrčil rameny. „To vám, bohužel, nemohu sloužit. Na shledanou, pane.“
Pan Jonáš byl zřejmě smolař, protože ani pan doktor Klaboušek neměl žádné instrukce. Ale pozval návštěvníka dál a připustil, že s ním obě sestry o koupi domku mluvily. „Já už jsem v penzi, pane, a nemohu být žádnému právním zástupcem. Jak se dámy rozhodly, to nevím, jsou toho času v Poděbradech. Spěchá to?“
„Dost. Mám ještě jinou nabídku.“
„Myslím, že dámám na tom záleží.“
„Mně také, pane doktore,“ řekl Jonáš. „Chtěl jsem se podívat na byt.“
„Můžete u mě. Je to přesně stejné jako nahoře. V bývalém pokojíku pro služby kuchyňka s oknem na chodbu, tři pokoje v jedné řadě, příslušenství vzadu. Rozdíl je v tom, že neexistuje stavební rozdělení bytu. Uprostřed haly mají provizorní zeď.“
„Paní Fikejzová se zmínila o tom, že byt má být v nejbližších týdnech stavebně rozdělen. Patrně jako váš.“
„Už tomu tak bude,“ řekl doktor Klaboušek. „Mělo to být loni. Pokud vím, mluví se o tom.“
„Paní Fikejzová se také zmínila o jakémsi podnájemníku.“
Doktor Klaboušek nevěděl, co vlastně Fikejzová říkala, a proto jeho odpověď byla neobyčejně opatrná. „Něco takového snad existuje. Ale nic bližšího nevím. To byste musel promluvit s paní Fikejzovou…“
Pan Jonáš byl opatrný a důkladný člověk. Pečlivě si prohlédl všechny místnosti advokátova bytu. Zeptal se na umístění dveří, na množství prachu i slunce. „Výhled není nejlepší,“ poznamenal hledě na dvorky smutného bloku domů.
„Ale slunce celý den.“
„Nevíte, pane doktore, kdo by mi mohl přesně říci, kdy bude ona stavební úprava bytu provedena?“
„Asi domovní správa. Ovšem. Kdo jiný. Mají kancelář tamhle za rohem v přízemí. Takový modrý krámek.“
„Patrně bych měl paní Fikejzovou navštívit v lázních.“ „Spěchá-li to, pak určitě. Je v Poděbradech. Bydlívají v lázeňském domě Jiřík.“
Lydie Laubová se zeptala pana Kozla, zda bude pít kávu. Odmítl, poděkoval, že právě před chvílí jednu měl, věda o výhodě tohoto odmítnutí.
Bar ve skříni velkého pokoje Laubova bytu bývával totiž nabit různými láhvemi pozoruhodného obsahu. Nezklamal se. Dostal Dlouhého Johna s ledem. „To je těžký,“ řekl, „podívat… Děkuju pěkně. Mám rachoty nad hlavu. Teď maluju, to

jsem si jen na chvíli odskočil. Malovat a uklidit takovej byt není legrace a mám pouze tři dny volna.“
„Pane Kozel, na vaše zdraví,“ zvedl skleničku Xaver Laub. „Chata je z Prahy cirka čtyřicet kilometrů. Silnice znamenitá. Byl jste tam někdy?“
„Nikdy.“
„Jste odborník. Podíváte se na věc a za dvě hodiny můžeme být zpátky.“
„To bych musel dělat i večer.“
„Mrzuté. Ale nechci to zadarmo.“
„Mno,“ rozmýšlel Kozel a zbožně upil. „A oč by vlastně šlo.“
„Vodovod. Je tam vodovod, rozumíte. A nefunguje. Záleží mi na tom zjistit, o jakou závadu vlastně jde a jaké by byly náklady na její odstranění.“
„Mno… To by šlo. Ale museli bysme vyrazit hned.“
Provozní lázeňského domu Jiřík se zastavil u recepční. „Chybí vám někdo?“
Nahlédla do seznamu. „Neobsazená zůstala osmadvacítka a pětačtyřicítka. Na pětačtyřicítku přijedou zítra. Dostala jsem telegram.“
„A na osmadvacítku?“
„Nic.“
„Kdo to je?“
„Líbalová, Fikejzová.“
„Aha! To jsou dvě staré dámy. Vzpomínáte?“
„Ne.“
„Máme je tady každým rokem. Přijedou určitě. Počkejte do zítřka. Neomluvily se?“
„V poště nic nebylo.“
„Pošlete telegram, že když neobdržíme zprávu, lůžka zítra večer obsazujeme.“
„To je složitá situace,“ řekl doktor Klaboušek a díval se na zbrusu novou a nenačatou láhev gruzínského koňaku, se kterou se dostavil Xaver Laub. „Mně o tom všem paní Fikejzová nic neřekla.“
„Chata patří paní Líbalové.“
„Ovšem, mistře. Ale vždyť víte, jak to mezi dámami chodí. Paní Líbalová je příliš málo operativní. Zopakujme si fakta a uvidíme: v lednu došlo mezi vámi a paní Fikejzovou k dohodě, že vám prodá chatu. Tedy mezi vámi a paní Líbalovou, to je jedno. Vy jste objekt viděl a domluvili jste se na částce padesát tisíc. Na dvě splátky. Dvacet hned, třicet do konce srpna. Chata vám byla předána po první splátce, to je před…“
„Měsícem. Necelým měsícem.“
„Dostal jste klíče a objekt vám byl předán.“
„Byl,“
„Takže jste té smlouvě, co jsme spolu dělali, vyhověl.“
„Ale tady jde o tu věc…“
„Chtějí odstoupit od smlouvy… Ale mně na mou duši nic neříkaly… Totiž ony vlastně nechtějí odstoupit, ale byly by rády, kdybyste dvacet tisíc přidal.“
„Tak.“
„Jinak že odstoupí.“
Doktor Klaboušek se zamyslel.
„To je záhada. I pro mě, mistře. Opravdu. Dost se tomu divím. Obyčejně se mě paní Fikejzová přijde zeptat, než něco takového podnikne… Ale počkejte. Vzpomínáte? Když jsme sepisovali smlouvu?“
„Pamatuji se na to, ale nevím, co máte konkrétně na mysli.“
„Paní Fikejzová se na tuto možnost ptala.“
„Ano… Snad… To byla taková…“
„Doplňující právnická otázka, že.“
„Proč si neřekla víc hned. Měl jsem výdaje… Podívejte se, pane doktore. Ta věc je složitá. Objekt je sice dost exkluzívní, ale malý. Zajímavý, ale v zimě neobyvatelný. Opravdový letní weekendhouse…“
„Neviděl jsem, bohužel.“
„Nevadí. Hovořili jsme o tom se ženou, měl jsem tam odborníka. Částka byla přiměřená. Jenže v poslední době ceny takových objektů stouply. Paní Fikejzová si patrně myslí, že udělala špatný obchod. Tak dělá potíže. Co mi radíte?“
„To je velmi složitá věc, mistře…“
„Byl jsem tam dnes s panem Kozlem. Nefunguje vodovod. Prý malá závada. Pan Kozel mi ovšem řekl, že za těch pětatřicet let všechno shnilo. Odhaduje opravu na deset tisíc. To by mě pak ta maličkost stála osmdesát tisíc.“
„Pan Kozel,“ řekl mírně Břetislav Klaboušek, „je jistě odborník. Ale aby to mělo smysl, právní smysl, potřeboval byste rozpočet z nějakého podniku…“
„Ale…“
„Já vím. O tohle vám nejde. To je nepříjemné, že o tom opravdu nic nevím.“
„Nemám za nimi zajet?“
„Do lázní! Proč! Času…“
„Mě to ale znervózňuje. Nejistota.“
„Pokud paní Fikejzovou znáte, nedohodnete se s ní. Já bych vám radil počkat. Objekt je váš. Chovejte se tam jako doma. Když řádně zaplatíte druhou splátku…“
„Ale teď letí chaty nahoru. V srpnu bude odhadní cena vyšší…“

„Uvidíme," řekl mírně Klaboušek. „Až se dámy vrátí, promluvím s nimi. Určitě se dá něco dělat. Mimochodem, já být na vašem místě… asi bych doplatil. To se dnes vyplatí kupovat reality. Můžete se třeba dohodnout na nějaké další splátce. Podotýkám, že jsem objekt neviděl. Možná, že má opravdu vyšší cenu, než na jakou zní smlouva. A jestli se objevil jiný, lepší kupec…"
Nebylo mu rozhodně dobře. Šlo nejen o jisté výčitky svědomí, ale také pozoroval, že má vlastně strach. Což se mu nestávalo v jeho letech a postavení. Byl však okolnostmi postaven do situace, kdy mu nic jiného nezbývalo. Noci byly dosud chladné a už druhou sobotu a neděli na chatě s manželkou a s dcerou mrzli, protože ta trocha roští, co se jim podařilo nasbírat, nestačila a shořela jak papír. Teplo nebylo. Ani se pořádně vařit nedalo. Přitom byl obecně přechodný nedostatek uhlí.
„Nedá se nic dělat, Františku," řekla energická a věcná paní Hodičková svému muži, „budeš muset krást. Dole ve skladě je ještě uhlí dost. Dokonce koks. Když čtyři kbelíky večer odneseš do našeho sklepa a přesypeš je do toho papírového pytle, který jsem tam už připravila, nic se nestane. Dál mrznout nemůžeme. Na baráku se to ani nepozná a pánbu nám to odpustí."
„Vyloučeno," řekl profesor Hodička. „V životě jsem takovou věc neudělal."
„Mnoho lidí dřív nekradlo a krade. Kdyby na universitě bylo co ukrást, tak by se tam taky kradlo. Ostatně nebudeš první ani poslední. Mluvila jsem tuhle s paní Laubovou. Stěžovala si, že jim špatně topí ústřední topení. Nějak se to v těch rourách k nim pod střechu nedostane. Tak našli dole stará kamínka a Laub si vyzvedl koks aspoň pětkrát."
„Ten by snad nemusel. Jeho příjmy…"
„Nejsou o moc větší než tvoje."
„Ale je zde zásadní rozdíl," bránil se profesor. „Laub béře uhlí, nebo koks, aby si přitopil ve svém bytě. V tomto domě. Tedy vlastně nekrade, ale béře si právem, čeho se na něho ze společného díla nedostává. Kdežto já – nám ústřední topení hřeje."
„Hřeje. Ale ze soboty na neděli na chatě mrznem. A v pátek je Serváce."
„Tak ať jde Kateřina. Je mladší a dva kbelíky unese."
„Uvidí myš nebo krysu a vyjeví barák."
„Ona se bojí myší?"
„To nevíš?"
„Nikdy jsem si toho nevšiml. A máme vůbec ve sklepě krysy? Viděla jsi nějakou?"
„Neviděla. Ale Kateřina tam jít nemůže."
Nepochopil sice přesně, proč by nemohla jít krást koks dvacetiletá dcera, ale sám nějak cítil, že by to bylo nevhodné. Na výchovné důvody při tom nemyslel, protože si byl vědom toho, že dvacetiletou dceru už vychovávat nelze.
„Kýble jsem ti připravila do našeho sklepa."
Mohl se ještě zeptat, proč nejde jeho žena sama, byla zdravá a statná.
I zde však cítil nevhodnost nejen otázky, ale dokonce i úvahy o té věci. Všechno ovšem důkladně promyslel. Kde rozsvítit, kudy jít, kde se zastavit a poslouchat, jestli někdo nejde atakdále.
Když se mu podařilo zdárně odnést a přesypat do papírového pytle první dva kbelíky, zmocnilo se ho téměř klukovské rozjaření. Napadlo ho, že vlastně nedělá nic nového, protože jako venkovský chlapec kradl mnohokrát – jablka, brambory, hrušky a vůbec.
A vrátil se ten pocit dobrodružnosti.
Nabral další dva kbelíky a chystal se vyběhnout po schodech, když zaslechl, že někde nahoře bouchly dveře.
„Zase někdo nezavřel," slyšel zřetelně Kleu Horvátovou. „Pojď, Bibinko. Neboj se, vezmeme zavařeninu a hned se vrátíme."
Profesor strnul.
Tu dámu mu poslal čert. Neboť Klea Horvátová určitě nekradla nikdy koks jako Laub a on.
Sáhl po vypínači a zhasl.
Najednou pes podivně zakňučel. A ještě jednou. Skoro zavyl.
Hodička stiskl rty. Sakra. Ta potvora mě vyčuchala.
„Ježíš, Bibinko, co se děje. Neutíkej, počkej!"
Pes zřetelně vyl.
Profesorovi začal na čele vyskakovat pot, ale najednou se mu ulevilo, neboť si uvědomil, že pes neběží k němu, ale ven, ze sklepa. A Klea Horvátová psa pronásleduje.
Rychle vyběhl po schodech, zavřel, vklouzl do horního sklepa a do šera jejich kóje. Chvíli poslouchal.
Nic.
Horvátová psa patrně ještě nedostihla.
Přesypal koks do pytle. Po prvním zdařeném lupu myslel, že půjde ještě aspoň třikrát. Nyní už toho měl dost.
Zavřel kóji.
Ve dveřích do sklepa potkal Horvátovou. „Rukulíbám, milostivá paní."
„Dobrý večer, pane profesore. Tak to jste byl vy! Představte si, že se vás Bibinka polekala. Já myslela, že tady nikdo není, že někdo zapomněl zavřít sklep a zhasnout. Asi jsem se nevyjadřovala zrovna nejlíp… Nevšimla jsem si ovšem…"
„Vůbec nevím, že jste něco říkala. Zaslechl jsem sice nějaké hlasy, ale ani jsem si neuvědomil, oč vlastně jde. Přerovnával jsem jablka. Velmi se nám zde kazí." Chápal, že tohle alibi je nedokonalé, ale nic jiného jej nenapadlo. Kdyby neřekl nic, bylo by to asi lepší, neboť co je Klee Horvátové do toho, co on dělal ve sklepě. Může si zde dělat co chce.
„Dům má špatný sklep," prohlásila. „Velmi špatný."

Uklonil se na pozdrav.
Bibinka byla uvázaná u výtahu.
Sklonil se, aby ji pohladil.
Ale jezevčík se choval divně. Tak toho raději nechal.
Polední slunce žhnulo po asfaltu a sportovní porsche letělo silnicí od Poděbrad do Prahy jako splašené. Při předjíždění až zbytečně moc houkalo.
„Jeď pomaleji," řekla klidně Laubová svému muži.
„Jsem nervózní," odpověděl.
„Teď se nedá nic dělat. A za Klabouškem nechod. Zbytečná láhev. Ostatně, vždyť ti řekl: počkejte."
Zmírnil na devadesát. Zasmál se. „Tak počkáme, no! A budem platit pokutu, protože oba přijdeme pozdě na zkoušku."
„Snažili jsme se hledat zbytečně dlouho."
„Počkáme. Teď už je všechno jedno."
A zahoukal na nákladák a přidal.
„Nejsou doma," řekl Josef Kozel listonošce. „Odjely na tři neděle nebo na měsíc do lázní. Já tady jen maluju."
„A znáte jejich adresu?"
„Ne. Odkud je ten telegram?"
„Z Poděbrad."
„Tam právě včera jely."
Zamyslela se. „Je podávanej večer."
„No co?"
„Třeba je to pro vás?"
„Nesmysl. Já tady nebydlím. Já tady jen maluju."
„Tak co s tím mám dělat?"
„Hodit ho do schránky."
„Nechtěl byste ho převzít?"
„Co vás vede. Co já s ním."
„Hm…" přikývla a patrně s ním souhlasila.
Několik dní nato telefonoval doktoru Klabouškoví pan Jonáš. „Poslyšte, pane doktore," řekl mu, „byl jsem v Poděbradech."
„A jak to dopadlo?"
„Nijak. Nenašel jsem je tam."
„Říkal jsem vám, abyste za nimi raději nejezdil."
„Ale ony vůbec nepřijely. Z lázní jim poslali telegram, neodpověděly, tak jejich místo obsadili jinými pacienty."
„Asi si našly byt jinde."
„Ale to je vyloučené, pane doktore. Ptal jsem se na správě lázní a nikde se neúčastní lázeňských procedur, nebo jak se tomu říká."
„Pane…"
„Jonáš."
„Nejsem opravdu jejich přítelem ani sekretářem. Domníval jsem se, že jedou do Poděbrad. Patrně o tom někdy přede mnou náhodou mluvily. Nebo ani ne. Mám prostě pocit, že pokaždé jezdily do Poděbrad. Třeba letos jely do Luhačovic. Nebo do Karlových Varů. Také mají bratra. Ani nevím kde. Třeba už nemají na lázně peníze a jely k bratrovi. A nebylo by jim příjemné, kdyby o tom někdo věděl. Že? Necháme to, až se vrátí. Na shledanou, pane Jonáš."
Položil sluchátko a vrátil se do kuchyňky, aby pokračoval v přípravě večeře.
Byla polovina června. Skončily májové deště a nad střední Evropou se zvolna posouvala tlaková výše, což mělo velmi kladný vliv na náladu kapitána Exnera.
Seděl na rámu otevřeného okna ve své garsonce a dělal si manikúru. Pečlivě si prohlížel nehty a odstříhanou kůžičku foukal dolů na dvorek.
Před několika minutami zapadlo za střechy domů slunce.
„Začneme chodit k vodě," řekl, „to je dobře."
„Hm…" souhlasil neurčitě poručík Beránek. Víc říci nemohl, neboť měl velmi plná ústa. Přinesl si v kapse konzervu s potravou, kterou velmi miloval: plněný vinný list. Ohřál si ji v Exnerově kuchyňce, nakrájel si horu chleba a spokojeně se živil.
„Jo," řekl nadporučík Vlček. Listoval se zájmem v ilustrovaném časopise pro pány, pochopitelně ze západní provenience. „Bude opět léto."
„A při té příležitosti jste mě navštívili."
„Jo," pravil Beránek a pečlivě čistil krajícem chleba talíř po krmi, jejíž samotná vůně – bylo-li možno onen pach nazvat vůní – byla Michalu Exnerovi nepříjemná.
„Tak nějak," přikývl Vlček. „Představ si, že se ztratily dvě staré dámy," poznamenal jakoby mimochodem.
„To bylo v novinách?"
„Ne. Přišlo mi to náhodou pod ruku, když jsem měl tuhle službu."
„Nezvěstné neděláme."
„Tak," řekl Vlček. „Já to taky vzal jako vrtoch toho pána. Ani jsem to nedal do hlášení…"
A Beránek k tomu cynicky dodal: „Konec konců, když se ztratí dvě staré dámy, tak to nemusí být žádná škoda."
„A že dvě najednou," zajímal se Exner mírně. „A kde se ztratily?"

„To se neví," řekl Vlček. „Patrně se vypařily."
Kapitán Exner dokončil práci na svých rukou a seskočil z okna. „Hele, Vlčku," řekl, „vy si myslíte, že by nás to mělo zajímat."
„Myslíme," odpověděl Beránek.
„Už taky proto," doplnil ho Vlček, „že to zatím nezajímá, jak se zdá, vůbec nikoho."
„Tak mi to shrňte," řekl Michal Exner.
Vlček odložil čepici, Beránek odnesl talíř a příbor do kuchyňky a vytáhl z kapsy svůj pověstný notes v nepěkných černých deskách. „Je to asi tejden," začal Vlček, „dostavil se k nám, teda náhodou ke mně, jistý pan…"
„Antonín Jonáš, narozený 1912 v Praze, bytem Řevnice 557, zednický mistr, zaměstnanec Fasádostavu Praha," doplnil ho Beránek.
„Jo," souhlasil Vlček. „Tentýž. A v kostce mi sdělil, že mu zemřela matka a že se rozhodl prodat domek v Řevnicích a opatřit si byt v Praze a pro syna auto z výtěžku prodeje domku. Dal si inzerát a dostal několik odpovědí. Nejvíc mu vyhovovala nabídka Elén Fikejzové a Markéty Líbalové, Praha dvě, Ve Pštrosce 14. Napsal jim a zmíněné dámy ho v Řevnicích navštívily. Domek se jim líbil a dohodly se s Jonášem rukoudáním, že když jemu se bude líbit jejich byt, uskuteční koupi a výměnu. A že mu napíší, kdy je má navštívit, nejpozději v polovině června. A zdůraznily mu, ať s nimi určitě počítá."
„Co je to za dámy?" zajímal se Exner.
„Nevíme," pravil Beránek. „Taky nebyl důvod si to zjišťovat. Zatím nebyl důvod."
„A dál?"
„Jonáš," pokračoval Vlček, „se mezitím dostal do složité situace. Někdy začátkem května se naskytla příhodná koupě vozu. A také se ozval zájemce o domek. Chtěl sice zaplatit o něco míň, ale hned."
„Takže se Jonáš na dámy vykašlal a zahájil nové jednání."
„To bys, milý Michale," řekl Vlček, „bezpochyby udělal ty při své povaze. Ale Jonáš je poctivec. Charakter. Pro něho patrně ještě platí smlouva rukoudáním. Aniž by se předem s Fikejzovou a Líbalovou domluvil, rozhodl se, že je bez ohlášení navštíví, protože jaképak společenské ohledy dneska, a prohlédne si zároveň byt, který nabízejí, a podle toho se rozhodne. Zjistil, že dámy odjely na dovolenou do lázní. A nechaly vymalovat byt. Napadlo ho, že asi kvůli němu, aby na něj byt líp zapůsobil. Od souseda těch dam se dále dověděl, že odjely na léčení do Poděbrad. Při první příležitosti za několik dní se za nimi do lázní vypravil. Řekl si – jaký problém. Poděbrady nejsou Praha a najít je tam někde musím."
„Nenašel."
„Ano."
„Jely na dovolenou jinam. Soused byl patrně špatně informován." „A to je právě," řekl Vlček pochmurně, „ta otázka."
„Proč?" podivil se kapitán Exner. „Co já budu povídat sousedovi, kam jedu."
„Jonáš zjistil," pokračoval Vlček, „a to v lázeňském domě Jiřík, že tam obě dámy měly zajištěný pobyt jako prý každoročně. Ale nepřijely. Nenastoupily léčení. Neozvaly se ani na výzvu telegramem."
„Zchudly a nejely do lázní, ale ke strýčkovi do Kašperských hor."
„Omyl, můj kapitáne," řekl Beránek a zalistoval v notesu. „Dámy dostaly poukaz na Praze dvě. Dostávaly ho tam každoročně za jakési brigády."
„Brigády?"
„Jo. Vypomáhaly při nějakých revizích. Hlavně proto, aby dostávaly ten poukaz."
„A nechaly ho tenkrát propadnout."
„Přijaly ho a do lázní se nedostavily, takže obvodní ústav národního zdraví poslal místo nich náhradu. Na žádost lázní."
„A nesháněli se na Praze dvě po těch dámách?"
„Jedna úřednice k nim asi dvakrát volala do bytu. Nikdo se nehlásil. Pak toho nechala. Tím to usnulo."
„To se divím…"
„Čemu?" zeptal se Vlček. „Že se o ně na dvojce víc nezajímali?"
„Tomu ani ne," řekl Michal Exner. „Každý má svých starostí nad hlavu. Ale že se ozve nějaký pán…"
„Jonáš," doplnil ho Beránek.
„Tedy Jonáš a ne nikdo z příbuzných nebo známých. Nejely na léčení jinam? Nebo k sestřenici do Ameriky? A pečlivě to tajily?"
„To by musely jít přes kopečky. Lesem a s rancem na zádech. Nebo by musely přejet přes hranice v kufru diplomatického vozu. Což při jejich věku je nepravděpodobné. Volal jsem na pasy a víza. Nic."
„Tak jely do Maďarska nebo do Polska za sestřenicí."
„Že by?" podivil se Vlček. „To je přece volovina."
„Asi. A jinam?"
„Snad k těm příbuzným."
„Snad," připustil Exner. „Ale jinak na tom, mládenci, něco je. Dvě staré dámy nechají propadnout z ničeho nic takovou vzácnou věc jako je poukaz do lázní. To je zajímavý." Vzal z knihovny plán města. „Kde je ta ulice? Aha. Cože? Tady? Tenhle dům? Tak to je, mládenci," pravil kapitán Exner téměř radostně, „daleko zajímavější, než si myslíte. Jedu se tam podívat."
„Hned?"
„Hned."
„Paní Steinová," Gabtiela slyšela ve sluchátku sonorní hlas, „zde Majda. Pan Selický, který je mým sousedem, mě požádal, abych vám vyřídil jeho vzkaz."

„Prosím.“
„Nemá možnost telefonovat, a proto vás naléhavě prosí, abyste k němu ihned přišla. Je to prý velmi důležité.“
„Ale…“ zarazila se. „Děkuji vám.“
„Na shledanou, milostivá paní. Doufám, že vás budu moci poznat osobně.“
„Také já, pane Majda,“ řekla onomu známému herci, jak nejpříjemněji mohla.
Teprve potom ji napadlo, že je to vlastně nesmysl. Richard mohl zavolat sám.
Třeba nemohl. Zkusila mu zavolat. Telefon fungoval. A Selický byl na drátě. „Co se děje?“ zeptala se.
„Nic. Co by?“
Vylíčila mu rozhovor s Majdou.
„Vtip,“ řekl.
„Divný vtip.“
„Fakt. Proč by takhle vtipkoval. Zeptám se ho. Určitě to nebyl on.“
„Ale přijedu. Nemám ráda tyhle příhody.“
„Jak chceš. Budu rád.“
V jeho hlase nebylo nadšení a Gabriela Steinová se rozhodla přijít věci na kloub.
Zavolala taxík.
„Ježíš,“ řekl jí na uvítanou. „Mám tady zákazníka.“
„To snad nevadí.“
„Ne. Jenže pro malíře je zákazník zlatej nuget v poušti.“ Pomáhal jí z pláště. „Bylo by dobrý, kdyby se díval spíš na obrazy.“
„Než na mě?“
„Jo.“
„To je od tebe hezké, že mě takhle vidíš. Měla jsem si vzít závoj.“
„To by bylo ještě horší.“
„Hrubiáne,“ usmála se. Vypnula hruď. „Jdem.“ A myslela si: hrome, co má za lubem, všechno mu překazím. „Vypadá, že něco koupí?“ „Nevím.“
„Je blbej?“
„Pššt! Mlčenlivej.“
„Tak volal ten Majda?“
„Neměl jsem čas se zeptat.“
„Aha!“ prohlásila mnohoznačně a nasadila úsměv.
Zákazník seděl v křesle zády ke dveřím. O stěnu před ním bylo opřeno několik obrazů. Po pravici měl servírovací stolek, na něm popelník, cigarety, whisky.
Když ptáčka lapají, pomyslela si Gabriela…
„Promiňte, prosím,“ řekl Selický. „Paní doktorka Steinová…“
Návštěvník se zvedl, obrátil se a zazářil.
Gabriela Steinová vykřikla leknutím.
„Pan dokt-or Ex…ner,“ pravil Selický nejistě. „Vo co tady de?“
„O blbý vtip,“ prohlásila Gabriela. „Kristepane, a já mu na něj skočím.“
„Nerozumím,“ zamumlal Selický. „Zde pan doktor…“
„Pane Selický,“ řekl Michal Exner roztomile, „před časem mě paní Steinová zvala do tohoto ateliéru a do tohoto domu. Slibovala mi zajímavé a hrůzyplné historky. Tedy jsem přišel.“
„To je divný, ne?“
„Je,“ prohlásila Gabriela. „Co máš za lubem, Michale?“
„Život, milá paní Steinová,“ vedl Exner řeč, „je plný nečekaných zvratů a náhod…“
„K věci!“
„Nuže: rád bych dokončil myšlenku: Život je…“
„K věci. Když vedeš takovouhle řeč, tak jsi nepřišel jen tak besedovat nebo kupovat obrazy.“
„Uhodlas, Gabrielo.“
„Nuže!?“
„Patrně se dějí zázraky.“
„Ale…“
„Protože z tohoto domu… Nebo existují marťané na létajících talířích. Doktor Bouček v televizi jistě…“
„Bože můj,“ zaúpěla. „Hoď po něm něčím.“
„Já bych hodil,“ řekl Selický urputně. „Kdybych věděl, kdo to je.“
„Kapitán doktor Michal Exner.“
„Jo fizl!“
„Tak,“ souhlasila jízlivě. „Michale, mluv!“
„Patrně,“ pokračoval Exner s roztomilým úsměvem, „se dějí opravdu zázraky, protože z tohoto domu se ztratily najednou a současně a beze stopy…“
„Dvě baby!“ vyhrkl Selický.
„Pardon,“ zajímal se Exner, „jak tohle víte?“
„Napadlo mě to.“
„Tedy ne dvě baby. Ale dvě staré dámy.“

„To je nadělení," vyhrkla Steinová.
„Je," souhlasil upřímně Exner.
„Mě by moc zajímalo…" seděli družně kolem stolu a Exner míchal kávu.
„Mě víc," přerušila ho Steinová, „proč sis vymyslel tuhle komedii."
„Jen právě pro tu komedií. Zkouška vyšla. Předpokládal jsem, že budeš nedůvěřivá, že si ověříš, jak to tady s panem Selickým je, a když se ukáže, že nikoho nepověřil vzkazem, tvá nedůvěra k němu, ke všemu světu ještě vzroste a dostavíš se rychle a vzorně. Měl jsem jen strach, abys tady nebyla dřív než já. Ale abych nezapomněl řeč: zajímalo by mě – když jsem začal hovořit o ztrátě, že se někdo ztratil, že jste, pane Selický, vyslovil domněnku…"
„To by mě taky zajímalo," řekl Selický. „Náhodou. Asi jsem je už dlouho neviděl."
„Z lázní se měly vrátit před týdnem."
„Vůbec nevím, že jely někam do lázní. Já pouze vím, že Kozel u nich v bytě maloval."
„A jak to víte?"
„Viděl jsem ho tahat kýble," pravil Selický. „Jestli ovšem nemaloval u Tesaříků nebo u tý ženský, co tam taky bydlí…"
„Tři rodiny v jednom bytě?"
„Tak," Selický se rozvalil v křesle. „Proto se taky střehnu… nebo střežím? No prostě: to je důvod, proč se s nikým v tomhle baráku vyjímaje Majdovy – nebavím. Lidi jsou závistiví. K tomuhle ať'asu patří dva pokoje, hala, kuchyň, příslušenství a pokojík pro služku. A předsíňka. A mám to sám. Výměna. Díky Majdovi. A dvaceti tisícům na ruku."
„A to se smí?"
„To vy, právník, se mě nemůžete ptát. Chtěl dvacet, dostal dvacet. Ať'as, ústřední topení, kvartýr k tomu je dnes terno. Je." A dodal: „Ostatně jsem myslel, že jste nepřišel kvůli úplatku, ale ohledně těch dvou ženskejch. Nebo jste vážně chtěl koupit nějakej obraz?"
„Nechtěl," přiznal se Michal Exner. „Ale teď, když jsem je viděl… Rozmyslím si to."
„Řeči. Potřeboval jste se nenápadně dostat do baráku. Ale narazil jste na nepravýho, poněvadž ode mě se nic kloudnýho nedovíte."
„Možná," souhlasil Michal Exner lehkomyslně. „Mimochodem… Byl jste doma jedenáctého května večer?"
„Tohle si nemůžu pamatovat." „Přemýšlejte chvíli."
„Nesmysl."
„Měl jste mít schůzi… ve Svazu…"
„Vážně? To bych se podíval do kalendáře…" Vstal a přešel k velkému kalendáři exportního podniku. Sundal jej se zdi a obrátil jeden list zpátky. „No jo, to byla schůze. Tak to jsem tam byl."
„Nebyl," řekl Michal Exner vesele.
„Ale," podivil se Selický. „Jak tohle víte."
„Byl jsem se podívat na prezenční listinu."
„Sakra," zarazil se malíř. Pomalu pověsil kalendář na zeď a s rukama za zády přešel několikrát ateliérem. „Že bych se nepodepsal…"
„Hm…" podotkl nedůvěřivě Exner.
„No, asi jsem se nepodepsal…"
„Poslyš, Michale," řekla přísně Gabriela Steinová, „co to děláš?"
„Ale nic," prohlásil Exner lehkomyslně. „Dopadne to všechno špatně. Jenom jsem trochu zkoušel, jak to půjde, vidím, že mizerně. Nikdo si na nic nevzpomene." Obrátil se na Gabrielu. „Ale ty, takový přesný tvor, si nedokážeš vzpomenout, že toho dne…"
„A já už vím!" vykřikla. „Ovšem! Nebyl na schůzi."
„Tak kde jsem byl?" podivil se Selický.
„U Majdy, neboť jste spolu pili, protože měl Majda ischias a tys ho utěšoval."
„A jo!" vykřikl. „A tys byla s tímhle chlapem na večeři! Je to tak!"
„Přesně," souhlasil Michal Exner.
„A já toho večera viděla něco podezřelého. Vzpomínáš, Říšo, ta dvojice a blikání z budky."
Michal Exner vzdychl: „To je osud."
„Promiňte, prosím," řekl Michal Exner. „Inženýr Tesařík?"
„Ano, to jsem já…" mrkal Tesařík.
„Vy jste podnájemník paní Fikejzové?"
„Ano."
Exner ukázal průkaz. „Kriminálka. Mohu dál?"
Tesařík se zarazil. „Ovšem… Ale tady není světlo… V předsíni…"
„A na chodbě," řekl Exner polohlasně, „nás zase kde kdo slyší."
„Co si, prosím, přejete?"
„Paní Fikejzová a Líbalová nejsou doma?"
„Ne."
„A kde bych je mohl najít?"
„To nevím."
„Opravdu ne?"
„Ne. Nestýkáme se."
„Jste přece jejich podnájemník."
„Nestýkáme se."

„A kdo se s nimi stýká?“
„Nevím.“
„No, tak úplně snad…“ usmál se Michal Exner. „Mezi vámi a majitelem bytu jsou patrně jisté rozpory. Ale za ty já nemohu, pane…“
„Snad… Asi. Určitě. Nevím, s kým se stýkají.“
„Vůbec s nikým v domě nemluví?“
„To bych nemohl říci… Například snad doktor Klaboušek… dole… Nebo pan Kozel…“
„Maloval vám?“
„Ne, proč?“
„Ale pan Kozel tady někde maloval, že?“
„Ano. Když odjely, tak jim vymaloval.“
„Hledal je tady v poslední době někdo?“
„Nevzpomínám si. Mohl byste mi, prosím, říci, co se vlastně stalo?“
„Snad nic. A kdyby se něco stalo, tak se to, pane inženýre, určitě dovíte. Dobrou noc.“
Najít Josefa Kozla bylo opravdu snadné. Jak řekla jeho žena: „Půjdete pořád do sklepa a až uvidíte takhle vpravo rozsvícený sklo na dveřích, tak to je dílna.“
Byla. Michal Exner zaklepal a na vyzvání vstoupil. Muž v montérkách kutil cosi u ponku. „Nesplet jste si cestu?“ zeptal se.
„Jestli jste pan Kozel, tak ne.“
„To bych byl. Ale na melouch teď nepůjdu. Jestli vám to teče, tak s tím něco udělejte a ráno přijďte do dílny. Tohle je můj soukromej kvelb.“
„Mám instalaci v pořádku,“ řekl Michal Exner. Našel si židli, otřel ji kapesníkem a usedl. „Hezká dílna.“
„Oč vám jde, pane?“
„Kapitán Exner, kriminálka. Co víte o paní Fikejzové a její sestře?“
„Nic.“
„Ale nepovídejte,“ podivil se Exner. „Vždyť jste jim maloval.“
„To jo,“ připustil Kozel. „Zaplatily, tak jsem vymaloval a uklidil. To je všechno.“
„Opravdu? Hm… Podívejte, pane Kozel, jde o vážnou věc… Zdá se, že se ty dvě dámy ztratily…“
„Ale prosím vás,„ podivil se instalatér. „V Poděbradech?“
„Jak víte, že zrovna tam?“
„Jely do lázní, to je jasný.“
„Tak přece něco víte?“ zasmál se Michal Exner. „Sláva!“
Kozel se podrbal na hlavě a přátelsky se usmál. „No, jestli tohle…“
„A co jste si myslel vy.“
„Mě napadlo, jestli neměly nějaký kšefty nebo co… Nejsem práskač nebo udavač.“
„A víte o něčem takovém v souvislosti s nimi?“
„Vůbec ne. Nesmysl. Udělal jsem jim sem tam nějakou práci, když něco potřebovaly spravit v bytě nebo na auťáku. Všechno. A že do Poděbrad jely, to vím pozitivně, protože jsem jim den předtím večer vezl na nádraží jejich vlastním auťákem zavazadla a posílal to jako mitgepek.“
„Sám?“
„Jela se mnou paní Fikejzová.“
„Aha. A dál?“
„Nic.“
„Ráno jste je na nádraží nevezl?“
„Kdepak. Nikdy. To já jsem takhle jel na dráhu víckrát. Ale ráno ne. Většinou jsem musel do práce. Nebo nechtěly…“
„Takže jste jim dělal řidiče.“
„Poslední dva roky. Předtím řídila paní Fikejzová, ale zhoršil se jí zrak.“
„Hledal je někdo?“
„Jo, to já nevím. Když jsem maloval, tak se po nich ptal nějakej chlap.“
„Jak vypadal?“
„To bych vám nemohl říct… To je doba. Mně to bylo divný, a proto jsem si to zapamatoval.“
„Divné?“
„Jo. Chtěl si mermomocí prohlídnout jejich kvartýr. Nedovolil jsem mu to. Nemůžu přece pouštět cizího chlapa do kvartýru. Mlel něco o výměně nebo co.“
„A jinak?“
„Nevím. Nic. To už je doba. Měsíc nebo dýl…“
„Už se měly vrátit.“
„Snad. Teď někdy. Ale promiňte, vy jste mi neřekl…“
„Co?“
„Proč vlastně… Něco jste říkal o ztracení…“
„Já vím,“ řekl Michal Exner chmurně, „jen právě o tom ztracení… Na shledanou, pane Kozel.“
Štrachal se po schodech ze sklepa. Podařilo se mu najít vypínač.
A pak se rozběhl přímo k domovním dveřím. V běhu se podíval na hodinky.
Bylo před devátou, na ulici dosud šero. Klusal k vozu, který zaparkoval kousek dál.

Nastartoval a vyrazil.
Ulice byly už prázdnější, ale jel snad až zbytečně rychle. Mířil na silnici, která vede k Poděbradům.
Za čtyřicet minut ho uvítal červený, neonový nápis:
NA SRDCE JSOU
PODĚBRADY
„Lekla jsem se," přivítala ho Gabriela Steinová, „že ses ztratil i ty!"
„Později," vyhrkl. „Je tady telefon?"
„Je. V ateliéru."
Rozběhl se a ona za ním. „Co se děje?"
„Moment," řekl. Kývl na Selického: „Smím?" Vytáčel číslo. „Kde jsem byl? V Poděbradech."
Selický se podíval na Steinovou a jeho oči se zřetelně ptaly: zbláznil se?
„Vlček?" pravil Exner do telefonu. „Fajn. Tak je to na beton. Co? Připrav hlášení pro pátračku. Na mou duši zmizely. Už přes měsíc jsou v Poděbradech na nádraží jejich čtyři kufry. Jak to vím? Byl jsem tam. A ty tam pojedeš teď. Mládence s sebou. Protokol. Beránka sem, ano, Ve Pštrosce 14. Za Josefem Kozlem. Dá popis. Ten Kozel. Jo. Jsem v baráku. Konec."
Doktor Klaboušek byl spíše vyjevený než překvapený.
„Je víc než půlnoc, prokristapána," řekl. „Nespletl jste se?"
„Jste-li doktor Klaboušek, tak ne," pravil Michal Exner.
Advokát si povzdechl. „Tak pojďte dál." Vedl Exnera do pokoje. „A povězte mi, co vás zajímá."
„Kde jsou paní Fikejzová a Líbalová?"
„V lázních, ne?"
„Měly se vrátit před týdnem."
„Já už jsem tuhle, jistému panu…"
„Jonášovi…" pravil Exner.
„Jo. Správně. Tak ten pán si přece nedal pokoj…"
„A proč by si ho měl dát?"
„Řekl jsem mu, že na ty výměny bytů a koupi domku je čas, až se dámy vrátí."
„Odkud?"
„Z lázní, přece."
„Ze kterých lázní?"
„Jezdívaly do Poděbrad."
Klaboušek pokrčil lehkomyslně rameny. „Tak jely jinam."
„Možná," připustil Exner. Vstal a přešel k oknu. Poodhrnul záclonu a díval se do tmy. „Jenomže je tady jistá pozoruhodná okolnost…"
„Opravdu?"
„Zapomněly v Poděbradech na nádraží všechny čtyři kufry."
Doktor Klaboušek polkl. „Vida… Jestli dovolíte, tak bych se něčeho napil…"
Trochu se vzpamatoval. „A co dál?"
„Nic. Začali jsme po nich pátrat."
„A proč by se ztrácely?"
„Ví bůh," pravil Michal Exner, „a svatý Václav. Vy jste je znal léta. Zatím si jen tak popovídáme, jestli dovolíte, a pak bych sem, třeba zítra, poslal někoho, kdo by to s vámi dal na papír."
„Beze všeho."
„Jestli se nemýlím, byl jste spíš právní poradce než přítel."
„Výhradně právní poradce."
„V jakých věcech?"
Advokát uvedl jako příklad neuskutečněnou transakci s výměnou bytu a domkem Antonína Jonáše a prodej chaty Xavem Laubovi. O komplikacích, které byly s chatou před odjezdem Fikejzové a Líbalové, pomlčet. „Podívejte," pokračoval, „přišel jsem k tomu náhodou. Měl jsem v tomhle domě od roku 1932 advokátní kancelář. Začal jsem zde ve dvacátých letech jako koncipient u Hugo Poláčka. Poslyšte, to byl vynikající právník. S obrovskou klientelou. Na jeho radu a s jeho pomocí – i když se to bude zdát divné – jsem se osamostatnil vlastně vedle něho." Usmál se. „Teď po letech už na tom nezáleží – spolupracovali jsme."
„Jak?"
„Jak se to dělávalo. Prostě spolupracovali. Byl to zcela reelní kšeft. Dům patřil jeho švagrovi Davidu Berdishovi. To zase byl tichý společník firmy Oskar Kohn, velkoobchod usněmi a koženým zbožím…" Klaboušek, jak se zdálo, se zasnil. „Byl to prostě jiný svět… Zůstali tam všichni… I Otto Berdish, to byl manžel Poláčkovy sestry Miriam. Taky tady bydlel a měl ordinaci. Gynekolog. Z těch rodin se nevrátil nikdo. Poslyšte, sestra toho Poláčka…"
„Pardon, pane doktore…"
„Ano," vzpamatoval se Klaboušek. „Když museli odejít, tak já jsem zůstal. Do jejich bytů se nastěhovali většinou Němci. Jen byt nade mnou získal továrník Koutník. Nevím jak, patrně náhodou. S ním jsem nikdy nejednal. A dokonce jsem trpělivě snášel i kravály, které se nade mnou odehrávaly. A to dělám dosud."
„Co?"
„Snáším kravály. Pan Tesařík atakdále. Prostě, jednou mě paní Fikejzová navštívila, jestli bych ji nezastupoval při rozvodu. Nevím, proč si vybrala zrovna mě, asi jsem byl nejblíž, dost na tom vydělala. Ne na tom, že by si vybrala mě,

ale na rozvodu. Ještě než došlo k roztržce, nechala si dost věcí napsat na sebe. Ale to také už dnes není důležité. A pak jsem ji rozváděl podruhé…“
„Ale…“
„Ano. Právě s Fikejzem. Za nepřítomnosti manžela. V roce čtyřicet devět utekl na západ.“
„Před ní?“
„To nevím, pane,“ řekl Klaboušek chladně.
Exner se zasmál. „Máte pravdu. A co je s tím Koutníkem?“
„Nevím. Jmenoval se František. Žádný krasavec. Muž jako hora a obličej jako mísa se sádlem. Byl starší než já. Od té doby, co se odstěhoval, jsem o něm neslyšel.“
„Měly dámy přátele, příbuzné?“
„Nebo nepřátele? Milý příteli,“ řekl advokát Klabouáek, „kdo z nás je především bez nepřátel? Jenže zůstává, ať chcete nebo nechcete, vždycky otázkou, který nepřítel…“
„…je zcela urputný a zavilý.“
„Třeba,“ souhlasil Klaboušek. „A bohužel právě ti, co se tváří jako nejlepší přátelé, mohou být těmi nejhoršími nepřáteli. Ale nechme úvah, pane, pane…“
„Exner.“
„Kapitán, nemýlím-li se?“
„Ano.“
„Nuže, pane kapitáne, jestliže náš rozhovor považujete za jakýsi předběžný výslech…“
„Třeba…“ souhlasil Exner.
„Pak vám mohu sdělit, že obě sestry měly, pokud je mi známo, pouze jediného příbuzného, pana Gustava Horycha, lesmistra v Tuchumi.“
„V Tuchumi!?!“
„Vesnice se jmenuje Tuchum.“
„Kde to je?“
„Někde na Jičínsku nebo Nymbursku. Starý pán bude už patrně ve výslužbě. Podotýkám, že se s ním, pokud vím, stýkaly pouze formálně. Pan Horych byl svým způsobem svérázný člověk.“
„Jakým způsobem?“
„Mohu vám poskytnout informace, pane kapitáne, ale nechtějte ode mě, abych někoho hodnotil. Nemusím a nebudu.“
„A přátele – nebo prostě s kým se stýkaly ty dvě dámy?“
„O bližších přátelských vztazích nevím. Sousedsky s mnoha lidmi v domě.“
„A měly s někým vážné rozpory?“
„Rozpory měly. Dost často. S mnohými. Jak a zda vůbec vážné, to nevím. Musíte uvážit, že to byly osamělé, trochu mrzuté a víc než přiměřeně opatrné staré dámy.“
Přišel se rozloučit s Gabrielou Steinovou a Selickým. „Bojím se tě,“ řekl Gabriele, „neboť právě v době, kdy jsme večeřeli, se rozhodovalo O osudu těch dvou paní. Asi v té době,“ dodal, „nebo toho večera.“
„Takže bych měl mít strach,“ poznamenal Selický.
„Trochu,“ souhlasil. „Budu zase dlouho vzhůru. A vy jste seděl u Majdových. A potom? Dvě kostky. Děkuji.“
„Seděl jsem v ateliéru,“ řekl malíř a dodal. „Patrně.“
„Opravdu?“
„Najdete někoho,“ řekla Gabriela, „kdo si po několika týdnech bude přesně pamatovat, co dělal?“
„To je právě ten problém,“ řekl Michal Exner smutně. „Ale někoho snad přece najdu… Někdo si to musí všechno pamatovat.“
„A kdo?“ zeptal se Selický.
Michal Exner se usmál. „Bojím se,“ začal, hovoře zdánlivě o něčem jiném, „že se dámy neztratily samy a z vlastní vůle…“
„Asi ne…“ řekl Selický.
„Nuže ten,“ pravil Michal Exner, „z jehož vůle, záměru a činu se ztratily, ten si bude průběh celého večera pamatovat zajisté velmi přesně.“ Vstal. „Dobrou noc.“
Bylo hluboko po půlnoci.
Vlček nechal kufry obezřetně otevřít. V holé a nudné úřední místnosti ležely opuštěny na velkém stole. Vlčkovi mládenci pracovali obratně a jemně. Všechny čtyři kufry byly zamčeny na klíč.
Také Beránek se přišel podívat. Přistoupil k Exnerovi. „Mám v kapse výpověď toho Kozla,“ řekl.
Exner přikývl. „Dobře. Na ráno opatři povolení k prohlídce bytu. Ale počkejte s tím, až přijedu.“
„Odkud?“
„Z Tuchumi.“
„Blbej vtip.“
„Vůbec ne. Ta vesnice prý opravdu existuje.“
„Nějaká zkomolenina.“
„Možná. Mrkni na mapu. Má být někde na Jičínsku nebo na Nymbursku.“
„Rozkaz, pane kapitáne,“ řekl Beránek. Ale nepohnul se a dál sledoval práci mládenců.
Opatrně vyjímali obsah zavazadel. Šaty, prádlo, ručníky, noční košile…
Beránek se vytratil.
Všechno bylo pečlivě urovnáno. Na stole vznikly dvě skupiny hromádek. Bylo zcela zřejmé, že jde o osobní potřeby

dvou starších žen.
Nějaké léky.
A to bylo všechno.
„Podívejte se do kapes a mezi prádlo," kázal Vlček. Nic. Jen lahvička s parfémem navíc.
Vrátil se Beránek a strčil Exnerovi do rukou speciálku. Ukázal hlavou na stůl.
Exner zavrtěl hlavou. „Složte to zas a ráno to vezměte do bytu. Co je tohle?" podíval se na mapu.
„Do Poděbrad trefíš?" zeptal se Beránek.
„Snad," připustil Exner.
„Tak Poděbrady máš na týhle mapě. A Tuchum jsem ti tam červeně podtrhl. Je to z Poděbrad odhadem patnáct kilometrů," pravil Beránek a dodal: „Samá krásná lesnatá krajina. Pro výlety a lov, počítám, mimořádně vhodná."
Přibližně na sever od Poděbrad, tam někde kolem Dymokur, začíná oblouk listnatých lesů, který se táhne až k Mladé Boleslavi, vrací se a rozpadá u Lysé nad Labem. A právě tam, na katastru vesnice s oním podivným jménem, stranou, na okraji polí, kde silnice opouštěla les, stála hájovna, podobná těm z pohádek, s bílými stěnami a taškami na střeše, jež obrůstal mech.
S omšelým a nakloněným dřevěným plotem, obklopená sadem, jemuž vládla koruna staré hrušky.
Michal Exner nechal stát auto při okraji lesa na silnici.
A dal se pěšky travnatou cestou k vrátkům.
Ranní slunce hřálo les a ten voněl.
A odkudsi vzadu ze dvora štěkalo mnoho psů.
Otevřel branku, vstoupil do zahrady a čekal, že se smečka vyřítí.
Smečka štěkala, ale neřítila se.
Místo ní vyšel na zápraží muž s rezavým knírem, který jako by vypadl z pohádky Jana Drdy. V zeleném, ve vysokých botách, růžolící, s veselýma očkama pod rozcuchaným obočím. Chyběla mu jen sukovice a fajfka. Místo obojího držel v ruce tlustý doutník, jehož řeřavým koncem namířil na Exnera. Neřekl, jak by se dalo čekat: Jářku, poutníku, pozdrav Bůh, ale: „Hledáte někoho, mladíku?"
„Ano," pravil Michal Exner a bylo mu do smíchu při pohledu na toho pěkného pána. „Lesmistra ve výslužbě Gustava Horycha."
„Našel jste," řekl Gustav Horych. „Pojďte dál."
„A pak," dodal Exner, „hledám ještě někoho…"
„Ale…"
„Paní Elén Fikejzovou a Markétu Líbalavou."
Usedl do kouta na lavici. Před ním stála sklínka se slivovicí.
„Jen klidně pijte," řekl Gustav Horych. „Jezdím vozem čtyřicet let a víc, počkejte, pětačtyřicet a zjistil jsem, že slivovice zbystřuje smysly. Ale jen slivovice, mladíku. Elén! Nesmysl. Je pokřtěná Helena, Alžběta, Božena a Markéta, Anna, Filoména. Tedy Helenu a Markétu. A kam se ztratily?"
„Nevím."
„A kdy?"
„To bohužel," řekl Michal Exner smutně, „taky nevím."
„A hledáte je…"
„Jak vidíte…"
„Nechte toho," pravil Gustav Horych, „mráz kopřivu nespálí."
„Jak to myslíte?"
„Najednou se objeví, jako by spadly z nebe, a vy zjistíte, že jste zbytečně ztrácel čas. Znám je."
„Vy si tedy myslíte, že je vyloučeno, aby se ztratily?"
„Ovšem. Proč by se ztrácely? Neměly proč! Co jim chybělo? Nic! Jak si žily? Dobře. A jak se měly rády! Každá sebe samu, pane. Takové se neztrácejí."
„A co když," řekl Exner pomalu a zamyšleně otáčel v ruce kalíškem, jenž silně voněl po švestkách, „byly ztraceny…"
„Kdepak! Kdo by je ztrácel. A proč?"
„Nevím."
„Tak vidíte."
Exner stručně vylíčil, jak se o věci dověděl, svou cestu do lázní a výsledek prohlídky zavazadel.
Horych poslouchal, pomrkával a obličej se mu leskl spokojeností, zdravím a dobrou pohodou. „Máte pravdu," prohlásil bez pohnutí, „ztratily se. Protože je nemožné, aby ony zapomněly na nádraží kufry s tolika věcmi. Mé sestry, mladíku," dodal otevřeně, „stářím a samotou zopatrněly. Zbytečný život, zbytečná smrt."
„Jak to myslíte?"
„V životě nic rozumného a pořádného neudělaly. Jen se vdaly a žily. To je málo, chlapče."
„Žily!?!"
„A žijí?"
„Nevím," řekl Exner, „a opak nemohu zatím dokázat."
„Nežijí," řekl Gustav Horych vážně. „Nedostal jsem letos pozdrav z lázní. To se nestalo čtyřicet let. Stýkali jsme se pramálo. Stěží jednou za pár let náhodou na hřbitově u hrobu rodičů."
„Nevyhledávaly vás?"
„Vyhýbal jsem se jim. Pěstuju psy a ony se bály psů a štítily zápachu. Ovdověl jsem a vzal jsem si o dvacet let mladší ženu. Považovaly to za sprosté a mou ženu za děvku. A tak dále."

„Za dvě hodiny,`` řekl Exner, „budeme mít úřední povolení k prohlídce bytu. Jsou ještě jiní příbuzní kromě vás?“
„Ne. Snad nějací vzdálení z Líbalovy rodiny. Ale s těmi se nestýkali nikdy, ani když Líbal žil. A Fikejz…“
„Mluvil jsem s doktorem Klabouškem.“
„Znám. Má smysl pro legraci. Napíšu vzkaz manželce, chodí do zaměstnání, a pojedem.“
Přijeli a zaparkovali vozy kolem bloku, kde se dalo. Zazvonili nejdříve u Josefa Kozla, kterému dámy svěřily klíče, aby vymaloval. Jenže u Kozlů nebyl nikdo doma, takže se jeden z mládenců musel vydat do instalatérské dílny a potom ještě po okolních domech, aby Kozla přivedl.
„No jo,“ řekl instalatér, „ale já nesmím klíče nikomu dát…“
„Tady,“ ukázal Vlček. „Je úřední povolení.“
Kozel sestoupil pár schodů na odpočívadlo ke světlu a list pozorně pročetl.
„Znáte pana Horycha?“ zeptal se Exner.
„Ne.“
„To je bratr…“
„Aha… Tak já vám přinesu ty klíče. Ale snad byste mi na ně mohli napsat potvrzení…“
„Nějak se bojíte,“ řekl Horych.
„Ano, totiž… Nikdy jsem neměl s nikým nepříjemnost, a kdyby se paní Fikejzová a Líbalová vrátily… Kdo je znal, tak snad…“
„Vynadaly by vám,“ řekl Horych.
„To nevím, ale v každém případě…“
„Napíšem vám ho,“ prohlásil Exner. „Beránku…“
„Jo,“ vytáhl blok a vyňal jeden list. „Jestli vám nebude vadit linkovanej papír… A nemáme razítko.“
„To snad nevadí,“ řekl Kozel. „Tak já jdu pro ty klíče.“
Přečetl si pozorně i potvrzení, odevzdal klíče a rozloučil se. „Okamžik…“ zarazil ho Exner. „Vy jste vlastně byl v bytě poslední… A dělal tam pořádek…“
„S manželkou. Sám bych to nestačil.“
„Nezpozoroval jste něco zvláštního… Podívejte,“ pravil Exner, „byt jste znal…“
„Jeden pokoj… V druhém jsem byl jen na prahu, když mi paní Fikejzová vysvětlovala, jakou chce barvu stěn.“
„Pozoroval jste něco zvláštního, než jste začal malovat? Vlastně dřív, když jste přišel do bytu, kde jste se chystal na malování.“
„To se mi nezdá…“ řekl Kozel nejistě. „Jenže nevím, co bych zvláštního měl vidět… Bylo tam normálně uklizeno… Nic zvláštního…“
„Přemýšlejte o tom,“ požádal ho Exner. „A kdybyste si na něco vzpomněl…“
„Ano, zeptám se ještě večer manželky.“
Beránek otvíral dveře a Vlček nespokojeně hučel Exnerovi do ucha: „Nic nenajdeme. Po malování…“
V předsíni za závěsem vykoukla babička Helerových. „Co tady chcete?“
„Jdeme k Fikejzovým,“ pravil Exner mile.
„Nejsou doma. A kdo vám otevřel?“
„Zde bratr,“ ukázal Exner drze na Horycha.
A Beránek strkal klíč do dveří kuchyňky.
„Pohádky,“ řekla babička. „Zavolám bezpečnost.“
„Milá paní,“ pravil Exner. „To jsme my. Nechte nás laskavě o samotě.“
Závěs se zavřel. Exner slyšel šouravé ťapkání a vytáčení čísla na telefonu. Potom hlas té staré paní, ale nerozuměl.
V noci dvakrát hořelo, takže Milan Bráf měl neklidnou službu. A promočil si boty, až mu v nich čvachtala voda. A neměl čas se přezout, až když šel ze služby. Vrátil se v mizerné náladě a s kruhy pod očima.
„Hele,“ řekla mu tchýně, když se umyl a šel si do kuchyně vypít trochu mléka, „je tady bezpečnost.“
„Hm…“
„Říká se, že Líbalová s Fikejzovou jsou nezvěstné.“
„Žádná škoda.“
„Úplně se ztratily.“
Zívl. „Já je neviděl. Naposledy Líbalovou, jak lítala po baráku v županu.“
„Kdy?“
„Co já vím. Asi před měsícem. Kde je Květa s holkou?“
„V parku.“
„Tak já du spát.“
„To je divný, že Líbalová chodila v županu po chodbě.“
„Vy tak chodíte pořád.“
„Já ji v županu za ty léta neviděla.“
„Třeba se vám tak neukazovala. Ahoj.“
Pečlivá prohlídka bytu pod vedením Vlčkovým trvala tři hodiny. Nakonec nechal všechno uklidit a poslal mládence domů. A usedl ke kulatému stolu v obývacím pokoji k Exnerovi, Beránkovi a Horychovi.
„Je to na draka,“ řekl.
Na stole ležely dvoje náušnice, náramek, zlaté hodinky.
„Nebyl jsem tady snad tři roky,“ prohlásil Horych, „ale až na ty čistý stěny se nic nezměnilo. Nic se neztratilo, myslím z nábytku. Když se musely přestěhovat sem, rozprodaly všechen novější nábytek a nechaly si staré rodinné věci.“

„Co šperky, peníze…“
Vlček položil na stůl tři spořitelní knížky. „Je na nich dost,“ pravil. „Nevybráno. Knížky jsou na heslo.“
„Rodinných šperků bylo dost. Ale doma by je nenechávaly. Jistě měly ve spořitelně sejf,“ řekl Horych.
„Měly,“ pravil Beránek. „To už jsem si zjistil. A nikdo tam nebyl několik měsíců.“
„Pojedeš se tam podívat s panem Horychem.“
„Jistě, kapitáne.“
Michal Exner se díval na věci rozložené na stole. „Je přece docela možné, že obě měly hodinky a obě náramek…“
„A obě asi župan,“ doplnil Vlček. „Našli jsme jen jeden. Nepočítaje ty dva, co byly v zavazadlech. Tedy dohromady čtyři a máme tři.“
Bezpečnostní schránka byla plná. Rozložili její obsah na stůl.
„Tohle jsou staré rodinné šperky,“ ukazoval Horych. „Ty nosila ještě maminka. To ostatní neznám.“
Nebylo toho málo.
Zlaté mince, zlomkové zlato, několik zlatých hodinek, mnoho mincí, perlové náhrdelníky, náramky, náušnice, brože, spony. „Samé zlato a brilianty,“ řekl Beránek. „Dost na dvě staré dámy.“
„Nebyly chudé ani rozhazovačné,“ řekl Horych. „Budete mě ještě potřebovat?“
„Odvezeme vás hned.“
Větu o zlatě a briliantech opakoval Beránek ještě jednou před Exnerem a Vlčkem.
„Kristepane,“ dodal zoufale, „pořídil jsem seznam. Proč se vlastně ztratily?“
„Třeba měly ještě něco doma.“
„A co zbylo, to zloděj zapomněl?“
„Asi,“ mínil Vlček. „Aby zmátl stopu.“
„A kam se ztratily?“
Michal Exner pokrčil rameny. Přešel několikrát po své garsonce a nakonec zamířil do kuchyně. Z ledničky vytáhl láhev ginu a naplnil tři sklenice až po okraj.
Postavil tácek na stůl a přisedl ke svým důstojníkům. Zvedl skleničku. „Na nic, pánové, na nic!“ Napil se. „Kam se ztratily, a proč! Ví bůh a svatý Václav.“
V pokoji byla už skoro tma. Vlček se natáhl, aby rozsvítil lampu na psacím stole.
„Nech toho,“ řekl Beránek. „Budeme držet černou hodinku.“
„A co budeme dělat, kromě toho držení?“ zeptal se Vlček.
„Shrneme si to,“ řekl Michal Exner pochmurně.
Bylo to shodou okolností poslední představení Julia Caesara v té sezóně. Xaver Laub byl jako obyčejně odnesen ze scény, oprášil si kostým a odebral se do šatny.
Kostymérka mu něco chtěla naznačit, ale nevšiml si toho.
Vstoupil do šatny. Na jeho židli seděl bezvadně oblečený mladý muž. Jeho boty se leskly a knoflíčky na manžetách košile zářily.
Lauba bolel loket, protože se uhodil, jak padal bodán dýkami. Bylo to nepříjemné. „Pardon,“ řekl. „To je moje šatna, pane.“
„Exner,“ řekl mladý muž a vstal. „Kapitán Exner,“ dodal skromně.
„Kapitán?“
„Tak. Velmi jsem o věci uvažoval, pane Laub, a dospěl jsem…“ ukázal průkaz, „…k závěru, že byste mi mohl říci možná něco, co by objasnilo…“
„Těžko, pane kapitáne. Nejsem fizl, pane, jsem herec.“
„Mně jde o vás, pane Laub. Přesněji o to, v jakém vztahu jste byl k paní Fikejzové a Líbalové.“
Laub se zarazil. „Ach tak,“ řekl. „Ale toto prostředí se mi zdá nevhodné…“
„Zvolím takové, jaké si budete přát.“
„Nemám rád kavárny ani zdejší klub.“
„Snad,“ Exner se přistihl, že začíná mimoděk artikulovat přesně a precizně jako Xaver Laub, „úřední místnost?“
„To už vůbec ne.“
„Tedy procházka vlahou nocí?“
Laub naklonil hlavu. „Ukažte mi ještě jednou ten váš průkaz?“
„Prosím. Smím vědět proč?“
„Mluvíte jako… poněkud…“
„Někdy,“ souhlasil Exner. „Co říkáte případu těch ubohých dam?“
„Nevím o žádném případu.“
„Ztratily se.“
„Něco jsem slyšel. Lépe řečeno, manželka cosi zaslechla v domě… Zdá se to být nemožné.“
„Právě,“ souhlasil Exner.
„Právě.“
Laub se zamyslel. „Víte co? Zůstaneme raději zde. Konec konců tady nás nikdo nebude rušit.“
„To snad ne,“ šeptal Štefan Hísko své ženě, „to snad ne…“
Leželi vedle sebe v manželských postelích. Bývali útlí a hezcí, pokud pracovali rukama. On jako soustružník a ona ve správkárně obuvi. Pak zavolali Hísku do školy a stal se úředníkem, a protože byl poslušný, posléze i ředitelem. A jeho žena zůstala v domácnosti. Jedli stejně, spíš víc a líp. Tím se stalo, že neustále nabývali na objemu. Také jejich myšlení, normální, běžné a přívětivé nabývalo na objemu a složitosti.

Nyní mluvili šeptem a ještě se skrývali do polštářů a peřin.
„Já mu nevěřím," říkala.
„Nebyl by ničeho schopen," odpověděl. „Není vůbec ničeho schopen."
„Ale to já nemyslím. Já si spíš myslím, že když by byl vyšetřovanej, že by se to mohlo pak oznámit požárníkům…"
„…když mu nic nedokážou."
„Štefane, to ne. Ale ztratí kredit, že. Co si řeknou u tebe v podniku, co si řeknou o někom, kdo je vyšetřovanej? Aha. A schopnej špatnosti, to zase by byl, že. Ubohá Květa!"
„A tím to bude mít horší."
„No ale, když ho vyhoděj od hasičů, tak si bude muset najít pořádnou práci. Třeba u tebe."
„Vostudu," zahučel Hísko, „si s ním v podniku nemůžu dělat. Jasný?"
„No tak jinde, že jo. Stačí jen voznámit, že? Ten župan a to…"
Štefan Hísko vzdychl.
„Hleďte," pravil Xaver Laub a shrnul tógu, aby mu nebyla zima na nahá kolena, „to byla zcela náhodná koupě. Zcela náhodná, prosím." Sáhl po cigaretách. „Račte si zapálit."
Exner poděkoval a poslechl.
„Hodička, profesor Hodička má léta chatu někde na jih od Prahy…"
„Kdo je to profesor Hodička?"
„Historik. Jinak nájemník. Bydlí o patro níž, v bytě vedle mistra Majdy a naproti paní Fikejzové a Líbalové."
„A jak to souvisí?…"
„Moment, prosím," řekl Laub. „Dovolíte-li, vysvětlím. Tedy, informoval jsem se u něho, zda by nevěděl o nějakém objektu. On je sadař a pěstitel a je v té oblasti už dlouho, takže jsem se domníval, že má po oné rekreační oblasti přehled. Řekl mi, že se zeptá. Brzy nato navštívila mou ženu – nebyl jsem totiž doma – paní Hodičková a sdělila jí, že se z náhodného rozhovoru s paní Fikejzovou dověděla, že dámy hodlají prodat svou chatu v katastru obce Petrov. Jde prý o velký a dobře vybavený objekt. Navštívil jsem příležitostně obě dámy, informace se ukázala správná, domluvili jsme se na podmínkách, vyhotovili u advokáta smlouvu…"
„O jaké podmínky šlo?"
„O cenu a splátky."
„Prosím. A dál?"
„Zaplatil jsem řádně první splátku, druhou mám platit v srpnu."
„Takže nebyly žádné problémy."
„Ano," řekl Laub. „Totiž… snad přece něco. Zvláštního, dejme tomu."
„A co?"
„Před časem, domnívám se nedlouho předtím, než dámy odjížděly do lázní, hovořila paní Fikejzová telefonicky s mou ženou. Žádala zvýšení ceny."
„O kolik?"
„O dvacet tisíc. Jinak prý odstoupí od smlouvy."
„To je zajímavé," poznamenal Exner. „A co vy na to?"
Laub se na okamžik zamyslel. „Hovořme otevřeně, prosím. Věci se mají tak, že objekt, který jsme před půl rokem získali, byl přeceněn. Jeho skutečná cena neodpovídá tomu, co jsme se uvolili zaplatit. To je ovšem pochopitelné, neboť ceny nemovitostí stoupají. Šlo prostě o dohodu. Tak například jsem zaplatil dvacet tisíc za vnitřní vybavení, které prostě neexistovalo. Nastěhoval jsem tam svůj vlastní nábytek. Kromě toho pozvaný odborník zjistil, že bude třeba rekonstruovat mnoho zařízení, jako například vodovod, a to za nemalé částky…"
Z reproduktoru na zdi se ozval potlesk.
„Promiňte," řekl Xaver Laub. „Musím na jeviště. Za okamžik se vrátím…"
Tváře světců a mučedníků hleděly strnule do tmy, jako už několik století. Přes lehké mraky prosvítal měsíc. Jeho rozptýlená záře naplňovala chodby a sály Šternberského paláce šedomodrým svitem. Občas zapraskalo dřevo starých podlah a schodů, jako kdyby po něm tiše kráčely neviditelné stíny. Buď předků rodu nebo tvůrců, kteří sem chodili okukovat svá díla a scházet se k nočním besedám. Nebo prostě těch obyčejných strašidel a duchů Hradčan, kteří zde, v Národní galerii, našli útulek před ruchem světa a tiché místo ke schůzkám.
Na nočního vrátného byli zvyklí a on na ně, protože spokojeně klímal ve své kukani.
Dráťák tiše hudl svou.
Rozdrnčel se zvonek.
Vrátný se nejdřív lekl, vztyčil hlavu, vykulil oči a potom se překvapeně obrátil na zvonek za svou hlavou. Nestávalo se vlastně nikdy, aby někdo zazvonil v tuhle hodinu.
Vrátnému dokonce chvíli trvalo, než si uvědomil, odkud se vlastně zvoní.
Že od hlavního vchodu.
V očekávání nějakého neobvyklého vzrušení (napadlo ho také, že to mohou být prostě opilci nebo uličníci), uchopil hůl, kterou pomáhal v chůzi těžkopádným nohám, a spěchal vzhůru k bráně.
„Kdo je?" zeptal se a rachotil klíčem.
Nikdo se neozval.
Uvědomil si, že je koneckonců také nočním hlídačem. Pevněji sevřel hůl v ruce a opatrně otevřel dveře v masívních vratech.
Nic.
„No!?!" řekl.

Nic.
Otevřel dokořán. Náměstí bylo tiché, mírné a obyčejné v chladném světle zářivek.
O vrata byl opřen nějaký balík s obrazy. Pro vrátného z obrazárny běžný předmět.
Jinak nic.
Vyhlédl. Nějaký taxík a ještě jiný vůz opouštěly náměstí směrem k Novému světu. Shora od Lorety zase nějaký vůz přijížděl, auta na parkovišti stála nehnutě. V blízkosti nikdo nebyl ani nešel, kolem švýcarského vyslanectví spěchal někdo dolů do Prahy a někde vzadu na náměstí se potulovalo pár lidí.
Vrátný se znovu opatrně rozhlédl po nejbližším okolí.
Ani myš.
Opatrně odsunul balík a vyšel na chodník, aby měl lepší rozhled. Přitom dbal, aby viděl na dveře.
Nic.
Jen ten balík s obrazy.
Ani nebyl moc těžký. Převázán novým motouzem. Zapečetěné uzle.
Povšiml si bílého lístku nalepeného na obale. Z novin vystříhaná písmenka všelijak šišatá oznamovala:
pRO řEdiTele Ng
Vtáhl balík dovnitř a zavřel.
„Kde jsem přestal?“ zeptal se Xaver Laub. „Dovolíte-li, odlíčím se.“
„Zajisté,“ souhlasil Michal Exner. „Přestal jste u toho zvýšení ceny. Jak chtěla paní Fikejzová odstoupit od smlouvy.“
„Ano. To bylo nepochopitelné.“
„Proč?“
„Řekl jsem vám… cena už tak byla značně vysoká. Manželka byla velmi neklidná, volala mi do divadla, večer jsme o tom ještě hovořili a rozhodl jsem se navštívit doktora Klabouška, který byl jakýmsi právním poradcem paní Fikejzové…“
„Okamžik,“ přerušil ho Exner. „Vy, pane Laube, hovoříte neustále o paní Fikejzové. Paní Líbalová s vámi nikdy nejednala?“
„Ovšem. Zúčastnila se jednání. Vždyť vlastně objekt patřil jí, ale paní Fikejzová byla velmi energická dáma, která tyto záležitosti vyřizovala. Paní Líbalová prý byla nemocná…“
„Prý?“
„Paní Fikejzová to tvrdila. Hovořila také o svých chorobách.“
„Ano. A co jste podnikl?“
„Po poradě s manželkou jsem se obrátil na doktora Klabouška. Řekl, že o tom nic neví. Na tom nezáleželo. O smlouvě jsme předběžně jednali v jeho přítomnosti. Možná, že něco věděl, ale on je velmi diskrétní člověk. Prohlásil, že na věc je snad dost času, až se dámy vrátí z lázní. Přiznám se vám, že jsem to nemohl vydržet a vypravil jsem se do Poděbrad.“
„A jak to dopadlo?“
„Nenašel jsem je tam. Na ředitelství lázní mně oznámili, že obě dámy letos nenastoupily léčení.“
„Nebylo vám to podezřelé?“
„Ne,“ prohlásil rozhodně Xaver Laub. „Spíš jsem byl rozmrzen, neboť jsem se domníval, že mě doktor Klaboušek záměrně oklamal a sdělil mi jiné místo, než kam dámy skutečně odjely.“
„Nešel jste mu to vytknout?“
„Takovou věc bych nikdy neudělal, pane. Dokonce jsem dával vinu sobě. Své netrpělivosti.“
Michal Exner přikývl. „A teď, pane Laube,“ řekl, „k jedenáctému květnu.“
„Hele,“ řekl dozorčí důstojník do telefonu Beránkovi, „volá někdo kvůli tomu vašemu případu s těma dvěma ženskejma. Mám ti ho přepojit?“
„Jo,“ souhlasil podporučík.
„Kdo to je?“
„Nepředstavil se.“
„Přepoj. Exner není doma?“
„Není. Tak dávám.“
Ve sluchátku to cvaklo a Beránek se představil.
„Vy soudruhu,“ řekl hlas, „vyšetřujete případ zmizení soudružek Fikejzové a Líbalové?“
„Tak nějak,“ souhlasil Beránek. „Kdo volá?“
„Měli byste vyslechnout Milana Bráfa.“
„Koho?“
„Milana Bráfa.“
„Kdo to je?“
Místo odpovědi to cvaklo a sluchátko oněmělo.
„Co je na tom podivného, pane?“ divil se rozmrzele ředitel galerie. Před chvílí totiž usnul, zavolali ho k telefonu do předsíně v pyžamu, stál bos na koberci a dosud se pořádně neprobral.
Vrátný mu znova opakoval příběh s balíkem. „A hlavně je divný, pane řediteli,“ dodal, „že ta adresa je tak divně sestavená.“
„Dobrá,“ prohlásil ředitel, „ráno se na to podívám. Děkuji, že jste mi zavolal.“
A přešla ho chuť na spaní. Vzal si ze stolku pod zrcadlem cigaretu, zašel do ložnice pro župan a zaklepal na pokoj, kde bydleli jeho syn a snacha.
Televize vysílala poslední zprávy.
„Vykouřím si u vás cigaretu,“ řekl a posadil se do křesla. „Náš noční vrátný je dobrodruh.“

Protože se zajímali, jak se ona dobrodružnost projevila, vylíčil jim stručně obsah rozhovoru. „Adresa slepená z písmenek," opakoval závěrem ještě jednou. „Nesmysl, kdo by si s tím hrál."
„Třeba je to pekelný stroj," mínil syn. „Načasovaný."
„Nebo zápalná bomba jiného dobrodruha," doplnila ho snacha. „Tajemný dárce. Ale měl by ses tam jet podívat."
„Myslíš?"
„Já bych byla zvědavá. Strašně."
„A ty?" obrátil se na syna.
Jel bych. Už jen proto, abych se setkal s dobrodružným vrátným."
Ředitel se zamyslel. „Zavolám Formana," rozhodl. „Je mladší a já se pokusím usnout."
„Kdo by si vzpomněl na jedenáctého května," prohlásil Xaver Laub. „Pane, při mém pracovním ruchu!"
„Máte patrně diář," připomněl jemně Michal Exner. „Právě abyste nezapomněl – rozhlas, televize, divadlo, film."
„Ano. Vlastně ano. Dovolíte-li, moment." Šel k věšáku a hrabal se v saku. „Moment…" Vytáhl kalendář a listoval jím.
„Ale to je, prosím, opravdu diář, pane, nikoliv deník."
„Snad vám něco připomene."
„Pokusím se. Tak prosím. Zde je jedenáctého. To byl dost horký den. V sedm ráno dabing v televizi, v deset třicet zkouška v divadle, v patnáct…" Laub se omluvně usmál, „…to byla reklama pro televizi, večer představení, náhodou Caesar, jako dnes. To je všechno."
„Kdy jste se vracel?"
„Domů?"
„Ovšem."
„Asi touhle dobou," Laub se podíval na hodinky.
„Ano. Touhle dobou jsem už pravděpodobně mohl být doma. Jezdím vozem."
„Na podrobnosti cesty se nepamatujete?"
„Ne."
„Večer vás někdo viděl v garáži," poznamenal Exner jako mimochodem.
„No, to je možné," připustil I,aub. „To se stane, že se s někým večer sejdu v garáži. A kdo to byl?"
„Pan Kozel."
„Ano," řekl Laub radostně. „Ovšem. Už si vzpomínám. Ano, ano, pan Kozel. Domluvil jsem s ním tenkrát, že mě navštíví a druhého dne při návštěvě jsem ho požádal, aby se mnou jel na chatu a zjistil stav vodovodu."
„To byl tedy ten odbomík, jak jste se o něm zmiňoval."
„Ovšem."
„A na nic víc se nepamatujete?"
„To ne, to…" Laub se usmál. „Ovšem, taková maličkost, to si vzpomínám. Když jsem vjížděl do průjezdu, málem jsem přejel Bibinku."
„Vida," Exner se skoro zaradoval. „Bibinku! Kdo to je?"
„Jezevčík paní Horvátové."
„Prokristapána," vzdychl Exner zoufale. „To je lidí a jmen. Kdo je to paní Horvátová?"
„Neznáte? Pěvkyně!"
„A…" řekl Exner chápavě. Něco mu to jméno připomnělo. Byl to nedostatek, že nechodil na opery. Neměl je rád.
„Poslyšte, ale to je trochu zvláštní, že vy si pamatujete zrovna tohle. Bibinku."
„Já totiž," přiznal se Laub, „mám psy a zvířata rád. Zajisté, kdyby to bylo možné při mém povolání, opatřil bych si nějakého takového dobrého přítele – prosím, neberte to jako vadu na mém charakteru ale Bibinku nenávidím. Mezi námi, pane, pane…"
„Exner."
„Tedy pane Exner, mezi námi: je to rozmazlený, nemožně otylý tvor."
Exner se neudržel, aby nesklouzl očima na Laubovo bříško, které tak pěkně kulatilo tógu.
Představení ještě neskončilo, když Michal Exner opouštěl divadlo. Začínalo drobně pršet.
Vyhrnul si límec a hledal po kapsách klíče od vozu.
„Haló, pane," ozvalo se za ním z vrátnice.
Obrátil se.
Vrátná vystrkovala hlavu z okénka. „Jste kapitán Exner?"
„Ano," odpověděl a bylo mu trochu divné, že je tím snad ona žena překvapena.
„Někdo vás volá." Vystrčila mu z budky sluchátko.
„Jak se máš?" slyšel Beránka, který zřejmě zářil dobrou pohodou.
„Je mi smutno," odpověděl Michal Exner.
„Tak tě rozveselím," řekl Beránek. „To je báječná příležitost. Navštiv hasiče."
„Ano, klidně," pravil Exner odevzdaně. „Třeba hned. Kde hoří?"
„To nevím,„ odpověděl Beránek prostoduše. „Ale je tam jistý Milan Bráf."
„Hm…"
„Volal totiž nějaký pán a nabádal mě, abychom dotyčného vyslechli ve věci soudružek Fikejzové a Líbalové."
„Soudružek?"
„Soudružek," přisvědčil Beránek vážně.
„A kdo je ten pán?"
„Zapomněl se představit."

Historik umění Forman se na svého představeného nezlobil. Když vyslechl příběh a přání, s chutí souhlasil, že se na věc ihned podívá.
Neboť historik umění nemá tak často příležitost být vzrušen nějakou mimořádnou událostí.
Dodrncal ve svém trabantu, který si pořídil z odměny za několikatýdenní hospitaci v mnichovské galerií, na Hradčany, vyslechl nočního vrátného a společně odnesli záhadný balík do Formanovy kanceláře.
„To jsou obrazy," řekl Forman.
„Jen aby to nebylo něco jinýho," mínil vrátný nedůvěřivě.
„A co, prosím vás?"
„Doba je divná," mínil vrátný. „Exponovaná inteligence pronásledovaná. A náš ředitel…"
„Jako každý jiný. Tohle jsou obrazy, pane."
„Chtěl jsem říci," pravil vrátný opatrně, „že náš ředitel je… no prostě že byl za války v Terezíně. A po nich, chudácích…"
„Podíváme se. Nemáte nůž?"
Přeřízli opatrně provázky a zjistili, že pečetě nejsou nijak značeny. Prostě někdo nakapal na provázek pečetní vosk.
Odstraňovali papír.
Zřetelně se začaly rýsovat dva rámy.
„Říkal jsem vám, že to jsou obrazy…" Halda papírů byla značná.
Pak ještě plátno, hrubé a špinavé, jako z nějakých pytlů, narychlo sešité provázkem.
Další obal. Obrazy byly zavázány společně, malbou k sobě, mezi nimi hobrová deska.
Forman je uviděl oba najednou. Cítil, že mu do hlavy stoupá horko. Zběžně je prohlédl. Byly řádně signovány.
„Kristepane…" zašeptal.
Vrátný zíral poněkud nedůvěřivě, protože byl zaměstnán jako noční vrátný právě zde a nikoli v moderní galerii.
„Kristepane," opakoval Forman, „to je zázrak…"
„Picasso?" zeptal se vrátný, neboť jen toto jméno mu utkvělo v hlavě v souvislosti s něčím takovým, co měl právě před očima.
Forman byl tak vzrušen, že jen zavrtěl hlavou. „Telefon…" řekl jako ve snách. Tápal po sluchátku. Vytočil číslo ředitele.
Ani se neomluvil, nic. „Musíte ihned, ihned přijet," vyhrkl. „Ne, žádné nebezpečí, nic. V tom balíku… ano, já prosím vzrušením nemohu dost dobře mluvit… jsou tam obrazy… Ne… žádná starožitnost… Teď je knihovna zavřena, já nemám přístup. Vypadá to, že jde o neznámého Zrzavého z ranného období… Ano. A druhé plátno je signováno Kandinsky…"
Hráli zrovna mariáš a Bráf měl v ruce prima kartu, když mu přišli vyřídit, že má návštěvu.
„Teď?" podivil se.
„Jo. Bezpečnost."
„Blbej fór."
„To není fór. Ten chlap se legitimoval."
„Dohraju a hned jsem dole."
Michal Exner se procházel po dvoře před otevřenými garážemi. „Jsem rád," řekl, „že vás poznávám."
Bráf něco zabručel.
Exner se posadil na nárazník červeného vozu. Přehodil nohu přes nohu a na koleně přehozené nohy sepnul ruce. „Vás patrně nezajímá," prohlásil nedbale, „proč jsem přišel."
„Ne."
„Bydlíte ve Pštrosce?"
„Jo. Ale o to vám asi nejde."
„Ne. Protože to, jak můžete pozorovat, vím."
„Jsem čistej," pravil Bráf, „pokud vím, jak křída."
„O tom se neodvážím pochybovat. Kdy jste viděl naposled paní Fikejzovou a Líbalovou? A kde?"
Bráf hvízdl. „Ale? To je pitomost."
„Proč?"
„Jednak je to fuk, kdy a kde jsem je viděl, stejně si to nepamatuju…"
…A za druhé?"
„Co za druhé?"
„Říkal jste: jednak je to fuk… a potom?"
„Jo tak! Potom vidím volovinu v tom, že se s tím v noci obtěžujete."
„Možná," připustil Exner. „Jen taková maličkost: asi bychom se neobtěžovali, kdybychom něco nevěděli. Tak. Objasnili jsme si to. Mám otázku opakovat?"
„To je zbytečný, nejsem na hlavu padlej. Bůh sud, kdy jsem je viděl. Někdy v baráku na schodech. Že jo! A to málokdy, neboť si takový blbosti nepamatuju."
„Bylo by dobré," řekl Exner suše, „kdybyste se pokusil, když už nejste na hlavu padlej. Jinak bychom si dovolili vás po službě k nám pozvat."
„Někdo mě píchnul, že jo?"
„Jo," připustil Exner suše.
„Kdo?"
„Bůh suď."
„A co?"

„Bůh suď," opakoval Exner. „Tak se pokuste na něco přijít. Je noc. A rád bych si šel lehnout."
„Já mám dost času."
„A zítra ráno?"
„To by bylo horší."
„Tak jedem."
„Kam?"
„S tím vzpomínáním."
„Ale já, na mou duši, nemám nač si vzpomenout. Která svině…" „Prosil bych vás," řekl Exner trpělivě, „abyste uvažoval spíš o mé otázce než o zdroji našich informací. Tím bude mezi námi snazší dohoda."
„Ale já nevím, co bych řekl…" zarazil se. Zdálo se, že uvažuje. „Jo," řekl konečně. „To by mohlo bejt. Byla to ženská nebo mužskej?"
„Paní Fikejzová a Líbalová byly dvě ženy," vysvětlil Exner globálně.
„Vo to mi nejde. Nedělejte ze mě vola. Ten grázl, co kecal."
„Bůh suď."
„Vono je to vlastně jedno. Jenže já fakt nic nevím. Jen tuhle věc: před časem jsem viděl jednu z těch ženskejch pobíhat po domě v županu."
„Kdy, před časem?"
„Tak měsíc, že."
„A že si to tak dobře pamatujete?"
„Náhodou. Náhodou mám dobrýho pamatováka. A taky snad proto, že vypadala jako strašidlo."
„Kdy to bylo?"
„Nemůžu sloužit. Dost dávno."
„A kde?"
„Pravím v domě."
„Kde v domě a kdy?"
„Večer. Šel jsem z hospody. Patrně ne rovně. Kde jsem ji moh vidět? No, někde dole, protože potom jsem jel výtahem a z výtahu bych ji asi neviděl. A nebo viděl, je to taky možný."
„V kolik hodin?"
„To nevím. Večer, no!"
„Snažte se vzpomenout."
„Ne dýl než v deset."
„Proč ne déle?"
„Protože chodím v deset, aby tchýně nemohla hecovat ženu. Jo. Ta svině, pane komisaři, je moje tchýně, protože jen tý jsem vo tý bábě v županu řek. To aby vám bylo jasný, že nejsem na hlavu padlej."
„O tom nepochybuju," pravil Exner mnohoznačně. „A co dál?"
„Dál? Nic."
„Kam šla paní… Která to vlastně byla paní?"
„Jo… Líbalová. Protože Fikejzová, to byla blondýna, že jo?"
„Nemohu sloužit."
„No jo. Fikejzová byla blondýna. Jasně. Odbarvená na šediny. A Líbalová byla šedivá. A menší. Jo. To musela bejt Líbalová, protože jasně vidím její rozcuchaný vlasy."
„Kam šla?"
„Někam. To nevím."
„Kde jste ji potkal? Když jste šel k výtahu?"
„Ne."
„To nešla z domu?"
„Ne. Protože já ji nepotkal. Já ji viděl. Šla patrně do sklepa."
„A vy?"
„Co já? Byl jsem ve výtahu a jel nahoru. Konec." Bráf se podrbal za uchem. „To je fakt všechno, co vím. Pro tuhle volovinu vobtěžujete sebe i mě v tu nejblbější hodinu."
Michal Exner vstal. Srovnal si kalhoty a zapnul plášť. Poklepal Bráfovi na rameno. „Víte co?"
„Ne, soudruhu."
„Bůh suď, jestli to je volovina. Dobrou noc."
Pracovna ředitele galerie odpovídala rozlohou významu místa. Lehké záclony se mírně nadouvaly a do místnosti proudil vlahý noční vzduch. Svítila všechna světla. Lustr u stropu, pracovní lampa, svítidla na stěnách i stojací lampa. O konferenční stůl byly opřeny dva obrazy.
Za vyřezávaným psacím stolem seděl ředitel a kouřil už třetí cigaretu. Vedle, obkročmo přes židli a opíraje se o její lenoch, seděl kunsthistorik Forman.
Oba zírali už déle než půl hodiny na ty dva obrazy, z nichž na větším bylo na bílé ploše několik barevných kruhů a čar, na druhém narůžovělá ženská tvář. Na stole bylo rozloženo několik odborných publikací. V jedné z nich, nesoucí název Geschichte der modernen Kunst byla dokonce reprodukce jednoho z obrazů onoho abstraktního díla, které zde stálo jako spadlé z nebe.
„To je nadělení," řekl už nejméně po páté ředitel. A opakoval, co už také řekl asi třikrát: „Je zapotřebí odborné expertízy."

A Forman, jako už po několikáté na to odpověděl: „Víte stejně dobře jako já, že naše závěry o pravosti těch děl jsou správné. Jde nepochybně o originály.“
Ředitel přikývl téměř neradostně. A znova se podíval na kus obalu s tou pozoruhodnou adresou, který si utrhl a položil na stůl.
„Ten šedavý prášek…“
„Je nepochybně pepř. Zajistil se důkladně, aby ho nikdo nenašel. Všechno uvnitř posypal popelem… To je záhada, pane doktore.“
„Je,“ souhlasil ředitel pochmurně. „Co s tím budeme dělat? Musíme hlásit věc policii.“
„Proč?“
„Jde o ten pepř, pane kolego. A vůbec! Celá věc je záhadná. Najednou spadnou z nebe.“
„Ne,“ opravil ho Forman. „Opřou se o dveře galerie. Ale proč, když už to někdo našel a chtěl věnovat…“
„Jistě. Proč si svou anonymitu tak obezřetně zajistil, že?“
„To právě jsem měl na mysli.“
„Přineste obaly,“ vzdychl ředitel, „a složte je tamhle do kouta. Společně uzavřeme a zapečetíme pracovnu. Oknem sem snad nikdo nevleze. A zajdeme na policii. Vyřídíme to osobně.“
„To by byl případ pro Exnera,“ zasmál se dozorčí důstojník. „Ale ten má teď jiný záhady. Tak my vám tam, pane řediteli, ráno někoho pošleme.“
„Chtěl bych upozornit,“ pravil doktor Forman, „že běží o díla nesmírné ceny.“
„Co rozumíte tím nesmírné?“
„Například několik desítek tisíc západoněmeckých marek.“
„To je slušný dárek. Máte to tam všechno zavřený?“
„Zajisté.“
„Pošleme pro jistotu k vašemu nočnímu vrátnýmu našeho člověka, aby se nebál. A ráno se tam podíváme.“
Projekční ústav byl ve starém činžovním domě, vrátnému udělali budku ze dřeva a skla hned vedle schodiště. Exner se nespokojeně rozhlížel, protože nebylo, kam by se s inženýrem Tesaříkem uchýlil. Nakonec řekl: „Mám vůz za rohem v chládku. Pojďte se tam posadit.“
„Víte, oč mi jde,“ řekl, když se uvelebil na zadním sedadle.
„Nevím,“ pravil Tesařík a netvářil se příjemně. „Vrátný roznese po celé budově, že jste mě vyslýchal.“
„Neroznese. Nebylo nutné, abych se představoval. Vy jste se s nimi moc nekamarádil, že?“
„Ne.“
„Jak u nich bydlíte dlouho?“
„Od roku padesát jedna.“
„Starousedlík.“
„Tak nějak. Paní Fikejzová mě vzala tenkrát do podnájmu, když jsem ještě chodil na střední školu. Tři roky jsem se kvůli tomu neženil.“
„Výstupy?“
„Tak.“
„Proč jste se neodstěhoval?“
„Kam?“ zeptal se trpce Tesařík. „Ale to se, myslím, neptáte k věci.“
„A věc podle vašeho mínění je?“
„Jsou nezvěstné. To se povídá po domě. Přišla s tím manželka.“
„Co si o tom myslíte?“
„Že si z nás tropí šašky.“
„Jak to?“ podivil se Exner. „Opravdu?“
„Nedivil bych se tomu. Oznámily, že jedou do lázní a pak jely bůhví kam, protože už na takový přepych nemají peníze. Dělá se to tak.“
„Snad,“ připustil Exner opatrně. „Ale co když – dejme tomu – mám důkaz, že opravdu měly jet do lázní a nenastoupily.“
„To nic neznamená.“
Exner se usmál: „Vy jste je tedy opravdu moc nemiloval.“
„Divíte se? Než odjely, tak Fikejzová rozšlapala manželce kufr s čistým prádlem. Scéna za scénou.“
„Kdy ten kufr rozšlapala?“
„Tak to nevím. Bylo to den předtím, než odjely.“
„Opravdu den předtím?“
„Jistě. Protože jsem druhý den zůstal doma a…“
Exner ho zarazil. „Tak po pořádku.“
Tesařík vzdychl.
„Je vám něco?“
„Nic. Jsou to samé hlouposti. Prostě manželka šla pro dítě do školky, zjistila, že má dítě horečku. Pak se zastavila v prádelně. Nesla dítě a dva kufry prádla.“
„A vy jste byl?“
„V zaměstnání. Měl jsem schůzi.“
„Dobře. Pokračujte.“
„Nechala kufry s prádlem za dveřmi v předsíni. Není tam světlo. Šla do pokoje. Pak zaslechla nějaký hluk a nadávání. Vyběhla do předsíně a viděla, jak Fikejzová jí dupe v otevřeném kufru s prádlem. Pravděpodobně šla domů, o kufr

klopýtla nebo do něj kopla, ten se otevřel…“
„…nebo ho otevřela…“
„Třeba. Protože jsem chtěl, aby se manželka trochu uklidnila, zůstal jsem s děckem druhý den doma, aby mohla do zaměstnání. Oběma nám bylo líp v zaměstnání než doma.“
„A dál?“
„To je všechno.“
„Vy jste už s paní Fikejzovou nebo Líbalovou nemluvil?“
„Ne.“
„Ani jste si nešel stěžovat?“
„Ne. Přišel jsem dost pozdě. Chtěl jsem druhý den…“
„A druhý den?“
„To už byly pryč.“
„Jak jste to zjistil?“
„Přišel pan Kozel, aby jim vymaloval, a řekl mi to.“
„Kdy jste s nimi mluvil naposled?“
„To si nevzpomenu. Pochopte, že jsem se vyhýbal rozhovorům.“
„Do takové míry,“ pravil Exner jedovatě, „že ani rozdupaný kufr čistého prádla vás nepohnul k akci.“
„Vysvětlil jsem vám už…“
„To ano,“ souhlasil Exner. „To ano.“ Zamyslel se.
„Potřebujete ještě něco vědět?“ zeptal se Tesařík za chvíli.
„Moc věcí. Jenže mám jisté obavy… že mi už stejně víc nepovíte,“ prohlásil Michal Exner lehkomyslně. „Kdybyste si na něco vzpomněl, tak se ozvěte… Mimochodem… Vy teď zdědíte byt?“
„Doufám.“
Exner vstal, otevřel dvířka vozu a tím naznačil, že rozhovor skončil.
Tesařík zůstal sedět.
„To je nesmysl,“ řekl urputně.
„Co? Myslím, že na ten byt máte nárok.“
„Ale máte na mysli něco jiného, než zrovna tohle.“
Michal Exner se usmál. „Abych jel, pane inženýre. Jen zrovna tohle jsem měl na mysli. Na shledanou.“
Michal Exner zavolal Beránkovi a ptal se ho, jestli není něco nového. Dověděl se, že nic, Vlček dává dohromady prohlídky bytu a Beránek prohlásil, že je to nuda. Když řekl tohle právě on, musela to být opravdu nuda hluboká a nedozírná. A nakonec pravil: „V hlášeních se nic neobjevilo.“
„Nemohly se vypařit.“
„Snad nám ukáže čas. Kdyby se aspoň něco ztratilo…“ mínil Beránek. „Kdyby aspoň někdo měl motiv…“
„Někdo asi motiv měl. A ztratily se hodinky, náramek, župan.“
„To je neprokazatelné.“
„Taky pravda,“ souhlasil Exner. „Budeme muset vzít ten dům shora dolů.“
„A co najdem?“
„Ví bůh a svatej Václav. Pořiď protokol od Bráfa a Tesaříka. A budou další. Pobesedujeme v každé rodině.“
„Budou mít radost.“
„Abych nezapomněl,“ řekl Beránek. „Je to v souvislosti s tím barákem. Máš tady nějaký vzkaz. Volal profesor Hodička, to je ta rodina, co bydlí naproti. Že mu máš zavolat.“ A Beránek nadiktoval číslo.
„Zavolám. Je doma?“
„Asi. Ptal jsem se na něj. Známý historik. Dokonce jsem se dověděl pár titulů jeho knížek, jestli chceš…“
„Kdes to sebral?“
„Zavolal jsem si do informační služby. Jen tak pro zajímavost. Mezivládí a panování Jana Lucemburského, Karel IV. a říše římská, dále…“
„Stačí. Sejdeme se večer u Selického.“
„To je ten malíř.“
„Tak.“ Položil sluchátko a hned je zase zvedl, aby vytočil číslo profesora Hodičky.
Profesor se mu ozval osobně. Vyjádřil své potěšení nad tím, že jeho vzkaz byl vyřízen tak brzy, a pravil: „Byl bych rád, pane kapitáne, kdybyste mě mohl navštívit.“
„Ale ovšem,“ souhlasil Exner radostně. „A kdy se vám to hodí?“
„Třeba teď… nebo až večer?“
„Přijedu za půl hodiny.“
Podařilo se mu přijet dřív. A tak, spíš z dlouhé chvíle, než z nějakého jiného důvodu, si dlouho prohlížel rohový secesní dům zvenčí. Potuloval se na protějším chodníku s rukama za zády podobaje se lenivému pejskovi, který neví, jak vhodně ubít čas. Jeho světlebéžové šaty vzorného střihu svítily pod zaprášenými akáty a zvetšelými domy jako staniol na špinavé řece.
Prohlédl si giganty, kteří podpírali omítku nad vchodem. Dveře byly omšelé, v dolní části jistě dlouhá léta toaletou pro psy a opilé pány.
Na mramorovém vstupním schodišti býval kdysi koberec. Zbyly po něm úchytky na tyče. Mosaz klik a držáků zábradlí zčernala. Výtah měl generálku a byl střižen odporně fabricky ze špatné a špatně nalakované překližky. Vedl vzhůru prostředkem schodiště. Zábradlí někdo natřel smutně šedě. Aby bylo vyhověno novým předpisům, navařili na staré,

docela hezké prolamované zábradlí, drátěnou síť v rámu.
Schodiště obepínalo výtah. Vlevo nahoru, vpravo dolů, do sklepa, kde byly schránky na dopisy. Omrkl si je. Šel ještě níž a podíval se na úzký a smrdutý dvoreček, kde nebylo nic, než prach a popelnice. Dveře na dvorek byly zasklené. Zkusil vedlejší, železné. Byly zavřené. Za nimi byla patrně garáž.
Níž byla tma.
Našel vypínač a rozsvítil. Viděl dlouhou chodbu a dvoje dveře. Jedny hned u schodiště, druhé proti výtahu. První zavřené, druhé otevřel, také tma, rozsvítil.
Byl to velký sklep s množstvím starého haraburdí. A dál v temnotě kóje pro nájemníky.
Vrátil se k výtahu a rozhodl se jít ještě níž, schodištěm vlevo. Našel sklad uhlí a koksu, kolejnice s ponvaglem na zavážení kotlů, zavřené dveře do kotelny.
Nechal prohlídky a loudal se nahoru. Otíral si ruce kapesníkem a prohlížel šaty, jestli si je někde nezamazal.
Došel pěšky až do třetího patra.
A stiskl knoflík zvonku vedle vizitky s profesorovým jménem.
Za dveřmi se ozvaly nějaké hlasy, šum a konečně capkání po xylolitu. Pak se dveře otevřely a Exner zamrkal, neboť před ním stálo dlouhonohé stvoření patrně právě odrostlé střední škole. Na nohou nemělo nic, přes hlavu si přetáhlo pestrobarevný pytel, který jí sahal vysoko nad kolena, což bylo neobyčejně – v tomto jednotlivém případě – příjemné. Na ruce mělo náramek a na hlavě na kluka ostříhané černé vlasy. A dlouhé prsty na rukou, a když řeklo: „Přejete si," uslyšel alt jak hrom.
„Ježíš," pravil a rozzářil se, , já jsem se splet?"
„Proč?" zeptala se.
„Jdu totiž za profesorem Hodičkou."
„Jste na místě."
„To je štěstí," řekl a nebylo jasné, pro koho a proč. „Jmenují se Exner. Michal Exner. Pan profesor mě patrně očekává."
Rozzářila oči a viděl, že jsou tmavě modré. „Tak to jste vy?" vyhrkla bezděčně.
Pokrčil vesele rameny. „Nevím. Asi. Tatínek čeká někoho…"
„Od policie."
„Ano."
„Tak to bych byl já. Kapitán Exner."
„Opravdu? Kapitán?"
„Přesně."
„Tak pojďte dál," ustoupila, aby mohl projít.
„Tamhle má tatínek pracovnu. Pijete kávu?"
„Piju. Někteří říkají, že příliš často."
Zasmála se.
A jak se motali v předsíni, dotkl se náhodou její ruky. Zrovna, když vstupoval do pracovny.
Napadlo ho, konečně ho to zase napadlo, že svět je neobyčejně příjemný.
Profesor vstal a šel mu vstříc. Byl ještě delší než jeho dcera. Také vlasy měl delší. A chůzi poněkud jinou a vůbec, jak Exner usoudil, vypadal dost jinak. „Promiňte," řekl, „jsem v jistých rozpacích…"
„Já taky," odpověděl Exner upřímně. „Co se dá dělat." Představil se.
A vklouzl do rohu pohovky.
Profesor si přisunul těžké křeslo poněkud k němu a opatrně se rozhlédl, jako by kontroloval, zda není někde odposlouchávací zařízení, které v roztržitosti neměl čas zjistit.
Nic podezřelého nebylo vidět, přesto však ztlumil hlas: „Přiznám se vám, že se cítím být poněkud v rozpacích."
„A příčina, pane profesore?" Nedalo mu, aby nejukl po zasklených dveřích.
„Připadám si poněkud dětinsky. Zdá se mi, že můj poznatek je nedůležitý."
„Jsem v takové situaci," pravil Michal Exner, „že jakýkoliv poznatek je pro mě nesmírně důležitý."
Konečně se ty skleněné dveře otevřely. Teď už měla na nohou opánky. A v rukou tác s koflíky. Exner vyskočil, aby jí galantně pomohl.
„Promiňte," řekl doktor Hodička. „Patrně jsem vás nepředstavil. Moje dcera Kateřina, pan… pan…"
„Exner."
„Už se trochu známe."
„Jistě," podivil se profesor. „Ano. Z předsíně. Díky, Kateřino."
Usmála se a dlouhé nohy ji vynesly z pokoje.
Exner cítil stisk její ruky a bylo mu to dotknutí velmi příjemné. „Nuže, pane profesore, do toho."
„Já jsem z venkova," řekl profesor Hodička. „Z vesnického stavení, patnáct korců. A jistá shoda okolností a dobří kantoři mě přivedli k dějepisu, k dějinám, k historii. Ale žil jsem prostě životem vesnického kluka, kterému není cizí nakrást na sousedově zahradě jablka nebo na vhodném poli na podzim brambory, aby bylo co opékat na ohni."
„Chcete tím říci," zeptal se Exner mile, „že tyhle reminiscence vás ponoukly k recidivě."
„Ani ne tak reminiscence," pravil Hodička, „jako spíš moje manželka. Je momentální nedostatek uhlí, my máme chatu s pěkným sadem, a když nenasbíráme šišky, mrznem. A dříví z lesa a šišky, jak víte dobře, shoří jak sláma a ve stavení je hned zima. Na naléhání své ženy jsem odcizil v tomto domě," profesor ukázal důrazně prstem na zem, „čtyři kbelíky uhlí ze skládky připravené pro kotelnu."
„No, to by snad…"
„Uhlí jsem přesypal," nenechal se profesor vyrušit, „do připravených papírových pytlů. Ujišťuji vás, že se mi do té

krádeže nechtělo, ale na druhé straně musím přiznat, že po skončení celé záležitosti jsem měl pocity nikoli nepříjemné. To byly patrně ony reminiscence z mládí, o nichž jste se zmínil. Ujišťuji vás dále, že bych vás neobtěžoval kvůli čtyřem kbelíkům uhlí. Neboť svědomí se ve mně opravdu neozvalo."
„Ale…"
„Prosím, nepřerušujte mě. Jde o něco jiného. Znáte paní Horvátovou?"
„Neměl jsem ještě tu čest."
„Bydlí se svou matkou přímo nad námi. Se svou matkou a psíkem. Fenkou. Jezevčíkem. Takové nesmírně tlusté stvoření. Byl jsem několikrát svědkem toho, během let, co zde bydlíme, jak paní Horvátová navštívila se psem sklep. Mají tam patrně uloženy nějaké zavařeniny. Pes se vždy choval naprosto normálně. Moje poslední zkušenost však byla jiná. Nesl jsem uhlí, abych je přemístil ze skladu do svého sklepa do připravených papírových pytlů, a zpozoroval jsem, že někdo jde do sklepa. Protože, pochopitelně, bych byl nerad při této práci viděn, zůstal jsem na schodišti z kotelny stát, abych se skryl…"
„Viděl jste paní Horvátovou?"
„Ne. Poznal jsem její hlas. Vyprávěla si se psem. Činí tak často."
„A dál?"
„Pes ji odmítl následovat do sklepa. Pochopil jsem, nikoliv viděl, že jezevčík došel až do onoho velkého společného sklepa, chvíli tam pobíhal a najednou se zakňučením, rozumíte, prchal. A odmítl dál do sklepa vstoupit."
„Ucítil vás."
„To je možné. V prvním okamžiku mě to také napadlo. Ale předně: onen jezevčík není bojácný, ačkoliv nemá exteriér odvážného psa. Za druhé: zavyl zvláštním, zcela nezvyklým způsobem. Na počátku jsem hovořil o svém dětství. Nuže, náš soused byl podivný, myslím, že ne zcela normální člověk. Jednoho dne se oběsil za stavením na trámu. Náš pes, který ho náhodou našel, zavyl podobně. A to je vše, proč jsem vás pozval. Bojím se, že káva bude už chladná."
„Je výborná," pravil Exner po chvíli.
„Divím se," pravil profesor. „Manželka je na chatě. Moje dcera z celého kuchařského umění zná patrně jen vařit kávu."
„To je tak," prohlásil Exner vstupuje do předsíně k bytu a k ateliéru Selického, „paní Horvátová se ještě nevrátila z konzervatoře, přijde asi za hodinu, a mně se na tu chvíli do hospody nechce. Je tady Gabriela?"
„Jo," řekl Selický bez jakékoliv známky nadšení. „Přišla před chvílí."
„Přísahám," prohlásil Exner vstupuje do ateliéru, „že jsem si tady s ní schůzku nesjednal."
„Mluví pravdu," prohlásila Gabriela Steinová, „protože kdyby se o to pokusil, vysvětlila bych mu, že právě odjíždíme na Šumavu."
„Proč právě tam?" podivil se Michal Exner.
„Je tam krásně," řekla Gabriela. „Milý Říšo," pravila k Selickému, „asi se ho nezbavíme. Zůstaneš na večeři?"
„Proč ne? Možná."
„Bože můj," pravil Selický a ruce mu visely bezmocně podél těla. „Ale nic tam prostě není. Chtěl jsem tě někam pozvat."
„Snad sýr a mléko."
„To jo."
„Pan kapitán má obzvláště rád mléko a dobře proleželý sýr."
„To můžu sloužit hned."
„Ne!" vykřikl Exner. „Pravím ne. Čeká mne návštěva u paní Horvátové."
„Tak si dáš potom."
„Rád."
„A copak," zeptal se Selický, „že tak toužíte poznat právě paní Horvátovou?"
„Ani ne tak ji jako spíš jejího psa."
„Bibinku?"
„Jmenuje-li se onen tlustý jezevčík Bibinka, pak tedy ji."
„A pročpak?" zajímala se Steinová.
„To, milá Gabrielo," odpověděl Michal Exner, „ani sám pořádně nevím."
Jak tak dál šla řeč o všem možném, o jídle a motorech, o malování i záhadách života a zločinu, zvolal najednou Richard Selický: „Četl jste dnešní večerník?"
„Ne," pravil omluvně Michal Exner. „Noviny vůbec čtu dost málo. Život a lidé jsou v podstatě jiní, než jak se o tom informuje v novinách."
„Tak podívejte," řekl Selický a předložil Exnerovi k četbě tuto zprávu:
ZÁHADNÝ DÁRCE
Praha (bl) – Včera v pozdních večerních hodinách nalezl noční hlídač před vraty Šternberského paláce, kde má sídlo Národní galerie, balík s obrazy který obsahoval dvě vynikající díla našeho a světového malířství. Podle předběžného úsudku odborníků jde nepochybně o originály, i když toto zjištění bude ještě muset potvrdit zvláštní komise. Způsob, jakým byly obrazy předány je jistě zvláštní. Neznámý dárce totiž na nočního vrátného zazvonil a pak zmizel, aby patrně dokonale zachoval svou anonymitu. Odcizení těchto obrazů nebylo nikde hlášeno, ovšem pátrání v našich i evropských katalozích a sbírkách pokračuje. Okresní prokurátor nám sdělil, že není důvod, aby bylo zahájeno pátrání po neznámém dárci. Cena a umělecko-historický význam obou děl jsou mimořádné.
„Vida," poznamenal Michal Exner a noviny vrátil. „To se dějí věci."
„Jde o Kandinského a Zrzavého," řekl Selický. „Ptal jsem se na to Formana."
„Kdo to je?"
„Kunsthistorik." Hlas se mu chvěl. „Zastupuje v galerii ředitele."

„Jsou to věci," pravil Exner nedbale. „Život je nabitý zcela protikladnými záhadami. Zde se ztratí beze stopy dvě staré dámy, tam se objeví beze stopy dva staré obrazy…"
„Nejde o obrazy příliš staré."
„Tedy," opravil se Michal Exner, „dvě staromódní dámy a dva moderní obrazy…"
V předsíni se ozval zvonek.
Do ateliéru vběhl narezlý válec, vpředu hlavička, vzadu ocásek.
„Ježíš!" vykřikl Michal Exner. „Bibinko! To je krásnej pejsek!" Sta
rá paní Horvátová zůstala ve dveřích.
„Ne, dál nepůjdu, mistře," pravila Selickému. „Chtěla jsem jen zde panu komisaři oznámit, že se moje dcera už vrátila. A očekává ho."
Komisař Exner seděl na bobku a drbal Bibinku za ušima.
„Ale bože," vzdychla paní srdečně. „Vy máte rád pejsky! To musíte být hodný člověk. Ten pán," oslovila psa, „tě má rád, Bibinko." Bibinka neřekla nic, neboť se oddávala slastem drbání.
Gabriela se naklonila k Michalovi, pohladila pejska a zašeptala: „Michale, jsi zmije."
„Ovšem," zvolal Exner. „Je to rozkošný pejsek, Gabrielo. Rozloučíme se. Na shledanou. Pojď, Bibinko, pojď."
A ono zvíře ho kupodivu následovalo a zdálo se, že dokonce radostně.
„Jsem poněkud překvapena, pane kapitáne… nebo pane doktore…?" Klea Horvátová seděla v mohutném křesle u otevřeného okna s rukama volně položenýma na opěradlech. Velká, velmi unavená žena.
„To je jedno," pravil Exner.
„Pane doktore… neznám pramen vašich informací…"
„Nepodstatná malichernost."
„Musím však potvrdit, že naše Bibinka se z nepochopitelných důvodů bojí od jisté doby chodit do sklepa."
„Od které doby?"
„Nevím. Někdy od jara. Máme tam trochu zásob kompotů a zavařenin, nechodím tam příliš často. Spíš matka."
Bibinka, o níž byla řeč, poslušně ležela u nohou zpěvačky.
„Měl bych velmi neskromnou prosbu," pravil Exner vážně a naléhavě. „A vám bych byl vděčen, kdybyste mi ji splnila."
„Prosím?"
„Rád bych si to vyzkoušel. Totiž to, jak se Bibinka bojí do sklepa."
Klea Horvátová se společensky zasmála. Zvučným, ale přitom lehkým, vypěstovaným smíchem. „Ubohá Bibinka!"
„Proč?" zděsil se Exner. „Nechci ji strašit dlouho. Přísahám!"
„Ach! Pro to ne! Ale naše Bibinka – policejním psem! Obávám se, že s vámi nepůjde."
„To mi rovněž dělá starosti," souhlasil Exner smutně. „A myslím, že by její reakce nebyla vhodná. Nechci dopustit, abyste se cítila obtěžována. Zvláště nyní, po vyčerpávajícím dni."
„Přiznám se vám," svěřila se Horvátová, „že bych se neodvážila ukázat se v domě ve vašem doprovodu. I když jste policejní úředník, pane doktore."
„Chápu vás, milostivá paní," pravil Exner důstojně. „Dovolím si proto vám navrhnout k úvaze jiné řešení."
Celník Václav Miller přestal poslouchat na chodbě hádku, která sem doléhala z předsíně bytu Hískových, neboť se lekl nějakých kroků na chodbě.
Rychle otevřel dveře a tiše za ně vklouzl. Chvatně odložil čepici a brašnu. Vrazil do pokoje rudý vzrušením a chvatně strhával z košile kravatu. „Nalej mi," poručil ženě, „honem mi nalej."
Uchopil sklenici s vínem a vypil ji naráz. „Tak! Představ si, u Hísků byl kravál!"
„To mě nevzrušuje," odpověděla. „Hádají se pořád."
„No jo," chvatně se pustil do chleba a hodně opepřené slaniny, „jenže mladýho Bráfa, jak jsem vyrozuměl, vyšetřovala bezpečnost, protože ho někdo udal, že někoho viděl na chodbě, někoho, Líbalovou v županu, někdo ho chtěl do toho zamotat."
„Hísková nebo Hísko," řekla klidně Millerová.
„Možná! Jenže já jsem si vzpomněl, že jsem taky někoho viděl!"
„Prosím tě, ty vidíš lidí!"
„Já si to pamatuju, protože mi to bylo divný, že takoví dobře oblečený chlapi se potulujou k ránu po baráku, a jsem si skoro jistej, že to bylo právě někdy před měsícem."
„Na to zapomeň."
„A co když nezapomene někdo jinej?"
„Kdo?"
„To je jedno! Třeba Klaboušek. To udání bylo zřejmě anonymní. Co když to nepíchnul Hísko…"
„Mluv potichu."
„Jo. Co když to nepíchnul Hísko, ale třeba Klaboušek. Je to mazanej advokátskej živel. Věděl, moc dobře věděl, co ty ženský maj, nějak je zlikvidoval…"
„Ježíš! Potichu! Dyť bydlí vedle!" zaúpěla.
„Dobře. Jo. A teď advokátek plete síť!"
„Ať plete! My máme čisté svědomí!"
„Na čistý svědomí ti dnes nikdo nedá. Dyť jsem byl u nich osm let. A taky nikdo už nedá na poctivý dělnický ruce, jako mám já."
„Co chceš dělat?"
„Říct to."

„Co?“
„Že jsem je viděl.“
„Koho?“
„No ty dva chlapy, přece!“
„Víš, kdo to byl zač?“
„Nevím.“
„Poznal bys je?“
„Když mi je ukážou, určitě.“
„No jo,“ řekla po chvíli Millerová zamyšleně, „ten Klaboušek je advokát, mazanej…“
Byla to velmi dojemná scéna.
Stará dáma vystoupila z výtahu se dvěma taškami lahví. Mezi nohama se jí prokulil jezevčík. Mladý muž, který vystupoval za nimi, vzal galantně obě tašky a pomáhal je staré dámě nést do sklepa. „Jste velice laskav…“
„To je maličkost, milostivá paní…“
Rozhovor byl vlastně určen bývalé dámské krejčové a nyní věštkyni Martě Bubeníčkové a paní Helerové, které se zrovna sešly u výtahu.
„Kdybyste laskavě počkal, rozsvítím…“
„Ovšem milostivá paní…“
Jezevčík se jim motal kolem nohou.
Bouchly dveře výtahu, dole ve stroji to cvaklo a kabina začala stoupat.
Exner položil tašky na schody a zpovzdálí sledoval paní Horvátovou a Bibinku.
Pes se normálně valil do sklepa.
Jakmile však překročil práh dveří, které oddělovaly chodbu od velkého společného prostoru před kójemi, zarazil se, zakňučel a odmítl vstoupit.
„Pojď, Bibinko,“ zašeptala paní Horvátová.
Bibinka stáhla ocas mezi nohy – pokud lze o náznaku takové snahy u psa jejích rozměrů hovořit – a ustupovala.
„Zkuste násilím,“ zašeptal Exner.
Bibinka byla uchopena za obojek. Vlečena do sklepa.
Začala kňučet a vzpírat se a valit očička zděšením.
„Stačí,“ řekl Exner potichu. „Už nemučte to ubohé zvíře. Kam mám dát ty láhve?“
„Copak?“ zajímala se Gabriela Steinová. „Už jsem myslela že se nevrátíš.“
„Osud,“ řekl Michal Exner s povzdechem. „Smím si zatelefonovat?“
„Když ti to Richard dovolí…“
„Zajisté,“ řekl malíř. „Paní Horvátová vám zpívala?“
„Zajisté,“ odpověděl Exner. Vytáčel číslo. „Vlček? Prima. Je zde taková nejistá věc… Ano, trávím příjemný večer v ateliéru pana Selického. Ta věc? Potřebuju tady psa a mládence. Nejdřív psa. Bibinka se bojí… Cože? Aha. Tak to já ti později vysvětlím, kdo je Bibinka. A zavolej Beránkovi. Ne zlýho psa. Čuchacího. Ano. Myslím. Na tohle právě myslím… Vezmeme to hopem. Nazdar.“
Položil sluchátko a vytáčel hned další číslo.
„Ale Michale…“ řekla Gabriela Steinová pohoršeně. „Jsi na návštěvě…“
Nepřítomně přikývl. „Buble? Atnošt? Jo pardon, paní Bublová. Je Arnošt doma… Aha, rve telefon… Tady Exner. Seber pět švestek a přijeď na tuhle adresu, „ diktoval. „Máš? Ne, doktora zatím ne. To bys pak zařídil, kdyby to bylo náhodou potřeba. A ty seš konec konců taky doktor. Jsem v tom domě v posledním patře. Selický. Akademický malíř. Máš? Prima.“
Položil sluchátko a spokojeně si zamnul ruce gestem semitského obchodníka. „Dal bych si ještě jedno kafe, mistře.“
„Ale zde,“ řekl Selický tvrdě, „jste ještě dnes kávu nepil.“
„Pardon. To bylo u Hodičků. Nezlobíte se na mě?“
„Když to bude stát za to.“
„Ví bůh,“ pravil Michal Exner lehkomyslně, „a svatý Václav.“
Musela jim otevřít služba z blokové čety. Mládenci zůstali ve vozech, do domu vstoupil psovod s dychtivým vlčákem. Vlček, dva mládenci pro všechny případy a Beránek.
Svorně nastoupili do výtahu a jeli až do posledního patra. Odtud zase svorně s Exnerem dolů.
Mezitím odešla ta paní z blokové čety a zavřela dům.
A někdo se dobýval dovnitř. „Kdo je?“ zeptal se Exner.
„Buble,“ zněla odpověď. „Arnošt.“
Dostalo se mu rady, aby se odebral na blokovou četu a nechal si otevřít dům a počkal u malíře Selického.
Dychtivý vlčák se choval netečně.
„Co má najít?“ zajímal se psovod.
Exner pokrčil rameny. „Něco, čeho se bojí Bibinka.“
„Bibinka?“
„Jo,“ řekl Exner nedbale. „Vzhůru do sklepa!“
Snažili se jednat nenápadně, aby nevzbudili příliš pozornost. Přesto však nějaká stará paní vstoupila do domu a šla k výtahu, zrovna když sestupovali.
Se zájmem si je prohlédla.
Exner s psovodem a vlčákem byli vpředu.

Pes zneklidněl. Pozorně a naučeně očuchával staré krámy, almárky, kredence a kanapata uložená a naházená v tom společném sklepě. „Měli jsme mu dát očuchat něco, co jim patřilo," řekl tiše psovod.
„Po pěti týdnech?"
Psovod pokrčil rameny. Psa zvlášť zajímala nějaká skříň a bedna.
Byly prázdné.
„To je problém, když pes neví, co hledat," řekl psovod.
„Lidi."
„Když jsou živí."
Nyní bylo zase na Exnerovi, aby pokrčil rameny.
Za laťkami jednotlivých kójí neshledal pes nic zajímavého.
„Půjdeme dolů," kázal Exner.
Sklad uhlí byl prázdný. Na straně blíž ke kotelně byla nevelká hromada koksu. U zdi vlevo u schodiště někdo složil na hromadu staré cihly a podél stěny byl naházen všelijaký rum kamení a malty a rozbitých tašek. A právě sem pes zamířil.
Zarazil se. Sál vzduch z toho směru. Přiblížil se a couvl, Dlouhé chlupy se mu zřetelně naježily.
„Kočka?" poznamenal Exner.
„Vypadá to tak," řekl psovod. „Asto, vpřed!"
Pes to zkusil. Ale zase couvl. Psovod přistoupil k němu a vzal ho na šňůru.
Právě té neuspořádané, dlouhé hromady se pes bál.
„Mrkněte se ještě ke kotlům," řekl Exner. Pokynul dvěma mládencům a ukázal na tu při zdi navršenou, podlouhlou hromadu.
„Tamhle jsou lopaty, hoši."
Odhrnul botou pár kousků malty a nechal toho, aby se neumazal.
Mládenci se chystali hromadu rozhrábnout.
„Jo, vono to nejde," řekl jeden, „je to slepený nějakým starým cementem nebo čím."
„Najděte si kus železa." Exner šel ke schodům do kotelny a nahlédl dolů. Pes na šňůře se tam potuloval mezi kotly.
„Hele," zavolal Michal na psovoda, „vezmi nahoru pohrabáč. Jo ten!"
Podal ho jednomu z mládenců.
Ten několikrát šťouchl do té hromady, a protože nebyl s výsledkem spokojen, použil pohrabáče jako motyčky. Bodec projel maltou a cementem. Muž zapáčil. Odpadlo několik kousků zlámaných tašek a cihel.
Nestálo to za mnoho a muž výkon opakoval. „Sakra," řekl, „jsou tam nějaký hadry."
„Hadry?" podivil se Exner.
„Jo, něco měkkýho…"
Exner vzal pohrabáč a zavrtěl jím v hromadě. Zavolal na psovoda. „Dej mu k tomu čuchnout."
Pes se blížil s naježenými chlupy k hromadě a tiše vyl.
Michal Exner vytáhl pohrabáč a šel k lampě, aby se podíval na bodec.
„Na tohle," řekl, „už psa nepotřebujeme. Vlčku, zavolej mládence. Beránku, ať sem nikdo neleze."
„Mám to vzít hopem?" zajímal se Beránek.
„Ne. Zatím ne. Jen tady ke schodům," ukázal na schodiště. A uviděl tam neobyčejně dlouhé nohy, které mu byly nějak povědomé.
Nohy sestupovaly, vyšel jim vstříc.
„Jdu z kina," řekla Kateřina Hodičková.
„To už je tolik hodin?" zeptal se s pokryteckým úžasem Michal Exner.
„Asi."
„A kde máte kbelík?"
„Nač?"
„Na uhlí."
„Proč bych měla mít kbelík na uhlí?"
„Protože jdete do sklepa."
„Jsem zvědavá."
„Já taky," prohlásil s pochopením. „A jdeme nahoru."
„Fakt se tam nemůžu podívat?"
„Není na co," řekl zcela upřímně. „A navíc: tohle je moc smutný a strašidelný sklep."
„Myslíte?"
„Jsem si tím jistý."
„Nikdy mi to tak nepřipadalo."
„Nemyslela jste na to, Kateřino." Vzal ji lehce za paži a vedl nahoru. Nedržel ji vůbec silně.
Nechala se vést.
Ve výtahu už ji vůbec držet nemusel, ale nějak na to zapomněl. Ona patrně rovněž.
„Jedete k nám?" zeptala se.
„Zatím ne."
„A kdy?"
„Až budete mít na mě čas," prohlásil drze, ale s milým úsměvem. „Třeba zítra, prostě, kdykoliv zavoláte."
Výtah se zastavil.
„Ale kam?"

„Mně. Do bytu. Po ránu jsem doma. Skoro vždycky.“
„Udělám to,“ řekla skoro výhrůžně.
„Budu se těšit, na mou duši.“
„Opravdu?“
Ujistil ji nezřetelným zvukem a zřetelným pohledem, že svá slova míní naprosto vážně.
Výtah pořád jen tak trčel ve třetím patře.
„Moc jste spěchal,“ poznamenala.
„Nelhal jsem.“
„A teď?“
„Spěchám,“ prohlásil. „To je osud.“
„Pozoruju,“ prohlásila a opřela se zády o dveře.
Nezbylo mu, než využít jejího zcela jistě bezděčného pohybu hlavy.
„Tak jsem to nemyslela,“ řekla. „Jste policista ve službě.“
„Fakt,“ souhlasil vesele. A pomáhal jí otevřít dveře. „Zavolej.“
„Zítra?“
„Třeba. A nebo pozítří.“
„Uvážím.“ Byla už na chodbě. Vrátila se. „Na něco jsem zapomněla. Na něco se zeptat.“
„Ptej se,“ pravil šeptem, „na všechno na světě.“
„Taková maličkost: křestní jméno.“
„Cože?“
„Tvé křestní jméno.“
Přišla mu otevřít Gabriela Steinová. „Je tady doktor Buble. Arnošt Buble.“
Chtěl jít dál, ale zarazila ho. Postavila ho k zrcadlu pod světlo a pozorně si ho prohlížela. „To je neuvěřitelné,“ řekla.
Zíral. „Co?“
„Michale, ty přece vyšetřuješ záhadné zmizení…“
„Vraždu,“ opravil ji, „dvojnásobnou vraždu.“
„A byl jsi ve sklepě!“
„Ano.“
„A kým?“
„Jéje! S Beránkem a Vlčkem a ještě se dvěma mládenci…“
„Lžeš.“
„Já přísahám ti, paní má…“
Mlčky ustoupila a přistrčila ho k zrcadlu. Viděl zřetelně narůžovělé skvrny kolem svých rtů.
„Ano, Gabrielo,“ řekl s provinilým úsměvem a vytáhl kapesník. „Ale nelžu.“
„Vida.“
„Opravdu nelžu,“ opakoval a soustředěně se čistil. „Ale ty se ptáš zcela nesprávně. Neboť v tomto případě,“ řečnil, „nejde ani tak o to, s kým jsem byl ve sklepě, ale…“
„Nuže?“
„S kým jsem jel výtahem.“
Zasmála se. „S Kleou Horvátovou!“
„Kristepane!“ vykřikl zoufale. „Jak jsi tohle mohla uhodnout!“
Seděl pod obrazem plavovlasého démona. Richard Selický vůbec rád a především maloval ženské démony různých barev a vzrušivých tváří. Patrně soustavně hledal svůj ženský ideál.
Pod obrazem plavovlasého démona se zvlášť vyjímal doktor Arnošt Buble, drobný mladý muž, přepečlivého vzezření, s mírně kadeřavými černými vlasy a s brýlemi se zlatou obroučkou. Měl jemné dlouhé prsty a podobal se úspěšnému gynekologovi. „Hovořili jsme o těch obrazech,“ řekl Exnerovi, „jenže jsem naznačil…“
„Arnošte,“ řekl prosebně Michal Exner, „kdybys mohl sejít do sklepa…“
„Trefím?“
„Jistě. Jsou tam mládenci. Udělal bys mi radost. A Beránek volal na prosekturu…“
„Vida,“ řekl Arnošt Buble a odložil šálek s nedopitou kávou. „Obávám se, že to nebude příjemné.“
„Po pěti týdnech těžko,“ souhlasil Exner. Usadil se do křesla a rozhlédl se. „Nalákali jste mě sem, tak teď si trpte.“
„Nalákali?“ podivil se Selický.
„Myslí to na mě,“ řekla Gabriela a šla vyprovodit korektně se loučícího Arnošta Buble.
„Jestli jsem dobře rozuměl,“ řekl Selický pochmurně, „pak jste asi něco našli…“
„Rozuměl jste dobře,“ pravil Exner a lehkomyslně dodal: „Někde ty dvě staré dámy být musely…“
„A co považujete za nejhorší?“
„Doba. Pět týdnů.“
„Ale do lázní nebo kam mohly dojet.“
„Nemohly. Vyzvedly by si kufry.“
„Měly příruční zavazadla.“
„Byl tam Laub a nenašel je.“
„Nebo je našel…“ řekl Selický poštívavě.
Gabriela Steinová se vrátila a stála u dveří. „Motiv, motiv, motiv.“
„Milá Gabrielo,“ řekl jízlivě Michal Exner. „Spočítal jsem si to dobře. Byli jsme spolu na večeři právě toho večera, když

došlo k vraždě. Je docela pravděpodobné, že k ní došlo ve chvíli, kdy jsi vstupovala do tohoto domu. Máme spolu své zkušenosti, milá Gabrielo. Jestli jsi viděla vraha, jako tenkrát, probůh," sepjal ruce, „nezkoušej mě. Ví bůh a svatý Václav, že dost umím. Nezkoušej mě. A ne jako tenkrát, jak ses dívala a pozorovala, jak do toho všelijak vrtám."
„Ráda jsem se tenkrát dívala…"
„Nebo snad i zde," podíval se na Selického, „může mít tvé mlčení docela jinou, zvláštní příčinu? Pamatuješ přece…"
„Ovšem," řekla rychle. „Žádnou příčinu nemá. Věříš přísahám?"
„Někdy."
„A kdybych teď přísahala?"
„Snad… Snad bych věřil."
„Tak prostě nebudu přísahat a řeknu ti rovnou, že jsem žádného vraha neviděla. Ale," dodala, „něco podezřelého jsem přece jen viděla." „Jestli myslíš to mrkání v budce," řekl Selický mrzutě, „tak jsem ti přece vysvětlil…"
„Ano, to právě myslím."
Selický se plácl oběma rukama do kolen a měl v obličeji zřetelný výraz zoufalství. „Heleďte, pane…"
„Moment," řekl Michal Exner s úsměvem. „Jestli nebudete nic namítat, nechal bych si to ještě jednou vysvětlit od Gabriely."
V baru panoval spíš nudný večer turistického léta. Teprve k půlnoci se sem začínali stahovat hluční cestovatelé, ukáznění a bodří, většinou z německy mluvící spřátelené sousední země. Měli to po ruce, protože hotel byl jejich hostitelem i jakýmsi centrem ve městě im Herzen Europas.
Takže vrchní Heler, který sem na noc přecházel z hořejší kavárny, vlastně pořádně ještě neobsluhoval, jen tak paběrkoval mezi stoly. Odměřený, s poněkud servilně skloněnou lbí.
Pak ho volali k telefonu. Zavřel za sebou pečlivě ze zvyku. „Klaudie," zeptal se stručně, a když poznal hlas své bývalé ženy, pokračoval: „Jeden zákazník je jistej. Přijde s Marií, ostatní…"
„Nic," přerušila ho. „Musíš to odvolat. Aspoň na dnešek."
„Nesmysl. To je dobrej zákazník. Ten starší šedivej pán a Marie se konečně odhodlala…"
„Hledají v domě ty dvě baby," řekla Klaudie stručně.
„Který, proboha?"
„Ale ztratily se tady před měsícem dvě nájemnice a teď je hledají."
„To brzo."
„Na tom nezáleží. Ale je jich plno v domě i kolem."
Heler chvíli přemýšlel. „Dobře," řekl. „Je to škoda. Kdyby se to nějak změnilo, hned mi zavolej."
Čuchal obvyklý zápach zatuchlého sklepa a uhelného prachu. Sestupoval opatrně do uhelny a rovnal si brýle se zlatou obroučkou. Dotýkal se opatrně vlhkých stěn, aby neuklouzl.
„Kdo je to?" ozval se zdola Vlček.
„Buble," řekl.
Dva muži odkrývali v kamenné a cihlové drti. Dva stáli připraveni s lopatami, třetí jen tak bloumal kolem stěn. Dál v pozadí, v temnějším koutě seděl na jakési bedně další muž a bafal z krátké dýmky. U nohou mu ležel pes. Vlček si někde opatřil rozvrzanou židli a uvelebil se blízko kopáčů. Sledoval jejich práci, k Arnoštu Bublemu ani nevzhlédl. „Pomalu, hoši… Nazdar, Arnošte."
K vůni sklepa přibyl nasládlý zápach hniloby.
„Je to ošklivý," řekl jeden z kopáčů.
„Pomalu a opatrně," napomenul ho Vlček. A zeptal se Bubleho po Exnerovi.
„Přijde… Sakra, to je divnej a smutnej hrob."
„Přirozenej," odpověděl Vlček. „A hrobka celej barák. Monumentální…" vzdychl. „Opatrně, mládenci…"
„No jo," řekl jeden, „když ale je to v krunýři."
„Jak to?"
„V betonovým krunýři."
Vlček se naklonil, aby líp viděl. Rovněž Buble přistoupil blíž. „Hele," řekl ten mládenec a ťukal krompáčem do místa, jež ukazoval, „v tý hromadě rumu byly zřejmě vyhloubený dva mělký hrobečky, někde to jde až na podlahu, pak ten dotyčnej, co tady dělal hrobníka, naflákal do těch jam maltu, do mokrý malty to uložil, zas na to vrstvičku malty a přehrnul to rumem."
„Měli byste mně vzít vzorky," poznamenal Buble.
„Stane se."
„A s náčrtkem, odkud ty vzorky jsou, jestli to pro vás nebude obtížné. A jestli budete mít čas."
„Ale jistě," řekl Vlček. „Tady bude na všechno, jak to vidím, času habaděj."
„To je marný vysvětlování," prohlásil Richard Selický. „Nedala si už tenkrát říct, že vidět světýlka, jak blikají v telefonní budce, je jen v týhle ulici něco normálního. Když málem kde kdo ví, oč jde."
„Tížilo mě svědomí," řekla Gabriela Steinová. „Nic víc, Richarde."
„Vnitřní duševní tlaky," plácal Michal Exner, „mají sílu slonů."
„Čeho?" podivil se Selický.
„Slonů," opakoval klidně Michal Exner. „To je osud. Říkal jste Helerová?"
„Jo."
„Stejný byt, jako ty dvě dámy."
„Přesně tak."
„Patrně ji navštívím," řekl nevzrušeně Exner. A díval se pořád zamyšleně na Selického. Mohlo to vypadat jako záměr,

ale byla to patrně náhoda.
Malíř se zavrtěl. „Je to volovina, ale taky jsem si na něco vzpomněl.“
„Ale?“
„Byl jsem tenkrát navštívit Majdu, protože měl ischias…“
„Myslela jsem,“ pravila Gabriela jen tak, ale bylo zřejmé, že to jen tak vůbec neníní, „žes byl na schůzi.“
„Původně,“ souhlasil, „jsem na tu schůzi chtěl jít. Ale zželelo se mi Majdy…“
„Není to ten herec?“
„Je.“
„On tady bydlí?“
„Proč by měl bydlet jinde?“ odpověděl Selický a pokračoval: „Zželelo se mi Majdy a šel jsem raději pro flašku než na schůzi. Nějaká návštěva šla k Bubeníčkové. Před třiceti lety mívala salón.“
„Věštkyně?“
„Jistě. Penzi má nepatrnou, přivydělává si věštěním. A pak jsme nějakou chvíli pili a čekal jsem na Gabrielu a občas, když jsem slyšel výtah, juknul jsem na chodbu.“
„A co jste viděl?“
„Dohromady nic. Lauba, když přijel z divadla.“
„Proč z divadla?“
„Nevím. Možná z měsíce. Ale je to herec, tak asi večer jezdí z divadla. A pak Horvátovou, jak šla se psem.“
„A kdy se vracela?“
„Nevím. Asi když už Gabriela byla zde.“
Michal Exner truchlivě pokýval hlavou. „Jsou to poznatky,“ řekl. Vstal. „Jdu se trochu projít. Bída, počítám, teprve začne.“
„No to je peklo,“ řekl šlachovitý muž a zbledl. Byl topičem z bytové správy, bydlel pár domů vedle a Beránek ho vytáhl z postele. „Já tady nebyl dobrej měsíc.“
„A tahle hromada?“ ukázal Beránek.
„Je zde pořád.“
„Jak dlouho?“
„Topil jsem teď druhou zimu.“
„Nepřekážela vám?“
„Kdo? Jo ta hromada? Ne. Proč?“
„Proč vás nenapadlo ji uklidit.“
„Právě proto,“ řekl topič důrazně, „protože mi nepřekážela. Kdo by mi zaplatil tahat to nahoru. A kam bych to složil? Na chodník? A kdo by to odvez? Dyť je toho dobrej kubík.“
„A víc,“ poznamenal Vlček.
„A víc,“ souhlasil topič.
„Já jen myslel,“ podotkl smírně Beránek, „že když je sklad plný uhlí…“
„Nikdy není plnej,“ řekl topič. „To jsem tady nezažil. Tak do dvou třetin. Semhle. No.“
„Proč sklad nezavíráte?“
„Protože zavírat nejde. Dveře někdo vodnes už dávno.“
„Kdy dávno?“
„Nevím. Dávno.“
„A nové dveře?“
Topič pokrčil rameny. „To je dnes těžký. Asi sem to hlásil. Jenže kdo by tady co krad.“
„Uhlí. Koks.“
„Dyť je tady ústřední topení, že jo. Leda shora, kde jim to blbě topí. Tak snad. Jenže maj na to právo, ne?“
Beránek pokrčil rameny. „A do kotelny taky každej může?“
„Jo. Tam už není vůbec co ukrást.“
„Kdy jste tady byl naposled?“
„Ježíš, to já si nepamatuju. Je to asi měsíc.“
„Sám?“
„Ne. S mistrem vod topenářů. Budou za měsíc vyměňovat jeden kotel.“
„Přesně: kdy to bylo`?“
„V polovině května, to já už si nepamatuju.“
„Byli jste také zde, ve skladu uhlí?“
„Náhodou jo. Musíme dát nový vokno. Do tohodle uhlíři bouchnou lopatou a je venku.“
„Všiml jste si něčeho podezřelého?“
„Ne. To bych hlásil, ne?“
Beránek přikývl. „A předtím, kdy naposled?“
„To vám můžu říct přesně. Přestal jsem topit jedenáctýho května. Já přestal topit dvacátýho dubna. Ale pak přišly chladna, lidi si přišli stěžovat, takže jsem musel na prvního května zase vohřát barák.“
„A co,“ Beránek ukázal na hromadu, ve které se začala zřetelně rýsovat dvě těla, „víte o tomhle?“
„Já jsem z toho pitomej. Na mou duši pitomej. Kdybych věděl, že tady něco takovýho je, v životě sem nevkročím. To jsou ty dvě, jak je hledáte?“
„Snad. Vy něco víte, že hledáme?“

„Povídá se to. Na blokový četě a v ulici vůbec. Tady," uzavřel topič, „bydlí totiž mnoho penzistek."
Z šera výklenku na schodišti vystoupil onen zavlitý muž tak náhle, až Michal Exner bezděčně ucukl.
Muži v šedé uniformě zasvítala pleš a řekl: „Vy jste od bezpečnosti, že?"
„Tak trochu," souhlasil Exner.
„Jmenuji se Miller, Václav Miller. Sloužil jsem také kdysi u vás a nyní sloužím na letišti."
„U nás?" podivil se Exner. „Oč jde?"
„O sdělení."
„Prosím."
„Zde raději ne, dovolíte, soudruhu, ke mně do bytu."
Exner řekl něco jako: „Mno…" Měl namířeno jinam a nerad měnil směry svých cest.
„Račte, soudruhu, zde o patro níž…"
Neurčitě přikývl a nechal se vést, byl usazen ke stolu, na němž stál džbán vína a talíř s vařeným uzeným. Záclonka na dveřích do vedlejší místnosti se chvěla. Zřejmě se za ní skrýval nějaký pozorovatel. Nebo pozorovatelka.
Podíval se na rozvařené uzené, hořčici ve skleničce a ztratil chuť na jakékoliv jídlo.
Nad masem kroužila moucha.
„Pravý domácí uzený," Miller se s chutí vrhl na jídlo sám, „je poklad nad poklady."
„To je zajímavé sdělení," souhlasil Exner.
Miller udiveně vzhlédl. Zarazil se. Chvíli jen tak žvýkal a mrkal. A najednou se zasmál, jako kdyby mu někdo zmáčkl na břiše knoflík.
„To je fakt. Jo. No! Prima vtip!"
Exner blahosklonně přikývl.
„Mý sdělení," žvýkal Miller, „je reálnýho rázu. Já mám střídačku, rozumíte? Službu na střídačku." Počkal, aby mohl sousto spláchnout. „A začátkem května jsem měl právě denní, to je vstávání strašně brzo. A jdu z domu a se mnou vycházejí z baráku dva mladíci."
„Zajímavé," řekl Exner pokrytecky. „Kdy to bylo?"
„Jedenáctýho května."
„To je ještě zajímavější," mínil Exner.
„Viďte."
„Ano. Že si po pěti týdnech tak dobře pamatujete datum."
„Manželka mi to připomněla. Nám totiž ten den přišla zásilka od jejích rodičů z venkova."
„Aha. A co to bylo za mladíky?"
„To je právě to divný. Mladíci, abych tak řek až moc čistý a elegantní. Takoví dva inteligenti."
„Tím hůř pro ně," pravil Exner. „Můžete mi je popsat?"
„Jo. No! Měli bílý košile. To vím pozitivně. Tak věk mezi dvaceti a třiceti. Jeden měl klobouk, takovej tralalák."
„Moment," zarazil ho Exner. „Kdy vám přišla ta zásilka?"
„Jedenáctýho. Já tady mám ještě někde lístek. Mně se moc nechtělo ráno vstávat, ale to už jsem měl," Miller se zasmál, „hlavu čistou jak víno!"
Doktor Klaboušek ležel v posteli, začínal usínat, když uslyšel zvonek. Probral se, chtěl vstát, ale v předsíni se rozsvítilo světlo a někdo šel otevřít.
Podle stínu za zasklenými dveřmi poznal, že je to jeho podnájemník Marcel Zemek.
Za chvíli Marcel klepal na dveře: „Pane doktore, máte tady návštěvu."
„Jakou?"
„Kapitán Exner."
„Ať jde dál." Klaboušek rozsvítil lampičku, oblékl župan a šel do obývacího pokoje. Vstoupil zároveň s Exnerem. „Budit jste mě snad nemusel."
„Musel," řekl Michal Exner a omluvně se usmál. „Vy jste pohřešované dobře znal a my jsme je našli, Byli bychom rádi, kdybyste potvrdil jejich totožnost."
„Kde jste je našli?"
„Ve sklepě. Pod hromádkou smetí."
Klaboušek otevřel krabici s doutníky. Posadil se a bylo zřetelně vidět, jak se mu chvějí ruce. „To je nadělení…" zašeptal bezděčně.
„Je," souhlasil Exner.
„Jak jste je našli?"
„Rozhrabali jsme to smetí."
„Já vím…" řekl Klaboušek, „posaďte se…"
„Dost spěchám, pane doktore."
„Chtěl jsem jen vědět…"
„Kdybyste byl tak laskav a šel se mnou dolů…"
„Víte… Jak jste přišli na to, že je máte hledat zrovna tam…"
„Náhoda…"
„Ano… Ale nezlobte se… byly tam dlouho?"
„Dost dlouho… Nevypadá to dobře."
„Pak bych vás prosil… jsem už starší člověk… V tomhle patře bydlí pan Kozel, že… A jiní je znali… Ušetříte mě toho?"
„Co se dá dělat," Exner vytáhl zapalovač, aby jej přidržel u Klabouškova doutníku, který ne a ne se pořádně rozhořet.

„Myslel jsem, že vás to bude zajímat.“
„Ne. Tohle ne, člověče…“
„Ušetřím vás toho, pane doktore,“ pravil rozmarně Exner. „A jak jsme se o tom dověděli? Vždycky se pachatel dopustí nějaké chyby. To ze své praxe jistě znáte.“
„Mou oblastí bylo právo civilní.“
„Aha. Nuže, pachatel zapomněl na Bibinku…“
„Na koho!?“
„Na Bibinku paní Horvátové. Dobrou noc, pane doktore.“
„Ježišmarjá,“ zděsil se Josef Kozel. „To snad není možný.“
Exner ho ujistil, že je.
Kozel zřejmě už také spal. Byl jen v trenýrkách, trochu se chvěl zimou a drbal se v rozčepýřených vlasech, které mu na plešatící hlavě zbyly. „To abych se ustrojil…“
„Ve sklepě je dost chladno…“
„A nemoh byste říct někomu jinýmu?“
„Někdo, pane Kozel,“ pravil Exner, „to udělat musí. Kromě toho si možná pamatujete, co měla paní Fikejzová na sobě…“
„Jo, když jsem byl s těma kuframa?“
„Ano.“
„To už si nepamatuju.“
„Škoda. Tak si vezměte něco na sebe, pane Kozel, a pojďte se mnou.“
„Hrozně nerad,“ řekl instalatér. „Sakra, hrozně nerad.“
„To je osud,“ pravil Michal Exner.
Kozel sáhl někam za sebe na věšák, natáhl si montérky a triko.
Na schodišti bylo pochmurno, neboť většina žárovek nesvítila. Sestupovali a Kozel pleskal trepkami na bosých nohou.
Ve sklepě bylo neobyčejně živo. Mládenci se činili a Vlček sám strážil na schodišti. „Bereme celý sklep hopem,“ řekl Exnerovi. „Zatím. Do kójí nájemníků je většinou vidět. Když budem potřebovat, opatříme si zítra klíče. Dobrý večer, pane Kozel. Co je tohle za dveře?“ ukázal na ty, co byly hned u schodiště.
„Moje dílna.“
„Můžeme si ji prohlédnout?“
„Jistě. Ale musel bych nahoru skočit pro klíč.“
„Tak později, až se podíváte do kotelny.“
Tam byla celá věc skončena a postižené připraveny k transportu.
Kozel sestupoval opatrně, aby v trepkách neuklouzl po vlhkých schodech, a přidržoval se zdi.
„Sakra,“ řekl, „tohle jsem snad nemusel vidět…“
„Musíte nám to prominout,“ řekl Michal Exner. „Hoši, běžte trochu stranou, a světlo.“ Vzal Kozla za loket. „Tak se zkuste podívat, pane.“
Instalatér mžikal očima. „No jistě… To je jistý…“
„Která je paní Fikejzová?“
„Tahle, ta oblečená. Vona byla taky silnější… Ta v tom županu… Pánové, musím se dívat?“
„Zhasněte to,“ kázal Exner.
Ve skladu byla pojednou nažloutlá tma.
„Ta druhá je paní Líbalová… Je to zřetelný… Ježišmarjá, dyť,“ hekl, „to nebyly tak zlý ženský… Trochu lakomý, to jo, taky svárlivý, ale byly tak samotný…“
„Můžete to označit do protokolu?“
„Co?“
„Identifikaci. Že jste je poznal a která je která.“
„Jo, to bych moh… Kdyby to nemuselo bejt tady, že?“
„Nemusí. Můžete si zatím dojít pro klíče od dílny.“ Exner pokynul jednomu z mládenců. „Doprovoďte pana Kozla. A jestli máte doma, pane Kozel, rum, tak si trochu cvakněte.“
„Na mou duši…“ hekl Kozel a odvrátil se. „To udělám. Na mou duši, to udělám…“
Beránek hleděl pochmurně na svůj pověstný černý notes. Byl tentokrát zcela bez poznámek. „Ty všechny drobnůstky,“ poznamenal, „by uneslo v hlavě malý dítě…“
Michal Exner roztržitě přikývl. „Měl by někdo zajet pro Gustava Horycha…“
„Stane se.“
Pomalu stoupali ze skladu uhlí do sklepa. Mládenci zřejmě končili práci, vytráceli se a zhášeli reflektory. „Tiše vypadněte,“ napomínal je Vlček, „stačí, když tady uděláme paniku zejtra. Tak poznal je, Michale?“
„Poznal. Přinese klíč od dílny. Tohle totiž, „ ukázal na dveře.
„Já vím… Je tady pár věcí, které by náš mohly zajímat…“
„Například?“
„V kóji dvacet pět jsou hozený nečičky, nečičky zamatlaný od malty. Podařilo se nám skrz tyčky seškrábat vzorek. Arnošt si to vzal s sebou.“
„Komu patří ten sklep?“
„Pětadvacet? Nevíme. Cedulky tady nemají. Zeptáme se pana Kozla.“
„A dál?“

„V tomhle harampádí," rozpřáhl Vlček ruce, „najdeš tucet vhodných skrýší…"
„Nač?"
„Na ledacos. Prázdné skříně, prázdné truhly…"
„Měli byste to prohlídnout důkladně. To zahrabání chtělo nějakou přípravu. Někde musely být předtím uloženy…"
„A i kdyby byly," pravil Vlček, „co nám to pomůže?"
„Aspoň," pravil Exner, „bude mít Beránek konečně něco v notesu." Exner se podíval na hodinky. „Je hodina duchů. Nejvyšší čas to rozjet."
„Kudy?" zeptal se Beránek. „Ale kudy? Směr, náš kapitáne! Kurs!"
„Nechte tady někoho na hlídání sklepa. A já vykonám přátelskou návštěvu."
„Není trochu pozdě?"
„Je," souhlasil Michal Exner. „Ale snad mi to Xaver Laub promine."
Na oknech vlály lehké záclony v měsíčním světle. Dvoukřídlé dveře všech tří pokojů byly otevřené, ovzduší prosvítalo namodralou září.
Po kobercích se vznášela a těkala nehmotná noční jepice. V bělavé noční košilce, jež byla oděvem zcela formálním, prožívala Lydie Laubová svou obvyklou zlou noc.
Neboť byl úplněk a ona proto nemohla – jak vždy tvrdila – spočinout. Opak pro ni znamenal plavné pobíhání bytem. Ke druhé hodině ranní se obyčejně svalila na koberec, přes hlavu přetáhla přikrývku a usnula jak dřevo.
Z rohu jednoho z pokojů se ozývalo poklidné chrápání Xavera Lauba. Byly to zvuky polohlasné a nerušící. Laub se k neklidu své ženy choval laskavě, co si o věci skutečně myslel, mu nedovolila vyjádřit povaha gentlemana.
Nespočinutí Lydie Laubové mělo svou profesionální formu, neboť byla choreografkou v opeře.
Seance měsíčních nocí nebývaly rušeny.
Tentokrát však cinkl zvonek u dveří.
Lydie Laubová se zarazila v polovině pohybu. Strnula jako hubená socha.
Už hnula konečkem prostředníku pravé ruky, už se jí zachvěl sval na levém lýtku, aby ruch neklidu pokračoval, když se zvonek ozval podruhé. Ruce klesly podél těla.
Naklonila hlavu. A plavně se odnesla do předsíně. Žlutá tečka špehýrky značila, že na chodbě je světlo. Pootevřela dveře, nedávajíc si příliš záležet, aby zůstala v zákrytu za nimi. „Ach…" řekla.
V ubohém pološeru schodiště, na pozadí zčernalé a oprýskané malby vypadal Michal Exner ve své letní bleděmodré a bílé eleganci jako přízrak z ostrova Capri.
Přízrak zazářil úsměvem: „Mám tu čest s paní Laubovou?"
„Ovšem, pane," řekla a nemohla se zbavit dojmu, že snad prožívá náměsíční sen.
Omluvil se, že ruší, představil se a požádal, zda by si s ní mohl promluvit.
„Ach," opakovala a nemohla potlačit zklamání. „Není příliš pozdě, pane?"
„Je," souhlasil zkroušeně. „Ale mám vždycky tak málo času…"
„Manžel spí… Je unavený po představení."
„Necháme ho spát," pravil Michal Exner spiklenecky. „Můžeme si zatím pohovořit jen my dva."
Nevěděla dost přesně, jestli si ho má změřit velmi přísně, nebo všechno jen tak přejít, nebo nevypadnout z role měsíční noci.
„Jsem opravdu na rozpacích," zahájila rozhovor, „jak si mám vaši pozdní návštěvu vysvětlit."
„Těžkou službou," odpověděl Michal Exner. „Osud. Kouříte?"
„Ano."
„Prosím."
„Trochu kávy?"
„Ne, děkuji."
„Whisky?"
„Ani snad ne."
„Koňak?"
„Děkuji," ožil Exner, „to spíš."
Dostal ho ve správné baňaté skleničce a jal se jej ohřívat dlaní. „Nevím, jestli vůbec víte o tom, že se ztratily paní Fikejzová a paní Líbalová."
„Něco takového se mi doneslo. Neznala jsem paní Líbalovou, ale pokud jde o tu druhou dámu, domnívám se, že její ztráta nemusí být pro lidstvo tak tragická."
„Původně se ztratily," řekl Exner rozmarně, „ale už se zase našly."
„Ale…" řekla jaksi bez velkého zájmu.
„Dole ve sklepě," pravil, jako kdyby hovořil o přízni počasí.
„Prosím vás!"
„Pod hromádkou rumu a odpadků…"
„To je ovšem šílené!"
„Záleží na tom, z jakého hlediska tuhle skutečnost změříte, neboť," napil se a pokračoval, „z hlediska pachatele to je zajisté jednání promyšlené a obratné."
„Pachatele?"
„Ovšem. Promiňte – patrně jsem vám zapomněl říct, že obě dámy byly zavražděny. Jak se zatím zdá, paní Fikejzová uškrcením, paní Líbalová omráčena úderem do hlavy a posléze také uškrcena."
„To je divný zločin, pane."

„Každý zločin je přinejmenším divný.“
„Musel to být šílenec. Protože co si na těch starých dámách kdo mohl vzít?“
„To je otázka složitější,“ pravil Michal Exner zamyšleně. „Vzít si mohl ledacos, ale nevzal nic.“
„Pak nechápu…“
„I mně,“ přerušil ji Michal Exner, „jsou často mnohé věci nepochopitelné. Například tohle: proč obě dámy žádaly vyšší cenu za chatu, kterou vám před nedávnem prodaly, proč zmizely nedlouho poté, co vám sdělily svůj požadavek a posléze, váš manžel odjel za nimi do lázní ohledně té ceny… na jednání mu jistě záleželo, neboť vážil poměrně dlouhou cestu. Proč tedy, když dámy nenalezl, po nich nepátral dál, proč se najednou přestal zajímat o jejich osud.“
Zachvěly se jí ruce a cítila neobyčejně silně svit měsíce.“
„Ach…“ řekla.
Vstala a doplnila sklenky.
„Nevím,“ řekla, „jestli se mi to zdá.“
Ujistil ji, že ne.
„Pak je to hloupost a provokace.“
„Požádal bych vás o laskavost,“ prohlásil a začal znovu zahřívat dlaní koňak.
„Nevím, jestli budu schopna být laskavá.“
„Prosil bych vás,“ řekl pokorně, „neboť jen tak může náš rozhovor dospět ke kladným závěrům.“
Přikývla. Myslela patrně na něco jiného. Možná na chrápání, které sem jemně doléhalo přes dvoje dveře. „To je všechno hloupost…“
Srdečně souhlasil. „Ale je to omluvitelné,“ dodal, „když uvážíme, že nedlouho před tím, než obé dámy zmizely, od vás energicky požadovaly doplatek…“
„Který nemohly dostat.“
„Možná ano, možná ne. Váš manžel byl v divadle a vrátil se po představení.“
„Nevím kdy. Je většinou večer v divadle a zpravidla se po představení vrací domů.“
„Jedenáctého května potvrdil, že jste byla doma.“
„Nevím, co se dělo jedenáctého května.“
„Volala vám paní Fikejzová. Druhý den měly odjet do lázní a zůstaly v domě. Pamatujete se na podrobnosti rozhovoru?“
„Ne. Vím, že mě rozrušil. Považovala jsem to za hulvátství a vydírání.“
„V kolik hodin s vámi paní Fikejzová mluvila?“
„Nevím. Ale dost pozdě. Běželo už představení v divadle.“
„Volala jste manželovi okamžitě?“
„Asi. Měla jsem vztek.“
„Byla jste ve sklepě?“
„Co bych tam dělala?“
„Pro uhlí.“
„Máme ústřední topení.“
„A kamna. To je maličkost těch pár kýblů. A drobné krádeže socialistického vlastnictví, chválabohu nedělám.“
„K drobným krádežím uhlí ponoukám manžela. Mám ho vzbudit?“
„Řekl jsem, že ty krádeže nedělám. Co jste dělali po manželově návratu?“
„Nepamatuju se.“
„Měla byste si vzpomenout.“
„Je to opravdu tak důležité?“
„Zajisté. Neboť právě v té době se dá ta dvojnásobná vražda předpokládat.“
„Myslím,“ řekla Lydie Laubová, „že jsme hovořili o požadavku těch dam a co s tím. Vzpomínám si hlavně, že jsme domluvili nějakou cestu pana Kozla, to je…“
„Vím, instalatér.“
„Vůbec šikovný člověk… tedy jeho cestu na chatu, aby prohlédl instalaci. Ta chata se nám zdála být trochu zchátralá a zaplacená až moc dobře. Potřebovali jsme, aby někdo potvrdil zchátralost.“
„Proč zrovna pan Kozel?“
„Známe ho, je nablízku, dělal nám nějaké práce v bytě…“
„A to jste nevěděli, že stejně dobrý vztah má k oběma dámám, takže jeho dobrozdání…“
„Především šlo o předběžnou radu. Za druhé toho člověka známe jako poctivého řemeslníka a myslím čestného muže. Jsem přesvědčena, že na jeho hodnocení nemohl mít vliv jakýkoli vztah ke komukoliv. Ostatně, když jsme tam později byli, otevřeně souhlasil, že se mu zdá původní cena úměrná, tím spíš, že instalace je shnilá.“
„A s tím jel váš manžel do Poděbrad.“
„Ano.“
„A když zjistil, že tam dámy nejsou?“
„Považovali jsme to, s prominutím, za babský trik. Říkají, že jedou do lázní, a zatím jeli ke strýčkovi na venkov. Tak nějak.“
„Proč jste se nepokusili zjistit jejich adresu?“
„Zkusili, u doktora Klabouška. Jenže pan doktor Klaboušek je starý právník, a i když něco ví, tak nic neví.“
Michal Exner pokýval spokojeně hlavou. Položil ji na opěradlo křesla a hleděl otevřenými dveřmi balkónu ven na oblohu na měsíc v úplňku. „A máme úplněk,“ pravil.

Za jiných okolností by Lydii Laubovou rozhovor na téma měsíčního úplňku silně zaujal. Vliv měsíce na její osobnost však překonal onen zářivě naleštěný mladý muž, který se povaloval v křesle v jejím bytě, jako by tam odjakživa patřil.
„Vaše jednání je snad efektní," pravila, „ale nevidím jeho smysl. Kdybyste nás opravdu podezíral z čehokoliv, pak byste patrně nepřijal mé pohoštění."
„Přijal," řekl Exner upřímně. „A já nepodezírám nikdy nikoho z ničeho. Jsem jenom zvědavý, paní Lydie."
Byla to drzá důvěrnost. Od kohokoliv. Od něho roztomile nevinná.
Vzdychla. „Nemohu vám pomoci."
„Jak dlouho bydlíte v domě?"
„Od roku čtyřicet pět, kdy jsme se vrátili z emigrace."
„Takže znáte přinejmenším poměry."
„Málo. Máme příliš mnoho práce, než aby nás mohly zajímat domovní drby."
„Hovořil jsem o poměrech."
„Ale myslel jste drby… pane… pane…"
„Exner. Michal Exner."
„Pane Michale."
Usmál se hřejivě a důvěrně, což v dané souvislosti byla klukovina.
„Měl byste se obrátit na věštkyni," řekla studeně.
„To nemusí být špatný nápad," připustil. „Jeden můj známý archeolog tak s úspěchem činí, když hledá pohřebiště. Víte o nějaké?"
„Zajisté. Zde v domě bydlí paní Marta Bubeníčková, bývalá dámská krejčová."
„Doporučíte mě?"
„Nenavštěvuju ji."
Michal Exner dopil a vstal. „Děkuju za radu."
Zůstala sedět. „Není zač…"
„Prominete mi, že jsem vás vyrušil?"
„To je jedno, pane Exner. Dobrou noc."
Ač vykopnut, opustil byt svěže a vesele.
V temné chodbě, přímo proti vchodu do bytu Laubových, se ve světlých kalhotech zřetelně rýsovala nemalá zadnice.
Řekla: „Bavil jste se dobře, pane?"
Byl to hlas poručíka Beránka, který zde potmě čekal, opřen o zábradlí.
„Jistě," ujistil ho Michal Exner a opatrně zaklapl dveře bytu. „Jen mistr Laub příliš silně chrápe. A v domě je věštkyně."
„Arnošt Buble," řekl suše Beránek, „zatím nezahálel. Malta, kterou byly postižené přikryty, je totožná s maltou na nečičkách objevených ve sklepě. Pan Kozel nás informoval, že jde o sklep Miloně Kytlíčka, vrchního osvětlovače ze státního filmu. Jmenovaný," pokračoval Beránek, „bydlí zde," ukázal na dveře hned vedle Laubových, „a proto jsem vážil cestu do takové výšky. Vzbudíme ho?"
Exner se podíval na hodinky. „Hodina duchů už dávno uplynula. Budeme muset."
Otevřel jim drobný světlovlasý muž s hezky načatou pleší a s jemným chmýřím na lebce tam, kde už vlasy vypadaly. Na sobě měl pestře květované pyžamo z opravdového hedvábí, podle střihu a vypracování ušité nesporně na zakázku.
„Jsem, pánové," řekl něžným hlasem, „opravdu Miloň Kytlíček. Vaše návštěva je ovšem velmi neočekávaná. Musíte mi prominout jistou indispozici."
„Rádi," řekl Beránek.
Kytlíček se podíval se zalíbením na Michala Exnera. „Ovšem, smysl vaší pozdní návštěvy mi uniká."
„Máte sklep?"
Kytlíčkovy oči zesklovatěly. „To je snad… nerozumím…"
„Ptal jsem se," řekl Exner mírně, „zda máte sklep."
„Zde v domě?"
„Ano."
„Jistě… ovšem, příteli…"
„Mohl byste nám ho otevřít?"
„Bože, proč ne… Ale…" „Copak?" zajímal se Beránek.
„Božíčku, nebude snadné najít klíč. Já tam byl, prosím, snad jednou, když jsem se sem nastěhoval… Vyměnil jsem byt a ten, co mu to patřilo, mě tam zavedl, předal mi klíč… Pak jsem snad ještě jednou…"
„A proč, milý příteli," zeptal se Michal Exner, „nám tohle všechno tak podrobně vyprávíte?"
„Nebude snadné najít klíč. A potom…"
„Smíme dál?"
„Nemám ovšem uklizeno, račte…"
Podařilo se jí uniknout rodině. Podařilo se jí odbýt celý večer bez dlouhých diskusí a řečí, uchýlit se k sobě do pokoje, být sama v tichém a vzrušivém štěstí, blaženě usnout. Kateřina Hodičková se domnívala, že snadno usne. Ale dojmů bylo příliš mnoho a velmi závažných.
A tak si lehla na záda, dívala se do modravého stropu a snila o ledačems.
Vlastně o jednom, ale to bylo nejpříhodnější nazvat ledačíms.
A potom, kdy už vše bylo probráno a nebylo kam pokračovat, zachtělo se jí číst.
Rozsvítila lampičku a vzala knihu.
Chvíli to šlo, ale mysl, roztěkaná předešlým hlubokým soustředěním, nespočinula.

Kateřina přímo cítila nezvyklé napětí a ruch v domě. A napětí se v ní stupňovalo do takové míry, že nakonec musela vstát a procházet se. Dívat se z okna a vidět na ulici vozy, které tam nikdy předtím nestály, a z domu vycházet stíny neznámých mužů a hádat, jestli stín, který právě nyní jde, je ten, který s ní jel ve výtahu.
To bylo nakonec nesnesitelné.
A ruch neustával. Potichu se oblékla. Věděla, že si počíná pošetile.
Věci, které se dály, byly však příliš napínavé a její osobní vztah k nim jí připadal nyní víc než závažný.
„Vzalo ho to?“ Zeptal se Exner. Beránek se naklonil nad Kytlíčkem. „Ne úplně,“ prohlásil. „Mrká. Vzhůru! Pane!“
Oslovený zatřásl hlavou a nechal ji spadnout do dlaně. „Otřesné,“ pravil.
„Možná,“ souhlasil chladně Exner. „Mám vám podat kalhoty nebo župan?“
„Župan, prosím. Je v předsíni na věšáku.“
„Dobrá,“ řekl Exner. „A ty, Beránku,“ přikázal, „mu plácni na hlavu mokrej ručník.“
„Rád,“ řekl Beránek a odebral se do koupelny. „Kde jsou ty klíče?“ volal cákaje mokrým ručníkem na parkety.
„Snad… v předsíni, v komodě…“
Obdržel ručník na hlavu a byl vsoukán do županu. Mezitím se Exner hrabal ve skříňce. „Něco by tady bylo. Máte klíče ještě jinde?“
„To ne. To snad ne…“
„Jak to snad?“
„Nevěřím už v normální běh věcí,“ prohlásil zdrceně.
„Na to si možná zvyknete,“ prohlásil Exner.
Miloň Kytlíček obul bílé trepky.
Nacpali ho do výtahu. Trochu se celý drkotal zimou nebo vzrušením.
Michal Exner cinkal v kapse klíči. „Tak vy jste ty dámy neznal?“
„Přísahám, že ne.“
„Přísahat nemusíte.“
„Já, prosím, ani nevím, kdo v tomhle domě bydlí.“
„Jak dlouho tady žijete?“
„Od roku čtyřicet devět.“
„Tak. A o nikom nemáte ani tušení.“
„Zdravím známé tváře. Že. Profesora Hodičku. Mistra Lauba. Mistra Majdu a jeho choť. Ty znám z práce, prosím.“
„A dál?“
„S nikým ani slovo. S nikým, prosím, ani slovo.“
„Tady nejde ani tak o slova,“ řekl Michal Exner pochmurně.
Veliká prostora sklepa před kójemi nájemníků byla uspořádána a zabydlena. Vlček dokonce našel rozdrbané křeslo, hodil přes ně plachtu a usadil se v něm. Krámy v tom společném prostranství před kójemi nájemníků byly srovnány a uklizeny.
Exner to spokojeně komentoval: „Je to tady pěkný…“
„Že,“ pravil Vlček téměř pyšně a poněkud zděšeně utkvěl očima na bílých trepkách ťapajících v prachu. „Ještě bysme potřebovali koupelnu. Záchody tady jsou dva.“
„Dva?“ podivil se Exner.
„Jeden tadyhle za rohem, ten používá pan Kozel, a druhej dole u kotelny pro topiče. Tenhle je slušnej, do toho spodního bych ti neradil chodit. Bejval to prostě přepychovej barák. Pan Kytlíček?“
„Byl tak laskav,“ řekl Exner, „že nás doprovodil.“
Kytlíček se zmateně rozhlížel. „Vy mně, pánové, nebudete věřit… ale já si teď nemůžu vzpomenout, kde vlastně… Kde je ten můj sklep…“ Exner vytáhl z kapsy klíče a nasypal je do rukou jednoho z mládenců. Beránkovi, který měl nesmírně rád zámky, nedalo, aby se v nich nezačal hrabat prstem. „Bude to asi tenhle.“
Zkusili jej a ukázalo se, že měl poručík pravdu. Přitáhli reflektor, aby si sklípek, dost zastrčený vzadu v koutě, mohli prohlédnout. Mnoho nenašli. Nečičky, starou lopatu, pár prázdných lísek, velkou krabici od televizoru. Prázdnou bednu. V bedně byly zbytky cementu, v krabici od televizoru na dně písek.
„A máme to,“ pravil Michal Exner a spokojeně si zamnul ruce. „Pošlete to Arnoštovi. A my si dáme kafe, pane Kytlíček.“
S Miloněm Kytlíčkem to drbalo pořádně. A nebylo jisté, zda vzrušením nebo zimou.
Patrně obojím.
Vrchní osvětlovač, jenž soukromě žil jako dandy, nehledě jaksi na čas a prostředí a prostor daný stavem společnosti a dobou, byl, zdálo se, zcela mimo sebe. Doprovázen Exnerem, vrátil se do garsonky a třikrát přešel z pokoje do předsíně a zase zpátky, tak, beze slova. A pak do kuchyňky a zase k oknu.
Michal Exner se usmál. „Měli bychom se posadit…“
„Tu kávu… Ani nemám pečivo… Vlastně mám… včera jsem odpoledne upekl biskupský chlebíček…“
„Můžete si vařit kávu. A vzít pečivo.“
„Vy vlastně nesmíte, že? Prosím vás, co se stalo?“
„Všechno jsem vám řekl.“
„Já,“ pravil Kytlíček s odzbrojující upřímností, „božíčku, na všechno jsem zapomněl. Smím tu kávu?“
„Samozřejmě.“
Z toho vzrušení si všechno pečlivě naservíroval. Ale jedl hltavě a pil bez chuti. „Proč se na nic neptáte?“
„Čekám, až se dostanete trochu do formy.“

„To už se snad nikdy nestane," vzdychl Kytlíček. „Já v tom sklepě nebyl léta…"
„Mohl někdo použít váš klíč?"
„Ne…" opět vzdychl. „Sám váš kolega říkal, že ten zámek…"
„Zloděj. Zloděj ano. Profesionální darebák. Vrahové nebývají profesionály. Říkáte, že jste ty dámy neznal."
„Ne."
„Můžeme vám je ukázat."
Upřel na Exnera prosebný pohled. „Bože ne, to ne!"
„Tak znal nebo ne?"
„Možná, že jsem je někdy potkal. Určitě jsem je musel potkat na schodišti nebo ve výtahu…"
„A dál?"
„Snad jsem je i zdravil. Jenže já nevím, jak se jmenovaly. Kdybyste mi je ukázal na fotografii, tak bych řekl: ano, znám je, bydlí v tomhle domě, ale já nevím, jak se jmenují. Nestarám se…"
„Kde jste byl dejme tomu… jedenáctého května?"
„To vím přesně. Na exteriérech."
„Kde?"
„V Kutné Hoře. Točíme historický film…"
„Máte vůz?"
„Ne."
„Umíte řídit vůz?"
„Ne."
„Uvědomujete si, že z Kutné Hory to je do Prahy kousek. Kdo vám může dosvědčit alibi teď po měsíci?"
„Nikdo," řekl smutně Kytlíček. „A byl bych velmi nerad, kdybyste o to někoho ze štábu žádali. Nemám příliš dobré postavení… To ovšem nesouvisí s prací, to ne, ale nerad bych, aby taková věc…" „Poškodila vaši pověst?"
„Ano, prosím."
„Chápu. Jenže každý máme své starosti. Vy usilujete o dobrou pověst a chráníte si ji a já mám také své povinnosti. Pochopte, že s tím vaším sklepem je to pro mě záhada a možná pro vás také, ale možná že ne. Musím se dobrat konce, budu tedy pátrat. A kromě jiného…" zarazil se na okamžik, „také po dvou mužích, kteří dvanáctého května v časných ranních hodinách opustili tento dům, měli od něj klíč a byli velmi pečlivě a elegantně oblečeni."
Miloňi Kytlíčkovi odpadl biskupský chlebíček od úst.
„Kapka ke kapce." řekl lehkomyslně Michal Exner. „To je osud."
Zajíkl se. „Moji přátelé…"
„Rozumím. Kdo?"
„Je to stejně," zavrtěl se Kytlíček, „stejně trapná a nepříjemná záležitost jako předtím."
„To snad ne," prohlásil Michal Exner ledabyle. „Mám pochopení pro jakékoliv city a radovánky. To už přináší povolání."
„Tohle je mimořádné…"
„Většinou se setkávám s mimořádnými záležitostmi," mávl rukou. „Kdyby jen mimořádnými… Smím si zapálit cigaretu? Je už málem ráno, že?"
„Snad… Snad svítá…"
Exner vstal a šel k oknu. Roztáhl záclony a vytáhl roletu. Okno vedlo na východ.
Začínalo vycházet slunce. Trochu pootevřel. Někde daleko rachotila osamělá ranní tramvaj. „Opravdu svítá."
Bylo dlouho ticho. Konečně Kytlíček nesměle řekl: „Jeden z těch pánů je ženatý… Manželka…"
„O ničem neví."
„Tak… Ano…"
„Jenomže tady je ve hře dvojnásobná vražda."
„Neznali je, jako jsem je neznal já."
„Jak tady byli dlouho?"
„Čtyři dny."
„Cože?!?"
„Čtyři dny."
„To nevytáhli paty z domu?"
„Neměli proč. Jídla si přinesli dost. Řekl jsem jim, že když budou chtít odejít, tak bud kolem čtvrtý odpoledne, kdy je v domě spousta ruchu, jak se nájemníci vracejí z práce a chodí nakupovat. A aby šel každý zvlášť. A společně jen v noci."
„Nemůžete vědět, jestli je znali nebo ne. Z dřívějška, vůbec, jestli to prostě bylo nepřipravené."
„Jsou to slušní lidé," pravil Kytlíček téměř prosebně. „Opravdu."
„Co já už viděl slušných lidí…"
„Ano, ale musíte pochopit…"
„Chápu jen, že strach nebo takový jiný podobný pocit může udělat z člověka cokoliv. Co když, například, jedna z těch dvou poznala v jednom z pánů svého synovce a chtěla udělat skandál v rodině?"
„To je…" vrtěl hlavou Kytlíček víc, než bylo nezbytně zapotřebí, „to je nemožné…"
„Co když, například, jste byli vy všichni tři jedna parta a vy jste během oné noci opustil na několik hodin Kutnou Horu a zavítal do Prahy?"
„Ale…"

„Je to možné?“
„Není!“ vykřikl zoufale Kytlíček. „Není!“
„Je,“ pravil Exner tvrdě. „Je, pane Kytlíček, a mně nezbývá nic jiného, než vás požádat, abyste se oblékl, sešel dolů, nastoupil do našeho vozu, nechal se odvézt k nám a tomu zavalitějšímu mladíkovi, co tady byl se mnou a co vás už čeká, řekl to, o čem jste si povídal se mnou, a byl tak laskav a sdělil nám jména a adresy těch dvou pánů. Já vám za rychlou a účinnou spolupráci mohu pouze slíbit, že se vynasnažím postupovat taktně, abyste ani vy, ani ti dva pánové neměli nepříjemnosti. Pokud, pane Kytlíček,“ dodal Michal Exner lehkomyslně, „pokud zůstanete bílí jako křída.“
Exner doprovodil Miloně Kytlíčka až před dům a předal ho řidiči Bohoušovi, Vlčkovi a Beránkovi.
Vracel se a začalo mu docházet, že by měl trochu spát. V ranním šeru zdál se starý dům zcela klidný, ve své počestné ušmouranosti. Když stoupal po schodech do haly k výtahu, postřehl něco světlého v pohybu.
Byl to zřejmě reflex.
Vzpomněl na Vlčka, který patrně odjel domů složit na pár hodin kosti do postele.
Ve sklepě bude jeden přecházející mládenec a druhý klimbající v křesle. Nezáviděl Vlčkovi robotu s prohlídkou celého sklepa, která ho za několik hodin čeká. A napadlo ho, že by měl taky jít spát. Ale byl nesmírně zvědavý na věštkyni Bubeníčkovou a rozhodl se, že ji navštíví okamžitě a riskne špatnou náladu té dámy.
Něco se lehce dotklo jeho ruky a podobalo se to chladnému doteku psího čumáku.
Lekl se.
Ale byla to Kateřina Hodičková, v sepraných džínách a ve flanelové košili. „Byla mi už trochu zima,“ řekla.
„Ježíš!“ pravil Michal Exner.
„Hovořil jsi o dopoledni,“ ukázala na šedavý úsvit v okně nad domovními dveřmi, „to už přece je. Nebo ne?“
„Je. Dejme tomu, že je.“
„Spěcháš?“
„Chtěl jsem navštívit paní Bubeníčkovou.“
„Staré dámy se nemají tak časně probouzet. A za časného dopoledne se prý špatně věští.“
„Snad.“
„Nemyslela jsem, že tohle je také metoda.“
„Tohle. Jaká metoda?“
„Vyšetřování,“ řekla jako by nic. „Co budeme dělat?“
„Nevím. Já bych měl jít…“
„Ke kartářce,“ vzala ho za ruku a vedla k výtahu. „A mně se to nezdá. Něco ti v tomhle domě ukážu.“
Zavřela výtah, uvolnila žárovku u stropu kabiny a stiskla knoflík.
„To je dobrý,“ liboval si. „Taková tma.“
Zastavili v posledním patře.
„Počkej,“ přikázala. Vystoupila a otevřela jakési dveře napravo od výtahu. Za nimi nebylo nic, než černá tma. „Běž!“
Poslechl a vklouzl do té tmy. Bouchl se do nohy o nějaké dřevo. Nahmatal strmé schody.
Vrátila se do výtahu, utáhla žárovku a spustila kabinu dolů.
Podala Exnerovi baterku, vklouzla za ním a zavřela dveře. Klíč nechala v zámku. „Běž nahoru,“ pobídla ho. „Tohle je půda.“
„Opravdu?“ poznamenal jízlivě. „Maskování bylo znamenité. Ale nenapadlo tě, že tě třeba Selický mohl vidět špehýrkou a mě taky…“
„Spí. A má návštěvu.“
„Třeba nespí. Vidí toho špehýrkou za nocí dost. Třeba má špatné spaní. Třeba je ve všem až po uši a hlídá. Třeba do toho šel pro staré obrazy a prachy…“
„Nesmysl…“
„Ale ne. A dva obrazy poslal do galerie, aby si ověřil jejich cenu a pravost…“
„Nesmysl. Malíř tohle nepotřebuje.“
„A teď,“ pokračoval Exner neúprosně a bloudil světýlkem mezi trámy, „má už žebřík a leze světlíkem ateliéru sem, aby…“
Vzala mu baterku z ruky a pravila jako k dítěti: „Pojď za mnou. Tamhle v rohovým štítě je taková půdička. Chodívám se tam učit. Hlavně ráno. Je odtamtud hezky vidět, jak vychází slunce. A taky si myslím, že seš podvodník.“
„Opravdu?“
„Pro ty blbosti, cos mi teď napovídal. Pozor! Zase schody.“
„Tamhle už mu vidím hlavu!“
„Lez! Já se nebojím.“
Poslechl. Byla to zcela kulatá půda o průměru tak šest, sedm metrů, protkaná systémem vazebních trámů. Kulatá okna vedla do tří stran. „Žádný roh,“ řekl. „To je hrůza. A co tady? Tamhle je kufr…“
„Budeme,“ řekla, „si tady povídat.“
Zoufale se rozhlédl. „Ne, že by to nebylo zajímavé místo… ale…“
„Ale…“
„Trochu pusto.“
„Není si kam sednout…“
„Koneckonců jsou tady trámy…“
„Pán by se ušpinil…“
Otevřela kufr a vytáhla dvě kempingové sedačky a skládací stolek.

„No," vykřikl radostně, „lehátko tam nemáš?"
„Sprosťáku!"
„Já myslel na spaní!" zaúpěl.
„Právě proto: sprosťáku!"
Zasmál se a pomohl jí rozložit nábytek. „To tady máš pořád… tenhle kufr?"
„Přinesla jsem ho, když ses bavil s paní Laubovou."
„Aha…" Uvelebil se. „Je to tady prima. Sedneš si vedle mě, ne?"
„Ale jen sednu."
„Mně to stačí. Zatím."
„Dlouho zatím. Jsem slušně vychovaná dívka."
„Rovněž moje výchova byla příkladná."
„O tom nepochybuju. Spíš o výsledcích. Dobře vychovaný muž nelíbá hned tak snadno a z ničeho nic dívku, velmi mladou dívku, ve výtahu."
„Ale já tě nelíbal snadno. Ty ses nechala snadno políbit."
„Já se nemohla bránit. Byl by skandál. Je už skandálů v domě dost."
„Až na půdu."
„Přesně tak. Nebo… vlastně ještě ne…"
Naklonil se k ní. Dlouho byl u ní nakloněn a potom řekl: „Tak, teď už snad až na půdu!"
Kdysi běžná vesnice u Prahy, ve dvacátých a třicátých letech vzrostlá na letovisko a naplněná skromnými i procovskými vilkami, které se vyšplhaly po obou stráních řeky až k lesu a za jeho hranice, místo, jemuž čas přítomnosti dal úděl vadnout a křečovitě i hokynářsky se bránit chátrání, jež postupovalo velkoryse a tvrdě.
Za časného rána projížděl městečkem vlak za vlakem směrem k hlavnímu městu.
A nad běhutou řekou se čechrala bílá pára.
Na malém nádraží postávali lidé jedoucí do práce, kus za řekou na hlavní silnici začala svištět auta, zarachotila roleta samoobsluhy, místo se probouzelo.
Po pravé straně řeky, vysoko až nahoře u lesa, skryta v korunách starých ovocných stromů, byla nevelká vila s omítkou sem tam trochu opadanou, konstruktivistická a dosud svou architekturou působící moderně. Byla zdobena mohutným krbovým komínem.
Tenisový kurt pod starými smrky zarůstal plevelem.
Cesta od garáže byla upravená jako záhon. Zděný plot se leckde nachýlil a byl podepřen dřevěnými sloupky.
Po zahradě, jejíž součástí byl i kus lesa, líně se potuloval velký pes. Na terasu před vchodem vyšel starý muž. Nesl v misce psovi žrádlo. Položil jej pod schody, vrátil se pro hůl a nákupní tašku. Opatrně sestoupil k brance a drobným, šouravým krokem se ubíral k obchodu. Zlaté brýle a zlatý prsten, jenž se leskl na jeho pravé ruce a stál za shlédnutí, vilka a to, jak a kým byla patrně stavěna, vypovídalo o blahobytné minulosti.
Ostatní o osamělém a patrně skromném stáří.
Muž vešel do obchodu, kde nakoupil trochu potravin. Dvě mladé prodavačky ho vnímaly jako vzduch a on jim nevěnoval ani letmý pohled.
Teprve u pokladny zvedl oči ke starší ženě, jež mrkala. „Jak se daří, pane Koutník?"
„Hm…" řekl.
„Byla jsem měsíc ve špitále. S tou kyčlí."
Pokýval hlavou. Patrně chtěl vyjádřit účast. Zřejmě mu bylo jedno, jestli ta paní má nebo nemá v nepořádku kyčli.
„Zastavila jsem se včera u paní Bubeníčkové…"
„Ano?" projevil mírný zájem. „Je zdráva?"
„Stěžovala si na oči. Asi vás bude zajímat, že paní Fikejzová zemřela. A také její sestra."
„Hm…"
„Zmizely a včera k večeru je našli mrtvý ve sklepě. Zrovna jsem tam byla, když se to rozkřiklo. Hrůza."
„Obě?" Jeho údiv byl velmi mírný.
„Říká se, že byly zavražděny, pane továrníku."
Muž skládal zboží do tašky a třásly se mu ruce.
„Dům byl vzhůru nohama."
„A ví někdo proč?"
„Ne. Nic se jim z bytu neztratilo. Říká se, že nic."
Muž pokýval opět hlavou, jako kdyby chtěl říct: osudy„. a opíraje se o hůl vyšel z krámu.
A pomalu se šoural ke svému domu na stráni.
„Tak, pane Kytlíček," říkal Beránek a přehlížel napsaný protokol, „tvrdíte, že jste postižené neznal, nikdy s nimi nebyl ve styku, ačkoliv nevylučujete, že jste je v domě potkával. V době od desátého do dvaadvacátého jste byl služebně vzdálen v Kutné Hoře.
V uvedené době jste se do Prahy nevrátil. Mno… a teď ještě jména těch dvou pánů, kterým jste, jak udáváte, zapůjčil váš byt v době od desátého května do dvanáctého a od osmnáctého do dvaadvacátého. Nevylučujete, že byt navštívili v jiné době, než je vám známo. Klíče vám odevzdali osobně po vašem návratu."
„Bože," řekl Miloň Kytlíček, „to já snad opravdu nemohu udělat."
„Budete muset, pane Kytlíček," pravil Beránek trpělivě. „Protože jinak… A ono, mimochodem, je velmi podezřelé…"
„Co!?!"
„Že tam byli dvakrát a možná víckrát. Aby zahladili stopy zločinu…"

„Ne! Ne! To je nemožné. Neměli nejmenší důvod.“
„A co když právě ty dvě dámy viděly vaše přátele, některého z nich poznaly a oni… A máte motiv! No!“
Miloň Kytlíček složil ruce do klína. Nechal je tam bezvládně spadnout a celý zvadl.
„Jinak vás nepustíme. A budeme muset zaměstnavateli oznámit, že jste u nás na návštěvě.“
„Byli… byli to… Václav Sýkora…“
„Bytem?“
„Karmelitská 18…“
„Zaměstnán?“
„Státní divadelní studio…“
„Další!“
„Jindřich Lípa… bydlí… bydlí někde na Hradčanech.“
„A zaměstnán?“
„V Pragokoncertu… prosím…“
Beránek spokojeně vstal. „Tak můžete jít. Děkujeme vám, pane Kytlíček. Máme vás někam odvézt?“
„Ne, prosím…“ Kytlíček měl v očích slzy. „To já domů… dojdu pěšky…“
„Neznám vás,“ řekla Marta Bubeníčková Exnerovi, „a živnost už neprovozuju mnoho let.“ Mohlo jí být k sedmdesáti. Ale žádná čarodějnice. Čistá, upravená, držela se, tato zchudlá dáma.
Měl původně v úmyslu zajet za pozdnějšího rána ještě domů, dát se trochu do pořádku a převléknout se. Nezdařilo se mu to pro nedostatek času při pozorování východu slunce. Nicméně, až na to, že nebyl oholený, vypadal ještě pořád slušně.
Bývalá dámská krejčová měla oči neobyčejně živé a uměla se jimi dívat.
Vzala ho tím pohledem od bot až k vlasům.
„Přicházím ohledně té nešťastné události zde v domě…“
„Slyšela jsem. Ale k té události vám nemohu nic říci. Lituji, pane…“
„Exner,“ představil se. „Kapitán Exner. To je samozřejmé, že o věci nemůžete nic vědět. Přesto bych byl rád, kdybyste mi věnovala několik minut. Rád bych si pohovořil s každým nájemníkem.“
Chvíli mlčela a přemýšlela. Konečně ustoupila, aby mohl projít.
Zavedla ho do pokoje s oknem, jež vedlo doprostřed velkého bloku vinohradských činžáků. Než usedl do mlčky nabídnutého křesla, vyhlédl ven. Dole nebyla zeleň a dvorky byly přitisknuty k domům garážemi a nějakými dílnami. Největší byla uprostřed se skleněnými okny na střeše. Zeptal se, co to je.
„Tiskárna. Dělají denně skoro do půlnoci, někdy celou noc. Při otevřeném okně tady není možné usnout.“
„Tohle byl bohatý dům…“
„Byl.“
„S kobercem až k výtahu. Všiml jsem si zápustek na tyčky ve schodech u vchodu.“
„Domovník chodil každému otvírat. A než někoho pustil nahoru, zeptal se domovním telefonem. Kromě jednoho lékaře nebyl v domě žádný podnik nebo provoz. Vyjímaje doktora Berdische.“
„Kdo to byl?“
„Gynekolog. Měl ordinaci v prvním patře. V tom krásném rohovém bytě. Vlastně to bylo takové malé soukromé sanatorium pro nutné případy. Byl to ženský lékař, pane. Vynikající, jemný člověk. Bydlel přímo pod námi. Ale to vás nemůže zajímat.“
„Ale ano,“ zaprotestoval Exner živě. „Mě moc zajímají staré příběhy.“
Bubeníčková si pozorně prohlédla Exnerův obličej a dokonce se trochu naklonila, aby mu viděla profil. „Doktor Otto Berdisch byl žid.“
„Vrátil se?“
„Ne. Zůstali tam všichni…“
„Kdo všichni?“
„Vás to opravdu zajímá?“
„Ovšem.“ Pochopil, že se ta stará paní potřebuje vypovídat, a jemu nezbývá než poslouchat a živě se ptát, aby k němu nabyla důvěru.
„Vy snad také jste… Promiňte, nechtěla jsem…“
Neurčitě pokrčil rameny a pohnul hlavou, mohlo to znamenat cokoliv, nejspíš však souhlas. „To nic,“ řekl s úsměvem. „Nikam nespěchám. Ten dům patřil panu Berdischovi?“ zeptal se, aby neporušil souvislost rozhovoru trapnou chvílí nejistého mlčení.
„Ne. Jeho bratru Davidovi. To byl strašně bohatý člověk, pane. Komerční rada, majitel realit. Dělal také daňového poradce. A měl mladou, krásnou ženu. Jinde nešila, než u mě. Vždycky říkala: paní Bubeníčková, vy máte linii. Vy máte linii lepší než Podolská. Také tam zahynula. Ten David Bernisch byl tichým společníkem velké firmy Oskar Kohn, velkoobchod usněmi a koženým zbožím. Bůh ví, co mu všechno patřilo. Měli dvě děti. Nikdo se nevrátil, pane, nikdo. Ani doktor Poláček, ani jeho žena…“
„Doktor Poláček? To jméno…“
„Poláčků je mnoho,“ řekla paní Bubeníčková. „Tenhle byl Hugo. Starý mládenec. Advokát. Byl to švagr doktora Berdische, a proto tady asi bydlel.“ Zasmála se. „Hrozně veselý pán. Kdykoliv mě viděl, musel říci vtip. A židi, pane, mají vtipů…“ zarazila se a znovu se podívala na Exnerův profil. „Promiňte, pane…“
Mávl rukou. „Advokát, říkáte…“
„Ale myslím si, že moc té advokacii nedal. Možná, že dělal něco pro ty Berdischovy, to člověk neví, ten David Berdisch

to byl velký finanční politik. Ale my jsme znali pana Poláčka jako takového veselého starého mládence… ačkoliv nebyl tak moc starý. Kolem čtyřiceti. Měl rád krásné ženy. O tom by vám bývala mohla vypravovat maminka pana Kozla od nás z domu. Sloužila u něj. Taky už zemřela, chudák. A malíři k němu chodili, no prostě, bohéma.“
„A vy jste měla závod tady v domě?“
„Dole. Co je krejčovství. Manžel měl obchod sukny. Na Perštýně.“
„Jak tady bydlíte dlouho?“
„Milý pane, milý pane, to už bude skoro třicet let! Děti se odstěhovaly… Byt nám vzali, manžel umřel…“
„A jak tady dlouho bydlela paní Fikejzová?“
„Přišli za války. Brzy po tom, co tady byla ta razie.“
„Razie?“
„Kde by vás to zajímalo!“
„Zajímá.“
„Když já tomu nevím pořádně hlavu ani patu. Dost toho věděl továrník Koutník.“
„Koutník?“
„To byl její první manžel.“
„Koho?“
„Fikejzové.“ Exner si povšiml, že Marta Bubeníčková, jako bývalá živnostnice, přesně tituluje. Pán, paní, slečna. Nikdy titul nevynechá.
Ale paní Fikejzová byla pro ni pouze Fikejzovou. Tak. Fikejzovou. A ten tón. Jako kdyby mluvila o drbavé domovnici. A Exner si připomněl to staré: der Ton macht die Musik.
„Vy jste ji neměla ráda?“
„Já jsem se s ní nestýkala, pane.“
„Tedy jste ji přece jen neměla ráda.“
Bubeníčková položila na stůl suchou ruku na které zářil velký zlatý prsten s ametystem. Podívala se na prsten. „Starý příběh, pane. Vyčichlá historie. A já jsem stará žena, které už neslouží ani ruce, ani nohy.“
„Miloni! Chlapče drahý… Nádherně vypadáš!“ Štíhlý muž v kalhotách přímo ulitých na tělo srdečně a dlouze Kytlíčka objal, nevšímaje si těch několika hostů, kteří se toho dopoledne náhodou sešli v denní vinárně U cínového džbánu.
„Představ si, že Jindřich se mnou možná pojede na dovolenou.“
Kytlíček se nezaradoval.
„Snad nežárlíš?!“
„Ne,“ zavrtěl hlavou. „Nemám mnoho času. A nevím, jestli mě někdo nesleduje. Volal jsem Jindřicha, ale říkali, že přijde až po obědě. Musíš s ním promluvit sám…“
„Rád…“
„Jistě,“ řekl Kytlíček roztržitě. „Já nemám čas. Odpoledne a večer a v noci točím. A mně se točí hlava. Kristepane…“
„Bože! Co se stalo! Nějaké neštěstí, nebo co?“
„Podívej,“ řekl vážně Kytlíček. „Podívej, Václave. Kdy jste byli u mě?“
„Přece z toho desátého na dvanáctého… Jindřich byl jako na služ…“
„A potom?“
Václav Sýkora se zarazil. Položil ruku na přítelovu paži a stiskl ji. „Než ses vrátil… a potom…“
„Potom?!“
„Mezi tím ještě dva dny a jednu noc… Já to mám poznamenáno v kalendáři. Jindřichovi se podařilo odjet na jednu služ…“
Miloň Kytlíček sklesle povzdechl.
„Bože můj! Stalo se něco? Mluv! Rozbili jsme něco? Tak jsem pečlivě uklidil, ložní prádlo jsem odnesl do prádelny a vypral jsem co…“ „Ne, to nic… Musíš se nějak opatrně spojit s Jindřichem, abys ho
připravil. Aby nebyl překvapen… Víš…“
„No tak mluv, Miloni. Zapřísahám tě!“
„Vendulko,“ řekl laskavě Miloň Kytlíček. „Nejde o mě. Ale o vás… Ona totiž… v době, kdy jste byli u mě… byla v domě spáchána vražda…“
„Ach!“
„Dvojnásobná,“ dodal Kytlíček zoufale. „A v mém sklepě našli nečičky…“
„Rozpory mívají své příčiny,“ pravil Michal Exner. „A mě, jak jste mohla poznat, zajímají jakékoliv příběhy.“
„Ukončená, soukromá záležitost,“ řekla Marta Bubeníčková. „Nebo sháníte klepy?“
„Taky,“ přiznal Exner upřímně. „Když se je nedovím od vás…“
„Nemáte právo vědět cokoliv o mém soukromí.“
„Nemám,“ přiznal Michal Exner skromně. „Ale snažte se mě pochopit. Skutečnost je taková, že v tomto domě došlo k dvojnásobné vraždě. Nezbývá mně, než najít pachatele. Mám určitou domněnku, dá-li se to tak říci,“ zalhal drze a vemlouvavě, „ale potřebuju znát co nejvíc. Objasnit si co nejvíc vztahů a okolností. Prostě poznat tenhle dům a všechny, co v něm bydlí.“
„Doktor Klaboušek by vám řekl víc.“
„Víte sama dobře, že doktor Klaboušek je advokát a je velmi rezervovaný. Řekněme si to upřímně: co nemusí nepoví.“
„Tohle by vám řekl s chutí.“
„Ale?“ podivil se Exner. „Opravdu?“
Zasmála se. „Když tedy jste tak zvědavý, mladý muži: já jsem se s Fikejzovou nestýkala. Ale ona mě nenáviděla.“

„Proč proboha!“ zvolal Michal Exner tónem, který zcela zřetelně říkal: copak je možné, aby vás, příjemná dámo, někdo nenáviděl.
Přikývla, sdělujíc tím: je to tak. „Velmi jednoduché. Žárlila. Ne teď. Dávno, před lety, samozřejmě. Ale zůstalo to v ní. Byl to zlý člověk.“
„A na koho žárlila?“
„Byla jsem,“ řekla Marta Bubeníčková s úsměvem ženy, která zvítězila, „milenkou jejího muže.“
„Pana Fikejze?“
„Ne. To byl floutek a seladon. Ale i na toho žárlila. Sblížila jsem se důvěrněji s Karlem Koutníkem.“
„To bylo příčinou jejího prvního rozvodu?“
„Nepřímo. Karel poznal, koho si vzal za ženu a co ztratil.“
„Trval váš poměr dlouho?“
„Ano. Měla jsem manžela, děti. I když Karel velmi naléhal na sňatek, nemohla jsem. Také kvůli obchodu. Ano, tenkrát ještě hrály roli takové věci jako dobrá pověst a obchod, pane.“
„Slyšel jsem, že pan Fikejz odcestoval za hranice.“
„Utekl. Byl asi velmi rád, že může po anglicku zmizet.“
„Vrátil se někdy? Psal?“
„Nevím. Několik let manželství mu jistě stačilo.“
„A paní Líbalová?“
„Decentní skromná dáma. Bohužel, naprosto pod jejím vlivem.“
„Teď časně ráno,“ prohlásil Michal Exner s úsměvem přecházeje na jiné téma, „mně někdo říkal, že tady v domě straší.“
„To se říká,“ souhlasila Marta Bubeníčková.
„A jak straší?“ zajímal se pobaveně, jako turista na hradě, když se ptá průvodce na bílou paní.
„Ani nevím. Víte, tady bylo pověstí. O židovském majetku…“
„Pověstí?“
„Že někde něco schovali. Ale to je nesmysl, pane. Neměli čas. Chudáci. Byli v nějaké organizaci, nevím, jestli všichni. Jednou přijelo gestapo, obklíčili celý blok a odvezli je všechny i s dětmi. Od té doby jsme je neviděli. Kde by na to měli čas. A Němci tady všechno důkladně prohledali. A oni byli důkladní. I zdi oťukali, všechno. Možná, že něco našli. Ale to se nikdy nikdo nedoví.“
„A strašidlo?“
„Před mnoha lety se ozývalo po domě všelijaké ťukání.“
„Ústřední topení, ne?“
„Nemyslím. Taky jsem to slyšela. Ne, nebylo to ústřední topení. Vypadalo to, jako když někdo přibíjí hřebíčky do zdi. A pak to přešlo a zase se objevilo. Potom se ozývalo nějaké tlučení shora. To byl pan Selický. Stloukal si rámy na obrazy. A také jsme tady měli několikrát zloděje. Ale dohromady se nic neztratilo. Jak vám říkám, obyčejný dům.“
„Ve kterém už nestraší…“
„Asi už ne,“ řekla s úsměvem.
„Věříte kartám?“
Zarazila se. Zrůžověla v obličeji. A její oči byly najednou velmi pichlavé. „Já ano,“ prohlásila stroze. „Vy ne?“
„Neměl jsem ještě žádnou zkušenost,“ pravil skromně. „Slyšel jsem ale, že vy…“
„Přátelům pro zábavu občas vyložím.“
„Pro jejich nebo vaši zábavu?“
„Pro moji i jejich.“
„A mně byste nevyložila?“
„Proč?“ zeptala se chladně. „Stejně o to nestojíte.“
„Mýlíte se. Stojím.“
„To není živnost vykládat karty.“
„Tedy poslání?“
„Možná.“
„Dobrá. Tedy smím-li vás požádat…“
„Ne,“ řekla. „Protože vy stejně nevěříte a bez oboustranného vztahu je to zbytečné.“
O hale v bytě Karla a Jarmily Majdových se říkalo, že je to nejlepší hospoda v Praze. A nedělalo to nic jiného, než že v koutě byla rohová lavice, u ní stůl a na stole v ladném nepořádku cigarety, ovoce, ořechy, láhve s mírně teplou minerálkou, nad stolem lampa a okolo ovzduší dobrácké a otevřené pohostinnosti, vědomí útulného přístavu a možnost nádherného tlachání.
Byt byl nyní otřásán mohutným zpěvem barytonu z Lehára.
Neboť František Majda býval ve svém mládí v operetě, svou původní slávu prvního milence nikdy nezapomněl, a kdykoliv se koupal, s chutí pěl staré melodie. Jeho manželka rozložila v kuchyni nákup, aby se dala do vaření jídla na celý den.
„Hele, Karle!“ zavolala, když se ozval zvonek nade dveřmi. „Někdo k nám jde!“
„To bude telegram z Barrandova! Lá, lá, lalá!“
Byl to Michal Exner. Opět ve formě, protože po návštěvě u Marty Bubeníčkové zajel na hodinku domů, aby se dal do pořádku.
„Co jste zač?“ zeptala se Majdová hlasem, jenž propůjčovala svým proslulým zlým kabanichám Ostrovského her.
„Já jsem Exner,“ pravil Michal skromně. „Tady je, prosím, můj průkaz.“ A dělal že má velký respekt před touto

impozantní dámou.
„Helé, Karle," zvolala. „Přišla k nám kriminálka. Tak pojďte dál, člověče!"
„Co říkáš?" znělo z koupelny.
„Je tady kriminálka!"
Bylo slyšet srdečný a hlaholný smích. „A zavřou nás?"
„To já nevím." Obrátila se na Exnera. „Posaďte se. Chcete kafe?"
„Chci."
„Karle, on chce kafe!"
„Tak mu ho dej," znělo z koupelny.
„Jo," řekla a zachrastila něčím na sporáku.
Dostal dobrou kávu a přišel Karel Majda, svěží a dobře vypadající prošedivělý pán. Nedůvěřivě si Exnera prohlédl (podle veselých očí bylo ovšem zřejmé, že to s tou mimořádnou pozorností nemyslí vůbec vážně), a pak řekl: „Vy jste vážně od kriminálky?"
„Na mou duši," prohlásil Exner.
„Hele, Jarmilo," řekl Majda, „to bude asi kvůli těm dvěma babkám, co je našli ve sklepě."
„Bude," souhlasil Exner. „Paní Fikejzová a paní Líbalová."
Majda usedl na lavici vedle Exnera. „A copak?"
„Byly zavražděny."
„Ne!" vykřikla Majdová. „To snad ne!"
„Byly," pravil Exner chmurně. „Zahrabány do rumu. Stavebního rumu," dodal, když zpozoroval, jak Františku Majdovi vyletělo obočí. „Mírně zacementovány. A necky, ve kterých byl cement připravován, jsme také našli."
„A kde?"
„Ve sklepě u pana Kytlíčka, ale to si zatím nechte pro sebe."
„Kytlíčka?" vykřikla Majdová. „Karle, to je přece, to je přece blbost!"
„To je," souhlasil Majda.
„A proč, bože můj," divil se Exner.
„Dyť," ujistil ho Majda, „ten chlapec…" a zahrál Miloně Kytlíčka: „Bože, ten chlapec by neublížil ani mušce."
„Už je to tak."
„Chudák," řekla Majdová. „Někdo mu to tam podstrčil."
„Znali jste ty dámy?"
„Od vidění. My tady nebydlíme dlouho. Ta Fikejzová, to byla ta blondýna, že jo?"
„Ano."
Majda se tiše zasmál. „Pěkná rachejtle. Ta její sestra, ta se mi jevila jako hodná a tichá ženská."
„No jo, Karle," řekla Majdová, „ale proč by je někdo mordoval. Vždyť až na tu nějakou hádku nikomu nemohly ublížit."
„Je to tak," souhlasil Exner. „A teď si představte, že ani z jejich bytu se nic neztratilo. A když, tak nějaká maličkost."
„Záhada?" zajímal se Majda. „Záhadná vražda v tichém domě?"
„Tak," souhlasil Exner. „Tak záhadná, že jsem před chvílí navštívil paní Bubeníčkovou."
„Jéje!" rozesmála se Majdová.
Majda si zamnul ruce. „Co vám řekla?"
„Představte si, odmítla mně věštit."
„Karle," smála se Majdová. „Slyšíš! Ona mu odmítla věštit!"
„Jo, slyším," řekl Majda a chechtal se, jak to umí jen herci, to je mocně a košatě a přitom polohlasně. „Ta musela mít radost, když se tam objevil."
„Měla?" zajímala se.
„Když měla," řekl Exner, „tak to na sobě nedala znát. Vypravovala mi, jak tady v domě strašívalo a jak se tady kradlo a jak tady bydleli bohatí židi."
„To ona povídá každýmu."
„A taky, že paní Fikejzovou neměla ráda."
„Neměla?" podivila se Majdová. „Ani nevím."
„Tak tohle," řekl Majda, „každýmu nepovídá. Kdo ví proč o tom vedla řeč. Co myslíš, Jarmilko?"
„Aby něco zastřela. Něco důležitějšího."
„Vy ji z něčeho podezíráte?" zeptal se Exner jako mimochodem.
„Ale vůbec ne," řekla Majdová. „Kdepák. Je to ženská stará a pořád se dobře drží. A není ten typ. Že, Karle?" rozesmála se. „Zato ten Miloň, chudák, to je typ."
„Znáte ho blíž?"
„Z natáčení. Je vrchním osvětlovačem. Kdekdo si z něj dělá legraci."
„A nese ten svůj úděl," dodal Majda, „trpělivě pro své lásky. Hodnej člověk."
„Vy jste byli doma, když se to stalo, že?"
„Jak to?" řekla Majdová. „Doma? My nevíme, kdy se to stalo."
„Muselo se to stát večer a v noci z jedenáctého na dvanáctého května."
„Jo!" řekl Majda. „To jsem měl ještě išias. Ale Jarmilko, mrkni se do kalendáře, jestli tys byla doma."
Majdová poodešla k věšáku a chvíli se hrabala v kabelce. Nasadila brýle a naklonila se ke světlu. „Neměla jsem nic. Až ráno, v pondělí, v sedm dabing."
„A neměli jste náhodou návštěvu?"

„No, je to možný, viď, Karle?“
„Sem,“ řekl Majda, „zajde dost často na skok nějaká návštěva. Hergot! Jedenáctýho! Dyť já musel ještě ležet v posteli! Leda Selický.“
„Selický tady byl! Chtěl na nějakou jejich schůzi nebo co, a pak skočil pro flašku, pamatuješ?“
„Jasně,“ řekl Majda. „Byl tady Selický. Jestli vám potvrdí, že tady byl, tak tady byl. Jenže tady taky mohl být dřív nebo později.“
„Potvrdil,“ řekl Michal Exner a upil kávy, „že byl.“
Lidé v domě toho rána jukali za špehýrkami dveří a mezi pootevřenými veřejemi, a ať byly jejich rozepře a nelaskavé nebo nevšímavé vztahy jakéhokoliv stupně, toužili se aspoň na chvíli shluknout.
Exnerův odchod byl jim signálem.
Ženy v domácnosti a další opouštěli bytové jednotky, aby stručnou řečí ulevili svým duším. Nejvíc trpěla vnitřním napětím Hísková. Div Bubeníčkové neutrhla rukáv, jak ji rázně zastavila dole v hale u výtahu.
„Byl u vás?“ oči jí plavaly vzrušením.
„Ovšem,“ řekla paní Bubeníčková a vymkla svůj oděv z její ruky pohybem dámy, která se otřela o popeláře. „Zde u pana Kozla jistě také. U vás ne? Počítám, že přijdou…“
Kozel mířil patrně do práce. Měl brašnu přes rameno. Roztáhl ústa ve vše chápajícím úsměvu. „Asi paní Hískovou zklamali, že šli dřív k vám.“
„Prosím vás, to ne? Proč zklamali?“
„Tak…“ usmál se Kozel záhadně. „Příjemný člověk, viďte, paní Bubeníčková.“
„Šaramantní muž,“ prohlásila Bubeníčková. „Takových policistů,“ řekla velmi důrazně, „je dnes jistě poskrovnu. Nešlo o žádný výslech. Prostě jsme spolu hovořili. Vyprávěla jsem mu o tomhle domě…“
„A vy toho pamatujete,“ zahlaholil na schodech Majda.
Jeho žena se hrnula za ním. „Hele, Karle,“ řekla, „tady je domovní schůze…“
Poznámka padla právem, neboť vzápětí dorazil výtahem Xaver Laub, který si jel do schránky pro noviny a od vchodu po schodech zvolna ale pružně kráčel doktor Klaboušek, který si nesl v síťovce mléko a rohlíky.
Pak se tam ještě potulovali nějací cizinci z ředitelství Masného průmyslu.
„Pěkná společnost,“ špitl Majda. „Ale že ten Laub se nese…“
„Rukulíbám,“ pozdravil Laub Bubeníčkovou, „milostivá. Nemýlím-li se, i vás ten člověk obtěžoval.“
„Byl u mě, Mistře. Ale o obtěžování nelze hovořit. Spíš je třeba pochválit jeho decentní přístup k věci.“
„Jaký přístup,“ řekla Hísková. „Jde jednou o vraždu, tak se má jít tvrdě. A ne jen tak sem tam.“
„Vypil kafe,“ řekla Majdová, „A šel. No.“
„Kafe, ve službě!“ Hísková zřejmě měla vztek, že to kafe nevypil Exner u ní. „To se nemá…“
„Když někoho podezírá,“ pravil Kozel, „proč ne…“
„A tím chcete říct, člověče,“ řekla Hísková, „že mě podezírá, co?“
Kozel se lekl. „Ale ne… Opravdu jsem to tak nemyslel…“
Byl natolik zmaten, že doktoru Klabouškovi ho přišlo líto. „Tyhle věci,“ prohlásil obecně, ale zíral upřeně na kořen nosu Hískové, „nehrají samozřejmě žádnou roli. Všichni jsme v podstatě potencionálně podezřelí, neboť jsme kritické noci jako obyvatelé tohoto domu byli dění přítomni. Ve spánku, ve svých bytech, ale přítomni.“ A aby obrátil hovor jiným směrem, zeptal se Bubeníčkové: „O čem byla řeč, milostivá paní?“
Hísková se otřásla.
„O starých, dobrých časech,“ pravila Bubeníčková výrazně. „O době, pane doktore, kdy jsme ještě byli mladí a něco jsme znamenali. Osobní vzpomínky. Hovořili jsme o panu Poláčkovi, o Berdischových, o pověstech, které kolovaly a kolují v tomhle domě o jejich majetku, o inženýru Koutníkovi, vzpomínáte-li si…“
„Zajisté, velmi dobře.“
„Domnívám se, pane doktore,“ pokračovala Bubeníčková, „že Koutník je člověk, který o té rodině mnoho ví. Který z nás všech ví asi nejvíc, ať už jako bývalý manžel paní Fikejzové nebo osobní přítel doktora Poláčka, a že pro svoje dobré vychování a takt, prostě mlčí. Tuším, že se sem nenastěhoval náhodou, že i vy o jeho příchodu do tohoto domu byste mohl hodně povídat…“
Klaboušek se usmál. „Uplynulo mnoho let a já už stárnu a mnoho si nepamatuju.“
„Jistě,“ pravila Bubeníčková a vznešeně nachýlila hlavu, „ale podceňujete se. Dovedu si představit, cojste kdy věděl a o čem jste musel mlčet.“
„Myslím, milostivá, že podobně je tomu i u vás. Ostatně domnívám se, že inženýr Koutník by měl vzpomínky nejrozsáhlejší.“
Jejich diskuse, zdálo se, přestala okolí zajímat. Laub zmizel do výtahu, Hísková něco hučela do Majdových, ale ti dělali co mohli, aby se utrhli, Kozel ještě chvíli zíral, pak kývl na Lauba do výtahu a tiše se vytratil, patrně rád, že jeho incident zapadl, Miloň Kytlíček proplul kolem jako anděl, tichý duch sfér, a kdesi nahoře na schodech chrchlala babička Helerová.
Starý dům šuměl a tiše se otřásal.
Nastoupila v devět. Dopoledne se nahoře v kavárně dohromady nic nedělo, pár hodin s penzisty u novin a náhodnými návštěvníky. Teprve k jedenácté se přihnali do vedlejší restaurace turisté. Odnesla dva turky, jeden čaj a dvakrát rohlíky s máslem a džemem a byl pokoj.
Opírala se o bar a civěla na ulici.
Heler přišel v civilu a postavil se vedle ní. Mlčky ji pozdravil pokynem hlavy. „Celou noc jsem nespal.“
„To se divím proč. Stalo se něco?“

„Divíš se? Máš barák plnej esenbáků.“
„Nemůže se nic stát,“ prohlásila. „Ale přesto bych ti radila, abys pár dní nikoho neposílal.“
„Nesmysl. Přijedou mi dva stálí zákazníci. Nemůžu je zklamat. Mluvili s tebou?“
„Kdo?“
„Policajti, sakra.“
„Nemluvili.“
„To je blbý.“
„Nevím, co by na tom bylo blbýho. To je dobrý, ne?“
„Seš přece jen pitomá,“ řekl, jako by mluvil o housce, a nehnul brvou. „To není sranda, dvojnásobná vražda. Budou čuchat u všech.“
„Ať čuchají.“
„A co když to praskne?“
Podivila se. „Co by mohlo prasknout? Protože je málo ubytovacích možností, vycházíme lidem někdy vstříc, že je necháme u nás přespat. Kolik berem? Nic. Když někdo dá sám od sebe…“
„Na to neskočej.“
„Ale nic se dokázat nedá.“
„Proboha,“ řekl tvrdě, „máš tupou nechápavou hlavu. Kokos! Těm bude fuk nějaká naše koruna, ale může to znamenat konec všeho. Nerozvedli jsme se přece proto, aby to nakonec dopadlo takhle.“
„Proto si myslím, že bysme s tím měli na čas přestat.“
„Dobrá,“ řekl. „Aspoň než se to trochu uklidní…“
Usedl na zubařské křeslo. Gabriela Steinová se opřela o parapet okna naproti Exnerovi a pozorovala ho s úsměvem, který byl zcela zvláštní, osobitý a patřící pouze jí, neboť byl laskavý a shovívavý a mírně posměšný zároveň. „Tak co?“ řekla.
„Peklo,“ pravil. „Osud se mi vymkl z rukou.“
„To dělá osud vždycky,“ prohlásila.
„Věci se mají tak,“ začal Michal Exner opatrně, „že jsou nepřehledné. Na tom by ovšem nebylo nic zvláštního. Spíš naopak. Neboť pak by nebylo zvědavosti a jejího ukojování. Zvědavost je krásná, ale nemám rád, když je nekonečná. Pak je z toho jen smutek, otrava, neklid v duši.“
„A co tím chceš říct?“
„Že je jistá míra tajemnosti. A když je převršena…“
„Hezké slovo: převršena. A je?“
„Ale ne,“ mávl rukou. „Zdaleka ne. Jenže jsou zde jisté obavy, že by mohla být…“
„Jdeš se prostě poradit.“
„Jdu,“ přiznal pokrytecky a kajícně. A dodal: „Mám totiž s tebou jisté zkušenosti…“
„A jaké?“
„Máš zábrany…“
„To nemyslíš vážně!“
„Ale já myslím jiné zábrany. Jen si vzpomeň. Nerada ubližuješ. Když nemáš jistotu – a tu nemáš nikdy…“
„Tím chceš říct, že před tebou něco tajím. Že vím víc, než jsem pověděla.“
„Přesně tak.“
„Omyl, nevím.“
„Nemusím věřit. Po zkušenostech, které spolu máme, milá Gabrielo.“
„To byl jiný případ.“
„Osobní zájem.“
„Tak nějak.“
„A co když i tady hraje roli osobní zájem?“
„Nehraje.“
„Kdož ví.“
„Já, Michale, namouduši nic víc nevím, než jsem ti řekla. Záhadný dům, strašidelný dům…“
„A dvě docela záhadné a strašidelné vraždy. Jenže vražda nikdy není ani strašidelná ani vlastně záhadná. To je moc hezké využít pověsti domu a opříst jej další legendou. Richard Selický má legendy rád.“
„Rád straší sám sebe.“
„Druhé ne?“
„Ne,“ odmítla až příliš rázně. „Neblázni, Michale. Každý čin potřebuje motiv.“
„Motivem může být i strašidelno.“
„Tomu ovšem nevěříš.“
„Ne. Ale je to hezký předpoklad.“
„Možná,“ souhlasila. „Hodný tebe…“
„Podívej,“ pravil Michal Exner, „to, že jsme byli spolu na večeři, byla zajisté náhoda. Náhoda,“ zdůraznil, „pokud jde o tento případ. Ale…“
„Ale nic.“
„Naštěstí nejsem pověrčivý.“
„A kdybys byl?“
„Bál bych se potkat… potkat jistou Gabrielu Steinovou,“ pokračoval ledabyle, „neboť už podruhé se mi stalo…“

„Nebuď pověrčivý, Michale," řekla konejšivě. „V mém případě je to úplně zbytečné."
„Opravdu?"
„Určitě. Neboť," zasmála se, „jsem jedna z řady…"
„Z řady?" podivil se.
Obrátila se k němu zády a dívajíc se oknem někam dolů na ulici, řekla vesele: „A na půdě záhadného domu nestraší? Po ránu? A za kuropění?"
Za poledního žáru se vyvalila Exnerova černá mercedeska z města směrem na jih a posléze na jihozápad.
Proti proudu řeky, která se tady několik desítek kilometrů vinula chatovou zástavbou údolí, zbujelým produktem rekreační píle, pod nímž zmizely bývalé luhy. V lesích, na stráních kolem se vznášela pitvorná díla diletantské dovednosti a fantazie a mezi nimi se občas zjevila práce architekta a nebo dovedného řemeslníka pamatujícího už mnoho let a vyzývavá k nové veteši kolem.
V městečku se Michal Exner doptal na cestu a zabočil z hlavní cesty do všelijak poskládaných ulic s vytlučeným asfaltem.
Dům, k němuž mířil, byl výrazně krásný i ve své sešlosti. Zastavil před branou a zacouval na dávno nepoužívaný mostek přes příkop.
Branka zahrady byla zavřená.
Stiskl jediný zvonek.
Nic. Tohle jednoduché zařízení patrně nefungovalo. Zkusil to ještě jednou se stejným výsledkem.
Vrátil se k vozu a zahoukal.
Opodál, v takové nové a nevkusné vilce se otevřelo okno a nějaká rozcuchaná žena v něm cosi na Exnera volala.
Pokrčil rameny a zvedl ruce, aby naznačil, že nerozumí.
Zesílila hlas: „Nevyleze! Nikdo za ním nechodí!" a dodala: „Nedělejte kraval!"
Neurčitě přikývl.
Podíval se na branku a na své světlé šaty uvažuje o tom, jestli má nebo nemá přelézt.
Zkusil ještě jednou zahoukat.
Nic.
Na dům z tohoto místa nebylo vidět, neboť jej téměř úplné zakrývaly větve stromů.
Vzdychl a rozhlédl se. Ulice končila lesní cestou. Dole, odkud přijel, se po několika desítkách metrů zatáčela. Žena v okně domku už nebyla. Na druhé straně ulice byla jakási zahrada, pořádně vzrostlá. Tam nebylo vidět vůbec nic a nikoho.
Prohlédl si plot. Železný, s důkladnou podezdívkou, a nahoře s ostnatým drátem. Nad bránou a brankou drát nebyl.
Přistoupil k bráně, zkusil rukama, jestli je dost pevná, řekl si v duchu: raz, dva, tři a přehoupl se do zahrady.
Otřel si ruce kapesníkem a očistil kalhoty.
Kráčel pomalu k domu uhýbaje větvím, jež přesahovaly cestu. Terasa byla plná slunce a skleněné dveře do domu otevřeny.
Vystoupil na terasu a hlasitě pozdravil.
Nikdo se neozval, ani neobjevil.
Vstoupil tedy dokořán otevřenými dveřmi do domu a octl se v jakési hale a obývacím pokoji zároveň. Vpravo byl krb s nářadím a stojánek se srovnanými poleny. Vlevo schodiště do patra, pod ním dveře, patrně do předsíně. Vedle roztahovací dveře, také otevřené do jídelny. Viděl kulatý stůl a příborník.
Napadlo ho, že se tady na třicet, pětatřicet let zastavil čas. Neviděl žádnou věc mladší než byl on sám. I obrazy na stěnách byly moderními díly té doby, i keramika a větší plastika u stěny vedle krbu.
Pozdravil znova.
Šel do jídelny a odtud do kuchyně.
A stanul na prahu. Neboť kousek stranou ode dveří leželo na bílých dlaždicích nehybné tělo starého muže.
Leželo v kaluži mléka.
„Tak copak?" zeptal se strážmistr Karel Václavík. „Tady veřejná bezpečnost."
„Nějakej divnej chlap přelez plot ke Koutníkovi!" řekl ostrý ženský hlas. „Mně je to podezřelý!"
„Tak moment, paní. Po řadě: kdo jste a odkud voláte?"
„No, ze svýho bytu! Já jsem Klívová. Libuše Klívová. Manžel je…"
„Pan Klíva, jo? Vedoucí autodílny, jo?"
„Jo."
„Tak dobře. A z domova voláte?"
„Ano, z domova. Teď jsem toho chlapa viděla."
„Jakýho chlapa?"
„Mladýho. A takovýho divnýho." „A čím vám byl divnej?"
„Přijel v takovým bachratým černým autu, mercedesce bez střechy…"
„Černý mercedes bez střechy!?!" podivil se strážmistr.
„Kabriolet."
„Jo tak."
„A podezřele dobře oblečenej."
„Jo. Rozumím."
„Nejdřív zvonil a pak houkal. Když jsem ho napomenula, aby nedělal kraval, tak neřek ani slovo a houkal dál."
„A proč houkal!"

„Zvonil na starýho Koutníka. A zvonek nejde. Já mu řekla, ať toho nechá. Ale von přelez plot. Vlastně né, bránu.“
„Kam.“
„Ke Koutníkovi. Říkám si, dědek je starej, nikdo za ním nechodí, bejval to bohatej továrník, říkám si, kdoví co to je za chlapíka, že tak z ničeho nic, hned to najde a skočí tam přes plot.“
„No, když se nemoh dozvonit, paní…“ mínil strážmistr Václavík, muž, který nebyl vůbec nikdy zvědavý a který kromě toho cítil přirozenou nechuť vláčet se tam nahoru ve vedru a v potu tváře. „Třeba to byl nějakej příbuznej ze zahraničí. Tyhle bejvalí továrníci mají mnoho příbuznejch za hranicema. Vemte si příkladně Roubíčka…“
„Ten auťák má naše číslo!“
„Jo?“
„Pražský.“
„Hmmm… Tak to je příbuznej z Prahy.“
„A já vám říkám, pane, že mně ten člověk byl podezřelej a že jsem vám to řádně oznámila. Tady se vůbec potuluje moc živlů…“
„Co? Živlů? Jakejch živlů? To je blbost.“ A strážmistr položil rozhořčeně sluchátko. Živlů, říkal si pro sebe, se tady pohybuje. Ale ne místních. Vzdychl. Bylo to těžký. Místní živlové, co znal, se zase pohybují jinde.
Takže práce bezpečnosti je těžká a složitá.
Kdyby aspoň to hlášení podal mužskej. To by mělo, jak strážmistr cítil, větší váhu.
Jenže zase ženská dokáže udělat pro blbost takovej kolotoč, že se pak neví, kde stojí hlava.
Pravdivá moudrost této úvahy rozhodla. Strážmistr si nadhodil pistoli a utáhl opasek. Zavřel služebnu, usedl na svého mopeda, rozšlapal ho z mírného vršku a v rachotu malého motorku zamířil do ohrožené oblasti.
Mrkl nahoru. Průčelí Koutníkova domu bylo vidět z dálky. Klidné obyčejné průčelí. Otevřené dveře na terasu a klid a nikde ani noha. Zařadil jedničku a nechal se tím malým řvoucím strojem vléci do vrchu.
Napadlo ho, že v té ulici, kde bydlí Klíva a Koutník a ještě někdo tam má chatu, že v té ulici ještě nikdy nebyl.
Zastrčená ulička a hned les.
Dojel až tam, kde začínala lesní cesta, obrátil se a bez motoru sjel k mercedesce.
Neobyčejná stará mercedeska. Vyšperkovaná a udržovaná. Normálně, správně parkující.
Nenápadně pohlédl ke Klívovu domu.
Někdo tam stál v přízemí za záclonou. Baba, napadlo ho, mě kontroluje.
Auťák je v pořádku, ovšem, pokud nejde o odcizené vozidlo. Na sedadlech nic není a klíček je vyjmut ze zapalování.
Strážmistr velmi pomalu slezl z motorky a velmi dlouho hledal místo, kam by svůj stroj bezpečně zaparkoval.
Nahoře u plotu mezi houštím se něco světlého mihlo. A strážmistr se služebně napřímil.
Michal Exner znehybněl. S jednou nohou nakročenou dopředu a s rukama v kapsách kalhot.
„Sakra,“ řekl tiše.
Pomalu se rozhlédl. Neobvyklá byla jen neporušenost a pořádek věcí. Netknutá, uklizená jídelna. Kuchyň, kde jen dva talíře a šálek svědčily o tom, že muž ležící na podlaze ještě stačil snídat.
Ten starý člověk svíral v ruce nákupní tašku, ze které vytékalo mléko.
Exner k němu opatrně přistoupil. Úvaha o životě nebo smrti zůstala zbytečnou, neboť zde byla smrt. Značená pruhem na krku. Velký zápas se zde patrně neodehrál, neboť zabít onoho člověka bylo patrně snadné.
Okno do zadní části zahrady bylo otevřené. Ale za ním než ticho a klid horkého poledne.
Sáhl do kapsy a pomalu natáhl rukavice.
Vrátil se do haly, která byla tak přívětivě otevřena na terasu a k výhledu přes koruny stromů do zeleného údolí řeky.
Telefon byl na stolku vedle pohovky. Telefonní seznam v zásuvce. Vytočil číslo pošty. „Zde byt inženýra Koutníka,“ řekl.
„Číslo!“ pravila přísně slečna na ústředně.
„Jsem jeho host,“ pravil Exner. „Pan inženýr je na zahradě. Číslo je…“ listoval v seznamu,
„Tři sta dvacet pět,“ řekla. „Co chcete?“
„Prahu,“ přeříkával dvakrát číslo nadporučíka Vlčka, „a bleskově.“
„Jak?“
„Bleskově.“
„Okamžik, spojím.“
Okamžik trval dvě, tři minuty. „Hele, Vlčku,“ řekl Michal Exner, „jsem ve vile inženýra Koutníka…“
„Kdo to je?“ zajímal se nadporučík.
„To později. Je to…“ jmenoval místo a ulici. „Ostatně u brány stojí můj auťák. Vezmi chlapce a přijeď.“
„Ale…“ podivil se Vlček.
„Zažiješ,“ řekl Exner vesele, „příjemné letní odpoledne. Je zde pěkné koupání.“
„Děkuju.“
„Jak se daří Beránkovi?“
„Sehnal ty dva hodné chlapce.“
„Mluvil s nimi?“
„Ne,“ pravil Vlček a dodal: „Soudí, že jim s tebou bude příjemněji. Víš?“
„To je od něho hezké,“ řekl Exner mile. „Anděla pro doktora Klabouška!“
„Mluvíte?!?“ zajímala se stroze slečna na ústředně.
„Už ne,“ pravil Michal Exner a položil sluchátko.
Zahrada byla stinná a zaplevelená. Tenisový kurt zarostl trávou. Neprořezané ovocné stromy rostly divoce vzhůru.

Nekosená tráva začínala schnout. Stolek a lavičky ve stinném zákoutí černaly a tlely.
Šel opatrně a nechával za sebou stopy v trávě. Mohl jen zjistit, že bývalá okrasná zahrada před terasou a níž sestupující ovocná zahrada byly toho dne netknuté.
Za vilkou začínal les. Vzrostlé borovice a smrky, duby, mlází, lísky, nehrabané listí a jehličí. Zadní část pozemku uzavíral tyčkový plot za hradbou lísek. Byla tam větší hromada z čerstvě nahrabaného listí. Opatrně vlezl mezi keře a nohou se toho dotkl. Byl to zabitý, spěšně zahrábnutý pes. Aby na něj nebylo vidět z lesa. Dřevo plotu bylo zchátralé, konstrukce byla stářím zprohýbaná, mezi tyčkami zelo mnoho děr. Mohla sem tudy najednou a nepozorovaně proniknout četa vojska v plné zbroji a zase tiše zmizet. Polní cesta za plotem zarostla nízkou trávou. Vedla klikatě kamsi nahoru do stráně. Jak Michal Exner zjistil, byla pokračováním ulice, ve které stál jeho vůz.
Vrátil se do zahrady. Zvolna šel podél plotu a uhýbal větvím stromů.
Nebylo nic, co by nepatřilo k této spoutané a znovu rozpoutané přírodě. Nic nového a lesklého, cizí předmět, břevno v oku zahrady. Jen ten pes.
A uprostřed byl mírumilovný, přívětivý dům.
„Hej, pane!“ zařval kdosi u brány.
„Ano, pane!“ odpověděl Michal Exner, který volajícího přes větve a listí neviděl.
„Co tam děláte, pane?!“
„Jsem zde na návštěvě, pane!“
„U koho?“
„U inženýra Koutníka.“
„A kde je pan inženýr?“
„V kuchyni!“
Exner se vynořil ze zeleně a kráčel k bráně, za níž stál strážmistr Karel Václavík v plné zbroji. „Dobrý den, pane strážmistře…“ Usmál se, přistoupil k brance a kývl na strážmistra, aby přistoupil blíž. „Pane strážmistře,“ řekl polohlasně, „jsem opravdu rád, že jste přišel. Navštívil jsem opravdu inženýra Koutníka… Pan inženýr je opravdu v kuchyni, jenže je zde jakýsi problém…“
„Co žvaníte, člověče?!?“ napomenul ho Václavík ostře a pomyslel si, že ta Libuše Klívová měla pravdu, protože tenhle chlap byl podezřelý.
„Nežvaním, soudruhu strážmistře,“ řekl Michal Exner téměř smutně. „Pan inženýr Koutník leží v kuchyni na podlaze a je zavražděn…“
Celá akce byla dokonale připravená. Josef Kozel vjel se svým vozem do průjezdu domu, který sousedil s domem, na jehož dvoře byla instalatérská dílna a sklad. Obrátil vůz a vcouval pod jakýsi přístřešek mezi staré haraburdí. Dotkl se klaksonu. Na střeše jeho vozu byla zahrádka z narezlých trubek, zřejmě vlastní Kozlovo dílo.
Za zdí do vedlejšího dvora se ozval šramot a objevila se lysá hlava.
„Těbůh,“ řekla hlava.
„Dobrý?“
„Jo. Jedem.“ Hlava zmizela a místo ní se vynořila klozetová mísa.
Kozel si přistavil ke zdi bednu.
A přesun materiálu započal. Křehký a rozbitný materiál byl uložen do nitra vozu na zadní sedadlo a na sedadlo vedle řidiče. Trubky Kozel přivázal obratnými a navyklými pohyby na zahrádku na střeše. Na materiál ve voze pak hodil starý slamník a všechno zakryl dvěma přikrývkami. K železným trubkám přidal několik dřevěných tyčí a prken vybraných z harampádí z přístřešku.
Usedl za volant a s vozem přímo vklouzl do průjezdu, kde zastavil. Počkal, až se na chodníku objevila plešatá hlava. Muž, jemuž hlava patřila, stoupl k okraji chodníku, rozhlédl se. Rozpaženýma rukama zarazil chodce.
Staré auto se vyhrabalo bystře z domu, zahnulo vzhůru ulicí a prchalo s lupem hned za roh.
Pleš zapadla do vedlejšího domu.
Kozel řídil neklidně, zřejmě spěchal z této čtvrti na okraji města.
Zastavil pak u jedné z osamělých telefonních budek na výpadové silnici a šel telefonovat. „Tak jedu, pane Laub,“ řekl. „Jo. Všechno dobře dopadlo. Já myslím, že mě hned předjedete. Jo. Mám to taky na střeše. Nebojte se. Klid. Ne… teď kolem poledne je to nejlepší. Pojedu za vámi. Cože? Aha, vy ještě musíte do divadla pro paní. To nevadí. Stejně jedu jak slimák. Vzal jsem si na pár dní dovolenou. Spát? Ne. To se vždycky večer vrátím… Jo, že vy tam budete spát. Já nerozuměl. Tak na shledanou, pane Laub.“
Miroslava Hošťáková, studující na tanečním oddělení konzervatoře, tajná spolubydlící Marcela Zemka, který byl podnájemníkem doktora Klabouška, měla toho dne volno, a tak se rozhodla, že bude vařit a pohostí svým dílem jak Marcela, tak držitele bytu doktora Klabouška. Před desátou se vydala na nákup do polotovarů, hodila kuře do trouby, oškrábala brambory.
Marcel se vrátil ze školy před dvanáctou, kdy už to všechno málem vychladlo.
Prostřela v Klabouškově jídelně u kulatého stolu, zasedli a hodovali. Byli právě před závěrem a Marcel se chystal skočit pro pivo, když někdo zazvonil.
Před dveřmi stál nenápadný útlý člověk ve skleslém sáčku. „Doktor Klaboušek?“
„Ne,“ řekl Marcel Zemek. „Hledáte doktora Klabouška?“
„Jistě,“ řekl chlapík.
„Podívám se, jestli je doma. Vaše jméno?“
„To je jedno,“ řekl ten člověk. „Je doma.“
Zemek pokrčil rameny a šel to Klabouškovi říct. „Vypadá divně,“ dodal.

Advokát nevstal, dokud nedojedl. Pak se ještě napil a pečlivě ubrouskem utřel ústa.
Chlapík stál klidně za dveřmi.
„Co račte?“ zeptal se Klaboušek. „Jestli jste doktor Klaboušek…“
„To jsem.“
„Bezpečnost,“ chlapík mu ukázal svoji služební legitimaci. „Váš občanský průkaz.“
„Okamžik. Co…“
„Nemám se od vás hnout ani na krok.“
„Proč?“ zeptal se Klaboušek přísně. „Co je to za nesmysl? Důvod! Musím znát důvod, pane.“
„Neznám,“ řekl chlapík stručně. „Jo. Jste Klaboušek.“ Vstoupil do bytu a zavřel dveře. „Nedá se nic dělat, pane doktore…“
„Ale co je to za nesmysl, člověče!“
„Brousek,“ řekl chlapík. „Jmenuji se Brousek. Nesmysl? Nevím. Je to rozkaz kapitána Exnera.“
„Vy jste pil,“ řekl strážmistr Václavík přísně ke kapitánu Exnerovi. „Nebo co jste zač?“
Exner se představil.
„Srandičky,“ pravil Václavík, „si nechte pro Dikobraz nebo jiný intelektuálský listy. Jak jste se tam dostal?“
„Kam?“
„Na pozemek občana Koutníka.“
„Přelezl jsem,“ řekl Michal Exner klidně, „tuhle bránu.“
„To vím,“ osopil se Václavík.
„Vy jste se díval?“ podivil se Michal.
„Byl jste zjištěn jednou občankou.“
„Ale,“ podivil se Exner upřímně. „Vida.“
„Kde je pan inženýr?“
„Už jsem vám to řekl.“
„Člověče! Polezte ven!“
Michal Exner vzdychl. Sáhl do kapsy a přidržel strážmistrovi před očima svůj průkaz. „Čtěte,“ pravil. „A polezte vy sem. Anebo to obejděte, tamhle je díra v plotě.“
Po nočních a dopoledních dobrodružstvích byl Miloň Kytlíček zcela vyčerpán. Dovlekl se domů nedbaje na kostrbatost chůze a nemožnost svého vzhledu. Napustil si do vany horkou vodu, usmažil si pár vajíček na posilněnou, a zrovna když umyl nádobí a chystal se do koupelny, někdo zazvonil. Obyčejný zvuk ho vylekal tak, až mu vypadla vidlička z utěrky a její cinknutí na dlaždice kuchyně mu znovu pozvedlo bránici úlekem.
Oblékl květovaný župan a vyhlédl špehýrkou. Zbledl, neboť za dveřmi stál agent Pragokoncertu Jindřich Lípa.
A ještě hroznější bylo – a to Kytlíček špehýrkou jasně viděl – že z Jindřicha Lípy leje pot a že je bledý jako pšeničná mouka. Miloň tušil, že je pozorován a v téhle hraniční chvíli ho napadlo, že za jeho nepřítomnosti bylo v jeho garsonce patrně instalováno odposlouchávací zařízení.
Zvonek zazvonil podruhé a Miloň Kytlíček leknutím nadskočil. Kromě toho viděl špehýrkou, jak někdo přešel a jde dolů po schodech. Podle hrubého pískání to mohl být Richard Selický, který byl Kytlíčkovi i tak vrcholně nepříjemný. A zrovna tenhle malíř musel vidět nebohého Jindřicha před jeho dveřmi. Kytlíček cítil, jak sám bledne a jak i z něho leje pot.
Zaslechl, jak kdosi jede výtahem nahoru.
Jindřich Lípa přišel zřejmě pěšky, protože až za dveře bylo slyšet, jak sípe.
Tím hůř, mohl ho potkat kde kdo a Kytlíček cítil, že v posledních dnech je právě v tomto domě kde kdo.
Dřív, než Lípa zazvonil potřetí, Kytlíček otevřel a schovávaje se za dveřmi, pronesl tiše: „Pojď, proboha rychle, příteli…“
Lípa dosedl těžce do rozkošného křesílka, až pod ním zapraskalo. „Miloni! Jsem vedle!“
„Co víš?“
„Nic. Volal mi…“
„Snad ti, proboha, neříkal nějaké podrobnosti do telefonu!“
„Ne. To ne. Nevím vůbec, co se děje, probůh. Jenom jsem vytušil z jeho slov strašnou tragédii.“
„Ale neříkal, abys chodil sem.“
„To ne, ale byl jsem tak netrpělivý. Musím se ještě vrátit do úřadu.“
„Viděl tě někdo?“
„Tady v domě?“
„Ovšem.“
„Nevím. Nevím vůbec, jak jsem se sem dostal. Copak vy, vy dva to máte jednoduché. Ale moje zaměstnání, rodina.“
„Takže ani nevíš, jestli jsi nebyl sledován?“
„Kde bych!“ zvolal Lípa. „V tom rozrušení.“
I Miloň Kytlíček byl zcela rozrušen a tak úplně vedle sebe, že v této mezní chvíli dokonce vypadl ze své životní role a pronesl zcela chlapsky: „Jsme v kýblu, kamaráde.“
Ráno ospale prohlásila, že jí není dobře a že na přednášky nepůjde.
Pravda byla zcela opačná. Kateřině Hodičkové bylo v okamžiku, kdy ji matka budila, neobyčejně dobře. Když se rozloučila s Exnerem, první co po návratu domů udělala, bylo, že se v kuchyni pořádně najedla a tím na ni padla ospalost ještě větší.
A zvýšilo to také obecnou fyzickou blaženost.

Postel, do níž uléhala, zdála se být rajskou houpačkou. Usnula po několika vteřinách příjemného snění. A spala jak dřevo až do oběda.
I pak měla znamenitou chuť k jídlu a nevelkou chuť k činnosti.
Vytočila Exnerovo číslo, ale telefon v jeho bytě jen beznadějně pípal.
Myslela si, že to tak dopadne, ale byla stejně zklamaná. Chvíli chodila jen tak po bytě a nevěděla co se sebou. Nakonec vyhrabala v knihovně něco ke čtení, oblékla se, rozhodnuta, že si půjde na půdu číst.
Věděla, že jí tam bude příjemněji a nyvěji, než kdykoliv předtím.
Zamkla byt, vyšla o patro výš, otevřela dveře půdy a zmizela za nimi.
Teď nebylo nutné, aby za sebou zamykala.
Lezla po strmých dřevěných schodech a zaslechla jakési hlasy.
Zarazilo ji to, chvíli přemýšlela. Uvědomila si, že je to z nějakého větracího otvoru, patrně z garsonky, která má vchod vedle dveří na půdu.
Dílem jakéhosi škodolibého akustického skřítka zněly ty hlasy neobyčejně zřetelně.
I kdyby člověk nechtěl, musel je slyšet a zaposlouchat se do nich.
Kateřina byla zvědavá, tedy měla chuť se zaposlouchat.
Usedla na trám, ruce sepnula na kolenou, pohybem hlavy odhodila vlasy na záda a s hlavou pozorně nakloněnou sledovala dialog dvou mužů.
Po chvíli se začala usmívat a dokonce se zdálo, že v šeru půdy jí začaly svítit oči.
Dopravní ruch, který najednou vypukl v tiché ulici pod lesem, byl tak intenzivní, že strážmistr Karel Václavík měl neodbytný pocit, že by se jeho řízení měl někdo ujmout.
Sám nemohl, neboť byl dosud příliš vzrušen a vyděšen.
Léta plynula v tiché službě. V hádačkách s chuligány, v nepříjemnostech s opilci, v beznadějném vyšetřování krádeží v chatách, v nějakém tom dopravním přestupku.
Nyní však sem, do tichého místa vstoupil zločin. Jeho obrovitost a ticho kolem něho bylo tak neskutečné, že se strážmistrovi velmi silně chvěla záda tam úplně dole.
Neskutečný byl i elegantní mladík, který se v prostředí pohyboval jako doma, drze a samozřejmě, jeho hodnost a povolání, o němž Václavík přece jen trochu pochyboval, byly ve zřejmém rozporu s lehkostí mluvy a s mírně hejskovským vystupováním.
Ale ten aparát, který se dostavil na jeho pokyn, byl příliš skutečný, organizovaný a dokonce částečně uniformovaný, takže strážmistr už nemohl mít o Exnerově osobě žádné pochybnosti. To ho však vůbec neuklidnilo, spíš naopak.
Stál u brány a dával všem pokyny, kudy mají jít. „Zadem," říkal. „Je tam několik děr v plotě. A zdechlina psa. Ale opatrně. Pachatel, patrně…"
Auta se hrabala ulicí nahoru, otáčela mezi stromy lesa, tarasila vozovku.
Michal Exner seděl na zábradlí terasy.
Dům se hemžil lidmi. Zvyklí svému řemeslu a zorganizovaní, pohybovali se celkem mlčky, podobajíce se hloučku pilných mravenců.
„Nedal si, chudák, spravit plot," řekl Exner.
„Přes plot se přeleze snadno, jako přes bránu," dopověděl Vlček.
„Jenže bránu hlídá Libuše Klívová."
„Pozveš ji sem?"
„Ne. Podívám se za ní. Nerad. Nemá příjemný hlas. Ječela na mě, právě když jsem lezl přes tu bránu!"
„Lesem je útěk ideální. Pojď se podívat," pozval ho Vlček.
Prošli dírou v plotě. Odkudsi shora se vracel psovod. „Zbytečná věc," řekl jim. „Stopa končí na mostku u silnice. Nejspíš. Šel kuchyní oknem."
„Našli jste něco?"
„Ne."
Vlček vedl Exnera vzhůru a vykládal: „Tady jsou dvě souběžné ulice. Zatímco ta, po které jsme přijeli, přechází v tuhle lesní cestu, druhá vede několika serpentinami na státní silnici Zbraslav – Dobříš. Z ní odbočuje několik lesních cest na obě strany. Náhodou jsem tady jednou jel, tak to znám."
„Já vlastně taky. Jednou v noci, jsem tady, tuším, jel… A na jedné z těch lesních cest jsem nějakou dobu stál."
„Jo," řekl Vlček suše. „Jezdí se sem dobře na rande. Za letních večerů. Jedna z těch lesních cest je tahle. Nejlepší příchod a odchod. Pochybuju, že by jel až dolů. Jak vidíš, přímo lesem jsme tady za pár minut."
Byli opět na té lesní cestě, v mlází před nimi se objevila cesta. Potulovali se tam ještě dva mládenci.
„Nic?" zeptal se jich Vlček.
„Zatím ne. Je sucho. A vůbec nemusel zajíždět až sem. Obrátit se mohl na silnici. Nebo prostě jet dál a přes městečko druhou stranou do Prahy…"
„Nebo opačně," řekl Exner. „Jenže to není tak dobrá silnice, jako nahoře. A ne tak přímá a rychlá. A ne tak nenápadná. Za jak dlouho to mohl pořídit?"
„To si můžem s Bohoušem vyzkoušet."
„Zatím ne," rozhodl Exner. „Podle mého odhadu se to dá pořídit za dvě hodiny."
„Pohodlně," řekl jeden z chlapíků. „Mám tamhle na druhý straně chajdu. Někdy tudy jezdím."
Nechali okukování silnice a šli zpátky. Lékař zrovna prolézal plot. „Dnes ráno," řekl Exnerovi. „Nebo dopoledne."
Podíval se na hodinky. „Kolem desáté, Budeš to vědět přesněji."
„Zatím stačí," řekl Exner. „Spíš dřív nebo spíš později?"

„Ani tak ani tak.“
„A já se dostavil asi dvě hodiny nato. To jsou radosti.“
„Jsou,“ souhlasil lékař. „Způsob stejný jako v těch dvou předešlých případech. Asi to není náhoda.“
„Dost nešikovné,“ mínil Vlček. „Stopa.“
„Líp použít osvědčené metody, než zkoušet jinou nejistou. Zvlášť v časové tísni.“
„Proč by spěchal?“
„Alibi.“
Vlček se zasmál. „Ale kdo?!?“
„To ví jen bůh a svatý Václav. Jdu se na to zeptat paní Klívové.“
Paní Klívová nevěděla nic.
Nicméně však setkání s ní nebylo tak nepříjemné, jak Michal Exner předpokládal. U vědomí události a ruchu, který vnikl do tiché ulice, změnila zásadně nejen svůj postoj, oblečení, ale dokonce i hlas.
Patrně očekávala návštěvu, neboť otevřela branku bzučákem z domu téměř vzápětí nato, co Exner zazvonil, a vyšla mu na půl cesty vstříc. A pozvala Exnera na kafe.
Přijal s chutí. Neboť na něj v tom horkém poledni dolehla únava.
Paní Klívová přidala ke kávě bábovku a úsměv.
Bábovka byla výborná a úsměv dost přijatelný.
„Víte, on žil úplně sám,“ řekla.
Měl zcela plná ústa. „Ale…“ pravil jen tak.
„Říká se tady, že to byl moc bohatej člověk. Továrník nebo něco takovýho.“
Přikývl.
„Taky byl, vidíte. Nechodil za ním nikdo, snad ani neměl příbuzný. A všechno si dělal sám. Tak pomaličku, špatně se mu chodilo. Před lety, ale to už je dlouho, se tady pár místních ženskejch pokoušelo s ním dát nějak dohromady, to víte, byl tady barák, sice už trochu zchátralej, ale přece jen barák a dobrá střecha nad hlavou. Ale nic z toho nebylo.“
„Neměly ho rády?“
„Ale to ne. Tady neměl žádné nepřátele. Nikomu nepřeložil stéblo křížem, o nikoho se nestaral. Je tomu asi dva, tři roky, co za ním jezdil nějakej starej pán, ale taky přestal, patrně umřel…“
„Patrně,“ souhlasil Exner a vzal si ještě kousek bábovky. Ospalost a únava nebyly už tíživé.
„Ale jezdí za ním pořád jedna ženská.“
„Neříkejte.“
„Jo. Pravidelně. Tak jednou za čtrnáct dní vždycky ve všední den.“
„I v poslední době?“
„Jo. Například minulej tejden tady byla zase.“
„Jak vypadá ta paní?“
„To je těžký,“ zamyslela se Libuše Klívová. „Vony všecky starý ženský vypadají skoro stejně. Ale oblečená. Moc pěkně. A klobouk. Bez klobouku ani ránu. Dáma.“
„Hmmm…“
„Nebo bejvalá dáma, ale udržela si to. V tomhle městě je moc takovejch starejch bejvalejch, ale věkem pustnou. Taky nemají žádný příjmy a žijou buď všelijak nebo něco pěstujou na starejch zahradách nebo mají nájemníky nebo letní hosty. Ale stejně zvolna ve stáří chátrají. To víte, starý lidi. Pokud jsou samotný, že?“
„A tahle tak nevypadala.“
„Ne. A jezdila asi vlakem.“
„Proč myslíte?“
„Protože vždycky přicházela ulicí zprava. Rozumíte? To je z nádraží. A kdyby jezdila autobusem, tak by buď přišla z lesa nebo ulicí zleva.“
„Lesem? To má autobus v lese stanici?“
„Ne. Ale jezdí tady dvě linky. Jedna podle řeky dál nahoru. Stanici má u pošty, a když se sem jde od pošty, tak se přijde zleva. No, zprava se taky může, ale kdo by si zbytečně zacházel.“
„To je pravda. A ten les?“
„Druhá linka jezdí po horní státní silnici sem dolů a přes údolí dál k Nedvězímu. A tenhle autobus staví na konci serpentiny na kraji lesa, na znamení, protože všude na druhé straně je plno chat. A další zastávku má taky u pošty. Jenže tahle linka jezdí jen dvakrát denně, v sobotu víckrát. Ale jezdila vlakem. Taky je to levnější.“
„A odkud myslíte, že by tak mohla jezdit?“
„Z Prahy.“
„Opravdu?“
„Odkud jinde!“
Souhlasil. „A nějaký mladší příbuzný?“
Zavrtěla hlavou.
„Pozemek a dům máte jako na dlani… Včera nebo dnes neviděla jste někoho?“
„Ne.“
„Mohlo se stát, že k němu chodil někdo, o kom nevíte. Třeba lesem skrz plot.“
„Proč by to dělal, prosím vás.“
„Taky pravda,“ řekl Exner a vstal. „Jestli dovolíte, navštíví vás jeden můj spolupracovník. Budete tak hodná a nadiktujete mu, co jste mi řekla. Pro formu.“

„No ráda, pane kapitáne.“
Domluvil se s Vlčkem, že si to shrnou až večer, přikázal nechat na místě jednoho muže přes noc a požádal strážmistra Václavíka o spolupráci. „Byl bych rád,“ řekl, „kdybyste tady byl s tím mým mládencem, že ne aby se bál, ale aby náhodou neusnul.“
„Spolehněte se, soudruhu kapitáne,“ pravil řízně strážmistr a ukázal Exnerovi, kam až může zajet při obracení. Neboť Michal Exner se rozhodl jet zpátky druhou stranou, lesní cestou na serpentiny a hořejší státní silnicí. Za necelou půlhodinu byl na okraji Prahy, a to se spíš loudal. A uvažoval, jestli si má jít na nějakou tu hodinu lehnout.
Ale nakonec se mu zželelo doktora Klabouška, kterého zajisté návštěva a přítomnost osobního strážce neznepokojňovala, ale určitě mu nebyla příjemná.
A v neposlední řadě Exnera napadlo, jestli se vůbec v tom domě nepřihodilo něco nepředvídaného, když nepředvídané začíná být v této hře někoho neznámého s ním, součástí pravidel.
Pomyšlení, že by to mohl být nakonec závod, bylo silně nepříjemné.
Ten člověk nebo ti lidé vlastně všechno věděli. Kam sáhnout, komu se vyhnout, na koho si dát pozor a proti komu zaútočit.
Zastavil se ve stínu stromů proti vchodu do domu. A chvíli se na tu rohovou, celkem slušnou a vkusnou stavbu z konce secese díval. Obyčejný dům v obyčejné ulici a městě.
Vzdychl a odebral se dovnitř.
Dveře bytu mu přišel otevřít Marcel Zemek. „Á, to jste vy,“ řekl. „Pan doktor nemá nejlepší náladu.“
„Tak jsme na tom stejně,“ řekl Exner s lehkomyslným úsměvem. „Pánové jsou v obývacím pokoji?“
„Myslím, že hrají šachy.“
„Tak to nebude tak zlé,“ pravil Michal Exner, pokynul Zemkovi a zaklepal, chvíli počkal a vstoupil.
Pánové opravdu hráli na stolku u okna šachy.
Klaboušek jen mrkl ke dveřím a poznamenal někam do země: „Čekal jsem vás později, pane. Mohl jste také poslat lepšího šachistu. Nerad hraju se slabším soupeřem.“
„Je to tak,“ souhlasil chlapík a vstal. „Zatím jsem jen jednou remízoval.“
„A nic víc se nestalo?“
„Ne. Ani nikdo netelefonoval.“
Exner přikývl a chlapík se odebral do předsíně. Michal se postavil nad šachovnici. Chvíli se zamyšleně díval a pak řekl: „Chtěl byste tuhle partii dohrát se mnou, pane doktore?“
„Proč ne, jste na tahu.“
„Děkuju.“ Michal Exner usedl a po krátké chvíli táhl pěšcem. Klaboušek se zamyslel.
Začala klidná hra dvou zamyšlených šachistů, kdy v přestávkách mezi jednotlivými tahy proběhl v útržcích a zámlkách tento rozhovor:
„Patrně jste nebyl příliš nadšen přítomností toho muže,“ začal Exner.
„Nebyl.“
„Možná, že vás zajímá, proč jsem ho poslal.“
„To, doufám, vysvětlíte.“
„Bojím se o vaší bezpečnost, pane doktore.“
„Nemusíte… A stejně to asi nemyslíte vážně.“
„Myslím. Mám velmi vážné důvody, abych se domníval, pane doktore, že vaše bezpečnost je ohrožena.“
„Kdybyste se mi svěřil s těmi důvody…“
„Pak byste mi uvěřil…“
„Rozmluvil bych vám je. Jsem obyčejný důchodce. Ani jako právník a advokát jsem nebyl nikdy do ničeho zapleten. Kazilo by mně to náladu a dobrou pohodu… Prostě jsem si dával pozor… Teď byste si měl dát pozor vy, na toho střelce…“
„Děkuju.“
„Abych dokončil, co jsem začal… Když jsem se dřív nemotal do choulostivých záležitostí – a jistě chápete, že příležitostí mohlo být mnoho – proč bych to dělal teď, jako chudý důchodce, pane kapitáne.“
„Nejde o úmysl. Vůbec mě nenapadlo, že byste se mohl do něčeho zaplést úmyslně.“
„Ani neúmyslně.“
„Nenapadlo mě, že byste se vůbec mohl zaplést.“
„Pak tedy osobní stráž je poněkud zbytečná, nemyslíte, pane kapitáne?“
„Nepozoroval jsem, že byste neměl…“
„Co?“
„Chuť do života.“
„To máte pravdu. Jenže kdo mě může ohrožovat? Proč? Motiv, pane.“
„Znal jste inženýra Koutníka?“
„Zajisté. Jako svého mandanta.“
„Myslel jsem, že vaším mandantem byla paní Fikejzová.“
„Inženýr Koutník byl mým mandantem celá dlouhá léta. Až do doby, kdy přestal být továrníkem. Rozvod jsem zařizoval, protože se obě strany dohodly. Paní Fikejzová zůstala v domě. Čas od času jsem musel posloužit jako právník.“
„Musel?“
„Možná, že vy máte lepší nervy. Ale mně ze staré známosti bylo zatěžko odmítnout. A také to nebylo zadarmo.

Hovořme otevřeně.“
„Nejde o palmáre.“
„Oč tedy?“
„Jste velmi diskrétní, pane doktore.“
„To souvisí s povoláním.“
„Jste diskrétní i v rozhovorech se mnou.“
„Připouštím.“
„To je škoda…“
„Snad, ale mám své zásady.“
„Jste pachatelův obhájce?“
„A vy znáte pachatele?“
„Počkejte. Okamžik… Šach. Vy jste neodpověděl na otázku.“
„Samozřejmě že neznám.“
„Takže jste preventivně diskrétní. Abyste někomu neublížil. Abychom snad neobtěžovali nepravého nebo nepravé.“
„Je jich víc?“
„Kdo ví… Šach.“
„Nejde o prevenci. Spíš o zvyk.“
„Stýkala se paní Fikejzová se svým prvním mužem?“
„Ne. Pokud vím…“
„Vy ano?“
„Neviděl jsem ho snad deset let.“
„Nezemřel?“
„Asi bych se to nějak dověděl… Myslím, že ne.“
„Kde žije?“
„Pokud vím, odstěhoval se do své vilky někde na jih od Prahy.“
„Byl jste za ním někdy?“
„Ne. Vůbec to místo neznám. Ačkoliv jsem sám před válkou, pokud si vzpomínám, zprostředkoval koupi té reality.“
„Víte něco o jeho známých a příbuzných?“
„Ne. A Koutníkovi už musí být hodně let.“
„Vy zde v tomto domě bydlíte…“
„Od začátku třicátých let.“
„A Koutníkovi se přistěhovali?“
„Za války. Do bytu po židech.“
„Není to zvláštní?“
„Je. Tyhle přepychové byty dostávaly většinou německé rodiny. Měl jsem nějaké styky, nastěhoval se Koutník.“
„Styky?“
„S německými úřady. To je složitá věc, asi vás nebude zajímat… Šach…“
„Bude.“
„Ty dvě dámy ovšem…“
„Bude mě zajímat ta věc, o níž jste hovořil.“
„Prosím vás…“
„Bude.“
„Byl jsem přítelem Hugo Poláčka. To byl…“
„Advokát. Starý mládenec. Bratr Miriam Berdischové, která byla manželkou Otty Berdische, gynekologa, který byl bratrem majitele domu Davida Berdische, tichého společníka firmy Oskar Kohn, velkoobchod usněmi…“
„Sakra!“
„Copak?“
„Vy máte ale informace!“
„Občas.“
„Pro tuhle rodinu jsem dost udělal. Před válkou i za války. Pro ně jsem také vstoupil do určitých jednání s Němci.“
„A výsledek?“
„Tragický. Němci ovšem nevěděli, že zastupuji právě tuhle rodinu.“
„Oni ale neodešli s normálním transportem.“
„Ovšemže ne. Byli v nějaké organizaci, širší, nejen židovské. To jsem ovšem já nevěděl… Věci jsou prověřeny a byly prověřeny po válce. Nikoho nikdy ani nenapadlo obvinit mě třeba i podle malého dekretu.“
„O tom jsem nepochyboval. A inženýr Koutník?“
„Byl Poláčkovým přítelem. Ze studií nebo z dětství. Stýkali se poměrně málo. Ale chovali se k sobě jako kamarádi. Tykali si například. Já jsem byl daleko mladší než oni.“
„Stýkali se jako kamarádi…“
„Poslyšte, proč vás zajímají tyhle staré historky?“
„Jsem zvědavý. Šach.“
„Myslím, že jen jako kamarádi. Vzpomínám, že šli třeba spolu na flám…“
„Bez paní Fikejzové…“
„Samozřejmě. A tak podobně. Vaše věž…“

„Děkuju… Proč tady Koutník chtěl bydlet?“
„Domluvil se na tom s Poláčkem.“
„Jak to, domluvil?“
„Poláček počítal s transportem a s Terezínem. Myslím, že se v rodinné radě dohodli, aby někdo z jejich přátel, pokud možno nejméně angažovaný, jim pohlídal dům. Poláček o to požádal Koutníka, ten souhlasil a mě zvolil za zprostředkovatele. Ujišťuju vás, že to nebyl jediný případ. Opatřil jsem nájemníky do pěti Berdischových domů.“
„Ti lidé to dělali z lásky?“
„Za peníze. Hotově na ruku. Za zavřenými dveřmi. Nevím, kdo kolik dostal, a to ani pokud jde o Koutníka.“
„Jak to víte, že dostávali?“
„Protože to byla samozřejmá podmínka.“
„Dohlížitelů nebo Berdischů?“
„Berdischů.“
„Zase šach, pane doktore.“
„Nehrajete špatně, pane kapitáne.“
„Šach… Co víte o vztahu paní Bubeníčkové k inženýru Koutníkovi?“
„Že existoval. Ovšem paní Fikejzová měla také své vztahy. Ještě když byla vdaná. To jsou všechno staré historie a drby.“
„Jak dlouho ten vztah existoval?“
„Nevím. Hrajete opravdu slušně…“
„Šach… A paní Fikejzová?“
„Nerozumím…“
„Víte určitě, že se se svým bývalým manželem nestýkala? Nebo paní Líbalová?“
„Pokud vím, tak ne. Ale nemohu to tvrdit najisto.“
„Proč?“
„Protože to nevím. Nesledoval jsem je. Nemluvil jsem s nimi o tom. Nebyl důvod, chápete? Dostal jste mě. Tohle je mat.“
„Ano. Myslím, že ano. Druhým tahem. Hezká partie. Ano, vy musíte představit věž, v pořádku, šach… ano. A mat. Děkuju za hru, pane doktore.“
Doktor Klaboušek porazil svého krále a opřel se unaveně do opěradla židle. „Není to výmluva, ale špatně jsem se soustřeďoval. Musíme si spolu zahrát za poněkud jiných okolností.“
Exner se zasmál. „Nepovažoval jsem to za výslech, ale za informativní rozhovor.“
„Mohl bych se také zeptat něco já vás?“
„Ale jistě.“
„Dvě věci.“
„Prosím.“
„Nevysvětlil jste mi, proč jsem dostal strážce.“
„Vysvětlil, ale vy…“
„Nevěřím…“
„A druhá věc?“
„Proč se zajímáte o staré historky a příběhy.“
„Měl jste se spíš zeptat,“ řekl Exner pochmurně, „proč se zajímám o inženýra Koutníka.“
„Ano, třeba. Proč se o něho tedy zajímáte?“
„Jedna otázka souvisí s druhou. Mám nedobrý pocit, že jsou ohroženi právě pamětníci historek.“
„Ale,“ zasmál se advokát. „Při vší úctě k vám, pane kapitáne!“
„Mám radost z té vaší úcty ke mně,“ řekl Michal Exner galantně, „ale ujišťuji vás, že velmi nerad bezdůvodně kohokoliv obtěžuju.“
„A důvod, smím-li se ptát? Důvod, proč mě…“
„Smíte,“ pravil suše Michal Exner. „Mnohé vám to objasní. Dnes v ranních hodinách byl totiž ve svém domě zavražděn inženýr Koutník.“
Klaboušek zbledl. „Cože!?!“
Exner mu to klidně opakoval a dodal: „Dokonce stejným způsobem, jako ty dvě staré dámy, které jsme našli ve sklepě.“
„Neuvěřitelné. Nesmyslné.“
„Patrně ne,“ Michal Exner se opřel lokty o stolek a naklonil se důvěrně k advokátovi. „Jste příliš zkušený člověk a právník, než abyste věřil náhodám. Někdo, pane doktore, tušil nebo věděl, že inženýra Koutníka navštívím. Tušil nebo věděl, že starý pán by mně mohl vyprávět něco zajímavého. Souhlasíte se mnou?“
„Ano, ale…“
„Poslyšte, opravdu Koutník…“
„Opravdu. Mně před nosem, pane doktore. Dvě hodiny před tím, než jsem přišel,“ řekl Exner suše.
„Ale já s tím nemohu mít naprosto nic společného, pane.“
„To jsem neřekl. Ale podívejte: jsou jaksi bez motivu odstraněny dvě staré dámy, kterým ze staré známosti děláte právního poradce. Znáte tedy jejich poměry. A vzápětí nato je odstraněn člověk, který k nim měl kdysi blízko. Stejně tak jako k vám.“
„A co paní Bubeníčková?“
„S tou jsem hovořil ráno. Je tedy, doufám, mimo nebezpečí.“

„Se mnou jste už také hovořil.“
„Ale je patrně známa vaše diskrétnost!“
„Tenhle případ už nepotřebuje diskrétnosti.“
„Souhlasím. Co kdybychom pokračovali v rozmluvě ve světle této nové situace. Chtěl bych vás jen upozornit, že – podle našich předběžných zjištění – se nic neztratilo, tedy i zde zůstal motiv v povětří. Co říkáte panu Horychovi?“
„Tvrdý a veselý lesní muž. Jiný svět.“ Advokát se zamyslel. „Nevím,“ řekl za chvíli, „poslyšte, opravdu nevím. To je neuvěřitelné. Důvod! Není důvod! Rozumíte!“
„Mohl byste o tom ještě přemýšlet?“
„Určitě budu. Toho strážce mi necháte?“
„Záleží na vás. Raději ano.“
Seděl v kavárně, živil se mírně vyschlým moučníkem od včerejška a míchal kávu téměř melancholicky. Za čtvrt hodiny se měl v oddělené části kavárny, za šedivým závěsem sejít s bývalými manželi Helerovými.
Než opustil dům, zašel nahoru k Laubovým.
Dojedl, nechal kávu, aby vychladla a odebral se za závěs. Ukázněně tam na něho čekali.
Obrátil židli opěradlem ke stolu, obkročmo se na ni posadil a o opěradlo podepřel ruce. „Tak,“ řekl spokojeně a zkusil jen tak se strefit: „Mno… Kolikrát jste byl trestán, pane Heler?“
„Jednou, jednou prosím, ale to bylo…“
Mávl rukou. „Teď na tom nezáleží. Dlouho spolu diskutovat nebudeme. Mám důvodné podezření, že vaše bývalá paní s vaší pomocí nechává za úplatek přespávat různé lidi v jejím bytě. Dokonce se domnívám, že váš rozvod byl jen jakousi promyšlenou ochranou pro tyhle kšefty…“
„Ale pane komis…“
„Nechte mě domluvit, paní. To všechno mě teď nezajímá. Kuplířství a příživnictví nedělám. Mám pouze svědecky prokázáno, že v noci z jedenáctého na dvanáctého května u vás, paní, ve vašem bytě byli návštěvou neznámý muž a žena. Muž dával z telefonní budky znamení buď vám nebo někomu z rodiny a ona dvojice opustila váš byt až ráno. Vzhledem k tomu, že právě té noci byly v domě zavražděny dvě ženy, potřebuju najít ty dva.“
Heler cukl rameny: „To prosím…“
„Je to příliš dlouho,“ pokračoval Exner, „vy si nepořizujete žádné zápisy a nevíte, kdo u vás v té době byl, stejně tak,“ obrátil se na Hlerovou, „je to s vámi paní, že?“
„Ano, ale…“
„Podívejte,“ řekl Exner suše. „Vedle u stolu mám kávu a cigarety. Teď odejdu vypít si kávu a zakouřím si. Zatím vzpomínejte. Radím vám, abyste vzpomínali pilně. Ujišťuju vás, že pokud jde o ty dva nebo jich bylo té noci víc, nevím – tedy, že pokud jde o ně, budu se snažit postupovat jemně a taktně, protože mám prostě pochopení pro různé lidské slabosti. Pokud ovšem… rozumíte?“
„Ano,“ řekl Heler, „ale…“
„Když si nevzpomenete, pane Heler, něco mě posedne a začnu se zajímat také o něco jiného, než vraždy.“
Vstal, obrátil židli na místo. Usmál se. „Můžete mi to napsat na papírek a dát na stůl. Děkuju.“
Lehkým krokem se vrátil ke své kávě. Cestou sebral z jednoho stolu ilustrovaný časopis a zahloubal se do něj.
Za deset minut položila před něho na stůl ženská ruka složený lístek. Otevřel jej a četl: Bohdan Knobloch, Brno, Jateční 7„ Kamila Marková, Kolín, Třebízského 825.
„Budu platit,“ pravil.
Helerová vytáhla z kapsy bloček. Počítala. „Dvacet dva padesát… Můj bývalý muž mě požádal, abych vám vyřídila…“
„…že tohle byla zcela výjimečná záležitost. Jinak že necháváte přespávat v bytě pouze ty, na něž se nedostane lůžko v hotelu a kteří zoufale shánějí jakýkoliv nocleh. Nežádáte odměnu, jen když vám někdo něco dá. Je to tak?“
„Je.“
Položil na stůl pětadvacetikorunu. „Bude to v pořádku. Děkuju. Zatím souhlasím, paní Helerová. Sbohem.“
Mile se usmál a odnesl se k lesklým dveřím, jež vedly k šatně.
Povšiml si telefonní budky a zapadl do ní. Zavolal Beránkovi, aby se poptal, co se děje.
„Celkem nic,“ pravil poručík. „Jenom ten Lípa navštívil asi na dvě hodiny Kytlíčka…“
„Vida.“
„A pak se poslušně odebral do svého zaměstnání. Jestli se nemýlím, bude tam ještě aspoň půl hodiny, jestli zase nepůjde něco shánět. Ten druhej se teď momentálně asi fláká po městě, protože žádná zpráva. Ale večer má představení v Redutě. Kde by jinde byl. Podíváš se tam?“
„Jo. A taky si to večer shrneme.“
„Beze všeho. Jak se daří panu doktorovi Klabouškovi?“
„Hráli jsme spolu šachy. Prohrál. Jinak snad dobře. Co Vlček?“
„Volal, že tady bude coby dup. Máš starosti?“
„Ani ne. Spal bych. Já si teď zaskočím do Kolína…“
„Hned?“
„Nejdřív promluvím s tím Pípou.“
„Lípou.“
„Jo. A večer sraz u mě.“
„To je kdy?“
Exner vzdychl. „To bych taky rád věděl.“
Zaparkoval v chládku a stínu Valdštejnského paláce.

Vedro dne dosahovalo vrcholu, památné uličky Malé Strany se dusily namodralým puchem výfukových plynů. Světci, chrámy a historické budovy hleděly zasmušile clonou vznášejícího se prachu a tetelily se vedrem a klepaly se, jak jejich ctihodnými zdmi otřásal pouliční provoz.
Vrátný v památné kukani státem chráněného domu si Exnera prohlédl od hlavy k patě. „Ano, pan Lípa je zde," řekl. „Vy ho neznáte?" „Kdybych ho znal, nežádal bych vás, abyste mi ho ukázal, až půjde kolem."
„Nahoře už není."
„Tak bude na schodech."
„Možná."
„Nebo šel zadem?"
„Zadem? Žádnej východ zadem… Pane Lípa! Tady ten pán…"
Jindřich Lípa byl příjemný a uctivý člověk. A Michal Exner rovněž rozzářil přátelský úsměv, když se mu představoval.
„Kapitán Exner," pravil, „kriminálka. Neděste se a berte to jako já. Patrně jste byl už o mně informován… Ano, panem Kytlíčkem. Příjemný pán, že? Kde bydlíte?"
„Ve Střešovicích," šeptl Lípa.
„Výborně. Mám cestu tím směrem. Zavezu vás domů. Cestou si můžeme povídat," vedl Lípu k mercedesce, která se černě a chromově leskla. „Znáte se dlouho s panem Kytlíčkem?"
„Ne, já…"
„Byl jste s ním seznámen, že?"
„Ano… Vlastně…"
„Pouze jste použil byt, který vám občas zapůjčil."
„Vlastně…"
„Vám ani ne, jako spíš panu Sýkorovi."
„Ano…"
„Mohu Nerudovkou?"
„Ovšem, mně to je…"
„Jedno."
„Ano."
„Byl jste tam tu noc?"
„Ano."
„Vaše manželka to ví?"
„Ne a já bych velmi nerad…"
„To chápu. Znáte Koutníka?"
„Ne, prosím."
„Určitě ne?"
„Nevím," Lípa bledl a byl velmi nejistý. „Snad je to nějaký hudebník… podíval bych se…"
„Do svých kartoték v úřadě?"
„Mám jenom jednu, ovšem hudebníky a taneční sólisty, když vás to zajímá… Asi je to hudebník…"
„Kdy jste odcházel z domu?"
„Nad ránem, pane… pane…"
„Exner."
„Ano. Tedy nad ránem."
„Co to znamená?"
„Nebylo nedlouho po rozednění."
„Proč až tak pozdě? Jestli se nemýlím, nařídil vám pan Kytlíček, že máte opouštět dům: předně jednotlivě, za druhé uprostřed noci."
„Opravdu, přál si to, ale my…"
„…nemohli jsme se rozloučit."
„Ano tak…"
„Opravdu tak?" zeptal se Exner příkře. Projel Pohořelcem a pokračoval Hladkovem. „Opravdu?"
„Opravdu."
„Ujišťuju vás, že si to všechno prověřím."
„Je tomu prosím… Nyní doprava."
„Děkuju. Vím, kudy se jede do Střešovic. Co vám bylo podezřelé, když jste opouštěli dům?"
„Nic… Totiž…"
„Totiž?!?"
„Jakýsi muž v uniformě. V neznámé uniformě. Viděl jsem ho téměř ve tmě. V neznámé nebo neobvyklé uniformě. Něco jako nosí celníci, rozumíte…"
„A co dělal ten muž?"
„Šel z domu… loudavě… jako by nás chtěl vidět… My jsme totiž ve tmě minuli správný východ a dostali se o pár schodů níž…"
„Jak níž."
„K nějakým dveřím na dvorek a ten muž byl… Neutkvěla mi dostatečně v pamětí architektura toho domu…"
„Architektura mě nezajímá. Jak to bylo na schodech, na odpočívadle, v prvním patře, ve sklepě…"
„Tam před výtahem je taková plošina… v přízemí… Nyní, prosím, doprava a kdybyste tady laskavě zastavil…"

„Tady bydlíte?“ ukázal Exner na jednu z vilek.
„Ne, prosím. O něco níž… Já bych nerad…“
„Byl viděn s pánem?“
„Ne, prosím, to ne… Totiž… Manželka nic netuší…“
„Co vám říkal Kytlíček?“ zeptal se Exner s úsměvem.
„Jen to, co říkal vám. Ale velmi se zlobil, že jsem ho navštívil… Obával se…“
„Takže chápete, že je věc vážná.“
„Ano prosím, chápu… Ale…“
„Copak?“
„Něco zde přece jen je… Já jsem panu Kytlíčkovi nic neříkal, neboť… neboť jsem ho nepovažoval za kompetentního pro tu informaci…“
„A proč ne? O jakou jde informaci?“
„Jaksi pana Kytlíčka neznám. I když nemám naprosto žádný důvod mu nedůvěřovat… Prostě neznám ho a…“
„Tu informaci.“
„My jsme totiž s Václavem… S panem Sýkorou… Šli po schodech potmě… A neznáme dům… Drželi jsme se jaksi…“
Lípa se zarazil a zarděl.
„Jeden druhého,“ ulehčil mu Exner.
„Tak… a dost jsme nevěnovali pozornost schodišti, cestě… víte, a tak se stalo… že jsme přešli…“
„Jak tomu mám rozumět?“
„My jsme minuli východ a šli jsme ještě několik schodů níž… a pak jsme si uvědomili, že jdeme vlastně do sklepa…“
„A jak jste si to uvědomili?“
„Ono tam totiž dole bylo nějaké světlo, někdo patrně zapomněl ve sklepě zhasnout a ta záře poněkud osvětlila schody…“
„A dál?“
„Nic,“ pravil prostě a nevinně Jindřich Lípa. „To je, prosím, všechno. Vrátili jsme se těch pár schodů nahoru a potkali se posléze s tím člověkem…“
„Ve zvláštní uniformě.“
„Tak.“
„Zitra nás navštivte a s jistým poručíkem Beránkem to sepište,“ řekl Michal Exner a dodal: „A do té doby žádné návštěvy. Ani pana Kytlíčka, ani pana Sýkory.“
„Ne, prosím, to ne. Spolehněte se. Dnes jdeme společně s manželkou do společnosti.“
„Do Globusu?“
Jindřich Lípa se zarděl. „Ne. Tam prosím ne. Do Národního. Na Bachčisarajskou fontánu…“
Dostat se ze Střešovic na kolínskou výpadovku je v dopravní špičce a za vynikající pomoci všelijakých objížděk dílo.
Michal Exner to pořídil za pětatřicet minut, nešetře přitom dopravních předpisů. Pak už se mu podařilo dorazit do Kolína za hodinu a další nějakou chvíli mu trvalo, než našel Třebízského ulici, číslo 825.
Byl to solidní rodinný dům v zahradě. Okrasné květiny, ovocné stromy, garáž a pes.
Přejel pomalu dvakrát kolem a zastavil za rohem, aby rozvážil, jak věc rozvinout.
Časová tíseň nutila Exnera k prostopášnostem.
Tiše se zasmál, povzdechl, pokrčil rameny a vystoupiv z vozu, bystře vykročil k té solidní vile.
Kdyby měl víc času, jel by raději do Brna. Neboť muž muži se snáz a otevřeněji svěří.
Štítek se jménem u branky nebyl.
Zazvonil.
Ve dveřích domu se objevil muž v pantoflích a se svítící pleší.
Michala Exnera napadlo, jestli dotyčný Knobloch z Brna má pleš a nosí také pantofle. Měl by se na to aspoň zeptat.
Zatím slušně pozdravil.
„Hledám paní Markovou, prosím…“
„Co jí chcete, já jsem Marek,“ řekl ten muž a bylo zřejmé, že nemá náladu na legrácky a smysl pro humor mu asi odešel s vlasy. „Račte prominout,“ řekl Michal Exner kulantně, „jsem od pojišťovny…“
„Nepotřebuju…“
„Z pražské pojišťovny,“ skočil mu Exner do řeči. „A nejdu pojišťovat… Potřebuji mluvit s paní Markovou, která před časem byla údajně v Praze a údajně byla svědkem menší dopravní nehody a náš klient tvrdí, že může podat svědectví v určité věci…“
„Nic mi neříkala.“
„Kdo?“
„Manželka.“
„Ano, ale klient…“
„Já ji zavolám.“
„Buďte tak laskav,“ řekl Michal Exner k prázdným dveřím. Založil ruce za zády a spokojeně se podíval nahoru k nebi.
Vysoká, lehká oblaka začínala růžovět.
Žena spěchala k brance.
„Nebyla jsem svědkem žádné autonehody, pane!“
Pleš se blýskla za oknem. Za otevřeným oknem.
„Ale ano! Je už to dlouho!“

„Nevzpomínám si.“
„Nejdřív dovolte, abych se legitimoval. Jsem z inspektorátu státní pojišťovny…“ vytahoval služební průkaz. „Nejsem.“ Zašeptal. „Jsem z kriminálky. Buďte zticha, protože váš manžel dává pozor. Tady je můj služební průkaz. Přečtěte si ho. Jasné!“
„Ale já…“ zřetelně zbledla.
„Nic jste neudělala. Opravdu ne. Ale byla jste s panem Knoblochem z Bma…“
„Bože…“
„To nic…“
„Můj manžel…“
„Nic se nedoví.“ A Exner zahlaholil: „Ten člověk říká, že jste ho viděla!“
„Ano. Opravdu. Ale to nebyla nehoda!“ Dostávala se do formy. Zřejmě měla praxi.“
„Takové drcnutí do stojícího vozu.“
„Ano, to ano. Už jsem na to dávno zapomněla.“
Exner ztišil hlas: „Kdy pojedete do Prahy?“
„Asi zítra ráno… Nebo pozítří…“
„Zastavíte se u nás…“
„Ale proč?“
„Jde opravdu o vaše svědectví. Té noci, co jste navštívila dům… Víte, který dům…“
„Ano…“
Měl pocit, že nemá nervy v pořádku. Proto řekl jakoby nic: „Stala se tam nějaká krádež. Potřebujeme s vámi sepsat formální protokol. Přijdete zítra?“
„Ano.“
„V kolik?“
„Můj muž…“
„Pojišťovna samozřejmě,“ zahlaholil a tišeji dodal: „Exner, pamatujte si to. Exner. A víte, kde mě hledat?“
„Ano…“
Podobalo by se to posezení nad šálkem kávy.
Nebýt Beránka, který si zakoupil placatou kapesní láhev Starorežné. Exnerovou garsonkou se tak linula vůně hašlerek. Vlček seděl na gauči, opíral se o zeď a na zkřížených nohách měl desky s mnoha papíry.
„Jsme v rejži,“ mínil Beránek. „Kdoví, co nám řekne ta dáma z Kolína…“
„Nic,“ řekl Exner trudomyslně.
„Mám začít?“ zeptal se Vlček.
„Shrneme si to,“ souhlasil Exner.
„Stručně?“
„Velmi stručně.“
„O případu jsme se dověděli náhodou. Nebýt jistého Jonáše, který pohřešovaným prodával domek a chtěl záležitost uspíšit. Divné je, že dotyčný Jonáš zjistil totéž, co pan Laub, který ovšem nehlásil nic. Ačkoliv i zde šlo o nemovitost.“ Beránek si lokl přímo z láhve a dělal, že nevidí Exnerův káravý pohled. „To je ale pohyb nemovitostí.“
„A zvyšování cen,“ řekl Exner. „Doba a osud. Ten Laub spěchat nemusel. Protože on měl dávat. Zatímco Jonáš přijímat. Tedy Laubovi na setkání zase tak moc nezáleželo.“
„Proč tedy jezdil do Poděbrad?“
„Řekněme: v prvním hnutí mysli. Herec, intuiťák, Vlčku, pokračuj.“
„Dalším pátráním bylo zjištěno,“ pravil Vlček neosobně, „že neznámý pachatel, nebo pachatelé, zavraždil obě ženy vám známým způsobem, a obě ukryl ve sklepě domu. Dále, že k vraždě muselo dojít v noci z jedenáctého na dvanáctého května, protože večer jedenáctého dámy svědecky prokazatelně žily, zatímco dvanáctého nenastoupily cestu na dovolenou. Lze předpokládat, že k vraždě došlo v domě. Nebo myslíte, že jinde a pachatel se s postiženými vrátil?“
„Nesmysl,“ řekl Beránek. „To musel mít připravený. I v tom sklepě.“
„Správně,“ souhlasil Exner. „A pracovní nářadí promyšleně odložil.“
Vlček se zasmál. „Dejme tomu, že promyšleně. Takže jisto je: kdy a kde, aspoň obecně, protože přesný čas určit nemůžeme a přesné místo v domě také ne. Víme ovšem jak. Nezáleží na tom, jestli pachatel nebo pachatelé oběti nejdřív omráčili a pak uškrtili, nebo jestli rána do hlavy byla ranou navíc. V průběhu vyšetřování,“ mlel Vlček, „došlo k další vraždě. Ve své vilce v letovisku nedaleko Prahy byl stejným způsobem zabit inženýr Koutník. Otázka: souvisí vražda Koutníka s dvěma předchozími? Souvisí. Inženýr Koutník byl zavražděn téměř bezprostředně před příchodem kapitána Michala Exnera, vražda byla provedena stejným způsobem jako ony dvě předchozí. Souhlasíte?“
„Jistě,“ řekl Beránek Blahosklonně.
Exner přikývl.
„A druhý argument pro souvislost: proč!?“
Beránek si lokl režné a Exner nakrčil nos, neboť vůně feniklu se dostala až k němu.
„Motiv,“ pravil Beránek, „kristepane, motiv, nebo si uříznem ostudu.“
„To je osud,“ pravil Michal Exner a zamnul si ruce. „Osud, který může být šťastný nebo nešťastný. Pohleďte, mí důstojníci: Pachatel – hovořme o jednom, pro zjednodušení a mějme na mysli, že jich může být tucet, gang, proč ne, – tedy pachatel připraví odstranění starých dam. Chystal-li se na odstranění Koutníka, dalo by se očekávat, že bude postupovat stejně. Nepostupoval.“
„Patrně,“ řekl Vlček, „ho někdo přiměl, patrně my, aby věc urychlil.“

„A spíš," pravil Exner, „aby ji vůbec začal. Soudím, že v tomto třetím případem jsme motivem vraždy my. Kdyby nebylo nás, Koutník žije klidně dál. Tady udělal pachatel chybu. Možná, že Koutník věděl mnoho. Možná, že by nám rozhovor s ním pomohl. V každém případě měl pachatel strach a nutně musel postupovat nerozvážně. I když se nám to zatím tak nezdá. Vlčku, pokračuj."
„Nenechali jste mě dokončit myšlenku. Pravil jsem," řekl Vlček jako pedagog k neposlušným dítkám, „že způsob vraždy je druhým argumentem pro stejný a záhadný motiv."
„A první argument?" zajímal se Beránek.
„Že se nikde," řekl Exner, „milý příteli, nic neztratilo."
„Přesně tak," souhlasil Vlček.
„V bytě těch dam," řekl Beránek, „jsem nic, co by stálo za vraždu, neviděl."
„A v bytě Koutníka?" zeptal se Vlček.
„Taky nic."
„Ale já ano," řekl Exner.
„Vida a co?"
„Obrazy." Beránek se zasmál: „V tom kvaltu? A jak je prodá? A co u těch dvou dam? To je měly v šuplatech, ty obrazy?"
„No jo," souhlasil Exner. A najednou řekl: „Sakra!" Vyskočil a zase si sedl. Zapálil si cigaretu. A najednou se usmál: „Nebo ty obrazy věnuje…"
„K Vánocům," souhlasil Vlček. „Babičce…"
„Chachá!" vykřikl Exner. „Správně! Babičce! Zkraťme to, pánové: Kdo měl evidentně z našich nových známých zájem na tom, aby dámy nebyly?"
„Rodina Tesaříkova," řekl Beránek. A dodal: „Potažmo mistr Laub. To je jasný a na dlani. Tesaříkovi kvartýr, Laub chata."
„Správně a pokud jde o Koutníka?" odpověděl si Exner sám. „Třeba je Tesaříkův synovec nebo Laubův dávný nepřítel. Byly hlášeny nějaké mimořádné věci v antikvách?"
„Byly," odpověděl Beránek, „ty máš ale náladu. Jenže je neprodával nikdo z domu…"
„Nemusel. Mohl je prodávat vzdálený prastrýc. Ale to je jedno. Myslím si, že se přece jen něco ztratit muselo."
„Ale co?" dumal Vlček.
„Myslím," pokračoval Exner, „že se neztratily maličkosti. Pro maličkosti se nezabíjí. Tak moc a tak rychle. Já bych spal."
„A co doporučíš nám?" zajímal se Beránek.
„Tobě lože. A zítra ráno alibi všech našich nových známých na dnešní…" podíval se na hodinky, „včerejší dopoledne. A mrkni na lidi v podnicích, co jsou dole v domě. A zde přítomný důstojník Vlček neulehne. Svoláš mládence a půjdete tam znovu. Hledat. Hledat. Přes noc půda, sklep."
„A jestli tam nic nebude?"
„Tak vezmem partaj po partaji."
Bylo k půlnoci, ulice a náměstí se začínaly nudit. A byla jim fuk černá mercedeska se staženou střechou, která se jimi nesla se svým starobylým leskem. Exner za volantem by se podobal profesionálnímu nočnímu ptáku, kdyby nebyl až příliš úzkostlivě čistý a nažehlený. Dal si sprchu, nelenil upéci přírodní řízek, uvařit dvojitou kávu, aby se dostal aspoň trochu do formy. Putoval na adresu, kterou našel v telefonním seznamu, až někam nahoru na Břevnov.
Za Pohořelcem ho něco napadlo, obrátil vůz a loudavě sklouzl na Hradčanské náměstí. Namodralé světlo výbojek studilo staré paláce i hrad.
Zastavil před Arcibiskupským palácem a napadlo ho, že vlastně ještě nikdy arcibiskupa neviděl. Pokrčil nad tím rameny, zůstal sedět a zamyšleně pozoroval ústí uličky vedoucí od Šternberského paláce.
Nebylo zde nikoho, kdo by ho mohl vyrušit z úvah.
Hradní stráž se kdesi skryla a kroky někde nahoře na náměstí byly příliš vzdálené a stejně si kráčely někam pryč.
Napadlo ho zazvonit.
Ale přišlo mu líto vrátného, který patrně spí.
Anebo ne?
Vystoupil z vozu a zazvonil. Čekal dlouho a vrata se stejně hned neotevřela. „Jo," řekl někdo, „co je?"
„Nic," pravil Exner. A představil se.
Muž pootevřel a vyhlédl jedním okem. A protože se mu zazdálo, že Exner nevypadá jako deklasovaný živel, otevřel úplně a nechal na svůj svraštělý obličej dopadnout světlo výbojky.
A bylo zřejmé, že se ještě probouzí.
„Kde jste našel ten obraz?"
„Kterej?" noční vrátný se podrbal na čele. „Jo tak. Tadyhle, opřenej o vrata."
„A byl jste tady dřív nebo pozdějc než teď?"
„Spíš pozdějc… Já si totiž vobouval boty… Hele, pane," řekl najednou vrátný, „vy nevypadáte jako esenbák. A konečně tady se nic neztratilo. Nikdo nic neukrad. Dobrou noc."
Vklouzl za vrata, přibouchl a dvakrát otočil klíčem.
Exner se spokojeně usmál.
„Pane," řekl starý rozcuchaný muž v pyžamu z okna v prvním patře, „jste patrně podvodník."
„Nikoliv," pravil Michal Exner. Měl ruce za zády, hlavu zvrácenou dozadu a roztomile se usmíval. „Jsem kapitán Exner."
„Tvrdím," pravil starý pán přísně, „že máte něco za lubem."
„Ježišmarjá, proč?!?"

„Policie už celou věc vyšetřila. A ve dne!“ dodal téměř výhrůžně.
„Dobře, dobře. Znal jste paní Toyen?“
„Osobně. Dobrou noc, pane.“
„Našel jsem její obraz. U inženýra Koutníka.“
„Možná, neznám. Dobrou noc.“
„Ten Koutník byl zavražděn.“
„Pište tedy detektivky.“ Ředitel galerie zavíral okno. „Moment. Koutník?“
„Ano. Inženýr Koutník.“
„Okamžik.“
Exnerovi nebylo vstoupit do ředitelova bytu. Starý pán se dostavil osobně dolů zahalen v úctyhodný župan. „Říkal jste Koutník?“
„Ano.“
„Nebyl ten člověk stavební podnikatel?“
„Továrník. Ale letní dům, který si postavil, stojí za shlédnutí i dnešnímu architektovi.“
„Hm… Jakýsi inženýr Koutník se ve třicátých letech pohyboval v kruzích moderních umělců. Mé odborné zaměření je a byla gotika, pane… poradil by vám kolega Forman, jehož oborem je právě tvorba moderní. Poimpresionistická. Vydal znamenitou publikaci o českém kubismu a…“
„Kde bydlí, pane profesore?“
„Ach bože… někde v novostavbě… Neustále si stěžuje… Tuším v Krči… Doktor František Forman. Jedno en, pane… pane…“
„Exner.“
„Toyen, říkáte? Koutník? Ne, to neznám. Jak to víte, že Toyen?“
„Je to na obrazu napsáno.“
„A jiná díla?“
„Neměl jsem moc času,“ řekl Exner s provinilým úsměvem. „Ale bude to něco podobného.“
Bylo zřejmé, jak velmi se doktor Forman snaží probudit a soustředit myšlenky. „Zajisté, že jsou soukromí sběratelé, kteří mezi dvěma válkami podporovali moderní umění. Většinu z nich znám. Koutník… Ne, to mi nic neříká, pane. A konečně: musel bych ona díla vidět,“ dodal s jistou úlevou, „abych mohl posoudit, o jaký soubor vlastně jde nebo zda je to jen jedno dílo nebo napodobenina.“ A mohu jít spát, pomyslel si. Zívl a nešťastně se podíval na bosý palec čouhající mu z trepky.
Stáli na schodišti paneláku, někde nahoře bylo otevřené okno a průvan zatuchlý dosud vlhkým betonem sklepa to tady všechno pěkně chladil.
„Tak jedem,“ řekl Exner.
„Nerozumím, prosím…“
„Jedem se na ty obrazy podívat.“
„Teď hned?!“
„Ovšem.“
„To je nemožné. Je tma.“
„V tom domě je světlo. Jsem totiž hrozně zvědavý člověk,“ řečnil Exner, „a ta věc by mi nedala pokoje.“
„Nechme to na ráno, pane,“ Forman téměř prosil. „Víte, musel bych…“
„Vypít kávu? To uděláme na místě. Je tam vařič i voda a kafe mám ve voze pro všechny…“
„To ne, pane. Musel bych to oznámit své ženě…“
„Tak jí to oznamte.“
„Jenže ona by chtěla jet také…“
„Ale ne,“ podivil se Exner. „Není proč. Nejedeme na výlet, pane. To je vaše občanská a moje služební povinnost.“
„Jenže… ona se tady bojí sama…“
„Ne?“
„Ano. A také ona je malířka a ráda by…“
„A děti máte?“
„Ještě ne… Vzali jsme se před čtrnácti dny… Moment…“
„Copak.“
„Víte, on dosud… promiňte, když jsme začali mluvit, tak jsem nebyl tak docela při smyslech… říkal jste, že ten starý pán, ten… ten…“
„Koutník.“
„Ano. Ten. Říkal jste, že byl…“
„Ano, byl.“
„A ty obrazy, ty…“
„Zůstaly na zdech.“
Forman se usmál. „To je ovšem nesmysl. Promiňte… Kdo by tam nechal takové věci, že?“
„Třeba tomu nerozuměl?“
„Nesmysl. Modernímu umění dnes rozumí každé malé dítě. To budou kopie nebo jste špatně četl jméno. Místo Toyen třeba Tojer.“
„A kdo to byl?“
„Nikdo, vymyslel jsem si to. Když je jméno nezřetelně napsáno, může je laik snadno zaměnit.“

„Jak se podepisovala Toyen," řekl Exner lehkomyslně, „ví dnes každé malé dítě."
Forman polkl. „Ano… Tak já tady budu hned…"
Paní Formanová byla hezká. A se šátkem na hlavě a v plášti, u něhož vyhrnula límec, aby jí nefoukalo za krk, jí to slušelo. Zatímco její muž soudil, že jde o nesmyslný vrtoch zajisté poněkud exaltovaného kriminalisty, považovala ona sama celou záležitost za dobrodružství. Na Exnerův dotaz, jestli zná malíře Selického, odpověděla: „Samozřejmě. Je to malíř s tvrdou logikou. Malíř šachista. Malíř matematik. A jak ho znáte vy?"
„Všiml jsem si jeho plakátu na nějakou výstavu," odpověděl drze. „Jméno se mi zdálo zvláštní nebo povědomé."
Teplou noc, jaké bývají na počátku léta, rozjasnil měsíc. Vyšel před několika chvílemi, zmenšil se a zbělel. Ono zvláštní světlo zastřelo civilizaci rekreační oblasti a krajina zdála se být stará a tajemná. Lesy na stráních kolem jako by se přimkly blíž k řece a hrály si na staré a neproniknutelné hvozdy. Řeka si z bílého světla udělala make up a tvářila se stříbropěnnou.
Pod žlutými lampami městečka bylo pusto.
A nahoře v temnotách jako maják svítilo široké okno vily bývalého inženýra Koutníka.
Museli počkat u závor, než přejel nákladní vlak.
Ukryt za sloupkem u brány očekával příjezd vozu bdělý strážmistr Karel Václavík. „Hrajeme karty vo sirky," vysvětlil Exnerovi. „Von sem už teď stejně nikdo nepřijde."
„A co lidi dole," ukázal Exner k městečku.
„Sou z toho tumpachový. Dyť to byl takovej nenápadnej hodnej člověk." S jistou nedůvěrou se podíval na Formanovou.
„To jsou Formanovi," vysvětlil Exner. „Přijeli se podívat na obrazy."
„Ty sou tak divný, až se jích bojím," pravil strážmistr a otevřel bránu.
Přijeli, vzali z vozů své nádobíčko a rozlezli se po sklepě jako švábi. Beránek přispěl z kolegiality Vlčkovi na pomoc, nalistoval v notesu čerstvé stránky a do nich pečlivě zakreslil schematický plán každého patra. Bylo to jednoduché, protože až na přízemí a poslední patro bylo všechno stejné. Starý architekt si s nějakými složitými kombinacemi prostorů a hmot nelámal hlavu. Dva světlíky, pro byty na křídlech, prostřední byt větral přímo na schodiště, stejně jako pokojíky pro služky. Beránek si nakreslil každý pokoj a do každého bytu vepsal jméno obyvatele.
Nájemníci odevzdávali klíče od jednotlivých sklepů a byli z toho všeho vedle. Do tří sklepů museli vniknout násilím. Hodičkovi se vypařili z Prahy, Vilík Hora byl v zahraničí, a Laubovi, podle svědectví pana Kozla, na chatě. Pan Kozel jim při otvírání sklepů asistoval, ochotně jim otevřel svůj kumbál, kde měl dílnu, porozprávěl s Beránkem, co dělal celý den, a pak šel spát. Beránek si řekl, že už za dnešek také udělal dost, sbalil se a šel si také schrupnout.
A Vlček se v Kozlově kumbále převlékl do montérek a přidal se ke svým mládencům.
Začali kotelnou, která byla nejblíž. Dokonce pod úrovní městské kanalizace, protože zde bylo pro všechny případy instalováno i čerpadlo.
„Máme rozebrat kotle?"
„To snad ne," řekl Vlček a chmurně hleděl na nevlídné cihlové zdi kotelny. „Ten koks ale bude potřeba přehodit. Pro všechny případy…"
„Hele," řekl jeden z mládenců. „Tady je dokonce záchod."
„To se dělávalo za starejch dobrejch časů. Jeje ten vypadá…"
„S chutí do toho," pravil Vlček chmurně. „Jen se na to neboj šlápnout, kristepane."
„Hele, von je v pořádku."
„No proč by nebyl."
„Prkýnko je shnilý…"
„No to bejvá…" pravil Vlček. Chtěl ještě něco dodat, ale volali ho z uhelny.
Mládenec s detektorem stál u špinavé cihlové zdi. Sem tam nějaká cihla zvětrala, vydrolila se, kousek jí vypadlo. Sem tam byla díra spravená jen tak nahrubo maltou, někde vůbec ne.
„Poslouchej."
„To bude potrubí," řekl Vlček za chvíli.
„Volovina," řekl mládenec se sluchátky na uších. „Potrubí je támhle. A to by mně řvalo, až bych byl hluchej. Tady na tý zdi vůbec nic není vidět a je to tenhle kousek."
„Zapomenutej hřebík v maltě."
„Máme tam kopnout?"
„Raději majzlíkem. To budou mít partaje radost."
„Nahoře nemůže bejt nic slyšet. To máš ještě kus sklepa, kšefty, ta firma, tady můžem střílet, a nikdo to neuslyší."
Ozval se muž ze záchoda: „Tady je něco zajímavýho…"
Někdo se zasmál.
Vlček se tam šel mrknout. Muž klečel na zemi a hrabal se v nějakém svinstvu za mísou.
„Vypadáš jak instalatér."
„No."
„Smrdí to tady."
„To je právě to," řekl ten mladík a šklebil se. „Zde se někdo s prominutím několikrát vydělal."
„Prasata."
„No jo," řekl ten mladík, „ale proč by to dělal, když hajzlík funguje?" A aby dokázal, že má pravdu, zatáhl za šňůru a voda proletěla mísou. A začala bublavě natékat.
„Prase," řekl Vlček. „Nebyl zvyklej na tu kulturu. No jo. Hm… Je to stejně divný."

„Čerstvý to není…“ řekl ten chlapík.
„Na tohle jsi mě zvát nemusel,“ řekl Vlček. „Ví bůh, že ne a…“ nedopověděl, protože z uhelny se ozval výkřik.
Rozběhli se tam oba.
Doktor Forman byl úplně vedle. Zrůžověl a olizoval rty. Jeho manželka přímo vlála rozlehlou halou Koutníkovy vily. Michal Exner seděl v křesle, spokojeně se usmíval, jako kdyby on sám byl úspěšným sběratelem oněch děl. Strážmistr a mládenec se uchýlili se svými hrami do kuchyně.
„Fantastická soukromá sbírka,“ vydechl Forman. „Tady je i jeden Picasso, člověče,“ breptal vzrušením. „A o tomhle, prosím, nikdo nevěděl!“
„Nejsou to kopie nebo napodobeniny?“ zapochyboval Exner.
„Vyloučeno. Originály!“ Forman si bezděčně otřel čelo, ačkoliv je měl docela suché. „Kdo to zdědí, tohleto?“
„Počítám,“ řekl Exner, „že se nějaký synovec najde.“
„Poklady! Proč se nic neztratilo?“
„Možná,“ mínil Exner, „že se něco ztratilo. Ale co? Na půdě a v podkroví nic není, kromě neporušeného prachu. Na nábytku jsme žádné otisky nenašli. Malba je stará, kdyby zmizel obraz, je to vidět. Malé úspory postiženého i spořitelní knížka zůstaly na místě. Tamhle,“ ukázal ke skříňce, jež stála vpravo od krbu, „je ve zdi trezor. Patrně patřívaly Koutníkově ženě. Žádná hromada, ale dejme tomu, že sto, sto padesát tisíc by se za to dalo dostat. Briliantová brož, perly, dost dalších maličkostí. Zůstaly na místě.“
Formanová těžce dopadla do křesla vedle Exnera. „Nemáte cigaretu?“
„Mám.“
Forman dupal pokojem. „Blázen, cvok.“
„Kdo? Koutník?“
„Ten, co ho zabil. Proč to dělal!?!“
Exner pokrčil rameny.
„Proč to dělal, když nechtěl krást!“
„Třeba tomu nerozuměl.“
„Čemu? Tomu není potřeba rozumět. Každé malé dítě…“ Forman mávl rukou. „Konečně šperkům rozumí každý.“
„Třeba byl vyrušen.“
„Na sáhnutí na zeď nepotřebujete čas.“
„Nerozuměl tomu,“ opakoval tvrdošíjně Exner. „Já jsem si vás také pozval jako experta. Ač již nejsem malé dítě.“
„Toho Koutníka,“ řekla Formanová, „by měl někdo znát.“
„Váš pan ředitel se na něho matně pamatuje. Ve třicátých letech prý nějaký Koutník…“
„Ferdinand Maria Horch!“ vykřikla Formanová.
„Ano,“ souhlasil její manžel. „To je nápad. Ten by o tomhle člověku a o této sbírce měl něco vědět.“
Exner vyskočil. „Kdo to je?“
„Hrozně starý pán. Měl nakladatelství…“
„Žije?“
„Ovšem. Prodává v antikvariátě, píše paměti… Už mu vyšly dva díly…“
„Kde bydlí?“
„Nevím…“ Forman byl trochu zmaten Exnerovým spěchem.
„Pokračujte. Co o něm víte?“
„Zvláštní člověk. Na jedné straně úspěšný, na druhé smolař. Organizoval pražské salóny. Vydával znamenité knihy, prodělával na nich a nakonec se v krizi položil. Ale byl propagátorem a znalcem moderního umění a zvláště umělců a vůbec lidí, kteří se kolem toho točili…“
„Kde bydlí.“
„To ovšem nevím. Občas s ním někdo od nás konzultuje…“
„Kde pracuje?“
„V tom antikvariátě…“
„Ve kterém?“
„Ve Spálené ulici.“
„Je vedoucím?“
„Ne. Myslím, že ho tam spíš mají jako znalce a odborníka, jak víte, je to antikvariát specializovaný na publikace ze všech oblastí umění…“
„Děkuju.“ Exner přistoupil k telefonu a vytočil číslo místní ústředny. „Prahu,“ řekl číslo. „Můžu počkat? Děkuju…“ Za chvíli se kdosi ozval a Exner řekl: „Vzbudil jsem tě, milý Beránku? Ne? Právě jsi ulehl? Nepovídej! Piš si: Ferdinand Maria Horch. Máš? Maria! Ano. Spálená ulice, antikvariát. Starý pán. Najít, kde bydlí. Ihned. A hlídat. Probudit? Raději ano. Ale chovej se slušně… Já nevím, oč jde! Fakt! To ví jen bůh a svatý… ano ten. Seď u něj, já tam přijedu. Já nevím, kde bydlí! Nech mi vzkaz!“ Položil sluchátko a obrátil se na Formanovy: „Abych to tady nechal zapečetit, co tomu říkáte…“
Na zemi ležela v prachu koksu nevelká hromádka suti z omítky a cihel.
A na Vlčkově dlani stará akcie Báňské a hutní – Bergen und Hütten. Akcie pravá, žádná atrapa nebo napodobenina. V ní byly zabaleny stříbrné lžičky s monogramem M.B.
„Vida,“ řekl Vlček nevzrušeně. „Pošlete k expertíze tu maltu. Cihly jsou starý, vytlučený tamhle z těch děr.“
„Všechny tři cihly byly rozpůleny, aby nemusel jít tak do hloubky.“
„Rozložte tamhle na zem nějaký noviny. A pokračovat. Asi toho tady bude víc… Františku,“ pokynul jednomu z

mládenců, „pořiď seznam.“ Předal balíček a sáhl rukou do otvoru ve zdi. „Hluboký to není… Na čtvrt cihly a kousek… Hele, tady je takovej výčnělek. Ťukni do toho…“
Mládenec uposlechl. „Je tam něco kovovýho. Hele,“ řekl a udělal do toho maltou zapatlaného kovu drážku. „Mh… kluci, další balíček v akcii.“
Ukázalo se, že je to soubor pozlacených stříbrných lžic s monogramem D.B.
„Pane Exner,“ řekl Ferdinand Maria Horch, „jsem přinejmenším poněkud překvapen.“
Bylo časné jitro a do staromódního pokoje bytu na Malé Straně začínalo svítit slunce. Horch seděl v lenošce, oholený a pedantsky oblečený, Beránek na židli u okna vypadal proti němu jako vagabund.
„Všiml jsem si,“ pokračoval pan Horch, „že na ulici stojí váš pohotovostní vůz, a jak mi sdělil zde pan inspektor Beránek, hlídají dva muži v domě. Pan inspektor Beránek mi rovněž, pane komisaři sdělil, že neví, proč jste nařídil věnovat mé osobě takovou pozornost.“
Michalu Exnerovi v dané chvíli připadalo zbytečné vysvětlit bývalému nakladateli a kulturnímu činiteli hodnostní rozdíly mezi jeho dobou a současností.
„Ujišťuji vás, pane komisaři,“ řekl dále Horch, „že si naprosto nejsem vědom ničeho, co by zasluhovalo tuto přehnanou pozornost mé osobě, nebo, jak to formuloval pan Beránek, tuto moji ochranu. Opravdu nevím, proč mě střežíte nebo hlídáte.“
„Pane Horchu,“ pravil Michal Exner smutně, „pozoruhodné na tom patrně je, že vám nemohu ani já docela přesně odpovědět, ačkoliv… ačkoliv, ujišťuji vás, si můžete být jist pouze jednou věcí. Že podle mého soudu je zatím možná vaše bezpečnost ohrožena. Před několika dny bych to považoval za nesmysl. Teď už ne. Dovolíte-li, přejdeme k věci.“
„Prosím. Mohu vám nabídnout nějaké občerstvení?“
„Celou noc jsem nespal. Nepohrdnu, pane.“ Exner si připadal jako na návštěvě ve zbraslavském zámku Bartoně – Dobenína.
„Trochu kávy nebo raději…“ Horch se usmál. „Raději to druhé, viďte…“
„Prosím.“
„Koňak nebo whisky, pane?“
Exner v duchu hvízdl. A řekl spíš z legrace: „Whisky a trochu sody, smím-li prosit.“
Dostal to i s chrastivým ledem ve sklenici.
A ta whisky byla prima.
Beránek si pomyslel: vida.
A Michal Exner se s chutí napil. S nemenší chutí se napil stařičký Ferdinand Maria Horch. Odložil sklenici na odkládací stolek vedle lenošky, zapálil si cigaretu a řekl: „Nuže, pane komisaři…“
„Promiňte… kolik je vám, prosím, let?“
„Osmdesát dva.“
„Děkuji. To stačí,“ řekl Exner a bylo znát jisté zoufalství v jeho hlase. „Znal jste inženýra Koutníka?“
„Znám ho, pane. Čas od času se vídáme.“
„Jak to: čas od času?“
„Někdy máme chuť si zavzpomínat. Zatelefonuje buď on, nebo já a smluvíme si schůzku.“
„Tady u vás?“
„Ne. Já už dnes nemohu přijímat hosty. A on je na tom stejně. Sedáváme obyčejně ve starém dobrém Mánesu.“
„Pouze vy dva?“
„Ach to ne. Bývá nás tam většinou víc.“
„Vaší generace?“
„Ano. Převážně. Nějaký novinář, staří kritici, herci, tak, jak jsme se znali před lety. Malíři, sochaři. Tak. Penzisté, pane komisaři.“
„Je v kruzích těchto vašich přátel známo, kde inženýr Koutník bydlí a jaké vlastní obrazy?“
„To nevím, pane.“
„A vám je to známo?“
„Léta jsem u něho nebyl. Ale kupoval obrazy jako kdokoliv jiný,“ Ferdinand Maria Horch roztáhl ruce a udělal velké gesto po zdech bytu. „Jako třeba já…“
Exner se bezděčně rozhlédl. Přikývl.
„Nevíte, jestli některý z vašich společných známých Koutníka navštěvoval?“
„Možné to je.“
„Znal jste paní Fikejzovou?“
„Ne. Žádnou paní Fikejzovou neznám.“
„Tedy paní Koutníkovou, bývalou ženu inženýra Koutníka.“
„Ano, samozřejmě. Efektní blondýna, pane komisaři. Junonská postava, pane. Hrála znamenitě tenis.“ Horch se tiše usmál. „Ale to je všechno znamenité o ní, pane, jestli dovolíte.“
Exner se přidal a potutelně se usmál: „Jak jste to myslel?“
„Fyzická krása… řekl bych to jinak. Ta doba je velmi vzdálená, že? Chytrá, trochu dryáčnická, nespolehlivá a bez kulturních zájmů. Ovšem jenom bez kulturních, pane, rozumíte-li.“
„Rozumím… ostatně, to není důležité… Navštěvoval jste inženýra Koutníka a jeho ženu, když bydlel v Praze?“
„Nikdy. Za války se nastěhoval, tuším, do domu, kde bydlel jistý advokát Poláček. Za tím jsem chodíval.“
Michal Exner se nadechl a zamnul si ruce.
Beránek u okna se podivil jeho radosti a zoufale zvedl oči ke stropu. Pak se významně podíval na hodinky. Aby

naznačil, že má rovněž nějakou práci a nemá mysl na staré historky ctihodného pana Maria Hrocha.
Nebo jak se ten pán jmenuje.
„Můžeš jít," řekl Exner, který pochopil. „Omluvte, pane Horchu, mého spolupracovníka. Musí ještě vyřizovat nějaké záležitosti."
Beránek po obřadném rozloučení vypadl.
„Pan Poláček byl sběratel, že?" zeptal se Exner.
„Ano. Jenže se všechno ztratilo. Němci, rozkradeno. On totiž ten Poláček byl žid, víte. Přiznám se vám, dovolíte-li, že se mu poněkud podobáte. Rozhodně. Když byl mladší. Tvar hlavy, vlasy, pohyby. Stejný typ, pane. Ale my si povídáme, ale…"
„Rád byste znal smysl toho všeho, že?"
„Smím-li."
„Moji přátelé vás omluví v obchodě. A pak, nebude-li vás to obtěžovat, pojedete se mnou."
„Kam, smím se ptát?"
„Do vily inženýra Koutníka."
„Pane komisaři," Horch nadsedl. „Bojím se, že jde o něco vážného."
„Nemýlíte se," řekl Michal Exner.
„Smím vědět?"
„Smíte. Pan Koutník byl zavražděn. Nevím proč. Ale myslím si, že patrně něco věděl, co jsem se nesměl dovědět já. Domníval jsem se, a teď už jsem si skoro jist, že jste patrně informován stejně jako byl on, a proto se o vás bojím."
„Ale o čem, pane, informován!?!" vykřikl Horch. „Zavražděn! Nejsem o ničem informován."
„Já nevím."
„Kdo tedy ví, o čem jsem informován?"
„Patrně pouze bůh a svatý Václav," pravil Michal Exner. „Já ne, pane."
„Měli jsme si na to přinýst stroj a psací stůl," řekl ten mládenec, co smolil seznam. „Kristepane."
Vlček a jeho mládenci byli na ledacos zvyklí. Nyní se jich však zmocnilo nezvyklé vzrušení. Neboť poklad na rozložených novinách narůstal.
Nervózní Vlček jen něco zabručel. „Kolik je hodin?"
„Půl čtvrtý."
„Sehnat Exnera. Jo! Cos říkal o tom hajzlu, že je… Odšroubovat mísu!"
Byla tam souprava briliantových šperků zabalená v akciích Živnostenské banky.
Ferdinand Maria Horch byl ve věku, kdy spánek příliš neslouží, a proto byl čilý a plný energie. „Nepochopitelné," opakoval asi po třetí, sedě v hale Koutníkovy vily. „Naprosto nepochopitelné. Pane, já samozřejmě jeho soukromý život nikdy neznal. Zvlášť ne v posledních letech. Abyste mi rozuměl, úzký okruh jeho soukromého života. Kdo ví, jestli já nemám také nějaké nepřátele. Kdo ví, zda i mě někdo nenávidí až k vraždě. Pokud jsem pochopil, toto nemohlo souviset s loupeží. S loupeží v tomto domě."
„Nevím," vzdychl Michal Exner. A s matnýma očima srkal horkou kávu, kterou mu připravil strážmistr Václavík. „Je to záhada," dodal. „Kdybych nebyl tak zvědavý, šel bych spát."
„Pane komisaři," zasmál se Horch, „jste vskutku originální. Nestalo se mi, abych během svého života přišel do bližšího styku s policejním úředníkem, ale přiznám se vám, že neodpovídáte mým představám takového úředníka."
„Snad," pravil Michal Exner, „ani úředník nejsem. Víte," svěřil se v jakémsi mírně opilém stavu z ospalosti, „jsem spíš zoufalý poutník než úředník. Tak co těm obrazům říkáte'?"
„Zvláštní," Horch se pohodlně opřel a zasunul ruce do kapes dvouřadového saka, které opět, po čtyřiceti letech vypadalo zcela moderní. „Věděl jsem, že v jeho majetku budou zajímavá díla. Ale abyste tomu rozuměl: nebyl mecenášem nebo sběratelem v tom pravém slova smyslu. Zajímalo ho to. Byl přítelem umělců. S mnohými absolvoval středoškolská studia. Sám měl umělecké ambice. Slušně maloval. Jestli jste si povšiml nahoře v ložnici a na chodbě. Čtyři pět obrazů je, tuším, jeho práce. Ale zdědil firmu a byl především podnikatelem. Důsledným, pane. Ne, že by se tak tak držel nad vodou, ale myslel příliš reálně, nebo mu jeho podnik byl příliš vzácný, než aby obětoval část zisku na díla, která tehdy neměla takovou cenu jako dnes. Jen málo z nás tušilo, co bude třeba dnes znamenat jméno Klee nebo Kandinsky, Kokoschka spíš. Nebo Zrzavý."
„Tím chcete říci, že to, co je v tomhle domě, neodpovídá možnostem a vkusu Koutníka."
„To ne, prosím. Vkusu samozřejmě. Možnostem také. Je otázka, kdy tyto obrazy Koutník získal. Dovolím si vyslovit teorii."
„Prosím, pane Horch."
„Patrně za války. Cítil, že peníze ztrácejí cenu, a tak je věnoval na koupi děl, jež považoval za zajímavá nebo nepochybně cenná. Picasso například."
„Mánes nebo Mařák mají také cenu."
„Zde se ovšem projevil Koutníkův vkus."
„A co ten advokát Poláček?"
„Já jsem se o něm zmínil?" podivil se Ferdinand Maria Horch. „Ani nevím?"
„Při rozhovoru u vás v bytě."
„Ano, ano, již si vzpomínám. To byl ovšem mecenáš, pane. A všichni říkali, že je blázen. Celá jeho rodina. A přece měl pravdu. To byl veselý a vtipný člověk. Bože, jaký tragický konec ho čekal.
Víte, zanechal ve mně krásný odkaz: kdykoliv si na něho vzpomenu, dostanu lepší náladu."
„A ten sbíral taková díla?"

„Rozumíte-li pojmem sbíral systematickou a promyšlenou činnost, pak to nelze říci. Kupoval, co se mu líbilo a co bylo podle mínění konzervativních bláznivé a šílené. Čím potrhlejší, tím pro Poláčka lepší. Shromáždil toho patrně mnoho. Dnes zřejmě věci nedozírné ceny. Jezdil i za hranice, tam také kupoval. Freundlicha, a kdo ví, co všechno."
„A všechno zmizelo?"
„Nevím. Samozřejmě, že ho vyloupili, samozřejmě, že to všechno bylo umění neodpovídající ideologii, židovskobolševické umění, že ano." Horch se zasmál. „Jak se ten svět změnil, viďte? Anebo ne? A dál? Znáte to. Centrální sklad židovského majetku a dál? Kdo ví. Zničeno? Zachráněno? Kde? Kdo o tom ví," povzdechl. „Kdo?"
„Znáte doktora Klabouška?"
„Ne. Není mi povědomo. Lékař?"
„Advokát. Znal pana Koutníka i pana Poláčka."
„Neznám. A nevzpomínám si, že bych někdy to jméno slyšel."
„Bubeníčková? Marta Bubeníčková?"
„Ten módní salon?"
„Ano."
„Vyhlášená firma."
„Myslel jsem, jestli neznáte paní Bubeníčkovou, majitelku toho salonu."
„Kdepak. Ona ještě žije?"
„Ano."
„Zvláštní. Dnes je to už jako legenda. Všechno. Ta naše celá minulost a naše nejlepší léta." Ferdinand Maria Horch pokýval hlavou. „Tak další nežije, další… Surový čin. Víte, já bych se bál najít vraha…"
„Opravdu?"
„Musel to být šílenec. Vrazi musejí být vždycky šílenci… Nezávidím vám."
Michal chtěl něco lehkomyslného poznamenat, ale zazvonil telefon. „Tady Exner. Ano? Jedu!" Nečekaně ožil a vrátila se mu nálada. „Je to zvědavost, pane. Nic než zvědavost. Aspoň u mě. Musím jet. Dost rychle. Až všechno skončí, dovolím si vás navštívit. Můj kolega vás odveze, kam si budete přát. Na shledanou, pane Horch. A těšilo mě, pane."
„Už jsme zažili jeden kravál," řekl Vlček. „S tím celníkem. To se mu asi ještě v životě nestalo, aby někdo dělal prohlídku v jeho aktovce."
Exner stál nad stříbrem a zlatem zdobenou výbavou pro několik nevěst. A díval se na tu hromadu jako na kopeček písku.
„Prohlídky vynech. To nemá smysl. Teď…"
„Ta Líbalová přece měla zlatnický krám…"
„Obrazy jste nenašli?"
„Obrazy?" podivil se Vlček. „Tohle je ti málo?"
„Je to málo. Bájný poklad! Tohle je rodinný příborník."
„Kristepane!" vykřikl Vlček. „Co bys ještě chtěl!?!"
„Víc toho tady opravdu není?"
„Tady ne."
„Jinde už asi taky ne…" řekl Exner zamyšleně. A dodal: „Podívej, Vlčku, schovali v domě to, co do posledních chvil jaksi nemohli postrádat. Byli patrně dost prozíraví, aby opravdu cenné věci – pokud jaké vůbec měli – ukryli jinde a jinak. V zahraničí. Dělalo se to už několik let před válkou. Tady zůstalo, jak vidíš, několik nezbytných drobnějších šperků…"
„Drobnějších!" zařval Vlček. „To má cenu do statisíců!"
Exner se podíval na hromádku šperků vybraných zpod klosetové mísy. „Nerozumím tomu, ale… víc než čtvrt miliónu to nebude. Jenže, jak bys chtěl tohle u nás zpeněžit? Perly jednotlivě? Brilianty vylamovat a prodávat kus po kuse? Okamžitě cena klesne na čtvrtinu a míň. Jsou to krásné věci," pravil dívaje se na hromadu stříbra, „ale zatraceně těžko prodejné. A těžko přenosné." Ukázal na neforemný válec ze zinkového plechu vysoký něco přes půl metru: „Co bylo v tomhle?"
„Je to zaletovaný. Neotevřeli jsme to, protože jsme čekali na tebe. Předpokládám, že by tam mohlo být něco mimořádně zajímavého." „Možná…" Exner se posadil k válci na bobek a pozorně jej prohlížel. „Máte tady nůžky… Jó? Dobrá. Všiml sis, že už nás někdo předešel? Otevřel a znova zaletoval. Tohle je patrně," ukazoval prstem, „starý svár. Myslím, že ne zrovna odborně udělaný a tenhle svár je nový a dělaly ho šikovnější ruce. Nějaké otisky?"
„Ne. Pracoval v rukavicích."
„Přehnaná opatrnost." Podal válec jednomu z mládenců. „Otevřte to na místě."
Tenký plech zaskřípěl. Mládenec, který schránku otvíral, byl zřejmě od fochu, odváděl sice pomalou, ale naprosto čistou práci, řez byl rovný, jako v papíru.
„Je tam nějakej balík ve voskovaným plátně."
„Vysypte to tamhle na papír," kázal Exner. „Otisky."
„Nebyly žádné, leda od rukavic."
„Sakra, co to je?" divil se někdo.
„Opatrně," řekl Michal Exner a usmál se. „Opatrně to rozbalte."
„Nějaká vyšívaná látka. Sakra, to je zajímavý. Koukejte, ta ručička. To je taky zlacený…"
„Tohle je štít," ukázal Michal Exner. „Ručička je na ukazování, protože písma se ruka nesmí dotknout."
„Co je to za blbosti?" podivil se někdo.
„Žádný blbosti," pravil Michal Exner a sejmul pláštík. „Ale tóra. Písmo svaté. Téhle plínce se říká povijan." Byl

vyšívaný červenou a žlutou nití, omotaný kolem válečku s dvěma držadly a zavázaný na uzel. Exner uzel opatrně rozvázal. „Nerozuměl tomu," zahučel…
„Čemu?" zajímal se Vlček.
„Povijan nesmí být na uzel," použil ho Exner. Rozložil bílé plátno. „Podívejte, tohle vypadá na otisky. Sundal si rukavice. Měl je asi moc špinavé. Ale ruce taky neměl nejčistší…"
„Jestli k něčemu budou… je to plátno…"
„Zkuste to. A tady," ukázal, „prohlédněte držadla válečku. A rozviňte ji. Ale opatrně. Stará rodinná památka…"
Zatímco mládenci pracovali, naklonil se Vlček k Exnerovi a zašeptal mu do ucha: „Ty seš ale poučenej! Kdes sebral ty moudra?"
„Od babičky," odpověděl Michal Exner tiše. „A taky dílo Hospodina." Tiše se zasmál. „Mrkáš, viď?"
„Mrkám," řekl Vlček urputně.
„Otisky asi nebudou k ničemu…"
„Na maltu!" rozkázal Vlček. „Byla na ní dobře udělaná patina… Jinak se ta malta zdá být všude čerstvá."
„To chtělo systém," pravil Exner, „a přípravu. Blbeček to není. Tím hůř… Víš co? Probudíme pana doktora Klabouška."
„Snad mu to nechceš ukázat?"
„Chci. A pak si jdu lehnout. Já musím taky někdy spát, na mou duši."
Doktor Klaboušek sešel těžce po vysokých cihlových schodech do uhelny.
„Dobré jitro, pane doktore," uvítal ho halasně Michal Exner. „Snad se zlobíte, že jsem vás nechal vzbudit, ale tenhle pohled," ukázal za sebe na zem, „snad za to bude stát."
„Nevím…" Klaboušek zřetelně poklesl v kolenou. „Tak to přece byla pravda…"
„A zde," pravil Exner kulantně, „také pár akcií. Báňská a hutní, Škodovka, Živnobanka, Concordia, samé lepší společnosti. Bednu," zahlaholil Exner, „bednu pro pana doktora."
„Bednu," vyjevil se Klaboušek, „bednu? Nač, prosím, bednu?"
„Abyste si měl na co sednout," pravil Exner ledabyle.
Klaboušek dopadl na rozvrzanou bedýnku. „Poklad… Od války se v tomhle domě houževnatě tvrdilo, že majitelé zde někde ukryli svůj majetek… takhle to bylo…"
„My spíš myslíme," pravil Exner prostoduše, „že to patřilo paní Líbalové."
„Nesmysl! Kde by se tohle v jejich hodinářství vzalo! Tak tady to Berdisch schoval… Rodinné stříbro a tóra… Co ode mě chcete vědět."
„Váš názor."
„Berdischův rodinný majetek. Určitě. Dovolíte? Ovšem. Dé Bé – David Berdisch, otec Davida se také jmenoval David a tady M. B. Jeho dědeček byl Moric. Dům patřil jim. Byl to jejich nejlepší dům. Bydleli tady. Měli dost času a možností to ukrýt. A také mnoho lidí bylo přesvědčeno, že zde něco je."
„Nikdo se nepokusil hledat?"
„To nevím… Ale jak… Promiňte, nemáte cigaretu…"
Exner mu podal krabičku. „Říkal jste rodinný majetek. Není toho málo na rodinný majetek? Co jsme našli, to je v podstatě obsah příborníků."
„Ovšem," řekl Klaboušek. „Myslíte si, že byli tak neprozřetelní, aby svůj majetek ukryli ve zdech starého domu tady v Praze?"
„Nemyslím," řekl stručně Michal Exner.
Pana doktora Klabouška odvedli zpátky do postele. Část mládenců se rozlezla po půdě.
Exner se loučil s Vlčkem ve vestibulu před výtahem a hrozně zíval. „Nějak to noste…"
„Nenápadně?"
„Vůbec ne. Nápadně. Složte to třeba sem, tamhle na tu kamennou lavici pod okno. Aby na to bylo dobře vidět…" zívl velmi hlasitě, „tak. Dej k tomu dva lidi. Trochu divadlo…"
„Prokrista, proč?" podivil se Vlček.
Beránek zavrtěl hlavou a vzal do ruky notes, čímž chtěl naznačit, že má jiné starosti s prošetřováním alibi všech lidí z domu na včerejší den a že jsou mu fuk Exnerovy bláznivé nápady.
„Proto. Aby se lidi potěšili pohledem na krásný věci… Hoši, já bych spal… A hlavně… kdybyste našli nějaké obrazy… buď v rolích nebo tak. I v bedně…"
„Co pořád máš s tím malováním…"
„Mně se to líbí," řekl Exner, „na mou duši, že se mi to líbí… tihle moderní malíři…"
„Opravdu?" zeptala se Kateřina Hodičková a vyplula z výtahu.
„Ježíš," řekl Exner, „to mám radost. Kde jste byli, celá rodina?"
„Celá rodina je na venkovském sídle. A já byla doma."
„Zvonil jsem u vás," řekl Beránek urputně, „ale nikdo…"
„Učili mě, že nemám otvírat cizím mužům. A špehýrkou je špatně vidět, takže se nepozná cizí nebo necizí. Co jste si přáli?"
„Klíč od sklepa."
„Zase? Ale já spěchám do školy…" Podívala se na Beránka a Vlčka, usmála se líbezně a pravila k Exnerovi: „Doprovoď mě, Michale, tobě ten klíč půjčím." A vnesla se zpátky do výtahu.
Exner ji následoval. Galantně zavřel dveře a přes sklo rychle vyplázl na své důstojníky jazyk.
Beránek tiše hvízdl.
Stařičký výtah začal stoupat a Exner zaslechl, jak si Vlček, ne příliš potichu zapěl: „…tu já mám nej…" Víc nerozuměl.

„V noci jsem tě volala…“ řekla.
„Kdy?“
„Dnes v noci. Nebereš telefony?“
„Dílem jsem jezdil noční krajinou, dílem jsem se chladil zde ve sklepě.“
„To je směšný.“
„Že jsem se chladil? Byla teplá noc.“
„Jak tohle víš?“
„Říkám ti, že jsem jezdil venku.“
„S kým?“
„S jistým Ferdinandem Mariou Horchem.“
„Ach jo,“ pravila odevzdaně.
„Ale to je fakt.“
„A ve sklepě?“
„Hledali jsme zlato.“
„To muselo být napínavý,“ řekla otráveně, neboť se jí zdálo, že příliš moc žertuje. Otevřela byt, postrčila ho napřed. „Jdi zatím kamkoliv. Dám jim dolů ten klíč.“
Nešel kamkoliv, ale po čuchu zamířil do kuchyně. Nebyl by se patrně býval ničeho dotkl, ale bylo to zde příliš jako na dlani. Chléb, máslo, sýr, koblihy, džem. Tak, na stole. Nůž a talíř byly sice na vedlejším stole, ale zcela po ruce.
Když se vrátila, řekla ve dveřích: „No pane jo! Dobrý chutnání.“
„To je,“ odpověděl s plnými ústy, „za tu hloupě položenou otázku, s kým jsem si dovolil po nocích jezdit. Milá Kateřino, ač to nerad říkám, já jsem prostě na mou duši detektiv.“
„A jak vidím,“ odpověděla, „drsná škola. Já musím klusat na přednášku. Tady jsou klíče od bytu. Jestli jsem tě dobře pochopila, tak jsi nespal. Nejtišší pokoj je tátova pracovna.“
„Prima. Máte tady budíka?“
„Přinesu ti ho.“
„Ježišmarjá, mistře,“ řekl Josef Kozel, který se toho dne dostavil na Laubovu chatu poněkud později a s jaksi nepřítomným výrazem v očích. „Boží dopuštění.“ A bylo mu na očích vidět, že to není žádná legrace. „Dali se do prohledávání všech sklepů.“
„I našeho!?!“ vyjela Laubová. „To je skandál! Kde sebrali klíče?“
„Od nájemníků. Kdo nebyl doma, tomu sklep otevřeli násilím. A já jsem jim při tom musel asistovat.“
„Vrátím se,“ řekl Laub, „a řádně…“
„Je to už zbytečné,“ odpověděl Kozel. „Teď se už nic zachránit nedá.“
„Prosím vás,“ zajímala se Laubová, „a co by mohli hledat?“
„To já tak nevím, paní,“ odpověděl Kozel. „Ženský, ty dvě ubohé paní našli, já nevím co…“
„A byty?“
„Nic neříkali. Ale proč by lezli po bytech.“
„To není tak jednoduché, pane Kozel,“ vysvětloval Laub, „pohleďte, oni zřejmě dospěli k přesvědčení, že jde o vraždu.“
„To je jisté, mistře.“
„Tak vidíte. A patrně se domnívají, že vraha lze nalézt v domě.“
„Tesařík,“ řekla Laubová.
„Ale prosím tě,“ zarazil ji manžel. „Nesmysl.“
„Vraždy,“ řekla Laubová, „musí mít motiv. Dnes je nejsilnějším motivem kvartýr. Zvlášť pro mladé lidi. Že, pane Kozel?“
„Možný by to bylo,“ připustil instalatér. „Jenže ten Tesařík je moc tichej člověk. Nenápadnej a mně se zdá…“
„Tací,“ poučil Kozla Laub, „to mají v sobě právě potlačené, pane. Tak já bych vám přinesl to umývadlo.“
„Začneme s dřezem, mistře.“
Bibinka byla toho rána úplně vedle. Kulila se vestibulem od místa k místu, od muže k muži a Klea Horvátová, která ji chtěla vzít na vodítko až venku, musela zde, před těmi neznámými lidmi od policie, ztrácet svou vznešenou důstojnost a honit Bibinku po všech koutech, než ji konečně dostihla.
Pomohl jí galantně drobnější. avšak nikoliv podvyživený muž se zápisníkem v ruce. Beránek se opravdu snažil a vlezl za Bibinkou až pod kamennou lavici.
Doprovodil dokonce paní Kleu před dům.
„Jste velmi laskav,“ řekla Klea. „Je vidět, že máte rád psy.“
„Velmi,“ odpověděl Beránek srdečně. „Ráno chodíte vždycky s pejskem tak časně?“
Řekl časně, ačkoliv už moc časně vlastně nebylo. „Ano. Zvláště v létě nemohu ráno nikdy dospat a…“ zasmála se, „Bibinka je na tom stejně.“
Zastavil pod korunou stromu, u jehož kmene se Bibinka rozhodla vyčůrat.
Chvíli přemýšlel, jak by se dámy, s jakými mu nebylo často jednat, zeptal na alibi na včerejší dopoledne. Byl v časové tísni (to je lidí, co musí oběhnout!), proto vybafl na rovinu: „Promiňte, ale kde jste byla včera dopoledne?“
Poněkud se vztyčila, neboť to, co nejdříve ji napadlo, byla obrana proti tak neomalenému mužskému jednání. Ale vzápětí si uvědomila, že má co dělat s úřední osobou, policistou a že otázka není patrně míněna soukromě. „Byla jsem doma, pane.“
„Do kolika hodin?“
„Do půl desáté, ano… Smím se zeptat, co vás vede k takovým otázkám?“

„Povinnost," pravil Beránek se smrtelně vážnou tváří. „A to jste byly doma s maminkou?"
„Ne. Jen já s Bibinkou. Maminka odjela ranním vlakem na naši chatu… Jedu za ní zítra."
„V kolik hodin ráno odjela?"
„Myslíte z domu nebo v kolik jede vlak?"
„V kolik jede vlak."
„V šest deset."
„A kde račte mít tu chatu?"
„Na Berounce. Za Černošicemi…"
Beránek se zasmál: „Hezké místo…" A pomyslil si: konec. Dodal, spíš jako pro sebe: „Tak vy jste byla s Bibinkou…"
„Ano," pravila s úsměvem Klea.
Místo snídaně, které doktor Klaboušek věnoval vždycky mimořádnou pozornost, si uvařil pouze kávu. Zamyšleně ji míchal a míchal a přitom si tiše pohvizdoval jen tak tón za tónem, žádnou písničku.
Jeho podnájemník, studující Martin Zemek, chtěl vstoupit do kuchyně, ale zůstal jen na prahu. Chvíli se udiveně díval a Klaboušek ho nevnímal. Pak Zemek tiše zmizel a za chvíli se vrátil s dívkou Hošťákovou, téměř soustavně u Zemka přespávající.
„Ale pane doktore," řekla tiše Hošťáková, „co se vám stalo…?"
„Nic," řekl Klaboušek a zavrtěl hlavou, „anebo vlastně stalo…"
„Barák je zase plnej esenbáků. Byla jsem pro mlíko… Něco nesli ze sklepa…"
„Poklad Berdischů… Představte si, že jsem ho viděl…"
Zemek se zasmál: „To muselo stát za to, když jste se takhle zasnil."
„Stálo. Vždycky jsem si dělal legraci z legend."
„A vy litujete, že…"
„Že jsem o tom nevěděl? Vůbec ne," ohradil se doktor Klaboušek zasmušile. „Spíš jsem vyveden z míry, proto…" vypil naráz studenou kávu, „že… Že nic."
Neboť advokát Břetislav Klaboušek se bál přiznat, že má pocit, který ho nepronásledoval téměř nikdy – strach.
Byla kolem těch příborů a tóry ve vestibulu pěkná paráda. Vlček si dal záležet.
Řidič od městských hasičů Bráf na to všechno s rukama v kapsách dlouho hleděl. Bylo to jasný, nebylo nač se ptát.
Vykašlal se na výtah a loudal se domů. Manželka už byla v zaměstnání a tchýně, když slyšela, že vstupuje do předsíně milovaný zeť, nevydržela: „Ještě to maj dole?" zeptala se.
„Jestli myslíte ty tretky, tak jo."
„Tretky! Po židech. Ty byli zazobaný. A co nezaměstnaných hladovělo. My například…"
„Já vím," mávl rukou, „skýva chleba. Bez práce a hlad. Zato teď si dáváte do trumpety."
Byla tak vzrušená, že jeho neomalenosti přesně nevnímala. „Zase seš to…" řekla.
„Jo." A najednou ho něco napadlo a ve dveřích do kuchyně řekl přes rameno: „Vy jste byli v tom pohraničí po válce, že jo?"
„No a co?"
„Že ste to měli nějak líp schovat."
„Co? Co schovat?"
„Co ste narejžovali! Takhle primitivně do sklepa!" dodal pohrdavě a přibouchl dveře.
Úder vypočítal správně. Hísková se nejdřív zapotácela a pak ztuhla. A pak se probrala a vrhla se k telefonu, aby zavolala svému muži.
Jako obyčejně ji trpělivě vyslechl. „A nevíš, jestli někomu jinýmu říkal ty svý nesmyslný nápady?"
„Je to možný."
„Ten soudruh," pravil Hísko.
„Kterej?"
„Ten z bezpečnosti, ten se mi nelíbí."
„Mně taky ne."
„Nejsou na něm vidět poctivý dělnický ruce. Řeknu to soudruhům, až s nimi příležitostně budu mluvit."
„Ale když jim to řek!?"
„Soudruhům?"
„Ne, těm dole nebo tomu…"
„Ale…" Hísko pravil s jistotou muže, jehož životní jistota byla zabezpečena původem, názory, přesvědčením a povahou, tedy muže stojícího pevně v rozbořeninách tápající společnosti: „Řeknu soudruhům, že je to jasný. V tom baráku našli židovskej majetek, co tam byl schovanej za války. A ty dvě ženský odstranil brejlatej ouřada, podnájemník. Aby měl byt. Šetřit na družstevní, to se dnes lidem nechce. Vždyť jsem mu to už řek na domovní schůzi. A ta jeho ženská ho navedla. Ta je šílená. Vzpomínáš, jak na mě začala ječet."
„Ano," pravila Hísková a až se jí tím náhlým vyjasněním zachvělo srdce.
Usedla v předsíni na stoličku vedle telefonu a Bráf, který kolem ní přešel do koupelny, byl jí vzduch.
Neboť závěr o vině a viníkovi dopadl na ni ve své jasnozřivosti plnou silou.
V odpoledních nebo podvečerních hodinách by bylo možné opustit byt a uvolnit onomu vnitřnímu přepětí v domě nebo v blízkém okolí. Ale bylo dosud velmi časné ráno.
Přisunula stoličku blíž ke dveřím na chodbu a pootevřela je. Rozhodla se věnovat volnou chvíli shromažďování informací.
Opravdu však dosáhla pramálo. Neboť byla příliš vzdálena od centra dějů.

A naproti v bývalém bytě Fikejzové a Líbalové hrálo dost hlasitě rádio.
A také výtah čas od času zahučel a drkotal úměrně svému věku.
Heler byl úředně přihlášen jako podnájemník u jednoho z kuchařů v hotelu. Přátelská služba.
Ve skutečnosti spal v podkroví, zapomenutém a zastrčeném pokojíku, určeném samozřejmě kdysi pro hosty, ale snad nikdy jako hostinský pokoj neevidovaném. Za oknem, v němž bylo prozíravě matované sklo, byl výhled do širokého světlíku, který větral restaurace a kuchyně.
Ani zde nahoře neztrácely všechny ty vůně svou intenzitu. Heler však na tyhle věci byl předně zvyklý, za druhé mu takové maličkosti jako nějaké zápachy z kuchyně nikdy nevadily, zvlášť, když bydlení bylo zdarma a s komfortem ústředního topení, umývadla s tekoucí vodou, telefonu, ano dokonce telefonu, který zde léta ležel zapomenut na zemi.
A navíc měl do práce pár kroků.
Spal na matrací, ve světlíku svítalo a telefon zazvonil.
Několikrát zazvonil, protože Heler si vzal minulý večer a už po několikáté prášky na spaní.
Konečně ho to probudilo.
„No to byla doba," řekla slečna na ústředně. „Volá vás paní."
„Děkuju."
„Poslyš," řekla Helerová, „seš to ty, jo?"
„No, sem to já, na mou duši. Ale je hrozně brzy…"
„Volám z budky. Šla jsem něco koupit k snídani. Jenom aby ses uklidnil…"
„To potřebuju, ale těžko mi v tom pomůžeš."
„Já ne. Ale přátelé toho pána, co s námi mluvil."
„Rozumím."
„Chceš vědět jak? Víš, jak se v baráku povídalo o tom židovským majetku, že je někde schovanej."
„No."
„Tak ho našli."
„Zajímavý."
„Až v poledne přijdu, vylíčím to podrobně."
„Takže si myslíš…"
„Že na maličkosti se vykašlou," řekla Klaudie Helerová. „A spi."
Probudil ji hluk. Nahoře byl vysoký strop ateliéru, velká okna a jako by se tam honilo stádo nadměrně velkých a zvědavých myší. Byl to neobyčejně čilý ruch.
Vedle Gabriely Steinové pokojně spal Richard Selický.
„Hele, Michale," řekla v rozespalosti, ale hned si uvědomila přeřeknutí, „hele, Richarde…"
Otevřel jen nepatrně oči. „Slyším," řekl. „Myši…"
„Spadne nám nějaká na hlavu. Prošlápnou ti strop, ty myši."
„Hergot, kdo to tam může šťourat!?" zavyl nervózně a konečně se probudil. „Dyť jsem ta dal před nedávnem opravit. Rozhňácaj to tam a hergot!" Vyskočil a natáhl kalhoty. „To bude možná ta holka Hodičková bláznivá. Udělala si vedle ve věži šmajchlcimru. Možná, že tahá kabel, aby tam měla světlo. Je při svý aktivitě schopná všeho."
„A jakpak ty víš," zeptala se Gabriela Steinová nevinně, „že je ta dívka aktivní?"
Zarazil se. „Jo. Che! To se pozná, ne?"
Vypadl z ateliéru a vrátil se za deset minut. „Armáda fízlů," řekl. „Vypakovali mě podřízený toho tvýho krasavce…"
„Mýho krasavce?" podivila se Gabriela.
„Tvýho bejvalýho, tedy, něco tam hledaj. A ve sklepě, miláčku, už našli."
„Zas něco?"
„Jo. Stojí to za pohled. Zvlášť pro ženskou by to byl, myslím, zajímavej pohled…"
„Jestli myslíš, že jsou ženský sadistky…"
„Teď nejde o mrtvolu," řekl Richard Selický, „ale o pěkný nádobí…"
Rozhlas, který byl slyšet daleko po domě, vyhrával v bytě smutku, kde osaměli Tesaříkovi. Dopřáli si toho nádherného přepychu, který během několika let nepoznali, totiž nechat rádio zapnuté tak, aby bylo opravdu slyšet.
Byli neobyčejně spokojeni, protože už navštívili národní výbor a bylo jim předběžně slíbeno, že jakmile skončí vyšetřování a budou vyřízeny věci dědické po pozůstalých, mají nespornou naději, že jim bude vydán dekret na celou bytovou jednotku.
Vložili dítě, které přes povykování rozhlasu bylo klidnější než dřív – jak se jim aspoň zdálo – do košíku, spokojeně opustili byt a sestupovali po schodech.
O patro níž je pozdravila paní Hísková. S úsměvem odpověděli.
„Jestlipak víte, co se našlo?" zeptala se jich.
„Kdepak."
„To uvidíte dole. Jenže to jistě s vámi nesouvisí."
„A copak by mělo souviset?" zeptal se bezelstně Tesařík.
„To," řekla Hísková, „že když se o tom tak uvažuje, tak vy jediný z celýho domu máte prospěch ze smrti těch ubohejch paní."
„Jak to myslíte, paní Hísková?" zeptala se zase Tesaříková bezelstně. „Ano, my jsme už…"
„Co tím," přerušil ji muž, „chcete říci, paní Hísková?"
„Nic," odpověděla s úsměvem.
„Poslyšte, to…" Tesařík se začal rozčilovat, „to… je hrozné obvinění."

„Je," pravila Hísková přísně. „A společnost se už dovede vypořádat s různými živly…"
„Tím chcete říci, že jsem živel?"
„Pane inženýre," pravila Hísková, „to si vyberte. A poraďte se se svým svědomím…" zarazila se, protože kdosi šel pomalu po schodech nahoru. „A my všichni dosvědčíme," dodala hlasitě, „jak jste se nenáviděli s paní Fikejzovou…" zvýšila hlas, neboť v přicházejícím poznala jednoho z mužů bezpečnosti, „a s paní Líbalovou, co je máme všichni v dobrý paměti!"
Přicházejícím mužem byl Beránek. Pozdravil, usmál se a pohlédl na bledé Tesaříkovy. „Jdete do práce? Tak běžte."
Hísková s uspokojením pozorovala jejich pochod do přízemí. Zdálo se, že košík s dítětem nabyl neobyčejně na váze.
„Spravedlnost, soudruhu," začala.
„Jo," přerušil ji Beránek. „Nezná hranic. Paní Hísková?"
„Ano. To jsem já."
„Manžel je ředitelem…"
„Ano."
„Zet Milan Bráf, zaměstnán jako řidič u pož…"
„Ano."
„Kde jste byla včera dopoledne?"
„Navštívila jsem svou známou v Kobylisích."
„A byla doma?"
„Ne… nebyla…"
„Takže jste se vrátila."
„Proč to potřebujete vědět?"
„Svědectví, paní."
„Ano, soudruhu. Jela jsem do města a trochu jsem nakupovala."
„Znala jste inženýra Koutníka?"
„Ne. Nikdy."
„Chodíval za paní Bubeníčkovou… nebo paní Bubeníčková…"
„Jo, ten bejvalej továrník. Jak se rozvedl s Fikejzovou a jak…" Ukázala směrem ke dveřím bytu Marty Bubeníčkové, „ta za ním pravidelně jezdila…"
„A vy?"
„No dovolte?"
„Může vám někdo dosvědčit, kde jste všude byla včera dopoledne?"
„No to nemůže. A proč by taky. Mně lidé věří, soudruhu!"
„To je dobře," pravil Beránek. „Tak já vás pak navštívím. Hlavně, že jste inženýra Koutníka znala."
„A co to… co…"
„Včera dopoledne, právě v době, ve které vám nikdo nemůže dosvědčit, kde jste byla, byl zavražděn ve svém bytě."
„Prosím vás, vždyť žil v Dobrovicích. Měl tam vilu jako hrad!"
„Ale," podivil se Beránek. „Jakpak víte, že tam žil a měl vilu jak hrad?" Zpřísněl. „Na to se vás zeptám později. Na shledanou!" dodal a hrnul se nahoru.
Ze spánku ho vyrušilo dost hlasité zakašlání.
Vůbec měl Michal Exner pocit, že spal minutu a možná dvě. Chvíli to trvalo, než Kateřina Hodičková konečně odešla na přednášky. Složil si potom šaty přes židli u stolu jejího otce, opláchl se v koupelně a vůbec si udělal co největší pohodlí v cizím bytě.
Ostatně byl znamenitě přizpůsobivý. A unavený, takže zakašlání zprvu vnímal jako sen, později jako chrchlání z vedlejšího bytu a teprve po chvíli otevřel oči a díval se do bílé zdi před sebou a uvědomoval si, že to kašle někdo za jeho zády,
Předvídání činů jiných bývá chybné a často se podobá jenom tužbě.
V tom byl omyl Kateřiny Hodičkové.
Neboť profesor Hodička se toho rána kdesi čtyřicet kilometrů od Prahy, uprostřed svých zdárně odkvetlých stromů sadu, který stál za chloubu, náhle rozhodl, že se musí vrátit. Svěřil totiž korekturu odborného měsíčníku, který vydával jeho ústav, naprosto spolehlivému pracovníku, ale uvědomil si, že tento člověk bude patrně zmaten, bude-li mět korigovat jednu z jeho závěrečných poznámek k jisté problematice kolegy docenta Hlouchy. Ovšemže měl dva, tři dny čas, ale mohlo by se stát něco nepředvídaného a rukopis by mohl být imprimován bez jeho náhledu. A čím víc o věci uvažoval, zdála se mu závažnější.
Odebral se tedy na autobus, za hodinu byl v Praze a zajel domů, aby se nasnídal.
Poněkud ho vzrušil pohyb ve vestibulu. Se zájmem si prohlédl shromážděné předměty, když se předtím vykázal občanským průkazem mládencům, kteří je měli na starosti.
Nebyl si jist, zdali se tento způsob nepodobá výstavě, a odebral se domů, kde si v kuchyni připravil snídani. Během jídla přemýšlel o nálezu, o lidech, kteří ty věci uložili, o okolnostech objevení (které mu v podrobnostech zůstaly skryty) a přikusuje k dobrému čaji housku s marmeládou, uvažoval s jistou sebeironií o roli, jíž mu bylo v tomto příběhu hrát.
Načež se odebral do své pracovny, aby zavolal do ústavu a oznámil svůj příjezd a objednal vůz.
Přistoupil k pracovnímu stolu, vytočil číslo a vyřídil všechny ty nezbytné věci. Přitom se díval přes stůl na židli, na jejímž opěradle viselo sako, přes které byly přehozeny kalhoty, kravata a košile a bezděčně uvažoval, proč to tady je, když by to mělo být ve skříni.

Když pokládal sluchátko, uvědomil si, že ony součásti oděvu nepatří jemu, protože jsou z materiálu, který neodpovídá jeho vkusu. Teprve pak zaslechl oddychování spáče a trochu se lekl, protože tenhle tichý zvuk nemohl proniknout žádnou stěnou a musel tedy znít právě v tomto pokoji.
A zpozoroval muže ležícího na jeho pohovce, přikrytého jeho přikrývkou a s jeho polštářem pod hlavou. Muž ležel na boku, obrácen ke zdi a poměrně hlasitě spal.
Profesor Hodička naklonil udiveně hlavu.
Bylo to příliš absurdní.
Dotkl se brýlí a zamrkal.
Pohlédl na židli, ale věci tam byly stále. Nuže, musí to být pravda, v mém pokoji spí z neznámých důvodů cizí muž.
Proti ostatním záhadám tohoto domu, napadlo Hodičku, je to ostatně maličkost.
Potichu přistoupil k pohovce. Exnerův obličej poznal okamžitě.
To ho pro tu chvíli uklidnilo. Avšak zůstalo otázkou, proč je ten muž zde a jak se sem dostal.
Profesor usedl do lenošky vedle pohovky. Na otázku proč, byla odpověď zřejmá. Aby se vyspal. Že zvolil jeho byt a jeho kanape bylo zvláštní, neobvyklé a dosud záhadné. Bude to vysvětleno v okamžiku, kdy bude objasněna odpověď na otázku: Jak?
Aby tuto odpověď znal, musel profesor Hodička spáče probudit. Zakašlal tedy. A pak víckrát a konečně kašlal velmi silně. „Mno," řekl.
Exner se ani nepohnul. Ale zeptal se: „Pan doktor Hodička?"
„Přesně tak, pane."
Měl v tom posledním patře vlastně smůlu. Laubovi nebyli doma. Miloň Kytlíček jukl na Beránka špehýrkou a pravil slušně: „Dovolíte, prosím, abych se upravil? Za několik okamžiků vám budu k dispozici."
S Kleou Horvátovou mluvil a její matka byla údajně na letním sídle. Přesto zazvonil.
Zbytečně.
Chystal se zazvonit u Selického, když za sebou zaslechl dunění, jak se někdo hrnul dolů z půdy.
Šel se tam mrknout a narazil na rozcuchaného malíře.
„Kde máte šéfa?" vybafl Selický.
„Někde patrně spí…"
„Patrně spí. Spí si a vás nechá, abyste budili druhé. Poslyšte, řekl jsem těm chlapcům nahoře…"
„Znal jste inženýra Koutníka?"
Selický ztvrdl. „Ne. Proč?"
„Chtěl bych si s vámi o něm promluvit."
„To je blbost."
„Mohl byste mě pozvat dál?"
„Ne. Mám doma dámu."
„Jestli je to paní Steinová…"
„Do toho vám nic není!" Selický si rázně zastrkoval pyžamo do kalhot. „Pane… pane…"
„Tady nemůžeme mluvit," řekl Beránek mírně.
„Já s vámi vůbec nemíním mluvit, pane, pane…"
„Beránek," ozvalo se od dveří jeho bytu. Stála v nich Gabriela Steinová, zářila rudými vlasy a usmívala se. „To je pan Beránek, Richarde. Pozvi ho dál, třeba nám řekne něco zajímavého…"
Michal Exner se obrátil na záda a vzhlédl k profesoru Hodičkovi. „Tak nevím," přiznal upřímně, „co bych vám měl říct…"
„Především, milý příteli, vysvětlit svou přítomnost v mém bytě, v mé pracovně, na mém kanapi, pod mou přikrývkou…"
„Je to smůla. Katka totiž tvrdila…"
„Katka?"
„Kateřina."
„Míníte mou dceru?"
„Ano, pane doktore."
„Chcete tím říci, že vás sem uložila moje dcera?"
„Ano," řekl Michal Exner odevzdaně a posadil se. Obejmul rukama kolena a opřel se o zeď. „Dokonce mi nabídla snídani."
„A vy jste ji samozřejmě přijal!?!"
„Ano."
„Netušil jsem pane… pane…"
„Exner, Michal Exner…"
„Víte, netušil jsem, pane Exner… Chcete tím říci, že jste se s Kateřinou seznámil důvěrněji?"
„Ano."
„Velmi důvěrně?"
„Ano," pravil Exner a díval se nevinně. „To je osud."
„Nezdá se vám, že poněkud rychle?"
„Zdá," přiznal. „Opravdu zdá, ale teď už se s tím nedá nic dělat." Profesor Hodička se krátce zamyslel. „To nedá. Opravdu ne. Jak dlouho jste spal?"
Exner se podíval na hodinky. „Asi hodinu. Ani snad ne, proboha."
„Tak pokračujte," pravil doktor Hodička, jako ke studentu, který odříkává seminární práci. „Dole mě čeká vůz. Za

půldruhé hodiny jsem zpátky. Pak budeme mít čas pohovořit podrobněji. Asi budeme mít o čem, pane Exner. Poslyšte, jak se jmenujete křestním jménem? Aha! Michal.“ Hodička si zamnul ruce. „Na shledanou, pane.“
A Michalu Exnerovi nezbylo, než si urovnat polštář a znovu ulehnout na bok, obličejem ke zdi.
„Máš znamenité známé,“ pravil Richard Setický, louče se s Gabrielou Steinovou, která odcházela do zaměstnání.
„Děkuju ti.“
„Nemohu za to, že tento dům je semeništěm zločinu,“ odpověděla. „A někdy mám strach,“ dodala, „že dokonce zločin přitahuju. Víš, jak je ta Čapkova povídka o tom pánovi…“
„Vím. Co ti chtěl?“
„Pan Beránek? To je milý člověk. Co jsem dělala včera dopoledne. Vrtala jsem se v zubech. Mám báječné alibi.“
„Na co alibi?“
„Na včerejší dopoledne. Ale ty žádné nemáš, protože jsi byl sám doma.“
„Nač já potřebuju alibi?“
„Protože došlo k další vraždě.“
„Blbost?“
„V Dobrovicích.“
„Tví policisti,“ řekl Richard Selický a políbil Steinovou, aby se s ní tak rozloučil, „jsou cvoci. Já fakt žádný alibi nemám. už se těším na tu legraci.“
Legrace bylo pramálo. Beránek si to mlčky zapsal do svého notesu a bez dlouhých řečí se rozloučil.
Miloň Kytlíček tvrdil, že byl doma. Sám. Celé dopoledne. Co dělali pánové Sýkora a Lípa samozřejmě nevěděl.
Beránek se tedy nechal přijmout Martou Bubeníčkovou.
„Nevím,“ řekla, „čím bych vám mohla ještě pomoct.“
Beránek měl málo času a talentu na vedení exnerovských řečí: „Jak často jste se, paní, stýkala s inženýrem Koutníkem?“
„Bože můj… Různě… různě často. Jednou za měsíc, jednou za dva měsíce…“
„Navštěvovala jste ho v jeho vile?“
„Občas… ale proč…“
„Dovíte se, paní, Kdy jste tam byla naposled?“
„Asi před čtrnácti dny… nebo dřív. Nepamatuji se.“
„S kým se inženýr Koutník stýkal kromě vás?“
„Ale, pane, vždyť mě vyslýcháte, jako kdyby pan Koutník něco provedl.“
„Ujišťuju vás, že neprovedl nic. Potřebuju si ověřit některé skutečnosti. Teda: naposled před čtrnácti dny?“
„Tak nějak…“
„Vaše styky byly dobré?“
„Ano, pane.“
„Nevíte o někom, s kým by měl v poslední době nějakou nepříjemnost?“
„Nikdy přede mnou nemluvil o něčem podobném.“
„Měl nějaké nepřátele?“
„Jaké nepřátele, pane, má starý člověk?“
„Znala jste cenu jeho majetku?“
„Byl nemajetný. Zcela nemajetný, jako já. Přišli jsme o všechno a naše penze…“
„Myslím drobný movitý majetek. Šperky a podobně.“
„Postupně všechno rozprodával. Z čeho by žil?“
„Obrazy?“
„Cenil si jich. Ale myslím, že to je jen takové jeho bláznovství.“
„Děkuju vám,“ řekl Beránek. „To by bylo všechno… Podívejte, paní Bubeníčková, opravdu nevíte o někom, kdo… kdo pana Koutníka třeba nenáviděl… Pokud jste hovořila o majetku, je tomu skutečně tak?“
„Ano, pane. Jsem opravdu zmatená…“
„Je to vážné,“ řekl Beránek, „opravdu… Asi vás ještě navštíví kapitán Exner…“
„Příjemný mladý muž, ale nevím…“
„My totiž, paní Bubeníčková… hledáme vraha inženýra Koutníka…“
A potom musel běžet Beránek k telefonu, aby přivolal lékaře. Aspoň služebního.
A musel doufat, že to všechno dopadne dobře.
„Ale člověče,“ řekl Karel Majda Beránkovi. „A pojďte dál. Že máte chuť na kafe? Uvař pánovi kafe!“ požádal svou ženu. „Máte štěstí, protože jinak jsme ráno většinou už pryč.“
„Tak brzy?“ podivil se Beránek a měl spíš mysl u Marty Bubeníčkové a co s ní lékař pořídí. Tedy ani ne lékař, který nebyl zrovna po ruce, ale MUDr. Arnošt Buble, o jehož praktických znalostech medicíny Beránek pochyboval.
„Televize a dabing! Tak. Cigaretu?“
„Děkuju. Takže vy jste včera ráno nebyli doma?“
„Kdepak, chlapče,“ zahlaholila z kuchyňky Majdová. „Copak se stalo?“
„Ale dohromady nic… Tak vy jste byli v televizi?“
„V rozhlase,“ řekl Majda. „Já byl v rozhlase.“
„A já byla v televizi.“
„Hm… No jo,“ vzdychl Beránek.
„A to jsme se museli honem vrátit z Kolína,“ zdůraznil Majda. „Hostovali jsme tam v divadle. A chtěli jsme jet už večer,

ale jak to už bývá, seděli jsme, seděli, a pak už jsem prostě jet nemoh.“
„Takže jste jeli do Prahy ráno…“
„Tak. Moc na tom záleží?“
„Ani… ani ne…“ Beránek potlačoval tiché zoufalství. Ale pak si uvědomil, že se to dá všechno zpracovat do nádherných kolonek a grafů. „Znali jste nějakého inženýra Koutníka?“
„Ne,“ řekl Majda. „Hele,“ zavolal na manželku. „Co ti to říká: Koutník?“
„Nic.“
„Inženýr Koutník!“
„Nic.“
„Taky nezná,“ pravil Majda.
A jeho žena přinesla kávu. „Dejte si cukr, chlapče. To se zas něco stalo?“
„No,“ pravil Beránek pochmurně. „Slyšeli jste, že v tomto domě je ukryt nějaký majetek. Poklad bývalých majitelů?“
„To jo, že?“ zeptal se Majda své ženy. „Kdo nám tohle říkal? Bubeníčková. No jasně. Kdo jiný, než Bubeníčková.“
„Správně,“ řekla Majdová. „Vy ho hledáte?“
„Ani ne…“ řekl Beránek a vzal si ještě jednu kostku cukru. „My jsme ho už našli…“
Profesor Hodička chodil po své pracovně a třel ruku o ruku. „Tak další vražda!“ celkově dělal dojem spokojeného člověka, kterého zpráva téměř rozradostnila. „Podívejme. To jsem zvědav, pane,“ pravil k Exnerovi, který už byl oblečen a vypadal zase víc než obstojně, „jak tohle dáte dohromady.“
„Já taky,“ zaradoval se Exner. „To je zábavy, pane doktore!“
„Víte, nejkrásnější na věci je fakt, že pověst nelhala. Ono zde v tomto domě skutečně něco bylo. Přiznám se vám: nejsem přívržencem tak zvaných racionálních jader pověstí. Myslím historii, samozřejmě, ale to je obdoba. Naopak, jsem nepřítelem těch, co všude, v každé pohádce hledají nějaká racionální jádra. A hle! Najednou mě takováhle věc může zviklat. Jestli se to doví kolega… který, na tom nezáleží… bude z toho mít radost.“
„Asi se to nedoví,“ utěšil ho Exner.
„Víte, to je zvláštní,“ pokračoval Hodička ve svých úvahách. „Taková málem běžná věc všedního života. Zmizí dvě ženy. Jsou zavražděny. Strašné. Ale berme to jako fakta a odmysleme si subjektivní pocity. Nic se jim neztratí. Motiv: neznám. Je zabit muž, který léta nebyl ve styku s žádnou z těch žen. Záhada proč! Vám před nosem. A navíc najdete majetek, který nepatřil ani těm ženám ani tomu muži.“
„Ano, ale…“
„Ale proč o tom hovořím,“ pokračoval profesor Hodička ve svých myšlenkách, jako by Exnera nebylo, „že vy zde stojíte před objasněním problému, který proběhl v současnosti, ve vašem čase. Vám vlastně před očima…“
„Kdyby…“
„Obrazně: vám před očima. A nevím, zdali budete s to jej vyřešit. A pak chtějte na historikovi, aby řešil daleko spletitější problémy, přičemž má po ruce daleko méně fakt než vy.“
„Kristepane,“ ozval se Exner zoufale, „kdybych já měl tolik fakt, kolik vy máte o vyvraždění Slavníkovců!“
„Co o tom víte?“
„O čem?“
„O vyvraždění Slavníkovců?“
„Že byli vyvražděni. Devět set devadesát šest. Na Libici. Boleslavem. Tedy ne přímo. Přemyslovci na to poslali svou družinu.“
„Víte toho dost.“
„A Libice byla vypálena.“
„Patrně. Jenže, co když to bylo všechno trochu jinak. To je to, co víte vy. Ale pozadí. Jak kdo jednal a proč. Na to přijít. Role Radima. Co Vojtěch! Aha! A polský král! A císař! Aha, pane!“
„Jenže,“ mínil Exner, „na tom snad už dnes nezáleží.“
„A když vy,“ Hodička ukázal na Exnera prstem, „teď v tomto čase ten svůj problém nevyřešíte, bude na tom záležet. Teď hned. Ale za deset, dvacet, sto let? Vůbec nikomu. A když se to dostatečně roznese, vznikne kolem pověst, umný vypravěč to všechno, co vy dnes nemůžete pochopit, domyslí a pochopí. Vytvoří jinou realitu. A co když ta jeho realita bude správná?“
„Náhoda.“
„Správně. Jenže to už na tom vůbec nebude záležet a příběh bude žít docela sám o sobě. Nebude všelijak potrhaná a zapomenutá skutečnost, ale příběh.“
„A to na něm,“ řekl Exner, „bude nejhezčí.“
„Tak,“ souhlasil Hodička spokojeně.
„Vy jste byl včera na chatě, Kateřina v Praze…“
„To musíte vy nejlíp vědět, kde byla Kateřina.“
„To nevím,“ přiznal Exner.
„Potkal jsem ji až dnes ráno na chodbě…“
„Cože?!? Teprve dnes ráno?“
„Ale ne poprvé. Poprvé ve sklepě, když jsme tam hledali… Vlastně ne, poprvé, když jsem byl u vás…“
„Teď o té rychlosti nebudeme mluvit. Dejte na ni trochu pozor, myslím na Kateřinu, pane. Sám vidíte, jak je neodpovědná. Klidně nechá spát v bytě cizího člověka,“ dodal profesor Hodička a srdečně se rozloučil.
„Jedu na výlet,“ řekl Exner Beránkovi, „do večera bys to mohl mít v kupě, ne?“
„Kdo ví,“ odpověděl. „Ty se máš. A já myslel, že spíš doma.“

„Nemůže se vzdalovat," prohodil Vlček, „z místa činu."
„S paní Bubeníčkovou promluvím, až se vrátím. Co říkal Buble?"
„Že to nic není. Dal jí nějaké prášky. Jestli ovšem Arnošt…"
„Lékař," pravil Exner, „je koneckonců lékař."
„Balíme," řekl Vlček. „Nebo se chceš vrhnout na kvartýry?"
„To ne, proboha. Je toho sakra dost…"
„Až moc. Budou s tím starosti."
„Budou," souhlasil Michal Exner srdečně. „Buďte opatrný při transportu. Jeden nikdy neví."
„Věříš na gangy?"
„Málem."
„Volovina," řekl Vlček.
„Co volovina?"
„Jeden člověk."
„Myslitel. Koumes. Kamaráde. Počkej, až Beránek předvede své grafy a znamenité náčrtky pohybu osob."
„Tak abys jel," řekl Beránek, „je toho nad hlavu."
„Mrknul bych se do bytu těch dam…"
„Je to nutný?" otázal se Beránek. „Pustím tě tam, jestli mermomocí chceš."
„Mermomocí."
Vyjeli výtahem a Beránek předvedl své zámečnické umění. Michal Exner chodil po bytě a koukal po stěnách.
„Vidím," pravil Beránek, „že za krátký čas začneš sbírat obrazy. Nádherné," snil, „navštívili jsme věhlasnou sbírku obrazů Michala Exnera, kapitána…"
„Hele," řekl Exner, který byl zrovna v komoře, „pojď sem."
Beránek poslechl.
„Podívej," ukázal Exner na zeď, která oddělovala komoru od pokoje Fikejzové. „Vidíš."
„Hm… Bylo to asi při malování opravený. Poškozená omítka," bloudil očima po zdi a najednou řekl tiše: „Sakra."
„Jo," řekl Exner suše. „Tak z té opravené omítky vezměte vzorky. Nazdar!"
Dva čeští fousci a jeden velšteriér Gustava Horycha byli neklidní a dávali velmi zřetelně najevo své obavy.
Bylo totiž zřejmé, že jejich pán chystá odjezd. Připravil si na dvoře vůz a otřel jej od prachu. Vyleštil boty. Připravil jim žrádlo a pití v tuto neobvyklou dobu. A zrovna když kartáčoval na zápraží domu parádní, už pětadvacet let parádní uniformu, zazvonil telefon.
„Čekal jsem netrpělivě," řekl Gustav Horych a stál u psacího stolu ve spodkách a ponožkách. „Mohu vyjet ihned… Ano… Tedy až ve dvě hodiny. Jistě… mám mnoho času. Houby? Překrásné… Opravdu? Ano… Ano… Těším se na shledanou."
Zdálo se, že je poněkud zklamán. Dokončil kartáčování obleku, ale složil jej na pohovku, oblékl staré kalhoty a na hlavu narazil promaštěný klobouk.
Dva fousci a velšteriér se poněkud uklidnili, neboť jejich pán odešel zadními vrátky do lesa. Nesl zánovní košík – bramborák. Potom nastala pro psy nuda rušená mouchami a drzými veverkami. Někde z dálky bylo slyšet motor blížícího se vozu…
„Musím do Prahy," hučela už asi počtvrté za poslední půlhodinu Lydie Laubová. „Víš, že mám ve dvě zkoušku."
„Ale on nebude hotov…"
Stáli na terase chaty a pozorovali pana Kozla, který se hmoždil vzadu u plotu u studně.
Od jejich nohou až k panu Kozlovi se táhl napolo zasypaný výkop. „Kdo to dohází?" řekla.
„To od něj nemůžem chtít. Je to instalatér. Ne kopáč. To musíme Sami. Dost, že jsme sehnali člověka, který to připravil."
„Dvacet korun za hodinu."
„Těžká práce."
„Musím do Prahy."
„Zavezu tě."
„Nemůžeš ho tady nechat samotného."
„Opravdu… Tak mu řekneme…"
„Jdu dělat oběd_ Řekni si mu to sám."
„Ale paní," řekl muž v uniformě praporčíka a tvářil se nadmíru komisně. „Říkám vám už potřetí, že není k dosažení."
„A já vám říkám, že si mě objednal."
„Jak se jmenujete?"
„Po tom vám nic není," řekla Kamila Marková a měla pravdu. „Tak sežeňte někoho, kdo o něm prostě ví."
„Když on tam vůbec nikdo není…"
„Nemohli se vypařit. Zjistěte, kde jsou. Jedu kvůli tomu bůhví odkud."
„No, zeptám se," uvolil se praporčík poněkud povzneseně k akci.
„Zatím se posaďte do hovorny."
„Počkám tady, sedět se mi nechce."
Uzavřel se do své kukaně, neuvěřitelně pomalu a rozvážně – což odpovídalo jeho věku, ale ne její netrpělivosti, vytáčel číslo za číslem a mluvil s někým, pak ještě s někým jiným a pak se snad znova o něčem radil s tím prvním.
Konečně došel k okénku a nadzvedl je. „Tak občanko…"
„No?"
„Mohu vám říci adresu, na které naleznete buď kapitána Exnera, nebo některého z jeho spolupracovníků."

„Tak mi ji řekněte.“
Praporčík jmenoval ulici na Vinohradech.
„Tak tam nejdu,“ řekla. „Je to daleko.“
„No prosím. Ovšem…“
„Ať někdo přijde sem.“
„To já nemohu zařídit, protože nemám s nimi spojení.“
„Tak si ho zařiďte.“
„Vy jste byla předvolána a…“
„Pozvána.“
„Asi bude nejlíp,“ rozhodl muž v uniformě rozvážně, „když přijdete zítra.“
„Nepřijdu. Jsem z Kolína.“
„Tak já…“
„Sežeňte mi člověka, který tady o něčem rozhoduje.“
„Nač, to…“
Roztomilý dialog se rozvíjel znamenitě.
Zakotvil pod letitými duby. A zůstal chvíli sedět a sál vzduch, voňavý vzduch lesa, jehličí, shnilého listí, hub a vyschlé trávy.
Měl chuť se nikam nevracet, aspoň den, a natáhnout se na dřevěnou lavici opodál.
Bylo bezvětrné ticho, jen v motoru tiše cvakal chladnoucí kov.
Fousci a teriér si párkrát štěkli a nechali toho.
Prozatím.
Exner konečně vystoupil. Vrata i vrátka byla zavřena. Obcházel pomalu kolem plotu, až konečně došel ke kotcům pro psy.
Psi nebyli nadšeni a dávali to hlučně najevo.
Zkusil s nimi vést řeč – neboť vzpomněl na psa Antiocha doktora Soudka – a fousci i teriér mu začali naslouchat.
Patrně jim byla dlouhá chvíle a chtělo se jim trochu si porozprávět.
Odpovídali drobným poštěkáváním a kňouráním a poskakováním a vrtěním ocasů. Nebyli to zlí a nervózní, předrážděni vlčáci, kteří dbalí výcviku skáčou po rukách a s vrčením jsou kdykoliv ochotni dát se do krvavé rvačky.
Měli po generace laskavý vztah k člověku.
Našel zadní vrátka, byla otevřená.
Prohlédl si připravený vůz, čistou košili i sváteční uniformu na pohovce.
Šel znovu uklidnit psy (v kuchyni ukradl cukr) a kamarádit se s nimi. Seděl na bobku a přes pletivo kotce drbal jednoho z fousků na čumáku.
Potom Exnera něco zvedlo a šel se podívat k bráně. Byla zavřená jen na západku. Vrátka rovněž.
Vrátil se do domu a znovu jej prohlédl.
Fousci a teriér se uklidnili a ticho, rušené mouchami a nějakou vosou, odkudsi padalo jako zlá tíseň.
Stál nad připravenými šaty lesmistra Horycha, prst si držel na nose a rostl v něm neklid, jež se měnil v strach.
Neboť bylo nepochybné, že Gustav Horych znal inženýra Koutníka…
„Sakra…“ řekl tiše.
A lesní idyla se změnila v místo, které by mohlo vypovídat. Prostý a obyčejný dům v objekt, který trapně mlčí.
Rozběhl se k zadním vrátkům.
Bylo nesmyslné vidět něco u nich nebo na zemi. Nepršelo už několik dní. Tráva byla polehlá a listí proschlé.
Vrátil se do domu a prošel ho, tentokrát od půdy až do sklepa, rychle a obratně, s očima docela jinýma než před chvílí.
Trochu se zadýchal.
„Sakra,“ řekl ještě jednou. Rázně svlékl sako a hodil ho na pohovku k Horychově uniformě.
Pod střechou na zápraží visela vodítka a obojky. Chytil obojek a našel nejdelší vodítko.
Doufal, že snad to nějak vyjde.
Utíkal ke kotcům, v dlani pár kostek cukru a zamířil k tomu fouskovi, svému nejlepšímu kamarádu.
Pes se choval přátelsky a vrtěl ocasem na uvítanou sladkému žrádlu.
Opatrně otevřel vrátka…
Nic. Pes se zajímal o jeho dlaň. Nasadil mu obojek. Pes se s ním začal kamarádit.
Exner v duchu blahořečil Horychovi, že vychoval špatné hlídače.
Připevnil k obojku vodítko.
A rozběhl se poklusem k zadní brance. „Hledej,“ řekl tam, „hledej pána, sakra, kamaráde, hledej…“
Pes nabral vzduch pěkně od země.
V tomhle byl vychován dobře.
Zavrtěl čumákem sem a tam. A znova sem a tam. A pokročil. A vyrazil po jakési stopě. Pozorně a rychle. Správně. Od kroku ke kroku. Michal Exner klusal za ním a doufal, že je to správná stopa.
„Václave, Vendulko,“ přivítal toho rána ve svém bytě Jindřich Lípa člena Státního divadelního studia Václava Sýkoru.
„Ty jsi zaspal. viď?“
Sýkora zavrtěl hlavou, usmál se a kytici, kterou dosud držel za zády, předal svému příteli. „Musel jsem někde sehnat růže. Máme je tak rádi…“
„To je od tebe hezké. Pojď dál. Manželka odjela už včera odpoledne. Chtěl jsem ti zavolat, abys přišel večer, ale neodvážil jsem se.“

„Měl jsem stejně představení. Ale mohli jsme se vidět potom.“
„Připravoval jsem stan a čistil spací pytle. Pojď se podívat.“
Vedl Sýkoru do kuchyně. Na podlaze bylo srovnáno vše, co člověk potřebuje, když chce trávit nějaký ten den pod stanem.
„To je nádhera.“ zajásal Sýkora. „A ty sis koupil nové plavky? Překrásné. A ten rolák!“
„Je tvůj,“ pravil Lípa. „Sehnal jsem pár bonů. Musíš si ho hned zkusit. Kde máš svoje věci? Dáme je dohromady, aby byl pořádek. A vařič?“
„Sehnal jsem. Až v Holešovicích. Dovolíš…“ šel s rolákem do předsíně před zrcadlo.
Zazvonil telefon.
Lípa zvedl sluchátko a řekl: „Ano?“
„Tady je poručík Beránek,“ řekl hlas na druhém konci. „Pan Lípa?“
„Ano, ale…“
„Vzpomínáte si na mě?“
„Ovšem, vy jste…“
„Správně. Kriminálka. Jste sám doma?“
„Ano… totiž…“ posunkem naznačil Sýkorovi, aby byl potichu, „manželka včera odjela na dovolenou a já také dnes odjíždím.“
„Tedy jste sám?“
„Totiž…“
„Je u vás pan Sýkora?“
„Totiž… stavil se na chvíli…“
„To je výborné,“ zaradoval se Beránek, „to je přímo znamenité. Za půl hodiny jsem u vás.“
„Ale pan Sýkora… já…“`
„Nebudu vás dlouho zdržovat. Za půl hodiny, pánové.“ A položil sluchátko.
Sýkora zůstal stát se svetrem napolo oblečeným. „Slyšel jsem,“ zašeptal. „Ten člověk přímo řval…“
„Musíme počkat… já nevím, co zas chce…“
„Musíme být především trpěliví, Jindřichu. Oba. Podívej, nedělá mi to tady nahoře fald?“
„Jak ulité. Myslíš, že ti sluší?“
„Červená? Mně vždycky. Měl bych opravdu radost, kdyby…“ a Václav Sýkora pohlédl na telefon a zamračil se.
Beranek se rozloučil s Klabouškem, Zemkem a Hošťákovou, s nimiž právě dokončil rozhovor.
Odtud si také dovolit zavolat Lípu.
Seběhl po schodech a chystal se nastoupit do vozu k řidiči Bohoušovi, když ten ho zvednutou dlaní zadržel. „Stop, kamaráde.“
„A copak? Do Střešovic!“
„Tamhle za rohem je paní a čeká na tebe.“
„To je blbost, ne?“
„Možná, ale ta paní přišla, omrkla mě a řekla: bezpečnost? Tak jsem kejvnul, že jo. A povídá dál: objednal mě pan Exner. Ale není u sebe. Říkám na to, že ten u sebe obyčejně není. A ona mně řekla, že ji sem za námi poslali. Od nás. Objednal si ji. Patrně na ni zapomněl.“
„Řekla, odkud je?“
„Z Kolína. A nechce se tady flákat u domu. Byl jsem se mrknout nahoře, ale tam tě nebylo možný najít. Tohle je barák jako vesnice.“
„Bohužel. Nezapomněl na ni. Jenže holt v tom kvaltu. Naložíme ji a nejdřív pojedem k nám, abysme to sepsali.“
Beránek oběhl vůz, nastoupil a vzdychl: „Takovej těžkej vzduch je v tý Praze a on se někde fláká po venku…“
Český fousek to bral travnatou lesní cestou až do jakéhosi úvalu, jehož stráně byly porostlé duby a svěží vysokou trávou. Bylo to stinné a vlhké místo.
Pes přidal, zde byl zřejmě pach výraznější a najednou odbočil mírně stoupající pěšinou vzhůru po stráni.
Pěšina se kamsi vytratila, přestala tráva a Exnerovy nohy se začaly bořit do vysokého mechu.
A najednou se pes zastavil, poslouchal, zavětřil, kníknul nadšením a pustil se přímo vpravo. Mezi stromy bylo vidět muže klečícího na zemi.
Ten člověk se prudce vztyčil.
Byl to Gustav Horych.
Přihnali se k němu s jazyky vyplazenými.
„Ježíš,“ řekl Exner. „Vy jste mě prohnal, pane Horych.“
Fousek se šmrdolil kolem košíku naplněného hřiby a křemenáči. Exner tam také zahlédl dva nebo tři kozáky, prostě krása, řekl si, kdy já budu mít čas jít na houby.
„Pane,“ řekl lesník, který se ještě docela nevzpamatoval, „kde jste se tady vzal…“
„Ani nevím. Vy si jdete na houby jen tak…“
„Poslyšte,“ pravil Horych podezíravě. „Vy jste měl strach. Já to na vás poznal.“
„Měl… Že to nebyl špatný nápad?“
„Co?“
„Takhle vás najít s vaším psem.“
„Nebyl. Co se stalo?“
„Ale potřeboval jsem s vámi mluvit…“

„A ten kvalt?“
„Začínám se najednou bát o všechny, co znali vaši sestru, myslím paní Fikejzovou, a jsou z její generace, a co také znali inženýra Koutníka.“
„Koutníka?“ sebral košík. „To by stačilo, ne? Půjdeme. Koutníka. Mluvil jste s ním? Co dělá brach?“
„Měli jste se rádi?“
„Mno… Měl jiný zájmy. Já byl lesní muž a on lev salonů. Samej umělec kolem něj. To když jsme byli mladý, samozřejmě.“
„Tedy jste ho měl docela rád.“
„Jako byl Fikejz lump, tak tohle byl světák. Společenskej člověk. S humorem. Legraci měl moc rád. A hrozně rád vypravoval vtipy. A neřek jste mi, co s ním má bejt?“
Michal Exner vzdychl. „Je to smutné, ale umřel.“
„Opravdu? Měl svý leta. Byl o deset a možná víc let starší než já. Elén byla mladičká. Ale proto jste přece nepřišel, abyste mi přišel oznámit tohle.“
„Přišel. Pan Koutník byl totiž ve své vile v Dobrovicích zavražděn dřív, než se mi podařilo s ním promluvit…“
„Hrome! A proč?“
„To ví jen bůh,“ pravil Michal Exner a pokrčil rameny, „a svatý Václav.“
Horych tiše hvízdl. „Pane jo. Tak proto najednou ten švunk? Vy jste mě nenašel doma, barák prázdnej… Je to tak?“
„Přesně.“
„Ale kdo a proč by, člověče, mě?“
„Kdo ví? To je právě ta katastrofa.“
„Tak moment,“ řekl Horych, přehodil si košík z jedné ruky do druhé a začal sestupovat do toho dubového úvalu. „Tak si to srovnejte. Tak moje sestry zahynuly, ošklivě, že… nevíte proč.“
„Ne.“
„Potom jste jel za Koutníkem, jen abyste měl co dělat…“
„Vypravovala mně o něm paní Bubeníčková… Nějak se stýkali…“
„Možná. Ani ji neznám. Bydlí v tom domě?“
„Bydlí.“
„To vám musela říct něco moc zajímavého…“
„Ani ne. Já jsem se tam vypravil jen tak pro kontrolu. A někdo mě předešel.“
„To znamená,“ řekl Horych, „že ten někdo si myslel, že Koutník o mých sestrách něco ví.“
„Možná.“
„Anebo chtěl něco ukrást. Ten člověk.“
„Nic se tam neztratilo. Poslyšte, pane Horych, „ řekl Exner velmi vážně, „měl jste opravdu přehled o majetku vašich sester?“
„Že bych věděl o každé koruně, to byl lhal.“
„Nejde o koruny. Vzali jsme vás do Prahy, abyste si prohlédl byt. Vyzvali jsme vás, abyste věnoval pozornost zařízení, a nutili vás nahlédnout do všech skříní a prádelníků. A vy jste nám řekl, že nepozorujete, že by se něco ztratilo.“
„Jestli tam chyběly nějaké maličkosti…“
„Nejde o maličkosti. Možná, že jste byl příliš rozrušen…“
„Byl, ale to nehraje roli.“
„Znáte dobře dům, ve kterém bydleli?“
„Ne. Kromě toho advokáta nikoho. Kdypak já jsem tam přišel, prosím vás. Vůbec jsem tam nerad chodil.“
„Jaký byl obchod paní Líbalové, myslím jeho rozsah, majetek jejího muže…“
„To kdybych věděl. Líbal byl šťoura. Spíš hodinář než zlatník. To jenom sestře dělalo dobře, když se mluvilo: měli jsme zlatnický obchod.“
„Někam se chystáte, pane Horych?“
„Jo. Jak jste to poznal? Aha. Kvádro na kanapi. Chystám. Představte si, že mám ve dvě hodiny odpoledne v Nymburce rande.“
„Ne? Vážně?“
„S manželkou. To nebylo nic milýho vidět ty dvě holky. Když jsem je znal mladý a krásný. Najednou mi došlo, že už taky sakra nejsem mladík.“
„A pro koho ty houby?“
„Pro švagrovou. Má je ráda. Chtěl jsem na oběd, ale přijedu až odpoledne. Poslyšte, vy se nějak moc o mě zajímáte.“
„Povolání, pane Horych,“ pravil Exner lehkomyslně. „Co se dá dělat.“
„A teď kdybyste mi řek, co jste mi neřek.“
„Koneckoneů, proč ne.“ A stručně pověděl, co v domě našli.
Horych se zastavil, aby si zapálil lulku. „Aha,“ zabafal, „a vás nenapadlo nic chytřejšího, než si myslet, že to měly ty dvě holky v bytě a někdo to šloh a schoval ve sklepě. Na kolik to odhadujete?“
„To je hrozně obtížné. Odborník ještě nezhodnotil šperky.“
„Tak jste myslel na Markétu a jejího muže.“
„Taky.“
„Pusťte to z hlavy. Kde by to sebrali, prosím vás! Brilianty. Říkám, že to byl hodinář. A neodvážil by se mít něco doma. Kdepak. Držely si sejf! Pro nic! No, skoro pro nic. Ten barák, mládenče, patřil nějakejm moc bohatejm židům.“
„Vím.“

„Tak to máte jako na dlani.“
„Jenže,“ pravil Exner ponuře, „ono to bylo zazděné…“
„No jistě!“
„A ta malta… kterou to bylo zazděné… ta byla úplně stejná… jako ta, kterou byly přikryty vaše sestry…“
Horych se zastavil. „Tak z toho jsem, mládenče, jelen.“
„Hm…“ pravil Exner upřímně.
A kráčeli dál v tichém zamyšlení, nechávajíce se obíhat čilým fouskem.
„Že vás ten pes nekous,“ řekl Horych.
„Dal jsem mu cukr… vypůjčil jsem si ho u vás v kuchyni. A taky jsem mu to vysvětlil.“
„Jo. To von lidský řeči rozumí. Vypadáte na floutka, ale patrně nebudete špatnej. Poslyšte, ono to nějak souvisí, že jo?“
„Co?“
„Ty dvě holky a ty věci, co jste našli.“
„Ale jak?!“ zeptal se Exner zoufale. „Jak, pane Horych! A vy si tady užíváte s mladou ženou a krásnou švagrovou.“
„Ještě se o mě bojíte?“
„Bojím. Kdybych věděl proč. Nemohl byste se na čas přestěhovat?“
„A kdo se bude starat o psy? To nejde.“
„No jo,“ pokývl Exner s porozuměním. „Já vám sem někoho pošlu. Ještě dnes.“
„Aby mě hlídal? Nesmysl. Dovedu se uhlídat sám. Hele, mám flinty, ne? A ruce. A nějaká síla v nich ještě je.“
„Nepochybuju. Ale toho chlapíka sem přesto pošlu. Nezapomeňte mu zkontrolovat doklady, až se objeví. Víte, to je hrozně nepříjemný, když někam přijdete a ten, co s ním chcete mluvit, už není. Nerad, moc bych byl nerad, kdyby se mně to opakovalo ještě jednou. A pak: já jsem houbař, pane. A tady je les na houby jako stvořený. Tak. Koukejte, tamhle je krásná růžovka!“
„To my tady nesbíráme. Nám stačejí hřiby a tak.“
„Až tohle objeví Pražáci!“
„Tak vo tomhle koutku moc nemluvte. Voda na koupání tady není, lesy jsou vlhký, spousta komárů, jasný?“
„Jasný. Rozumíte obrazům? Myslím modernímu umění?“
„Kde bych.“
„A vaše sestry?“
„Koutník, ten byl blázen. Helenka si z něj dělala vždycky legraci a tvrdila, že vyhazuje za ty pitomosti peníze oknem.“
„Dělala si legraci? Nenadávala, že vyhazuje peníze?“
„Kdepak. Bylo jí to jedno. Žádný vztah k majetku, ke koruně. Když byla mladá. S věkem se měnila a ke stáru ji posedla lakota. Jenže to se stává, že se s věkem lidi všelijak mění. A jsme doma, pane. Můžu vám něco nabídnout? Pekl jsem buchty. Makový. Ale už předevčírem, takže nebudou nejměkčí.“
„Děkuju, vezmu si tři na cestu. A jeďte raději dřív do toho Nymburka. Abyste nebyl dlouho sám.“
„Mnoho strachu, mladíku. Ale poslechnu vás, protože jsem nevařil. Hospodský jídlo není nejlepší, spíš je nejhorší, ale stavím se na Nový hospodě. Je tam starej dědek a jeho manželka nevaří špatně. Je to sice trochu bokem…“
„Nevadí. Naopak. Když pojedete do Nymburka obloukem, budu z toho mít jen radost.“
Byl si jist, že se Horychovi nic nestane. Byl si po rozhovoru s ním téměř naprosto jist, že tenhle člověk je v bezpečí. Ale zvlášť zde by ho mrzelo, kdyby se něco stalo.
Musel ji opět ujistit, že celá výpověď, její návštěva Prahy a vůbec všechny okolnosti zůstanou utajeny. „Milá paní,“ řekl Kamile Markové Beránek, „kdo by to jezdil rozhlašovat do Kolína. Máme pochopení pro lidské slabosti. Nejdřív si to stručně zopakujeme, pro přehled, pak napíšeme, a máte pokoj.“
„Chtěla bych, abyste zachovali co největší míru taktu k panu Knoblochovi…“
„Brno, Jateční 7.“
„Ano. Je totiž…“
„Ženatý. A má žárlivou ženu.“
„Jak to víte?“
„Život,“ řekl Beránek moudře. „Tak vy se tedy s panem Knoblochem znáte už několik let, když má služební cestu do Prahy, dá vám vhodným způsobem zprávu. Sejdete se v kavárně Flora a vyjednáte s panem nebo s paní Helerovou nocleh v jejich bytě.“
„Ano, ovšem… Zpravidla není možno sehnat jiný nocleh.“
„Samozřejmě. Kolikrát jste se takhle setkali?“
„Mnohokrát. Asi čtyřikrát, pětkrát do roka, to vám nemohu říci přesně.“
„Kolik let?“
„Asi sedm…“ chvíli přemýšlela. „Ano, asi sedm let.“
„A pokaždé přespáváte u Helerových.“
„V posledních letech ano.“
„Vzpomínáte si na nějaké podrobnosti, když jste tam byli naposled?“
„Opravdu ne. My ani nevíme, kdo v domě bydlí a tak…“
„Dobře. Všimli jste si při vaší poslední návštěvě něčeho neobvyklého? Víte, musíte si uvědomit, že v noci došlo v domě k dvojnásobné vraždě.“
„To je strašné…“
„Je. A byly zavražděny dvě ženy z bytu, který sousedí právě s bytem paní Helerové.“
„Ale když…“

„V kolik hodin jste přišli?“
„Nepamatuju se přesně, někdy kolem půlnoci. Je to už dost dlouho… několik týdnů, že…“
„Ano. Kdy jste odešli?“
„Časně ráno.“
„Co to je: časně?“
„Asi v šest hodin.“
„Tak si to napíšeme,“ řekl Beránek, „budeme si muset udělat výlet za panem Knoblochem. Máme ho pozdravovat?“
Ze stinného a vonného klidu starých lesů se vybatolil brouk mercedesky kdesi nad Poděbrady. Plašil bažanty a koroptve a s chutí se vyhoupl na rovnou státní silnici, která téměř neznatelně klesala k Labi. Dole, na obzoru nížiny, se mezi rozlehlými poli kadeřily tmavé chomáče, zbytky lužních lesů.
Vzduch voněl létem a město Poděbrady počátkem lázeňské sezóny.
Po Labi, v jeho ramenech a na loukách kolem čekali komáři na podvečer.
Několik stopařů se snažilo upoutat na sebe pozornost.
Mával, že nejede na Prahu.
A vydal se na Kouřim a dál ke stržím a divočinám kolem Sázavy, které už dávno přestaly být divočinami a zalidnily se víc než žírné kraje nížin.
Zamotal se pořádně, než to místo našel. Musel se vracet a všelijak se točil kolem dálnice, která rozřízla lesy a úbočí.
Byl to všechno nesmysl, kdyby jel na Prahu, dorazil sem dřív.
Ale zachtělo se mu putovat neznámými končinami.
Takže dorazil k vratům zahrady, kterou tak usilovně hledal, právě ve chvíli, kdy Lydie Laubová sklízela se stolu. Byli patrně po obědě a Exnerovi se sevřel žaludek.
Všichni tři se postavili a pozorovali ho a zcela zřetelně jim radost nezářila z očí.
Konečně se Laub pohnul, aby sešel těch dvacet metrů zahradou a otevřel bránu. „To jsou k nám hosti,“ řekl svou proslulou přesnou dikcí. „Dobrý den, pane Exner.“
„A jéje,“ zahlaholil Michal radostně, „pan Kozel. Kde by mě to napadlo! Mluvil s vámi ráno někdo, než jste odjel?“
„Ano, pan Beránek.“
„To je dobře.“ Rozhlédl se po zahradě. „Ovoce, les, voda. Všechno. Pak se nedivte, že se toho paní Fikejzová nerada vzdávala.“
„Myslíte,“ zeptala se Laubová, „že jsme dali málo?“
„Nejsem odborník,“ pravil Michal Exner s roztomilým úsměvem. „Já jen aby řeč nestála.“ Prohlížel si dílo pana Kozla a došel až ke studni. „Pro tak malou rouru taková hluboká strouha. Pane Kozel, proč se na to dává ještě ta skelná vata a ten dehtový papír?“
„Pro izolaci. Jistota. Když mrzne…“
„Aha…“ Nahlédl do studny. „Hluboká…“
Ani ne,“ řekl Kozel. „Sedm metrů.“
„Doufejme, že bude mít dost vody,“ vedl Exner řeč.
„Promiňte, pane,“ ozval se Laub. „Přijel jste se poučit o kladení vodovodu, nebo snad…“
„Vemte to tak, že jsem přijel na přátelskou návštěvu. Jde v podstatě o maličkosti… Když jsem si dovolil vás v Praze navštívit, všiml jsem si, že ve vašem bytě visí několik pozoruhodných výtvarných děl…“
„Ano,“ řekla Laubová. „Dědictví po mém otci.“
„Sběratel?“
„Ne. Ale ti umělci patřili mezi jeho přátele.“
„Znal inženýra Koutníka?“
„To nevím…“
„A vy?“
„Ne. V životě jsem o žádném inženýru Koutníkovi neslyšela.“
„A Horch? Ferdinand Maria Horch?“
„To ano. To býval nakladatel a vydavatel. Našel byste v naší knihovně několik edic, které vydával. Obávám se ale, pane Exner,“ řekla Laubová jedovatě, „že se zajímáte o záležitosti, které příliš nesouvisejí s vaším povoláním.“
„Bojím se,“ přiznal Exner, „že máte pravdu.“ Ukázal hlavou na chatu. „Koupili jste s tím nějaký inventář?“
„Myslíte obrazy?!“ zasmál se Laub. „Je to nedostavěné, pane.“
„Smím se podívat?“
„Prosím.“
Vedl Exnera dovnitř. Kuchyňka a hala s krbem. Teď patrně ložnice a skladiště dohromady. Dřevěné schody do patra. Tam dvě holé místnosti. Na půdě nějaké krámy. Půdička nízká, muselo by se tam lézt po čtyřech. „Stavěl to Líbal,“ řekl Laub. „A jak umřel, tak to zůstalo stát. Dvanáct let. Skoro sem nejezdily.“
„Spíš do lázní.“
„Tak…“
Naklonil hlavu a díval se na Exnera, kterému čouhaly nohy z otvoru půdičky.
„Byl jste tady nahoře?“
„Já ne, ale jeden inženýr, co jsem si ho pozval jako odborníka, když jsme sjednávali koupi.“
Ani Exner tam nelezl. „Střecha byla dobrá?“
„Naštěstí.“
Slezl a vrátili se na zahradu. Pan Kozel byl opět opodál a kutil cosi u studně. Exner na něho ukázal očima: „Dobrý

řemeslník?“
„Poctivý člověk,“ pravil Laub. „A pečlivý. Puntičkář.“
„Kde jste byli včera ráno?“
Laubová zvedla ostražitě hlavu. „Proč to potřebujete vědět?“
„Potřebuju.“
„V Praze.“
„Do kdy?“
„Asi do osmi a potom jsme jeli sem.“
„Pan Kozel jel s vámi nebo…“
Laub řekl: „Čekali jsme na něho u okraje města. Bral na vůz materiál.“
„V kolik jste opouštěli Prahu?“
„Asi v devět, o půl desáté,“ řekla Laubová. „Prosím vás, jaký má tohle význam? Budete nás muset omluvit, manžel mě odveze do Prahy. Mám odpoledne zkoušku…“
„Jestli dovolíte…“
„Pane Exner,“ řekl Laub. „Dovolíte, prosím? Vracíte se dnes do Prahy?“
„Ano.“
„Byl byste tak laskav a vzal manželku s sebou?“
„Rád,“ pravil Michal Exner s milým úsměvem. „Myslím, milostivá,“ řekl galantně k Laubové, „že můžeme vyrazit ihned.“
„Myslím,“ řekla Laubová, jakmile vyjeti, „že máte mnoho zbytečného času.“
„Jak kdy. Teď zrovna moc ne. Poslyšte, opravdu si nevzpomínáte, že by váš otec znal toho jistého Koutníka?“
„Ne.“
„Říkal vám pan Kozel, co jsme našli v domě?“
„Ovšem. Blahopřeju.“
„Náhoda,“ odpověděl skromně. „To se někdy stává… Ale vy jste se zajímala o toho Koutníka…“
„Ani ne. To vy se o něho pořád zajímáte a já nevím proč.“
„On totiž inženýr Koutník byl včera ráno zavražděn.“
Mlčela.
Po dlouhé chvíli řekl: „Skutečnost vraždy obyčejně ženu poděsí…“
„Že hrůzou vyjekne? Taková žena nejsem, pane. Je vaší starostí zajímat se o vraždy.“
„Nezajímají vás souvislosti?“
„Ani ne. Nezajímají. Mám dost svých starostí.“ A zmlkla.
Přidal na rychlosti a rázoval to ku Praze jako sokol. Co chvíli na ni pohlédl.
Seděla jako socha. Šátek jí vlál kolem hlavy. Na svůj věk, musel přiznat, vypadala znamenitě.
Měl dojem, že se někdy trochu usmála.
To když se dvakrát nebo třikrát ocitli ve zmatené dopravní situaci.
Napadlo ho, že by nechtěl, aby byla jeho nepřítelem.
„Vašemu manželovi se domů moc nechtělo,“ poznamenal. „Nerad by tam nechal řemeslníka samotného. Nevím proč, není tam co vzít…“
„Je opatrný.“
„Ano.“
Exner tiše vzdychl. Nebyla s ní prostě pořádná řeč.
Koutkem oka zahlédl její, tentokrát zřetelnější úsměv. „Kdybych tak věděl,“ řekl a zasmál se, „co si myslíte!“
„Pro vás nezajímavé.“
„Jak tohle můžete vědět!“
„Ale mohu to říct… Prosím vás k divadlu, ano?“ požádala se samozřejmostí pasažéra taxíku.
„Zajisté, milostivá.“
Teď se už nesmála.
Ale Michal Exner ano. Jenže to na něm nebylo vidět.
Seděli jako dva nešťastní školáci. Pan Lípa s panem Sýkorou byli úplně zdrceni a bylo to na nich tak vidět, že se Beránek rozhodl je utěšit. „Nic se neděje, pánové. Nic se neděje. Na dovolenou jedete, zatýkat jsem vás nepřišel. Potřebuju vědět, kde jste byli včera ráno a dopoledne.“
Sýkora vzdychl. „My se, pane, ani neodvažujeme zeptat proč…“
„To není zajímavý,“ mínil Beránek. „Aspoň si myslím, že pro vás ne. Znali jste nějakého Koutníka? Neznali.“
Podívali se na sebe. „Opravdu ne…“
„Tak vidíte. Kde jste byl vy, pane Lípa?“ zeptal se Beránek. „V úřadě, předpokládám…“
„Ne. Včera dopoledne ne… Omluvil jsem se. Měli jsme s panem Sýkorou schůzku před osmou, abychom se podívali, co je zapotřebí ještě koupit na naši cestu…“
„Svatební,“ uklouzlo Beránkovi, ale honem to zamluvil: „Ráno jste odešel…“
„O půl sedmé, jako obyčejně.“
„To byla ještě vaše manželka doma.“
„Ano.“
„A vy, pane Sýkora?“
„Až před osmou, prosím. Bydlím dole ve městě…“
„Vím. Jak dlouho jste spolu chodili… nebo jezdili vozem a kde?“

„Po různých obchodech. Většinou pěšky… Není teď ve středu města kde zaparkovat.“
„Kdo vám to může potvrdit?“
Sýkora se napřímil: „Jak to myslíte? Jde snad o alibi?“
„Jde,“ řekl Beránek.
„To prosím… Prodavači a tak… to není… průkazné…“ zakoktal Sýkora.
„Takže prostě na to dopoledne nemáte alibi.“
„Ne, ale je naprosto nepochopitelné,“ ohradil se Sýkora, „proč bychom je měli mít.“
„Pojedete si na výlet,“ řekl Beránek, „Ale teď než odejdu, tak mi na kousek papíru napíšete, kde budete. Aby, kdyby bylo potřeba…“
„Ale snad máme právo vědět…“
„Proč?“ zeptal se Beránek. „Ovšemže máte. Vražda, pánové, co jiného.“
Tichý a jemný Arnošt Buble pečoval celé dopoledne o Martu Bubeníčkovou. Ujistil ji, že to byla jen malá nevolnost, a choval se tak mírně, mluvil tak tichým hlasem, že se jí velmi zalíbil. Dokonale se vzpamatovala, nabyla energie a snažila se zvědět podrobnosti o věci, která ji před chvílí úplně vyřídila.
Doporučil jí, aby na to nemyslela. A protože si uvědomoval, že jde patrně z hlediska Exnera o velmi důležitou paní, pomáhal dokonce připravit něco k jídlu. Předem se omluvil, že bohužel nemůže odejít dřív, než se vrátí Exner.
Ten se dostavil za časného odpoledne, opálený a pěkně ofoukaný větrem.
„Máme krásné počasí,“ řekl na uvítanou. „A já se najezdil. Dřív jsem to stihnout nemohl. Jel někdo do toho Nymburka, Arnošte?“
„Vlček tam poslal mládence, co zná toho fořta.“
„To je dobře. Nemilá věc, paní Bubeníčková. Ale vy jste rozumná žena a víte, že v životě se stávají věci zlé a strašné.“
„Ale on neměl nepřátele.“
„Ovšem. Tím jsem si také jist… Poslyšte, mezi námi… poradila jste se… s vaším… jak bych to přesně formuloval… uměním…“
„Ne, pane Exner. Bojím se toho.“
„Správně. Líp když se radit nebudete.“
„Byla to loupež!“
„Asi ne. Pan Koutník už moc neměl…“
„Žil skromně. Přiznám se vám…“ zarazila se.
„Jen se přiznejte. Teď už můžete. Občas jste mu vypomohla.“
„Ano.“
„A věděla jste, že má velmi cenné obrazy? Sbírku?“
„Věděla jsem, že si obrazů vážil. Velmi je miloval, pane. Byly to vzpomínky na mládí, jestli rozumíte. Od těch by se nemohl odloučit. Víte, my staří lidé nemáme už tolik potřeb. Ale máme některé lásky. Takže se často dokážeme uskrovnit, abychom si ty lásky zachovali.“
„Ty dvě dámy, vaše sousedky, také nebyly příliš majetné.“
„Nevím,“ řekla Bubeníčková stroze. „Ale chudé nebyly.“
„Ani jim se nic neztratilo.“
„Nevím.“
„Věděla jste, proč se inženýr Koutník nastěhoval do tohodle domu?“
„Ano, řekl mi to. Na žádost Berdischových a pana Poláčka. Těch… jak jsem vám o nich vyprávěla.“
„Vím. Pamatuju se. Pokračujte…“
„To je všechno. Zařídil to doktor Klaboušek. Měl s Němci nějaké styky.“
„Ano. Prý pan inženýr s doktorem Poláčkem byli přáteli.“
„Ano. Koutník na něho často vzpomínal. Ale my jsme se poznali až… až už tady pan Poláček nebydlel.“
„K těm pověstem o majetku, který tady Berdischové ukryli…“
„Našli jste ho. To je zvláštní.“
„Myslíte si, že pan Koutník o něm mohl něco vědět?“
Zamyslela se. „Pochybuju, pane. Protože Koutník byl poctivý člověk. Oznámil by jistě po válce věc úřadům. Zvlášť, když se zde po válce objevili nějací příbuzní Berdischů. Samozřejmě, že by jim ty věci odevzdal.“
Exnera najednou něco napadlo. Vstal a několikrát přešel po místnosti. „Byl někdo z Berdischů stavitel nebo zedník?“
Zasmála se. „Ne, pane. Jistěže ne. Byli to lékař, finančník a advokát.“
„Jistě. To já jen tak…“
„Otec pana Poláčka byl stavitel. Ale ten zemřel dávno před válkou.“
„Kdy?“
„Nevím.“
„Přibližně. Dlouho, krátce?“
„Snad dlouho. Jistě ne těsně před válkou.“
„Nebyl Poláček trochu kutil?“
„Byl. A všechno se hned naučil. Autům rozuměl jak montér. Uměl vařit. Dokonce rozuměl šití. Jednou seděl celý den u mě v dílně a učil se šít na stroji. Jen tak, pro legraci, říkal. Ale já si spíš myslím, že proto…“ usmála se. „Měla jsem tam tenkrát velmi hezkou slečnu…“
„Všichni Berdischové měli služebné?“
„Ovšem. Já také, pane Exner. Byly jiné časy.“

„A bydlely u nich?“
„Ne.“
„Jak to? Vždyť tady je v každém bytě pokojík pro služku.“
„Berdischovi, kromě pana Poláčka, u něhož léta posluhovala matka
pana Kozla, mívali kromě kuchařky komornou, vychovatelku i pradlenu. Šoféry. Ti zde samozřejmě nemohli bydlet.“
„To máte pravdu,“ souhlasil Exner srdečně. „S panem doktorem Bublem jste spokojena?“
„Velmi, pane. Neobyčejně příjemný pán.“
„A neměla byste nic proti tomu… kdyby u vás zůstal… i přes noc?“ Arnošt Buble stál za Bubeníčkovou a zvedl v hrůze ruce ke stropu.
Nejistě se usmála: „Je to nutné, pane?“
„Myslím, že ano. Pro vaše zdraví i bezpečnost.“
„Ale mé zdraví je v pořádku. A bezpečnost! Pane Exner, nemám nepřátele!“
„Inženýr Koutník je také neměl. Přeju vám hezké odpoledne a na shledanou. Arnošte, objednej si něco k jídlu.“
„Pak doktor,“ řekla Marta Bubeníčková důrazně, „bude mým hostem.“
Seběhl se schodů. V prvním patře se pohybovali nějací lidé, patrně z toho ředitelství masného průmyslu. Dívali se na něho podezíravě.
Když už byl Exner na ulici, tak si na něco vzpomněl. Vrátil se nahoru.
Dveře mu otevřel Buble a Michal byl rád, že je Arnošt tak prozíravý. „Promiň,“ řekl mu polohlasně,, „tohle není tvoje práce…“
„Příjemná dáma…“
„Nechám ti přinést matračku…“
„V kuchyni je kožený kanape.“
„Až se s ní budeš bavit… Myslím, že má dobrou paměť…“
„Výbornou. Věštkyně musí mít paměť.“
„Kdyby si tak vzpomněla, kdo kdy se sem nastěhoval a kdy odstěhoval… Jestli někdo měnil byt… Kdy… Jo a říká se, že tady taky strašilo.“
„Ne!?“ zasmál se Buble.
„Namouduši. Tak něco o tom strašení. Jak a kdy…“
„Fajn. Ještě něco?“
„Myslíš,“ Exner ztišil hlas, „že to má v hlavě úplně v pořádku?“
„Naprosto, kamaráde. Přál bych si, abychom to takhle měli v pořádku my dva.“
„Tak nazdar.“
Vůz měl v pěkném chládku pod stromy. Sedl si do něj a pozoroval ulici. A nechal jít myšlenky jen tak hlavou. Než Beránek skončí, moře času. Zašel do budky a zavolal Vlčkovi. Ano, bylo to jasné, malta byla stejná. A Beránek se někde toulal.
Daleko naproti až za příčnou ulicí uviděl tabuli obvodního podniku místního hospodářství.
Neměl co dělat, a tak se tam pomalu vypravil.
Byla tam jen nějaká paní a ta mu řekla, že zde byl před ním nějaký pan Beránek. A že ho poslala za mistrem pana Kozla.
Beránek nezapomněl na nic.
Nezapomene nikdy na nic.
Prošel zvolna všechny ulice kolem domu, který kdosi nazval vesnicí. Našel instalatérskou dílnu. Byla v suterénu, vchod z ulice po schůdkách. Nahlédl tam jako náhodný zvědavec.
Napadlo ho, že je čas chvíli nedělat nic.
A tak se jen potuloval, prohlížel průchody a dvorečky, vrátil se k tomu tmavému domu, okoukl si úzký dvoreček, celou garáž, kde stál netečně obrovitý vůz oněch dam. Vzpomněl, že se už jednou setkal s šestiválcovou pragou alfou, jenže byla v daleko horším stavu než tahle.
Vozidlo bylo znamenité a Exner uvažoval, že jediným dědicem zůstane asi Horych. Měl by se ho zeptat, jestli by tenhle auťák prodal.
Mládenci by ho dali trochu do pořádku… ačkoliv, zdá se, moc nepotřeboval, garáž tady byla. Je to strašně pohledné vozidlo a legrace by s ním byla náramná.
Když se konečně z garáže dostal, vystoupil o patro výš a šel si prohlédnout druhý dvorek, střechu garáže.
Měl větší rozhled po celém vnitřku bloku. Dvorečky jednotlivých domů vidět nebylo. Všude stály kůlny, garáže, dílny. Ten jeho dům měl z této strany velmi ošuntělou fasádu. Opadávala a mrzuté špinavé cihly hleděly na ponurý svět pod sebou.
Dlouho nepršelo a všude ležela vrstva sazí a prachu.
Rád by se někam posadil, ale nebylo kam.
A místo bylo nevlídné.
Se smutkem v duši si uvědomil, že se mu v nejbližší době nepodaří zažít něco příjemného v prostředí vlídnějším.
Zašel do nedalekého parku a našel prázdnou lavičku. Park byl strání nad nádražím, kam se žádný činžák postavit nedal, a tak zůstal zbytkem zeleně, jemně poprášeným sazemi a mourem.
Po trávníku utíkal zaběhlý pes, malý a černý punťa, a starý muž v uniformě, penzista ve službách města, toho černého nebožáka honil. Punťa vlastně nebožákem nebyl, protože tomu pánovi s chutí a lehkostí unikal.
Ten pán byl posedlý a přál si mít pušku.
Dole, po cestičkách daleko a rovnou přes trávník byla telefonní budka, Exnerovi se zachtělo přímo k ní.

Posedlý pán by se hnal za ním.
Ale musel by ho dostihnout právě tam u té budky. Sešel proto jako řádný občan po asfaltových pěšinkách.
V tuhle hodinu do parku nepatřil. Byl čas penzistů a dětí, začínal podvečer, čas teenagerů.
Nesl svou nablýskanou lehkost a vypadal podezřele.
Našel v kapse jeden z posledních pětadvacetníků. Nalistoval v uklohněném seznamu, v páchnoucí skleněné boudičce, kde se mu vždycky mírně houpal žaludek, písmeno B a Bubeníčkovou Martu.
Ozval se mu Arnošt Buble. „Paní se daří dobře," ohlásil. „Učí mě pasiáns. Vždycky jsem myslel, že je to nuda…"
„A to, jak jsem ti řekl?"
„Ty kvartýry."
„No…"
„Mám na papírku. Chceš to přečíst?"
„Chci."
„Ale nic zvláštního, prosím tě." A četl.
Exner mlčky naslouchal. A najednou Amošta Buble přerušil. „Stačí," řekl. „To stačí. Mohlo mě to napadnout dřív."
„Co?"
„No tohle. Ahoj!" položil sluchátko a točil další číslo. „Vlček?"
„Zde, můj kapitáne."
„Jsem na rohu parku u sochy F. L. Riegra."
„Dobře," řekl Vlček ležérně. „A dál?"
„Vezmi Bohouše a ještě jeden auťák s mládenci. Musíme někam jet. Počkám na vás. Oděv pracovní. Lopaty, krumpáče."
„Ježíš!"
„Čekám."
Dvě černé šestsettrojky zastavily u chodníku pod Františkem Ladislavem Riegrem a Michal Exner vklouzl do té první dozadu k Vlčkovi za řidiče Bohouše Voka, který se zeptal: „Máme to vzít hopem?"
„Rekreačně," řekl Michal Exner. „Jako na výlet. A na Benešovskou. Teď je dlouho světlo."
A když byli v Kunraticích, vzpomněl si najednou a řekl: „Blbost, Bohouši. Mohli bysme udělat blbost, kdybysme jeli přímo. Nejlíp bude, když zahneš doprava… na Jílový nebo doleva na Popovice. Musíme přijet zadem…"
„Myslím, že pojedu na ty Popovice."
„Ale musíš teď hned."
„Jistě. Na konci těch topolů to střihnu doleva. Bude to stejně cesta kolem světa."
„Aspoň uvidíte," pravil Exner spokojeně, „hezkej kraj, hoši." Během cesty vysvětlil Exner Vlčkovi a muži, který seděl vedle Bohouše Voka, místo a situaci objektu.
„Chata," řekl, „je docela pěkně maskovaná. Za vesnicí odbočuje ze silnice vpravo cesta, chvíli mezi poli a pak takovou lesní roklí. Na stráních lesní rokle jsou oplocené parcely. Les je vzrostlý, na cestu není od některých chat pořádně vidět, podle toho, jak byli majitelé pracovití, jestli nechali les tak, jak byl, nebo začali kultivovat. Tam, co jedem, to kultivované není. Jeden vůz zůstane dole u lesa. Je tam instalatér a doufám, že odjede dřív. Starý populár. Nechat jet. My projedeme nahoru nad parcelu, já vám ji ukážu, a zahnem kousek za ní na lesní cestu. A vy," řekl muži vedle Voka, „se půjdete podívat, jestli tam ještě někdo je. Kdyby tam byl Laub sám, písknete, to uslyšíme. Kdyby tam nebyl, tak písknete taky."
„Mají ho ti dole u lesa zadržet?"
„To nemá cenu."
Vesnice v kopcovitém terénu nebývají jednoduché. Ta, která byla pro odbočení rozhodující, byla křižovatkou silnice a mnoha dalších cest, s návsí, jež byla pro toho, kdo projížděl, téměř nezřetelná, se všelijak bočnými vjezdy do dvorů, s nahnutými ploty nad kopřivami a s několika domky, které se zoufale snažily podobat vilám.
A boží muka nad špinavým rybníčkem hlásala nakloněným a rezavým křížem věčnost utrpení člověka.
Dva černé vozy, které se nevšímavě zaleskly kolem té prosté bídy, byly toho důkazem.
Za posledním domem vesnice kázal Exner Vokovi, aby zastavil. Bylo tam ještě kus plotu zahrady, nějaké křoví, dvě vzrostlé lípy a za nimi cesta. Doběhl až tam a jukl do polí.
Rychle se vrátil. „Jedem. Ale trochu živě."
Vlček měl mezitím čas vysvětlit těm vzadu, oč jde.
Bystře se zakroutili mezi poli, zadní vůz před lesem smýkl vlevo na jakýsi mostek a zahlédli ještě, jak jej řidič usilovně otáčí.
„A zvolni. Jako tajemníci na vejletě."
Ploty, vrata, ploty, vrata, popisná čísla.
„Tamhle!"
„Prales !"
„Tam nic nemůže bejt!"
„Co když foukne zadem?"
„To je jedno. Jasný!"
„Jo."
„Zdálo se mi, že jsem tam nějakej auťák zahlíd."
„Samej stroj…"
Vok zabočil a zastavil. „Tak, hoši," řekl. „Stačí?"
„Jistě," souhlasil Exner. „A my si otevřeme okénka…"

Vlčkův chlapík se bystře odloudal.
Nezapískal, ale za pár minut byl zpátky. „Tady se dá koukat," řekl, „skrz sousední zahradu. Je tam jeden auťák a jeden malej elegán. Jestli to má bejt von…"
„Co dělá?"
„Sedí za kempingovým stolkem a hulí doutník. Je asi po večeři. Myslím, že pije kafe."
„Budeme ho rušit?" zeptal se Vlček.
„To je osud," pravil Michal Exner. „Bohouši! Jeď."
A Bohouš Vok vycouval.
Brána byla otevřená, vešli tedy dovnitř a Vok jel dál, pro mládence, co se schovali dole.
„Dobrý večer, mistře," zahlaholil Michal Exner. „Omluvte nás, že vás obtěžujem."
Laub jim vyšel vstříc a v polovině cesty vyňal doutník z úst. „Pane, omluva by byla možná," řekl, „kdyby…"
„Kdyby?"
Herec odkašlal: „Kdyby byly prostému občanu jako já pochopitelné vaše časté návštěvy…"
„Jsme zde pouze podruhé," řekl drze Exner. „Ten byt počítat nebudeme, to byla malá a první pozornost. Rád bych vás o něco požádal."
„Prosím," souhlasil Laub upjatě. „Ale vaše pozornost, dovolte, abych to řekl upřímně, začíná být nepříjemná."
„Každé povolání," řekl Michal Exner, „má své stinné stránky, pane Laub. Budeme se snažit nic nepoškodit…"
„Smím vědět, oč jde?"
„Ale přece o ten případ paní Fikejzové a Líbalové. Vlčku," pravil svému důstojníkovi, „budete muset projít tím výkopem," ukázal. „A omrkněte to ve sklípku a na půdičce."
„Dovolte, pane…"
„Jistě," souhlasil Exner. A dával pokyny mládencům, kteří s lopatami a krumpáči vtrhli do zahrady a chovali se zde, podle svého zvyku vypěstovaného povoláním, jako doma: „Opatrně, ať neprokopnete nějaký papír. Jak jsem se díval, je to zaházený jen lehce. Zvlášť se mrkněte tamhle u zdi. Výkop tam stoupá a je to pod střechou a víc zaházený."
Obrátil se na Lauba: „Jsou to starosti, ale buďte bez obav. Uvedeme všechno do původního stavu. Mají praxi a nemusíte se jich bát."
„Pane Exner, nebo pane komisaři…"
„To je jedno," řekl Exner nedbale. „Nuže, pane, rád bych…"
„Tohle není domovní prohlídka," řekl Exner. „Chceme se podívat trochu po zahradě. Co bychom také hledali v domě, že? Leda ve sklepě. Ve sklepě, pane Laub, se často najdou neuvěřitelné věci."
„Uhlí."
„Nebo zlato a drahý kamení, jako jsme našli…"
„Vím, jenže…" Laub se hluboce zasmál, „to chcete prohledat sklepy všech chat nájemníků domu, kteří s tím mají společné jen to, že náhodou bydlí…"
„Nevím, možná," prohlásil Exner imbecilně. „Mimochodem: proč se vám tak nechtělo v poledne do Prahy? Myslím s vaší paní."
„Moje věc."
„Snad, ale trochu by mě zajímala."
„Mohu vám třeba říci, že jsem zde nechtěl nechat řemeslníka bez dozoru."
„Anebo?"
„Anebo že vůbec nerad jezdím se svou ženou. Že jsme se pohádali a že jsem jí měl plné zuby."
„Anebo?"
„Neumím si, pane, vymýšlet do nekonečna."
„No," řekl Exner drze, „to by bylo teprve potřetí. A pročpak jste se zdržel a neodjel s panem Kozlem?"
„Protože se mi nechtělo."
„Uhasl vám doutník. Zde je oheň, prosím… To je koneckonců také odpověď."
„Začínám se bavit, pane."
„To je báječné," prohlásil Exner radostně. „Nerad jezdím s lidmi, co mají špatné nálady." A zmlkl.
Mládenci se činili s rozmyslem, systematicky a s profesionální zručností i bezohledností k sobě samým. Ten, co slezl z půdičky, vypadal dost zle, neboť se tam hrabal v chomáčích skelné vaty. Shodil montérky pečlivě svázané na koncích rukávů a nohavic i u krku a svlékl rukavice. „Můžete to pak zahrabat," řekl a přidal k tomu na hromádku baret.
„Hele," řekl chlapík, co pracoval s lopatou u zdi domku, „tady máte dvě roury. Nač ta druhá, tlustá?"
„Dvě?"
„Dvě," potvrdil Exner. „Jenže se bojím, že ta tlustší bude kratší. Zacházejte s ní opatrně."
Roura byla pečlivě zabalena do lepenky, slepené a natřené gumoasfaltem. Při výkopu se vnější obal porušil, pod ním bylo železo natřené rovněž nějakým lakem, všechno bylo čerstvé, téměř lesklé, po korozi ani památka. Roura byla na obou koncích uzavřená pozinkovaným plechem a zaletována.
„Můžeme se tam podívat?" zeptal se Vlček.
„Ale zajisté," souhlasil Exner „Je dost světlo, uvidíme asi zajímavé věci. Co myslíte, pane Laub?"
Nedostal odpověď.
Uvnitř roury byla v různých papírových obalech svinutá plátna – obrazy.
„Tak to rozložte, hoši," pravil Míchal Exner. „Tamhle na prknech je docela příhodný místo."
A když se začalo ukazovat, co na těch plátnech je, obrátil se opět na Lauba: „Teď se zase začínám bavit já, pane Laub."
A přistoupil k té malé výstavě a četl nahlas: „Freundlich. Otto, že?" zeptal se Lauba a nečekaje na odpověď,

pokračoval: „Klee, Klee a ještě jeden, dokonce Kokoschka, Toyen dvakrát, v poslední době se mi obrazy té dámy líbí víc a víc. Kdopak je tohle: Ernst… A hleďme!“ vykřikl: „Opatrně, kluci! Jan Zrzavý! A ještě. Jéžišmarjá… tady je celá moderní galerie! Kandinsky. Aby ten tady nebyl! Sbalte to, jedeme domů, začíná se stmívat a padat rosa. Vlčku, kamaráde, nech tady někoho z mládenců přespat na čerstvém vzduchu. A pan Laub? Pana Lauba sbalíme s sebou. Je trochu nervózní. Bohouši,“ obrátil se na řidiče Voka a měl náladu, že se skoro nadnášel, „vezmu to za tebe. Jeď s mistrovým vozem. Aby se, propánakrále, nestalo neštěstí.“
Cestou zpátky mlčel a všechno si promyslel.
Potom rozvinul Michal Exner neobyčejně čilou, dalo by se říct dokonce bujnou činnost, převážně společenskou. Nejdřív nechal sehnat Beránka se vzkazem, ať se už na ta alibi vybodne, dále poslal pro Ferdinanda Maria Horcha, aby mu ukázal nalezené obrazy a při té příležitosti ho seznámil s Xaverem Laubem. A zanechal oba v družném a přátelském rozhovoru. Kázal, aby je opatřili jídlem a nápoji.
„Je to složitý,“ řekl Beránkovi, když se dostavil. „Ukaž mi poznámečky, musím se na ně aspoň juknout.“
„Budem shrnovat?“ zajímal se Vlček.
„Není potřeba.“
Rozhodl se, že navštíví doktora Klabouška a paní Bubeníčkovou a pana Kozla, aby měl všechno pěkně pohromadě, a požádal své dva důstojníky, aby ho doprovázeli.
Byli zvyklí na všechno, a proto šli.
Neopomněl zazvonit u profesora Hodičky. Přišla, jak správně předpokládal, otevřít Kateřina. „Za dvě hodinky jsem zde,“ oznámil jí.
„Prima,“ řekla. „Dostala jsem pohlavek.“
„Ale,“ podivil se. „Od koho?“
„Nemám nechávat přespávat cizí lidi v bytě.“
„Budu mít hlad.“
„To nám uděláš radost.“
Zatím se Vlček s Beránkem nudili na schodišti.
Doktor Klaboušek měl chuť na partii šachu. Ale Exner tentokrát kupodivu odmítl, „Jsou chvíle, pane,“ řekl při loučení, „kdy ani já nemám čas.“
U Marty Bubeníčkové se konala malá idyla u prostřeného stolu nad moučníkem a kávou. Narušil jí a omluvil se za to. Arnošt Buble se nesl a hleděl za brejlemi jako džentlmen. „Sleduju,“ řekl mu Exner potichu, „že sis měl vzít frak.“
Odmítl pohoštění. Ale zasedl ke kulatému stolu a srdečně se s oběma pobavil.
Nakonec zazvonil u Josefa Kozla. „Rodina je doma?“ zahlaholil.
„Ne. Poslal jsem všechny k babičce. Je tak hezky,“ řekl Kozel s úsměvem. „A tak jsem slaměnej vdovec.“
„To je znamenité,“ zaradoval se Exner. „Potuluju se tady a něco jsem se vás přišel zeptat. Smím dál?“
„Jistě.“
Usadili se v pokoji.
„Kávu?“ zeptal se Kozel.
„Díky! Pane Kozel, váš otec byl zedník, viďte?“
„Ano. A pročpak? Ale dlouho to nedělal. Pak byl tady domovníkem a takovou holkou pro všechno.“
„Tak, tak,“ přitakal Exner. „Můžu, pane Kozel, otevřít okno? Je tady trochu dusno.“
„Mohu opravdu nabídnout trochu kávy…“
„Zbytečné… cítím se znamenitě,“ pružně přešel po místnosti, otevřel okno a vrátil se.
Ze dvora sem nevanul příliš čerstvý vzduch, spíš takové zatuchlé naftové a popelnicové povětří.
Exner nasál nosem: „Je to lepší než nic… Vy už asi víte, proč jsem přišel, pane Kozel?“
„Nevím, opravdu,“ usmál se instalatér.
„Ověřovali jsme si vaše alibi – jako ostatně každého v domě – a přišli jsme na to, jaksi mimochodem, že jste materiál nekupoval…“
„Nemám ovšem účtenky, ale…“
„Ze skladu přes plot… A v dílně jste byl od šesti sám… Lepenka, nějaká ta roura…“
„Myslel jsem…“
„Já vím. Vraždy. Já nedělám zlodějny. Rozkrádání majetku… Krade dneska každej, pane Kozel, to já jen tak… Vy tady bydlíte od narození, viďte?“
„Ano.“
„Ale dost jste se po domě stěhoval. Takže ho znáte dokonale. Počkejte, napsal jsem si na papírek: v roce 1945 z domovnického bytu v přízemí, kde je teď sklad železářství, jste se přestěhoval v roce 1952 do bytu, kde nyní bydlí pan Hísko a kde předtím bydlel Hugo Poláček. Odpovídá? Tento byt jste vyměnil za menší, který je částí bývalého velkého bytu gynekologa Otty Berdische. V té druhé části bytu je od roku 1953 pan Vilík Hora. Jenže ten je většinou s rodinou v cizině.“
„Pan Hísko mi říkal, že potřebuje reprezentační byt, když se stal ředitelem.“
„To chápu. Co soudíte o pověstech se strašením?“
„S jakým strašením?“ podivil se Kozel.
„Vykládá se po domě, že zde strašívá.“
„Já jsem také slýchal nějaké ťukání, ale to jsou pověsti. Někdo přibíjel obrazy. Když je dům velký a starý…“
„Ale tohle není zase tak moc starý dům.“
„Byly řeči o židovském majetku.“

„A co kdybychom si řekli, že to nebylo strašidlo, ale někdo, kdo léta pečlivě hledal berdischovský majetek.“
„Kdo by si s tím hrál?“
„Váš otec se o tom nikdy nezmiňoval?“
Kozel se zasmál. „Ale ano. Myslím, že za ty pověsti může právě on.“
„Říkal někomu něco?“
„To nevím, ale vždycky byl hrozně tajuplnej. A starýho Poláčka zbožňoval.“
„A otec zemřel za války?“
„Při náletu na Prahu. Tenhle barák dostal zásah, v protějším bloku to odnesly baráky dva. Ty museli zbourat.“
„A tady?“
„Spravila se půda a třetí a čtvrtý patro do hlavní ulice.“
„Jak bydlí Selický.“
„Jo. Jenže ta bomba nevybuchla, tak to bylo dobrý.“
„Štěstí. A váš otec?“
„Byl na střeše a mával jim. Ještě s jedním člověkem, co tady bydleli,“ Kozel vzdychl. „Táta byl vždycky blázen.“
Snad si Michal Exner pomyslel něco o dědičnosti. „Mluvil jsem tady s mnoha lidmi. I v okolí. Máte dobrou pověst.“
„Nesnažím se dělat lidem schválnosti. S těma dvěma jsem taky dobře vycházel.“
„A s Koutníkem?“
„Kterým? To myslíte prvního manžela Fikejzové? Málem se na něj nepamatuju,“ Kozel vzdychl. „To už je let, co se odstěhoval.“
„Je to už dlouho,“ připustil Exner. „Ten můj Beránek s vámi mluvil, viďte?“
„Ráno.“
„Pospíšil si. Formálně jsme museli zjišťovat alibi kde koho. Tedy o tom, jak skončil inženýr Koutník, víte.“
„Právě od pana Beránka.“
„Víte, že ho vrah zabil dvě hodiny před mým příchodem?“
„To není snad možné.“
„Je to smůla. Jenže udělal chybu… ale to až potom…“ pravil Exner zamyšleně. „Proč se s vámi o tom všem bavím… protože mám jistou teorií, pane Kozel, a vy mně můžete pomoci a potvrdit ji nebo zavrhnout… počkejte, nic nenamítejte, chcete se asi zeptat, proč zrovna vy?“
„Ano.“
„Protože o tomhle domě víte nejvíc.“
„Jsem totiž na stopě pachateli.“
„Opravdu?“ řekl Kozel skoro radostně.
„Ano. Poslouchejte mě, prosím vás, bude to delší historka, a když se někde zmýlím, tak mě opravte.“ Zasmál se. „Když se zmýlím v údajích o tomto domě a o lidech, kteří v něm bydleli. A když budete mít něco i k tomu ostatnímu, tak to řekněte klidně taky.“
„Rád.“
„Prima. Tenhle dům patřil Davidu Berdischovi, majiteli ještě jiných domů a dalších realit, komerčnímu radovi a daňovému poradci, tichému společníku firmy Oskar Kohn, velkoobchod usněmi a koženým zbožím.“
„Takhle podrobně,“ řekl Kozel s obdivem, „to ani já neznám.“
„Informace paní Bubeníčkové,“ sdělil mu důvěrně Exner.
„To víte, věštkyně zná všechno!“
Zasmáli se.
„David Berdisch,“ pokračoval Exner, „žil v bytě se svou rodinou, samozřejmě v bytě, který je dnes rozdělený. Je to byt ve třetím patře a na jedné půlce žije paní Helerová s dětmi a babička – manžel se s ní rozvedl brzy potom, co byl byt vámi rozdělen, tuším v roce 1965 v druhé polovině bytu žily ty dvě ubohé dámy a inženýr Tesařík s rodinou. Po Davidu Berdischovi se do bytu nastěhoval inženýr Koutník s manželkou, pozdější paní Fikejzovou. To je v roce 1941. Po válce se rozvádí, paní Fikejzová se brzy nato znovu provdá… po devětačtyřicátém Fikejz uteče na západ, a už se nikdy nevrátí. Aspoň není známo, že by se tady objevil.“
Kozel zavrtěl hlavou.
„Fikejzová si musí vzít podnájemníka, studenta Tesaříka. To je neštěstí, protože z jediného Tesaříka má najednou celou rodinu. Vyhodit ho nemůže, protože výměra místností je, obrovská na dnešní poměry, vezme tedy k sobě i do rozděleného už bytu svou sestru Markétu Líbalovou, a to tuším v roce 1958. Nedlouho předtím paní Líbalová ovdověla. Ta paní má jistý majetek. Paní Fikejzová, myslím, spíš peníze užívala, u Líbalů se asi víc šetřilo. Třeba ta chata. A jistě nějaké rodinné šperky, které padly postupně na lepší životní úroveň a na udržování vozu. Mimochodem, prohlížel jsem si ten vůz. Víte, že bych ho koupil.“
„Staral jsem se o něj… přiznám se vám,“ řekl Kozel, „v naději, že ho jednou od paní Fikejzové získám.“
„Tak půjdeme na souboj,“ zasmál se Exner. „Škoda. Líbil se mi.“
„Máte krásný vůz.“
„To ano. Ale tak pohodlný autobus, jako je ta pragovka…“ mávl rukou. „Nechme vozidel. Víte, co jsem zjistil?“
Kozel se tázavě podíval.
„Že ten Koutník získal byt v tomhle domě nějakým figlem, který zařizoval doktor Klaboušek.“
„Neříkejte!“
„Ano,“ pravil Exner vážně. „Měl tady patrně hlídat dům, neboť byl přítelem Hugo Poláčka.“
„Na tyhle věci se nepamatuju,“ omlouval se Kozel, „byl jsem přece jen ještě kluk.“

„Nedivím se. To bylo přátelství nějak z třicátých, dvacátých let. Avantgarda… Aha, vy nevíte, co to je… předvoj. Nazývá se tak generace umělců koncem dvacátých a začátkem třicátých let. Ty obrazy, který m nikdo nerozumí, například. A ta parta, ten Koutník a Poláček a ještě jiní, to se soustřeďovalo také kolem jistého nakladatelství, které patřilo Ferdinandu Mariovi Horchovi. Starý pán, žije, má dobrou paměť. Pamatuje spoustu lidí. Ale to jsme odbočili," řekl Exner lehkovážně, jako kdyby měl čas do rána a víc.
„Vraťme se k baráku, tyhle věci vás nemůžou zajímat. Tak dále v domě bydlel zmíněný Hugo Poláček, advokát. A to v bytě, kde teď žije pan Hísko se svou širokou rodinou, nepříjemným zetěm a myslím, že se zlou manželkou. Je to tak?" S úsměvem přikývl.
„Vy se to bojíte říct nahlas?"
„Nerad tak hovořím, ať je to kdo chce."
„To je hezké," řekl Exner. „Jde o byt ve druhém patře. A konečně zde, kde sedíme teď a kde má byt také pan Hora, bydlel Otto Berdisch s manželkou Miriam, sestrou Poláčkovou. Tenhle Berdisch byl gynekolog, ordinaci měl v prvním patře, a jak jsem slyšel, bylo to takové malé sanatorium. Souhlasí?"
„Ano.
„Musel mít prachů," řekl Exner závistivě.
„Měl. Říkalo se, že měl."
„Ten Poláček asi nejmíň."
„Mnoho prý zdědil."
„To je možné," Exner si zapálil cigaretu. „A pozor, pane Kozel, teď začnu se svou teorii."
„Celá rodina věděla, že jí hrozí nebezpečí. A šlo o památný majetek. Co s ním. Nikomu se nedalo věřit. Bylo nejlepší to schovat na místě, které bude blízko a bude dostatečně kryto. Nevím, kdo na ten nápad přišel, ale patrně David Berdisch. Takové místo našli…"
„Ve sklepě."
„Kdepak," zasmál se Michal Exner. „Ve sklepě ne! To by bylo nápadné, celý dům by byl vzhůru, kdyby se tam Berdischové s něčím štrachali a něco zahrabávali. To není bezpečné. A nikomu cizímu to nechtěli svěřit. U Davida Berdische v bytě!"
„Cože!?!" vykřikl Kozel.
„Ano! U Davida Berdische v bytě!"
„To je zajímavý! A kde?"
„Druhá zeď. V pokojíku pro služky, kde služka nikdy nebydlí. Dvojitá zeď. Jen si představte: tři a půl krát čtyři metry! To je obsah. A nová příčka na čtvrt cihly, mezera stačí deset patnáct centimetrů. I když bude dvacet, tak to nebude nápadné. Ani na pohled ne, když se mezera vyplní. Dá se na to přijít jen měřením. Co tomu říkáte? Byl jsem se na byt znova podívat. Možností mnoho není. Příčky jsou úzké, dělat skrýš v nosných zdech nebezpečné a skrývat něco pod parketami nebo dlaždicemi nepraktické. Skrýš je malá a může se tam snadno dostat voda. Byla zdvojena příčka v komoře pro služky. Co je teď kuchyňka. Vnitřní příčka. I když jste stěny před malováním oškrabal, je nová omítka zřetelně drsnější. Pošleme ji k rozboru. Nepochybuju, že malta bude stejná jako ve sklepě."
„Ve sklepě?"
„V nečičkách, které měl v kóji pan Kytlíček, byla malta, která byla použita na zazdění nových skrýší v uhelně a kterou byly přikryty ty dvě nešťastné paní." Michal Exner si promnul oči a šel zavřít okno. „Našli jsme ty obrazy u Lauba na chatě…"
„Jaké obrazy?"
„Znamenité. Toyen, Kandinsky, Zrzavý, Kokoschka. Možná že část sbírky dal Poláček do úschovy Koutníkovi, nebo mu obrazy daroval. V jeho vile je malá galerie. Freundlich atakdále. Vynikající věci znamenité ceny."
„Pan Laub?" podivil se Kozel.
„Ne," řekl Michal Exner suše. „Vy, pane Kozel."
Instalatér vyskočil „Nesmysl!"
„Posadte se," mávl Michal Exner rukou. „Zbytečně se rozčilujete. Nemám sice ještě vyhodnocené všechny otisky, ale vaše už ano."
„Nesmysl," opakoval Kozel. „Žádné otisky…"
„Opravdu ne? Pracoval jste opatrně, velmi opatrně, že? Ale stalo se, že na vás ukázal prstem sám Hospodin."
„Sakra!"
„Ano. Tóra," řekl Michal Exner a zmlkl. Pozoroval Kozla, kterému se začaly chvět rty.
„Povijan tóry…" řekl Exner klidně. „Kniha knih Hospodin," dodal téměř zbožně, „vás prostřednictvím vašich prstů označily."
„Obviňujete mě z něčeho…"
„Raději chvíli mlčte," pokračoval klidně Michal Exner. „Reakce sebeobrany přejde. Za určitou dobu. Ale určitě přejde. Musíte toužit po uvolnění, zvláště po týdnech horečného vypětí. Umíte kalkulovat, ale v mezních situacích jednáte nepřesně. To znamená, že podléháte emocím. Podívejte," dodal Michal Exner lehkomyslně, „zapírat můžete u soudu. Až s vámi bude Vlček psát protokol. Ale já mám důkazy. Bude to zbytečné. Důkazy mám tři: otisky, způsob a místo uložení obrazů a dalších věcí, zvláště šperků, vaše nepevné alibi na den, kdy byl zabit inženýr Koutník. A konečně skutečnost, že jedině malíř pokojů mohl skrytě a nepozorovaně vybourat stěnu… bratru tři a půl krát tři metry, odnosit cihly a upravit novou omítku…"
„Opravdu?" zeptal se Kozel posměšně.
„Budeme to brát vážně," pravil Exner suše. „Mnoho let jste systematicky prohledával dům. Měnil byt, ťukal do stěn a

dělal záhadného zloděje, který se vloupá, zanechá neidentifikovatelné stopy a nic neukradne. Mnoho přemýšlení a mravenčí práce. Proboha, musel jste ty dvě starý ženský zabíjet? Copak se nedalo vymyslet něco jiného? Copak jste jim nemohl vymalovat a risknout, že se budou zlobit?“
Kozel se usmál a zavrtěl hlavou. Mohlo to být přiznání nebo také podiv nad Exnerovou nesmyslnou řečí.
„Nevím,“ usmál se zasmušile Michal Exner, „jestli bylo opravdu nezbytné vraždit. Tuším, že dámy byly snad nepříjemné, ale riziko pouhé krádeže nebo dokonce nálezu je vždycky menší. Musel jste být něčím přitlačen ke zdi. Za nejdůležitější bych považoval okolnost, že se chtěly odstěhovat. Navázal jste s nimi přátelské styky, což nebylo jistě snadné, a styky jste pilně pěstoval proto, aby ve vás měly důvěru, abyste mohl při vhodné příležitosti věci z komory vybrat. Zbývalo vám několik týdnů, možná měsíců. Jinak se přistěhuje nový nájemník a znova úmorná seznamovací práce a možná dokonce zbytečná, protože za druhé: snad jste dokonce podezíral paní Fikejzovou, že o skrýši ví. Její odpor k malováni, její strach před cizími lidmi, věčné zavírání dveří a ostražitost o majetek, to mohlo znamenat, že si chce pomoci sama. Nevím, jestli víte, že její první muž se nastěhoval do domu snad záměrně.“
„Vím.“
„To vám svěřil doktor Klaboušek?“
„Paní Fikejzová mí to jednou naznačila. Jen tak se o tom zmínila v hovoru, něco jako že měl hlídat ten majetek tady.“
„Vidíte.“
„To ovšem neznamená…“
„Co to neznamená?“ skočil mu do řeči Exner. „Co? Že nejste vrah? Ale jste. Řekl jsem vám už ty tři důkazy.“ A dodal ostře: „Dost her a zábav. Když to vyklopíte, tak se vám uleví. Nejste profesionální lupič a gangster.“
Kozel si oběma rukama mnul usilovně obě tváře.
„Ostatně, vymyšleno to bylo dobře. Až na maličkosti, ovšem.“
„Já…“
„Ano nebo ne!?“
Kozel olízl rty. „Ne… totiž…“
„Už vám nic nezbylo. Sklep jsme vybrali, výkop na chatě u Lauba rovněž. Tak jaké totiž…“
„Ano…“ Kozel jaksi splihl. „Ano…“
„Tak,“ oddychl si Michal Exner spokojeně. Podal Kozlovi krabičku cigaret. „Zapalte si. Měl jsem pravdu? Nezabíjel byste, kdybyste se nebyl dostal do časové tísně?“
„Je to tak, jak jste řekl…“
„Kde se to stalo?“
„Co…“
„Paní Fikejzovou jste zabil dřív. Kde?“
„V garáži, když jsme přijeli z nádraží… U vchodu na schodiště…“
„Nebál jste se, že vás někdo vyruší?“
„Neměl kdo. Vozy tam byly všechny…“
„Kromě bouráku mistra Lauba.“
„Zjistil jsem si, kdy se vrací z divadla, když se hraje král Lear…“
„Kdyby přijížděl dřív… co byste udělal?“
„Myslel jsem… že bych to nějak zařídil na nádraží nebo s autem… aby mně to časově vyšlo…“
„Dobře. Kam jste pak dal… postiženou? Do uhelny?“
„Ne. Měl jsem… měl jsem ve sklepě připravenou bednu…“
„Dobrá,“ řekl Michal Exner. „Jen si klidně zapalte. Počkám. Teď už máme mnoho času. Vy i já… Zajímalo by mě, jak jste dostal dolů paní Líbalovou. Při její nedůvěřivosti.“
„Ta nebyla nedůvěřivá. Měla občas potíže…“
„Jaké?“
„Říkaly tomu návaly do hlavy.“
„Líbalová?“
„Ne. Fikejzová. Trochu jí to zapalovalo nakřivo. Řek jsem Líbalový, že mám o ni strach… jako o Fikejzovou… že šla do sklepa… říkala srovnat kompoty a vyhodit ty marmelády do popelnic… že utíkám napřed…“
„Riskantní,“ prohlásil Exner. „To je nějakého běhání po schodech.“
„Jel jsem nahoru i dolů výtahem.“
„A paní Líbalová?“
„Šla pěšky… Nevím, proč šla pěšky…“ díval se někam za okno do tmy. Bylo vidět, že se mu ulevilo. Oči mu trochu svítily a – i když je to možná podivné, cítil se skoro rozjařený, jen tak mírně, jako po dvou rumech.
„Mohlo ji vidět lidí…“
„Znám tenhle dům.“
„Viděl ji Bráf.“
„Opravdu?“
„Jako by ji neviděl,“ řekl Exner. „Jemu se dá těžko něco vysvětlit vybranými slovy. Natož od něj chtít, aby na něco kápnul. Štěstí pro vás, že ji viděl právě jen Bráf. Jinému by to bylo jistě velmi divné, stará paní v županu běží do sklepa. Nebo tenhle dům je na všechno zvyklý?“
Kozel neodpověděl.
„A jinak: jako paní Fikejzovou. Do hlavy a pak…“
„Ano.“

„Materiál na maltu a nářadí jste si už připravil dřív.“
„Ano.“
„Připravil kloset a díry v té cihlové zdi v uhelně?“
„Ano.“
„Malířské potřeby?“
„Často maluju…“ řekl Kozel potichu. A dodal: „Skončíme to. Přiznal jsem se. To snad stačí. Nemám chuť s někým mluvit.“
„Na mlčení budete mít času dost. Být na vašem místě, vážím si téhle rozmluvy. Je to na dlouhou dobu vaše poslední možnost si s někým přátelsky popovídat. Možná, že se vám chce spát…“ Exner se usmál. „Spát a snít…“
„Nic se mi nechce.“
„Proměřoval jste stěny nebo jste na to přišel poklepem?“
„Na co!?!“
„Neurvalým jednáním nic neřešíte. Tak jak!?“
„Poklepem a pak změřením.“
„Zařizoval jste jim z komory kuchyňku…“
„Plyn se vedl odjinud. Vodu tam neměly.“
„Kdy jste je uložil do té hromady?“
„Druhý den… Než jsem šel malovat.“
„Pomáhal vám někdo?“
„Ne.“
„Co jste s nimi chtěl dělat dál? Přece vás muselo napadnout, že se na to někdy přijde.“
„To svinstvo je ve sklepě, co já pamatuju. Chtěl jsem se nabídnout, že tam udělám pro topiče sprchu. Zazdil bych to definitivně.“
„Jak jste se k tomu dostal?“
„Boural jsem zeď, no!“
„A materiál?“
„Oškrábal jsem zdi v celým bytě. Odnosil jsem všechno s tím svinstvem. Vemu si ještě cigaretu, jo?“
„Jo,“ pravil Michal Exner. „Tady je oheň. Co tam bylo?“
„…jste to našli, ne?“
„Našli… Snad jsme všechno našli…“
„Bylo tam mnoho balíků akcií. Nosil jsem je s sebou čtrnáct dní v kabele a házel do různejch záchodů.“
„Hm… Nezdá se vám, pane Kozel, že námaha nebyla úměrná výsledku? Šperky jsou znamenité, ovšem. Ale co s historickou tórou? Má patrně ohromnou cenu, ale jak ji dostat někam, kde se dá prodat? Uvažoval jste o tom? Stříbra hodně, ale v bazaru za to dostanete pár šupů. Víte, co si myslím? Podcenil jste je. Berdischovy a pana Poláčka. Zajisté měli mnoho věcí, které stály za to. Zlato, šperky, valuty. A zřejmě patřili k těm prozíravým, kteří včas svůj majetek umístili za hranicemi. A nechali v rodinném domě jen právě takové rodinné věci. Ale byly tam obrazy. Dvě možnosti: buď jde o sbírku pošetilostí Hugo Poláčka nebo ten advokát měl čuch a ty nesmysly mají nějakou cenu. Je to tak?“
„Tak nějak…“
„Dva jste obětoval národní galerii a tím osvědčil svou neschopnost. Ano, neschopnost, pane Kozel. Vy jste se připravil na zlato a drahé kamení. Že najdete obrazy, s tím jste nepočítal. Asi jste byl zklamán. A když už zde byly, chtěl jste si nejdřív ověřit jejich cenu. Protože jste spěchal, protože jste o věci pořádně nepřemýšlel, protože jste byl možná i pod nepříznivým psychickým tlakem, zazdálo se vám, že nápad s galerií je znamenitý. Nevím, jestli to byl první nebo druhý nápad, ale osvědčil jste svou naprostou nezkušenost. Stačilo opatřit si odbornou literaturu. Poučit se o autorech obrazů… Anebo hledat. Třeba právě v té galerii. Podobné obrazy, zjistit, kdo je namaloval. Jenže k tomu vy nejste erudován, to předně. Za druhé jste byl netrpělivý. Byl?“
„Já nevím.“
„Mimochodem, jak jste to udělal na těch Hradčanech?“
„Zajel jsem tam autem. Dvakrát. Jednou na zkoušku a druhej den jsem to tam nechal.“
„Víte, že jste měl vůbec dost štěstí? Opravdu. Podívejte, pan Laub jel do Poděbrad. Víte proč?“
„Kvůli těm prachům, ne?“
„Jo. Kvůli nim. A nikomu neřekl, že tam ty dvě dámy nedojely. Pak tam byl ten, co jim prodával ten domek. Od něho to věděl doktor Klaboušek. Také mlčel. Pak to přece jen bylo podezřelé, ale od doby vraždy uplynulo už několik dní… Nikoho by nenapadlo hledat je ve sklepě. Mimochodem – doktor Klaboušek: vy ho nemáte moc rád, že?“
„Ne,“ řekl Kozel urputně.
„Proč?“
„Moje věc.“
„Vám se zdá příliš mazaný.“
„Moje věc.“
„Nezdál se vám nebezpečný? Mohl vědět o té skrýši…“
„To by už tam dávno nic nebylo.“
Exner se tiše zasmál. „Možná. A víte, kdo vás zradil? Kdo na ně upozornil?“
„Hm… Nevím.“
„Bibinka.“
„Takový bulíky mi na nos věšet nemůžete.“

„Kňučící Bibinka, která se najednou bála do sklepa. Podle svých možností vyjící Bibinka. Zvuk a tón jejího hlasu se nelíbil profesoru Hodičkovi. Upozornil mě na to a já to nebral jako vtip.“ Exner se na chvíli odmlčel. Díval se na Kozla, ale patrně myslel na něco jiného.
Zdálo se, že instalatér ztěžkl. Seděl tvrdě, skoro tupě. Oči mu zapadly a kruhy pod nimi byly tmavší.
„Co jste použil na omráčení?“
„Kus hadice s pískem.“
„Na škrcení?“
„Silonovou šňůru na prádlo.“
„Mimochodem, to byl nesmysl dávat nečičky do sklepa ke Kytlíčkovi. Ten člověk by přece…“
„Je teplej.“
Michal Exner se usmál. „Proč jste aspoň v tom bytě něco neukradl?“
„To by bylo na mně. Maloval jsem tam…“
„Nebo na Tesaříka.“
„Spíš Tesaříkovou,“ řekl Kozel pohrdavě.
„Ano. Tesaříkovi. Ale právě proto, že oni by měli motiv jak na dlani, právě proto to nemohli udělat. Zabít snad. Ale zahrabávat ve sklepě? Myslíte, že by na to měli nervy? Třeba ano… třeba ano… Vy jste neměl zabíjet Koutníka,“ řekl najednou Michal Exner. „Tím jste zabil všechno. Víte, jak se tomu říká? Zkrat. Zkratové jednání. Váš dar Národní galerii byl ještě svým způsobem účelný. Tenhle čin už ne. Vždyť jste ho, jak říkáte, neznal. Nevěděl jste, co ví nebo neví. Nebo věděl? Proč jste ho vlastně zabil?“
Kozel mlčel.
„Dostal jste strach. Ale to nic nevysvětluje.“
„Znal jsem ho,“ řekl Kozel těžce. „Když tady ještě bydlel… Povídalo se u nás o něm… a o Bubeníčkové… Vědělo se přece, že byl… že se znal s Poláčkem… Mluvil jste s Bubeníčkovou…“
„Musel jste předpokládat, že když to praskne, že budeme mluvit s každým.“
Kozel pokrčil rameny.
„Ano,“ řekl Michal Exner, „jestli se nemýlím, tak jste se obával podrobností z minulostí domu a jeho obyvatel. Ale to je málo! Vy jste se musel úplně zbláznit.“
„Když si to myslíte…“
„Napadlo mě to jen tak. Použil jste stejné zbraně?“
„Ano.“
„Kde jsou?“
„Někde v příkopě u Zbraslavi.“
„Nezbláznil jste se,“ pravil Exner ostře. „Vůbec ne. Jste dokonale při smyslech. I teď. Koutník byl starý, bezmocný, a koneckonců neškodný člověk. Co mohl vědět! Snad, že Poláček sbíral obrazy. Ale to věděl každý. Snad, že je někam schoval. Ale o tom se přece povídalo… ačkoliv. O obrazech ne. Ano.“
Exner se smutně usmál. „Vy jste dostal strach, že prasknou ty obrazy. Už jste věděl, že mají moc velkou cenu. Koutník je mohl vidět v galerii a poznat. Nebo ne? Napadlo vás, věděl jste, nebo tušil, že ne náhodou se přestěhoval do Berdischova bytu. Chtěl jste setřít možnou stopu. A dosáhl jste opaku. Nerozumíte? Díval jste se na stěny v Koutníkově bytě?“
„Neměl jsem čas.“
„Byl jsem na tom s časem trochu líp,“ prohlásil Michal Exner. „To, co visí na zdech u Koutníka, je stejného typu, jako díla, která odevzdal galerii neznámý mecenáš. Chápete? Na co jste měl čas se připravit, tam jste zapracoval znamenitě. Jakmile jste začal improvizovat… Koutník mi vlastně také ukázal znovu cestu do sklepa. Pro něco se tady muselo zabíjet. A to něco někde muselo být A to něco je ze starších dob. Stará záležitost. Záležitost generace sedmdesátníků. Ale v jedné věci jsem vás přecenil. Znáte nakladatele Horcha? Maria Horcha?“
„V životě jsem vo něm neslyšel.“
„No vidíte! A já ho nechal hlídat! On totiž také patřil k té veselé partě mládenců kolem doktora Poláčka. A já dumal, že je za tím bůhvíjaký intelekt, skupina lidí. Ale každý máme své meze. Víte, kdy jsem si poprvé vzpomněl na vás? Tóra! Ta věc v pouzdře. Mimochodem má velkou cenu. Pouzdro z pozinkovaného plechu. Diletantsky zaletované. Rozstřihnul jste je a znovu zaletoval, jenže jste příliš dobrý řemeslník. Odvedl jste čistou, dokonalou práci. Kdo jiný v tomhle domě by to dokázal tak dobře? Kdo jiný by měl jen tak k dispozici materiál. Laub? Spálil by si pájkou i pleš. Klaboušek? Nikdy by to nevzal do ruky. Kytlíček? Snad. Je to řemeslník. Ale upřímně a mezi námi, pane Kozel: on přece není typ na vraždy a zdění. Viděl jste jeho ruce? Nevšiml jste si? Já ano. Tak.“
Exner si zapálil cigaretu.
„Pokud jste byl trpělivý, byl jste úspěšný. Nejdřív jste ztratil trpělivost s obrazy, podruhé s Koutníkem…“
„Bál jsem se, že o tom ví.“
„O té skrýši? Vybral by ji. Nebo by to někomu řekl. Nestěhoval by se. Držel by se manželství s Fikejzovou…“
„To moh nahrát. Moh bejt smluvenej s tím chlapem, co prodával domek a…“
„To už nemá vůbec smysl, pane Kozel.“
„Znal jsem Koutníka. Nikomu by nic neřek. Nikomu. Proč chodil s Bubeníčkovou? Aby se udržel v domě, když už s ním Fikejzová nechtěla nic mít. A pořád sem chodil. Proč se tady držela Bubeníčková? Mohla vyměnit byt dávno za lepší.“
„Také logika,“ usmál se Michal Exner. „Ano, občas se musí pracovat s pouhými dohady…“
Za Exnerovými zády klaply dveře. Kozel zvedl oči a trochu se otřásl. Vstal. Michal Exner se trochu pootočil. Ve dveřích byl Vlček s dvěma mládenci. Za nimi nakukoval Beránek.

A najednou se Kozel vrhl k oknu.
Michal Exner podjel v křesle a strčil instalatérovi do cesty nohu.
Vlastně ani k žádné rvačce nedošlo, neboť Vlčkovi mládenci byli hoši svalnatí a vycvičení. Malý průvod opustil Kozlův byt a Beránek se svalil do křesla naproti Exnerovi. „To bylo zase řečí," vzdychl. „Jako se starým spolužákem."
„Ano," souhlasil Michal Exner a mnul si zamyšleně lýtko. „Budu mít, sakra, modřinu… A pak je tady ještě jedna možnost…"
„Kromě té modřiny?" zajímal se Beránek.
„Že to všechno vymyslel Koutník, který asi ledacos věděl, a nebyl sám schopen a neměl technické možnosti k tomu, aby věci vyzvedl. A najal si společníka… A pak se nedohodli nebo společník vypověděl poslušnost… Ale to už vlastně na celé věci nic nezmění…" Vstal.
„Jdeš spát?"
„Až na tu málem přeraženou nohu jsem velmi pookřál…"
„Trochu kulhám," řekl Kateřině Hodičkové, když mu otevřela. „To je osud. Nebo se mám jít léčit octanem?"
Podívala se mu na nohy, aby se ujistila, že je zranění nepatrné. „Jíš krůtu?"
„Nadívanou rozinkama a s mandlovou nádivkou?"
„Ne."
„Jím," řekl důstojně a vstoupil.

KONEC

V secesním pražském činžáku bydlí nejen obyčejní nájemníci, ale také známí herci, úspěšný malíř, literární badatel anebo zkušený starý právník. Ale v domě je také podivný nadpřirozený fenomén. Prostě v něm straší. Bylo by to úsměvné, kdyby tam nedošlo k násilné smrti. Také by málokoho napadlo, že dílo světoznámého malíře umělecké avantgardy z dvacátých let minulého století, které kdosi neznámý postavil v noci k vratům Národní galerie, anebo dokonce synagogální tóra, kterou kapitán Exner najde ve sklepení, může nějak souviset s děním v secesním domě…

Vydalo nakladatelství MOBA
Brno 2003
Vydání druhé,
v nakladatelství MOBA první
© Václav Erben, 1971, 2003
ISBN 80-243-1034-1